GRETIL e-library

© 2008

FILE

Name: Ang9605__Anguttaranikaya_BJT_5_1977.pdf
PURL: http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl/?gr_elib-151
Type: Plain image PDF; index/bookmarks
Encoding: (no text)
Date: 24.6.2010

BRIEF RECORD

Title: Anguttaranikāya. *Part V:* [Aṭṭhakanipāta, Navakanipāta].
Publ.: [Colombo] : Lankāṇḍuva 1977
Series: Buddhajayantī Tripiṭakagranthamālā, 22
Description: pp. 2-572 (only even pages; Sinhalese translation not included)

FULL RECORD

http://gretil.sub.uni-goettingen.de/gr_elib.htm

NOTICE

This file may be copied on the condition that its entire contents, including this data sheet, remain intact.

බුදධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා: 22

සූත්‍රාගත පිටකයෙහි

සොළොස් වන ග්‍රන්ථය

අඞ්ගුත්තරනිකාය

පඤ්චම භාගය

අට්ඨක - නවක නිපාත

ලඞ්කා මහාබෝධිමණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක සභාවෙහි
අඞ්ගුත්තරනිකාය සංශොධක මණ්ඩලය
විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්තයි.

ශ්‍රී ලඞ්කා ජනරජය මගින් ප්‍රකාශිත යි.

බු: ව: 2520

ක්‍රි: ව: 1977

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume XXII

THE SIXTEENTH BOOK

IN

THE SUTTANTAPITAKA

ANGUTTARA NIKAYA

PART V

WITH THE SINHALESE TRANSLATION

BY

The Anguttaranikaya Editorial Board

of

The Tripitaka Translation Committee

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

THE REPUBLIC OF SRI LANKA

B. E. 2520

C. E. 1977

සුත්තන්තපිටකෙ

අඞ්ගුත්තරනිකායො

පඤ්චමො භාගො

අට්ඨකනිපාතො

පඨමො පණ්ණාසකො

1. මෙත්තාවග්ගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

8. 1. 1. 1

මෙත්තානිසංස සුත්තං

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

මෙත්තාය භික්ඛවෙ චෙතොවිමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලී කතාය යානීකතාය[1] වත්ථුකතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය අට්ඨානිසංසා පාටිකඞ්ඛා. කතමෙ අට්ඨ:

සුඛං සුපති, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං සුපිනං පස්සති, මනුස්සානං පියො හොති, අමනුස්සානං පියො හොති, දෙවතා රක්ඛන්ති, නාස්ස අග්ගි වා විසං වා සත්ථං වා කමති, උත්තරිං අප්පටිවිජ්ඣන්නො බ්‍රහ්ම-ලොකූපගො හොති.

මෙත්තාය භික්ඛවෙ චෙතොවිමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලී-කතාය යානීකතාය[1] වත්ථුකතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය ඉමෙ අට්ඨානිසංසා පාටිකඞ්ඛාති.

---

1. යානීකරණය-මත්ථං.

1. යො ච මෙත්තං භාවයති, අප්පමාණං පතිස්සතෝ[1]
තනූ[2] සංයොජනා හොන්ති, පස්සතෝ උපධික්ඛයං.

2. එකපුත්ති චෙ පාණමදූඛ්ඨචිත්තෝ, මෙත්තායති කුසලී තෙන හොති,
සඤ්ඤවී[3] පාණෙ මනසානුකම්පී, පහූතමරියො පකරොති පුඤ්ඤං.

3. යෙ සත්තසණ්ඩං පඨවිං ජිනිත්වා,[4] රාජීසයෝ[5] යජමානානුපරියගා[6],
සස්සමෙධං[7] පුරිසමෙධං, සම්මාපාසං වාචපෙය්යං[8] නිරග්ගළං.

4. මෙත්තාසහ චිත්තස්ස සුභාවිතස්ස,
කලම්පි තෙ නානුභවන්ති සොළසිං,
චන්දප්පභා තාරගණාව සඤ්ඤ,
යථා න අගඝන්ති කලම්පි සොළසිං.

5. යො න හන්ති න ඝාතෙති, න ජිනාති න ජාපයෙ,
මෙත්තං සො සබ්බභූතානං, වෙරං තස්ස න කෙනචීති.

8. 1. 1. 2

ආදිබ්‍රහ්මචරියපඤ්ඤා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ, හෙතු අට්ඨ පච්චයා ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අප්පටිලද්ධාය පටිලාභාය, පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තනාය. කතමෙ අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු සත්ථාරං උපනිස්සාය විහරති, අඤ්ඤතරං වා ගරුට්ඨානියං සබ්‍රහ්මචාරිං යත්ථස්ස තිබ්බං හිරොත්තප්පං පච්චුපට්ඨිතං හොති පෙමඤ්ච ගාරවො ච, අයං භික්ඛවෙ, පඨමො හෙතු පඨමො පච්චයො ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අප්පටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

---

1. පරියාසතෝ–මජ්ඣං.
2. තනු – සීමු.
3. සඤ්ඤි ච – මජ්ඣිම
4. විජෙත්වා – මජ්ඣං
5. රාජීසයෝ–මජ්ඣං.
6. යජමානා අනුපරියගා – මජ්ඣං.
7. අස්සමෙධං – සීමු.
8. වාජපෙය්යං – ස්‍යා, සීමු.

2. සෝ තං සත්ථාරං උපනිසාය විහරති[1] අඤ්ඤතරං වා ගරුට්ඨානියං සබ්‍රහ්මචාරිං, යත්ථස්ස තිබ්බං හිරොත්තප්පං පච්චුපට්ඨිතං හොති. පෙමඤ්ච ගාරවඤ්ච, තෙ කාලෙන කාලං උපසඞ්කමිත්වා පරිප්පුච්ඡති, පරිපඤ්හති: ඉදං හන්තෙ, කථං? ඉමස්ස කෝ අත්ථෝති[2]? තස්ස තෙ ආයස්මන්තෝ අවිවටං චෙව විවරන්ති. අනුත්තානීකතං ච උත්තානීකරොන්ති. අනෙක විහිතෙසු[3] කඞ්ඛාඨානියෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛං පටිවිනොදෙන්ති. අයං භික්ඛවෙ, දුතියො හෙතු දුතියා පච්චයෝ ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

3. සෝ තං ධම්මං සුත්වා ඤාතයන වූපකාසෙන සම්පාදෙති, කාය-වූපකාසෙන ච චිත්තවූපකාසෙන ච. අයං භික්ඛවෙ, තතියො හෙතු තතියා පච්චයෝ ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

4. සීලවා ච හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති, ආචාරගොචර සම්පන්නො අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. අයං භික්ඛවෙ, චතුත්ථෝ හෙතු චතුත්ථෝ පච්චයෝ ආදි-බ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

5. බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්නිචයො, යෙ තෙ ධම්මා ආදි-කල්‍යාණා මජ්ඣෙකල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති, තථාරූපස්ස ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති. ධතා[4] වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා. අයං භික්ඛවෙ, පඤ්ඤමො හෙතු පඤ්ඤමො පච්චයෝ ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

6. ආරද්ධවීරියෝ විහරති අකුසලානං ධම්මානං පහානාය කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය ථාමවා දළ්හපරක්කමො අනික්ඛිත්තධුරෝ කුසලෙසු ධම්මෙසු. අයං භික්ඛවෙ, ඡට්ඨෝ හෙතු ඡට්ඨෝ පච්චයෝ ආදිබ්‍රහ්ම-චරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

---

1. විහරන්තො – මජ්ඣ.
2. කො අත්ථෝති – මජ්ඣ.
3. අනෙකවිහිතෙසු ච – මජ්ඣ.
4. ධාතා – මජ්ඣ.

7. සඞ්ඝගතෝ බො පන අත්තානාකරීතකා හොති, අතිරච්ඡානකථිකා හොති, සාමං වා ධම්මං භාසති, පරං වා අජ්ඣේසති, අරියං වා තුණ්හීභාවං නාතිමඤ්ඤති. අයං භික්ඛවේ, සත්තමා හේතු සත්තමෝ පච්චයෝ ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

8. පඤ්චසු බො පන උපාදානක්ඛන්ධේසු උදයබ්බයානුපස්සී විහරති "ඉති රූපං, ඉති රූපස්ස සමුදයෝ, ඉති රූපස්ස අත්ථගමෝ[1], ඉති වේදනා, ඉති වේදනාය සමුදයෝ, ඉති වේදනාය අත්ථගමෝ[1]; ඉති සඤ්ඤා -පෙ- ඉතිසංඛාරා -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණං, ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයෝ, ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථගමෝ"ති. අයං භික්ඛවේ, අට්ඨමා හේතු අට්ඨමෝ පච්චයෝ ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තති.

තමේනං සබ්‍රහ්මචාරී එවං සම්භාවයන්ති[2]: "අයං බො ආයස්මා සත්ථාරං උපනිසාය විහරති, අඤ්ඤතරං වා ගරුට්ඨානියං සබ්‍රහ්මචාරිං, යත්ථස්ස තිබ්බං හිරොත්තප්පං පච්චුපට්ඨිතං හොති පෙමඤ්ච ගාරවෝ ච. අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ඤානාති පස්සං පස්සති"ති. අයම්පි ධම්මෝ පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

"තං බො පනායමායස්මා සත්ථාරං උපනිසාය විහරන්තෝ අඤ්ඤතරං වා ගරුට්ඨානියං සබ්‍රහ්මචාරිං යත්ථස්ස තිබ්බං හිරොත්තප්පං පච්චුපට්ඨිතං හොති පෙමඤ්ච ගාරවෝ ච, තේ කාලේන කාලං උපසඞ්කමිත්වා පරිපුච්ඡති පටිපඤ්හති: ඉදං භන්තෙ කථං? ඉමස්ස ක්වත්ථෝති[4]?"

තස්ස තෙ ආයස්මන්තෝ අවිවටං චෙව විවරන්ති, අනුත්තානීකතඤ්ච උත්තානීකරොන්ති. අනෙකවිහිතෙසු ච කඞ්ඛාඨානියෙසු ධම්මේසු කඞ්ඛං පටිවිනොදෙන්ති අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ඤානාති පස්සං පස්සතීති. අයම්පි ධම්මෝ පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

---

1. අත්ථඞ්ගමෝ – මජ්ඣ.
2. සම්භාවෙන්ති – මජ්ඣ.
3. සෝ – සී.ම්.
4. ඉමා අත්ථෝ–මජ්ඣ.

"තං බොා පනායමායස්මා ධම්මං සුත්වා ඒකායන වූපකාසෙන සම්පාදෙති, කායවූපකාසෙන ච චිත්තවූපකාසෙන ච: අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ජානාති පස්සං පස්සති''ති. අයම්පි ධම්මා පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

"සීලවා බොා පන අයමායස්මා පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෝ විහරති. ආචාරගොචරසම්පන්නෝ අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ජානාති පස්සං පස්සති''ති. අයම්පි ධම්මා පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

"බහුස්සුතෝ බොා පන අයමායස්මා සුතධරෝ සුතසන්නිචයා යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣෙකල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති, තථා රූපාස්ස ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති. ධතා[1] වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුපටිවිද්ධා, අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ජානාති, පස්සං පස්සති''ති. අයම්පි ධම්මා පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

"ආරද්ධවිරියෝ බොා පන අයමායස්මා විහරති. අකුසලානං ධම්මානං පහානාය, කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය, ථාමවා දළහපරක්කමෝ අනික්ඛිත්තධුරෝ කුසලෙසු ධම්මෙසු, අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ජානාති පස්සං පස්සති''ති. අයම්පි ධම්මා පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

"සඛාගතෝ බොා පන අයමායස්මා අනානාකථිකා හොති අතිරච්ඡානකථිකෝ, සාමං වා ධම්මං භාසති, පරං වා අජ්ඣෙසති, අරියං වා තුණ්හීභාවං නාතිමඤ්ඤති. අද්ධා අයමායස්මා ඤානං ජානාති පස්සං පස්සති''ති. අයම්පි ධම්මා පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තති.

---

1. ධතා - මජ්ඣං

"පඤ්චසු බො පන අයමායස්මා උපාදානක්ඛන්ධේසු උදයබ්බයානුපස්සී විහරති: ඉති රූපං, ඉති රූපස්ස සමුදයෝ, ඉති රූපස්ස අත්ථගමෝ, ඉති වේදනා -පෙ- ඉති සඤ්ඤා -පෙ- ඉති සඞ්ඛාරා -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණං, ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයෝ, ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථගමෝති, අද්ධා අයම්පායස්මා ඤාණං ඤාණතී, පස්සං පස්සතී"ති. අයම්පි ධම්මෝ පියත්තාය ගරුත්තාය භාවනාය සාමඤ්ඤාය එකීභාවාය සංවත්තතීති.

ඉමේ බො භික්ඛවේ, අට්ඨ හේතූ අට්ඨ පච්චයා ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය පඤ්ඤාය අපපටිලද්ධාය පටිලාභාය පටිලද්ධාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා සංවත්තනාතීති.

8. 1. 1. 3
පඨමපිය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨහි භික්ඛවේ, ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං අප්පියෝ ච හොති, අමනාපෝ ච අගරු ච අභාවනීයෝ ච. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවේ, භික්ඛු අපියපසංසී ච හොති. පියගරහී ච ලාභකාමෝ ච සක්කාරකාමෝ ච අහිරිකෝ ච අනොත්තප්පී ච පාපිච්ඡෝ ච මිච්ඡාදිට්ඨි ච. ඉමෙහි බො භික්ඛවේ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං අප්පියෝ ච හොති අමනාපෝ ච අගරු ච අභාවනීයෝ ච.

අට්ඨහි භික්ඛවේ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං පියෝ ච හොති මනාපෝ ච ගරු ච භාවනීයෝ ච. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු න අපියපසංසී ච හොති න පියගරහී ච න ලාභකාමෝ ච න සක්කාරකාමෝ ච, හිරිමා ච හොති ඔත්තප්පී ච අපිච්ඡෝ ච සම්මාදිට්ඨි ච. ඉමෙහි බො භික්ඛවේ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං පියෝ ච හොති, මනාපෝ ච ගරු ච භාවනීයෝ චාති.

8. 1. 1. 4

දුතියපිය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථඛෝ භික්ඛවෙ, ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං අපපියෝ ච හොති අමනාපෝ ච අගරූ ච අභාවනීයෝ ච, කතමෙහි අථඛෝ:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු ලාභකාමෝ ච හොති. සක්කාරකාමෝ ච අනවඤ්ඤත්තිකාමෝ ච අකාලඤ්ඤූ ච අමත්තඤ්ඤූ ච අසුචී ච බහුභාණී ච අලක්ඛිකාපකපරිහාසකෝ ච සබ්‍රහ්මචාරීනං.

ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, අථඛෝ ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං අපපියෝ ච හොති අමනාපෝ ච අගරූ ච අභාවනීයෝ ච.

අථඛෝ භික්ඛවෙ, ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං පියෝ ච හොති මනාපෝ ච ගරූ ච භාවනීයෝ ච. කතමෙහි අථඛෝ:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ලාභකාමෝ ච හොති. න සක්කාරකාමෝ ච න අනවඤ්ඤත්තිකාමෝ ච කාලඤ්ඤූ ච මත්තඤ්ඤූ ච සුචී ච නෑ බහුභාණී ච න අලක්ඛිකාපකපරිහාසකෝ ච සබ්‍රහ්මචාරීනං.

ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, අථඛෝ ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීනං පියෝ ච හොති. මනාපෝ ච ගරූ ච භාවනීයෝ චාති.

8. 1. 1. 5

පඨමලෝකධම්ම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ, ලෝක ධම්මා ලෝක• අනුපරිවත්තන්ති, ලෝකෝ ච අථඛලෝකධම්මෙ අනුපරිවත්තති. කතමෙ අථඛ:

ලාභෝ ච අලාභෝ ච අයසෝ ච යසෝ ච නින්දා ච පසංසා ච සුඛං ච දුක්ඛං ච, ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවෙ අථඛලෝකධම්මෙ ලෝක• අනුපරිවත්තන්ති, ලෝකෝ ච ඉමෙ අථඛලෝකධම්මෙ අනුපරිවත්තති.

1. ලාභෝ අලාභෝ *අයසෝ යසෝ ච
නින්දා පසංසා ච සුඛං ච දුක්ඛං,
එතෙ අනිච්චා මනුජේසු ධම්මා
අසස්සතා විපරිණාමධම්මා.

2. එතෙ ච ඤත්වා සතිමා සුමේධෝ
අවෙක්ඛතී විපරිණාමධම්මේ,
ඉට්ඨස්ස ධම්මා න මථේන්ති චිත්තං
අනිට්ඨතෝ නෝ පටිඝාතමේති.

3. තස්සානුරෝධා අථවා විරෝධා
විධූපිතා අත්ථගතා න සන්ති,
පරික්ඛයා ඝාතිය දීරජං අසොකං
සම්මපපජානාති භවස්ස පාරගූති.

8. 1. 1. 6
දුතියලොකධම්ම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමේ භික්ඛවේ, ලොකධම්මා ලොකං අනුපරිවත්තන්ති, ලොකෝ ච අට්ඨ ලොකධම්මේ අනුපරිවත්තති. කතමේ අට්ඨ:

ලාභෝ ච අලාභෝ ච යසෝ ච අයසෝ ච නින්දා ච පසංසා ච සුඛං ච දුක්ඛං ච, ඉමේ බෝ භික්ඛවේ, අට්ඨලොකධම්මා ලොකං අනුපරිවත්තන්ති. ලොකෝ ච ඉමේ අට්ඨලොකධම්ම අනුපරිවත්තති.

අස්සුතවතෝ භික්ඛවේ, පුථුජ්ජනස්ස උප්පජ්ජති ලාභෝපි අලාභෝපි යසෝපි අයසෝපි නින්දාපි පසංසාපි සුඛම්පි දුක්ඛම්පි.

සුතවතෝපි බෝ භික්ඛවේ, අරියසාවකස්ස උප්පජ්ජති ලාභෝපි අලාභෝපි, යසෝපි අයසෝපි නින්දාපි පසංසාපි සුඛම්පි දුක්ඛම්පි.

තත්‍ර භික්ඛවේ, කෝ විසෙසෝ කෝ අධිප්පයාසෝ[1] කිං නානාකරණං[2] සුතවතෝ අරියසාවකස්ස අස්සුතවතා පුථුජ්ජනේනාති:

භගවම්මූලකා නෝ භන්තේ ධම්මා, භගවන්නෙත්තිකා, භගවම්පටිසරණා. සාධු වත භන්තේ, භගවන්තංයේව පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථෝ, භගවතෝ සුත්වා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්තීති.

---

1. අධිප්පායෝ – P.T.S. , සීමු. මස්ස.
අධිප්පායසෝ – සෝ.

2. නානා කාරණං – සීමු.
* යසායසෝච – මස්ස.

තෙන හි භික්ඛවෙ, සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ, භාසිස්සාමීති.

එවං භන්තෙති ඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

3. අස්සුතවතො භික්ඛවෙ, පුථුජ්ජනස්ස උප්පජ්ජෙය්ය ලාභො, සො න ඉති පටිසඤ්චික්ඛති: උප්පන්නො ඛො මෙ අයං ලාභො, සො ච ඛො අනිච්චො දුක්ඛො විපරිණාමධම්මොති, යථාභූතං නප්පජානාති. උප්පජ්ජෙය්ය අලාභො -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය යසො -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය අයසො -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය නින්දා -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය පසංසා -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය සුඛං -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය දුක්ඛං, සො න ඉති පටිසඤ්චික්ඛති උප්පන්නං ඛො මෙ ඉදං දුක්ඛං තං ච ඛො අනිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මන්ති. යථාභූතං නප්පජානාති.

තස්ස ලාභොපි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, අලාභොපි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, යසොපි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, අයසොපි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, නින්දාපි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, පසංසාපි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, සුඛම්පි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති, දුක්ඛම්පි චිත්තං පරියාදය තිට්ඨති. සො උප්පන්නං ලාභං අනුරුජ්ඣති, අලාභෙ පටිවිරුජ්ඣති. උප්පන්නං යසං අනුරුජ්ඣති, අයසෙ පටිවිරුජ්ඣති. උප්පන්නං පසංසං අනුරුජ්ඣති, නින්දාය පටිවිරුජ්ඣති. උප්පන්නං සුඛං අනුරුජ්ඣති, දුක්ඛෙ පටිවිරුජ්ඣති. සො එවං අනුරොධවිරොධසමාපන්නො න පරිමුච්චති, ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි, න පරිමුච්චති දුක්ඛස්මාති වදාමි.

4. සුතවතො ච ඛො භික්ඛවෙ, අරියසාවකස්ස උප්පජ්ජෙය්ය ලාභො. සො ඉති පටිසඤ්චික්ඛති: උප්පන්නො ඛො මෙ අයං ලාභො, සො ච ඛො අනිච්චො දුක්ඛො විපරිණාමධම්මොති යථාභූතං පජානාති. උප්පජ්ජෙය්ය අලාභො -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය යසො -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය අයසො -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය නින්දා -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය පසංසා -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය සුඛං -පෙ- උප්පජ්ජෙය්ය දුක්ඛං. සො ඉති පටිසඤ්චික්ඛති:

උපජ්ඣං බෝ මෙ ඉදං දුක්ඛං, තඤ්ච බෝ අනිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම-ධම්මන්ති යථාභූතං පජානාති. තස්ස ලාභොපි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති. අලොභොපි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති, යසොපි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති, අයසොපි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති, නින්දාපි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති, පසංසාපි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති, සුඛම්පි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති, දුක්ඛම්පි චිත්තං න පරියාදය තිට්ඨති. සො උපජ්ඣං ලාභං නානුරුජ්ඣති, අලාභෙ නපපටිවිරුජ්ඣති. උපජ්ඣං යසං නානුරුජ්ඣති. අයසෙ නපපටිවිරුජ්ඣති. උපජ්ඣං පසංසං නානුරුජ්ඣති, නින්දාය නපපටිවිරුජ්ඣති. උපජ්ඣං සුඛං නානුරුජ්ඣති. දුක්ඛෙ නපපටිවිරුජ්ඣති. සො එවං අනුරොධවිරොධවිපහීනො පරිමුච්චති ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි. පරිමුච්චති දුක්ඛස්මාති වදාමි.

අයං බෝ භික්ඛවෙ, විසෙසො අයං අධිප්පයාසො[1] ඉදං නානාකරණං[2] සුතවතො අරියසාවකස්ස අසුතවතා පුථුජ්ජනෙනාති.

1. "ලාභො අලාභො අයසො යසො ච
නින්දා පසංසා ච සුඛඤ්ච[3] දුක්ඛං,
එතෙ අනිච්චා මනුජෙසු ධම්මා
අසස්සතා විපරිණාමධම්මා.

2. එතෙ ච ඤත්වා සතිමා සුමෙධො
අවෙක්ඛති විපරිණාමධම්මෙ
ඉට්ඨස්ස ධම්මා න මථෙනති චිත්තං
අනිට්ඨතො නො පටිඝාතමෙති.

3. තස්සානුරොධා අථවා විරොධා
විධූපිතා අප්පගතා න සන්ති,
පදඤ්ච ඤත්වා විරජං අසොකං
සම්මපපජ්ජානාති භවස්සපාරගූති.

8. 1. 1. 7
දෙවදත්තවිපත්ති සුත්තං

එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ අවිරපක්කෙන්න දෙවදත්තෙන. තත්‍ර බෝ භගවා දෙවදත්තං ආරබ්භ භික්ඛූ ආමන්තෙසි:

---

1. අධිප්පායසෝ – සී්‍ය.
2. නානාකාරණං – සීමු.
3. සුඛං දුඛංච – මජ්ඣං

සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තාවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු කාලෙන කාලං පරවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති; සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු කාලෙන කාලං පරසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, අට්ඨහි භික්ඛවෙ, අසද්ධම්මේහි අභිභූතෝ පරියාදිණ්ණචිත්තෝ දෙවදත්තෝ ආපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ අතෙකිච්ඡෝ. කතමෙහි අට්ඨහි:

ලාභෙන භික්ඛවෙ, අභිභූතෝ පරියාදිණ්ණචිත්තෝ දෙවදත්තෝ ආපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ අතෙකිච්ඡෝ. අලාභෙන භික්ඛවෙ -පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- සක්කාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අසක්කාරෙණ භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිච්ඡතාය භික්ඛවෙ -පෙ- පාපමිත්තතාය භික්ඛවෙ' අභිභූතෝ පරියාදිණ්ණචිත්තෝ දෙවදත්තෝ ආපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ අතෙකිච්ඡෝ.

ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨහි අසද්ධම්මෙහි අභිභූතෝ පරියාදිණ්ණචිත්තෝ දෙවදත්තෝ ආපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ, අතෙකිච්ඡෝ.

සාධු භික්ඛවෙ භික්ඛු උප්පන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය උප්පන්නං අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං අසක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය.

කිඤ්චාපි භික්ඛවෙ, භික්ඛු අට්ඨවසං පටිච්ච උප්පන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය, යං හිස්ස භික්ඛවෙ උප්පන්නං ලාභං අනභිභුය්‍ය විහරතෝ උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා. උප්පන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය විහරතෝ එවංස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති.

යං හිස්ස භික්ඛවෙ, උප්පන්නං අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං අසක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අනභිභුය්‍ය විහරතෝ උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා. උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය විහරතෝ එවංස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති.

ඉදං බො භික්ඛවෙ, භික්ඛු අට්ඨවසං පටිච්ච උපපන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය, උපපන්නං අලාභං -පෙ- උපපන්නංයෙසං -පෙ- උපපන්නං අයසං-පෙ-උපපන්නං සක්කාරං -පෙ- උපපන්නං අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ, එවං **සික්ඛිතබ්බං**; උපපන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරිස්සාම උපපන්නං අලාභං -පෙ- උපපන්නං යසං -පෙ- උපපන්නං අයසං -පෙ- උපපන්නං සක්කාරං -පෙ- උපපන්නං අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරිස්සාමාති. එවං හි වො භික්ඛවෙ, සික්ඛිතබ්බන්ති.

8. 1. 1. 8

උත්තර සුත්තං

එකං සමයං ආයස්මා උත්තරො මහිසවත්ථුස්මිං විහරති සණ්ඩිකය්‍යා-කෙ පබ්බතෙ ධවජාලිකායං[1] තත්‍ර බො ආයස්මා උත්තරො භික්ඛූ ආමන්තෙසි -පෙ-

සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං පරවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං පරසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොතීති.

තෙන බො පන සමයෙන වෙස්සවණො මහාරාජා උත්තරාය දිසාය දක්ඛිණං දිසං ගච්ඡති කෙනචි දෙව කරණීයෙන. අසෙසාසි බො වෙස්සවණො මහාරාජා ආයස්මතො උත්තරස්ස මහිසවත්ථුස්මිං සණ්ඩිකය්‍යාකෙ පබ්බතෙ ධවජාලිකායං භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙන්තස්ස, 'සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං පරවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසො භික්ඛු කාලෙන කාලං පරසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති'ති.

අථ බො වෙස්සවණස්ස මහාරාජස්ස සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං[2] වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙව මහිසවත්ථුස්මිං සණ්ඩිකය්‍යාකෙ පබ්බතෙ ධවජාලිකායෙ[1] අන්තරහිතො දෙවෙසු තාවතිංසෙසු පාතුරහොසි.

---

1. වටඨජාලිකාය - සය්‍යා. වඨජාලිකායෙ - මජ්ඣ. 2. සමිඤ්ජිතං - මජ්ඣ.

අථ ඛෝ වෙස්සවණෝ මහාරාජා යෙන සක්කෝ දෙවානමින්දෝ තේනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා සක්කං දෙවානමින්දං එතදවොච, 'යඤ්ඤ මාරිස, ජානෙය්‍යාසි, එවරූපා ආයාචනා උත්තරෝ මහිසවත්ථුස්මිං සභාය්‍යකෙ පඤ්ඤතෙ ධම්මජාලිකායං භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙති: 'සාධාවුසෝ භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධාවුසෝ භික්ඛු කාලෙන කාලං පරවිපත්තිං -පෙ- අත්තසම්පත්තිං -පෙ- පරසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති'ති.

අථ ඛෝ සක්කා දෙවානමින්දෝ සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසෝ සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙව දෙවෙසු තාවතිංසෙසු අන්තරහිතා මහිසවත්ථුස්මිං සභාය්‍යකෙ පඤ්ඤතෙ ධම්මජාලිකායං ආයස්මතෝ උත්තරස්ස පමුඛෙ[1] පාතුරහොසි: අථ ඛෝ සක්කා දෙවානමින්දෝ යෙනායස්මා උත්තරෝ තේනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උත්තරං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතෝ ඛෝ සක්කා දෙවානමින්දෝ ආයස්මන්තං උත්තරං එතදවොච:

සවවං කිර භන්තෙ, ආයස්මා උත්තරෝ භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙසි: සාධාවුසෝ භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තවිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති. සාධාවුසෝ භික්ඛු කාලෙන කාලං පරවිපත්තිං -පෙ- අත්තසම්පත්තිං -පෙ- පරසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති'ති?

එවං දෙවානමින්දාති.

කිං පනිදං[2] භන්තෙ, ආයස්මතෝ උත්තරස්ස සකං පටිභානං, උදාහු තස්ස භගවතෝ වචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්සාති?

තෙන හි දෙවානමින්ද, උපමං තෙ කරිස්සාමි, උපමායපි ඉධෙකච්චෙ[3] විඤ්ඤූ පුරිසා භාසිතස්ස අත්ථං ආජානන්ති. සෙය්‍යථාපි දෙවානමින්ද, ගාමස්ස වා නිගමස්ස වා අවිදූරෙ මහාධඤ්ඤරාසි, තතෝ මහාජනකායෝ ධඤ්ඤං ආහරෙය්‍ය කාජෙහිපි පිටකෙහිපි උච්ඡඞ්ගෙහිපි අඤ්ඤලිහිපි. සෝ නු ඛෝ දෙවානමින්ද තං මහාජනකායං උපසඞ්කමිත්වා එවං පුච්ඡෙය්‍ය: කුතෝ ඉමං ධඤ්ඤං ආහරථාති? කථං තං ව්‍යාකරමානෝ[4] නු ඛෝ දෙවානමින්ද, සෝ මහාජනකායෝ සම්මා ව්‍යාකරමානෝ ව්‍යාකරෙය්‍යාති?

---

1. සම්මුඛෙ - මජ්ඣ.
2. කිං පන - සය්හ.
3. උපමාය මිධෙකච්චෙ - මජ්ඣ.
4. කථං ව්‍යාකරමානෝ - මූල.

අවුමඤ්ඤා ධඤ්ඤරාසිම්හා ආහරාමාති වෝ භණෙය්‍ය, සෝ මහාජන-කායෝ සම්මා ව්‍යාකරමානෝ ව්‍යාකරෙය්‍යාති.

එවමෙව වෝ දෙවානම්පි, යං කිඤ්චි සුභාසිතං සබ්බං තං තස්ස භගවතෝ වචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස, තඤ්ඤා උපාදායුපාදාය මයඤ්චඤ්ඤේ ව භණාමාති,

අවඤ්ඤෙය්‍ය භණෙය්‍ය, අබහුතං භණෙය්‍ය, යාව සුභාසිතමිදං[1] භණෙය්‍ය, ආයස්මතා උත්තරෙන යං කිඤ්චි සුභාසිතං සබ්බං තං තස්ස භගවතෝ වචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස, තඤ්ඤා උපාදායුපාදාය මයඤ්චඤ්ඤේ ව භණාමාති,

එකමිදං භණෙය්‍ය, උත්තර, සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ අචිරපක්කන්තෙ දෙවදත්තෙ. තත්‍ර වෝ භගවා දෙවදත්තං ආරබ්භ භික්ඛූ ආමන්තෙසි:

සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු කාලෙන කාලං අත්තඤ්ඤිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති, සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු කාලෙන කාලං පරඤ්ඤිපත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොති -පෙ- අත්තඤ්ඤිසම්පත්තිං -පෙ- පරඤ්ඤිසම්පත්තිං පච්චවෙක්ඛිතා හොතීති.

අටඨහි භික්ඛවෙ, අසද්ධම්මෙහි අභිභූතෝ පරියාදින්නචිත්තෝ දෙව-දත්තෝ අපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ අතෙකිච්ඡෝ. කතමෙහි අට්ඨහි:

ලාභෙන[2] භික්ඛවෙ අභිභූතෝ -පෙ- අලාභෙන භික්ඛවෙ -පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- සක්කාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අසක්කාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිච්ඡතාය භික්ඛවෙ -පෙ- පාපමිත්තතාය භික්ඛවෙ අභිභූතෝ පරියාදින්නචිත්තෝ දෙවදත්තෝ ආපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ අතෙකිච්ඡෝ. ඉමෙහි වෝ භික්ඛවෙ, අටඨහි අසද්ධම්මෙහි අභිභූතෝ පරියාදින්නචිත්තෝ දෙව-දත්තෝ ආපායිකෝ නෙරයිකෝ කප්පට්ඨෝ අතෙකිච්ඡෝ.

සාධු භික්ඛවෙ, භික්ඛු උප්පන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය. උප්පන්නං අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං අසක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය.

---

1. යාව සුභාසිතං ඉදං - ම්‍යා.
2. ලාභෙන ඒ - ම්‍යා.

කිඤ්චි භික්ඛවෙ, භික්ඛු අට්ඨවසං පටිච්ච උපපන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය, උපපන්නං අලාභං -පෙ- උපපන්නං යසං -පෙ- උපපන්නං අයසං -පෙ- උපපන්නං සක්කාරං -පෙ- උපපන්නං අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය.

යං භික්ඛ භික්ඛවෙ, උපපන්නං ලාභං අනභිභුය්‍ය විහරතෝ උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා, උපපන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය විහරතෝ එවංස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති. යං භික්ඛ භික්ඛවෙ, උපපන්නං අලාභං -පෙ- උපපන්නං යසං -පෙ- උපපන්නං අයසං -පෙ- උපපන්නං සක්කාරං -පෙ- උපපන්නං අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නං පාපමිත්තතං අනභිභුය්‍ය විහරතෝ උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා. උපපන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය විහරතෝ එවංස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති. ඉදං ඛො භික්ඛවෙ, භික්ඛු අට්ඨවසං පටිච්ච උපපන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය. උපපන්නං අලාභං -පෙ- උපපන්නං යසං -පෙ- උපපන්නං අයසං -පෙ- උපපන්නං සක්කාරං -පෙ- උපපන්නං අසක්කාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය.

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ, එවං සික්ඛිතබ්බං උපපන්නං ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරිස්සාම, උපපන්නං අලාභං-පෙ-උපපන්නං යසං-පෙ-උපපන්නං අයසං -පෙ- උපපන්නං සක්කාරං -පෙ- උපපන්නං අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නං පාපමිත්තතං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරිස්සාමාති. එවං හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

එත්තාවතා හත්ථ උත්තර, මනුස්සෙසු වතස්සො පරිසා භික්ඛු භික්ඛුණියො උපාසකා උපාසිකායො. නායං ධම්මපරියායො කිඤ්චික්ඛී පතිට්ඨිතො.[1] උග්ගහණාතු හත්ථ, ආයස්මා උත්තරෝ ඉමං ධම්ම පරියායං, පරියාපුණාතු හත්ථ, ආයස්මා උත්තරෝ ඉමං ධම්මපරියායං ධාරෙතු හත්ථ, ආයස්මා උත්තරෝ ඉමං ධම්මපරියායං, අත්ථසංහිතෝ අයං හත්ථ, ධම්මපරියායෝ ආදිබ්‍රහ්මචරියකොති.

1. උපට්ඨිතෝ - මජ්ඣං

8. 1. 1. 9

නන්දෘ සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

කුලපුත්තෝ'ති භික්ඛවෙ, නන්දං සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය; බලවාති භික්ඛවෙ, නන්දං සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය; පාසාදිකොති භික්ඛවෙ, නන්දං සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය; තිබ්බරාපෙගාති භික්ඛවෙ, නන්දං සම්මාවදමානෝ වදෙය්‍ය.

කිමත්‍රහි භික්ඛවෙ, නන්දා ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරෝ භොජනෙසු මත්තඤ්ඤූ ජාගරියං අනුයුත්තෝ සතිසම්පජඤ්ඤෙන සමන්නාගතෝ. යෙහි නන්දෙ සඤ්ඤොති පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං:

තත්‍රිදං භික්ඛවෙ, නන්දස්ස ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරතාය හොති: සචෙ භික්ඛවෙ, නන්දස්ස පුරත්ථිමා දිසා ආලොකෙතබ්බා හොති, සඛං චෙතසා සමන්නාහරිත්වා නන්දෙ පුරත්ථිමං දිසං ආලොඒකෙති, 'එවං මෙ පුරත්ථිමං දිසං ආලොකයතෝ න අභිජ්ඣා දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාසවිස්සන්තී'ති, ඉතිහ තත්‍ර සම්පජානෝ හොති. සචෙ භික්ඛවෙ, නන්දස්ස පච්ඡිමා දිසා ආලොඒකෙතබ්බා හොති -පෙ- උත්තරා දිසා ආලොකෙතබ්බා හොති -පෙ- දක්ඛිණා දිසා ආලොඒකෙතබ්බා හොති: -ඒප- උද්ධං උල්ලොකෙතබ්බා හොති -පෙ- අධා ඔලොකෙතබ්බා හොති. -පෙ- අනුදිසා අනුවිලොකෙතබ්බා හොති, සඛං චෙතසා සමන්නාහරිත්වා නන්දෙ අනුදිසං අනුවිලොකෙති. 'එවමෙම අනුදිසං අනුවිලොකයතෝ නාභිජ්ඣාදොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාසවිස්සන්තීති. ඉතිහ තත්‍ර සම්පජානෝ, ඉදං බො භික්ඛවෙ, නන්දස්ස ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරතාය හොති.

තත්‍රිදං භික්ඛවෙ, නන්දස්ස භොජනෙ මත්තඤ්ඤුතාය හොති: ඉධ භික්ඛවෙ නන්දෙ පටිසඞ්ඛායොනිසෝ ආහාරං ආහාරෙති: නෙව දවාය න මදය න මණ්ඩනාය න විභූසනාය, යාවදෙව ඉමස්ස කායස්ස ඨිතියා යාපනාය විහිංසූපරතියා බ්‍රහ්මචරියානුග්ගහාය, ඉති පුරාණඤ්ච වෙදනං පටිහඞ්ඛාමි, නවඤ්ච වෙදනං න උප්පාදෙස්සාමි, යාත්‍රා ච මෙ භවිස්සති, අනවජ්ජතා ච ඵාසුවිහාරෝ චාති. ඉදං බො භික්ඛවෙ, නන්දස්ස භොජනෙ මත්තඤ්ඤුතාය හොති.

තත්‍රිදං භික්ඛවේ, නාගස්ස ජාගරියානුයෝගග්ගං හොති. ඉධ භික්ඛවේ, නාගෝ දිවසං චඞ්කමේන නිසජ්ජාය ආවරණීයේහි ධම්මේහි චිත්තං පරිසෝධේති. රත්තියා පඨමං යාමං චඞ්කමේන නිසජ්ජාය ආවරණීයේහි ධම්මේහි චිත්තං පරිසෝධේති රත්තියා මජ්ඣිමං යාමං දක්ඛිණේන පස්සේන සීහසෙය්‍යං කප්පේති. පාදේ පාදං අච්චාධාය සතෝ සම්පජානෝ උට්ඨානසඤ්ඤං මනසිකරිත්වා. රත්තියා පච්ඡිමං යාමං පච්චුට්ඨාය චඞ්කමේන නිසජ්ජාය ආවරණීයේහි ධම්මේහි චිත්තං පරිසෝධේති. ඉදං බෝ භික්ඛවේ, නාගස්ස ජාගරියානුයෝගග්ගං හොති.

තත්‍රිදං භික්ඛවේ, නාගස්ස සතිසම්පජඤ්ඤග්ගං හොති: ඉධ භික්ඛවේ, නාගස්ස විදිතා වේදනා උපජ්ජන්ති, විදිතා උපට්ඨහන්ති, විදිතා අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති, විදිතා සඤ්ඤා උපජ්ජන්ති,-පෙ-විදිතා විතක්කා උපජ්ජන්ති, විදිතා උපට්ඨහන්ති, විදිතා අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති. ඉදං බෝ භික්ඛවේ, නාගස්ස සතිසම්පජඤ්ඤග්ගං හොති.

කිමඤ්ඤත්‍ර භික්ඛවේ, නාගේ ඉද්ධියේසු ඉත්තභවාභරං භෝජනේ මත්තඤ්ඤූ ජාගරියං අනුයුත්තෝ සතිසම්පජඤ්ඤේන සමන්නාගතෝ යෙහි නාගේ සඤ්ඤාහි පරිච්චුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුන්ති.

8. 1. 1. 10

කාරණ්ඩව සුත්තං

එකං සමයං භගවා චම්පායං විහරති ගග්ගරාය පොක්ඛරණියා තීරේ. තේන ඛෝ පන සමයේන භික්ඛූ භික්ඛූං ආපත්තියා චොදේන්ති. සෝ භික්ඛූ භික්ඛූහි ආපත්තියා චෝදියමානෝ අඤ්ඤේනඤ්ඤං[1] පටිචරති, බහිද්ධා කථං අපනාමේති, කොපඤ්ච දෝසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරෝති. අථ ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තේසි. නිද්ධමථ භික්ඛවේ පුග්ගලං, නිද්ධමථේතං භික්ඛවේ, දුග්ගලං, අපනේථ්‍යාසෝ භික්ඛවේ දුග්ගලෝ, කිං වෝ පරපුත්තෝ විහෙඨීයති.[2]

ඉධ භික්ඛවේ, එකච්චස්ස දුග්ගලස්ස තාදිසං යේව හොති. අභික්කන්තං පටික්කන්තං ආලෝකිතං විලෝකිතං සම්මිඤ්ජිතං පසාරිතං සංඝාටිපත්ත චීවරධාරණං. සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤස්ස භද්දකස්ස භික්ඛුනෝ යාවස්සා භික්ඛූ ආපත්තිං න පස්සන්ති, යතෝ ච ඛෝ අස්සා භික්ඛූ ආපත්තිං පස්සන්ති තමේනං එවං ජානන්ති. සමණ්‍යුසි වායං සමණපලාපෝ සමණකාරණ්ඩවෝති. තමේනං ඉති විදිත්වා බහිද්ධා නාසේන්ති. තං කිස්ස හේතු: මා අඤ්ඤස්ස භද්දකේ භික්ඛූ දූසෙසීති.

---

1. අඤ්ඤේනඤ්ඤං - සී්‍යා.
2. කිං වෝ තේන පරපුත්තේන විසෝධිතේන - මජ්ඣං, කිං වෝ පරපුත්තෝ විහෙඨෙති - ෆී්‍ය.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, සම්පන්නෙ යවකරණෙ යඳ්දුසි ජාතෙථ, යව-පලාපෙ යවකාරණ්ඩවෝ. තස්ස තාදිසංයෙව මූලං හොති සෙය්‍යථාපි අණ්ඩුසං භද්දකානං යවානං, තාදිසංයෙව නාලං හොති සෙය්‍යථාපි අණ්ඩුසං භද්දකානං යවානං, තාදිසංයෙව පත්තං හොති සෙය්‍යථාපි අණ්ඩුසං භද්දකානං යවානං, යාවස්ස සීසං න නික්ඛන්තති, යතෝ ච ඛ්වාස්ස[1] සීසං නික්ඛන්තති. තමේනං එවං ජානන්ති: යඳ්දුසි ඛ්වායං යව-පලාපෙ යවකාරණ්ඩවෝති. තමේනං ඉති විදිත්වා සමූලං උප්පාටෙත්වා බහිද්ධා යවකරණස්ස ඡඩ්ඩෙන්ති. තං කිස්ස හෙතු: මා අණ්ඩුසං භද්දකෙ යවෙ දූසෙසීති.

එවමේව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසංයෙව හොති අභික්කන්තං පටික්කන්තං ආලොකිතං විලොකිතං සම්මිඤ්ජිතං පසාරිතං සඞ්ඝාටිපත්තචීවරධාරණං. සෙය්‍යථාපි අණ්ඩුසං භද්දකානං භික්ඛූනං භික්ඛුනං යාවස්ස භික්ඛු ආපත්තිං න පස්සන්ති. යතෝ ච ඛ්වාස්ස භික්ඛු ආපත්තිං පස්සන්ති. තමේනං එවං ජානන්ති: සමණදූසී ඛ්වායං සමණපලාපෙ සමණකාරණ්ඩවෝති. තමේනං ඉති විදිත්වා බහිද්ධා නාසෙන්ති. තං කිස්ස හෙතු: මා අණ්ඩුසං භද්දකෙ භික්ඛූ දූසෙසීති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, මහතෝ ධඤ්ඤරාසිස්ස පූයමානස්ස[2] තත්‍ර යානි ධඤ්ඤානි දළ්හානි සාරවන්තානි තානි එකමන්තං දූසඤ්ඣං හොති, යානි පන තානි ධඤ්ඤානි දුබ්බලානි පලාපානි තානි ඛ්වේව එකමන්තං අපකසැති. තමේනං සාමිකා [අප]සම්මජ්ජනිං ගහෙත්වා නිය්‍යාය සොමත්තාය අපසම්මජ්ජන්ති. තං කිස්ස හෙතු: මා අණ්ඩුසං භද්දකෙ ධඤ්ඤෙ දූසෙසීති.

එවමේව ඛො භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසංයෙව හොති අභික්කන්තං පටික්කන්තං ආලොකිතං විලොකිතං සම්මිඤ්ජිතං පසාරිතං සඞ්ඝාටිපත්තචීවරධාරණං. සෙය්‍යථාපි නාම අණ්ඩුසං භද්දකානං භික්ඛූනං භික්ඛුනං යාවස්ස භික්ඛු ආපත්තිං පස්සන්ති, තමේනං එවං ජානන්ති: සමණදූසී ඛ්වායං සමණපලාපෙ සමණකාරණ්ඩවෝති. තමේනං ඉති විදිත්වා බහිද්ධා නාසෙන්ති. තං කිස්ස හෙතු: මා අණ්ඩුසං භද්දකෙ භික්ඛූ දූසෙසීති.

---

1. යාවස්ස – සී පී.
2. ධඤ්ඤමානස්ස – සී පී. දූසයමානස්ස – මජ්ඣං. දූසපයමානස්ස – සාහ.

යෙයාපාපි භික්ඛවේ පුරිසෝ උදපානපණාලියා අපූතිකෝ තිණහං කුඨාරිං ආදාය වනං පවිසෙය්‍ය, සෝ තං තරුණං[1] රුක්ඛං කුඨාරිපාතෙන ආකොටෙති. තස්ස යානි තානි රුක්ඛස්ස දළ්හානි සාරවන්තානි කුඨාරිපාතෙන ආවකාටිතානි සඤ්ඡලං පටිනදන්ති, යානි තානි රුක්ඛස්ස අන්තෝපූතීනි අවිසුතානි කසම්බුජාතානි තානි කුඨාරිපාතෙන දාවකාටිතානි දණ්ඩරං පටිනදන්ති. තමේනං මූලඤ්ච ජීරති, මූලේ ජරත්වා අග්ගෙපි ජීරති, අග්ගෙ ජරඤ්ච අන්තෝ දුච්සොධිතං විසොධේති, අන්තෝ සුවිසොධිතං විසොධිත්වා උදපානපණාලියා යොජෙති.

එවමේව ඛෝ භික්ඛවේ ඉධෙකච්චිස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසං යෙව හොති අභික්කන්තං පටික්කන්තං ආලොකිතං විලොකිතං සම්මිඤ්ජිතං පසාරිතං සඞ්ඝාටිපත්තචීවරධාරණං, යෙයාපාපි නාම අමිස්සකං භද්දකානං භික්ඛූනං යාවිස්ස භික්ඛු ආපත්තිං න පස්සන්ති. යතෝ ච ඛ්වාස්ස භික්ඛු ආපත්තිං පස්සන්ති, තමේනං එවං ජානන්ති: සම්මුද්දයි වායං සමණපලාපෝ සමණකාරණ්ඩවෝති. තමේනං ඉති විදිත්වා බහිද්ධා නාසෙන්ති. තං කිස්ස හෙතු: මා අමිස්සං භද්දකෙ භික්ඛු දූසෙසීති.

1. සංවාස'යං[2] විජානාථ, පාපිච්ඡා කොධනෝ ඉති,
මක්ඛී උම්මී පලාසී ච, ඉස්සුකී මච්ඡරී සඨෝ.

2. සන්තවාචෝ ජනවති, සම්මෙණා විය භාසති,
රහෝ කම්මානි කටතං[3] ඨපදිට්ඨි අනාදරෝ.

3. සංසපති ච මුසාවාදී, තං විදිත්වා යථාතථං,
සඞ්ඝමජ්ඣ සමිඤ්ඤා හුත්වාන, අභිනිබ්බජ්ජයාථ,[4] නං.

4. කාරණ්ඩවං නිද්ධමථ, කසම්බුඤ්ඤාපකසඨෝ[5]
තතෝ පලාපෙ වාහෙථ, අසමෙණෙ සමණමානිනෙ.

5. නිද්ධමිත්වාන පාපිච්ඡෙ, පාපකාඩ්ගරගොචරෙ,
සුද්ධාසුද්ධෙහි සංවාසං, කප්පයවෙහා පතිස්සතා
තතෝ සම්මා නිපකා, දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සථාති.

මෙත්තාවග්ගෝ පඤ්චමෝ.

තස්සුද්දානං—

මෙත්තා පඤ්ඤ ච දෙව පියෝ, දෙව ලෝකෝ දෙව විපත්තියෝ,
දෙවදත්තෝ ච උත්තරෝ, තතියෙ කාරණ්ඩවෙන වෑසි.

---

1. සංසදෙව – මජ්ඣං.
2. සංවාසාය – සීහ.
3. කරණං – මජ්ඣං.
4. අභිනිවජ්ජයෙථ – කඤ්චි.
5. කසම්බුඤ්ඤවාපකසඨෙථ – කඤ්චි.

2. මහාවගෙගා

8. 1. 2. 1

වෙරඤ්ජ සුත්තං

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා **වෙරඤ්ජායං** විහරති **නළෙරුපුවිමූල මූලෙ** අථ බෝ **වෙරඤ්ජෝ** බ්‍රාහ්මණෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො බෝ වෙරඤ්ජෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවොච:

සුතං මෙතං භො ගොතම, න සමණෝ ගොතමෝ බ්‍රාහ්මණං ජිණ්ණං වුඩ්ඪං මහල්ලකෙ අද්ධගතෙ වයොඅනුප්පත්තෙ අභිවාදෙති වා පච්චුට්ඨෙති වා ආසනෙන වා නිමන්තෙතීති නයිදං භො ගොතම, තඤ්ච, භගි භවං ගොතමෝ බ්‍රාහ්මණං ජිණ්ණං වුඩ්ඪං මහල්ලකෙ අද්ධගතෙ වයොඅනුප්පත්තෙ අභිවාදෙති වා පච්චුට්ඨෙති වා ආසනෙන වා නිමන්තෙතීති, තිට්ඨිදං භො ගොතම න සම්පන්නමෙවාති.

නාහං තං බ්‍රාහ්මණ, පස්සාමී සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය යමහං අභිවාදෙය්‍යං වා පච්චුට්ඨෙය්‍යං වා ආසනෙන වා නිමන්තෙය්‍යං. යං හි බ්‍රාහ්මණ, තථාගතො අභිවාදෙය්‍ය වා පච්චුට්ඨෙය්‍ය වා ආසනෙන වා නිමන්තෙය්‍ය මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍යාති.

1. අරසරූපො භවං ගොතමොති.

අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'අරසරූපා සමණෝ ගොතමෝ'ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රූපරසා සද්දරසා ගන්ධරසා රසරසා පොට්ඨබ්බරසා තෙ තථාගතස්ස පහීනා, උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථු කතා[1] අනභාවකතා[2] ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මාවදමානෝ වදෙය්‍ය අරසරූපො සමණෝ ගොතමොති, නො ච බෝ යං ත්වං සන්ධාය වදෙසි.

---

1. තාලවත්ථුකතා - සත්ථි
2. අනභාවංකතා - මජ්ඣං

2. නිඛෙහාගෝ භවං ගොතමොති.

අත්ථි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය- නිඛෙහාගෝ සමණෝ ගොතමෝ'ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රූපභොගා සද්දභොගා ගන්ධභොගා රසභොගා පොට්ඨබ්බභොගා තෙ තථාගතස්ස පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා[1] අනභාවිකතා[2] ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය නිඛෙහාගෝ සමණෝ ගොතමොති, නෝ ච ඛෝ යං භූතං සන්ධාය වදෙසි.

3. අකිරියවාදෙ භවං ගොතමොති.

අත්ථි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය, අකිරියවාදෙ සමණෝ ගොතමෝ'ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, අකිරියං වදමි කායදුච්චරිතස්ස වචීදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදමි. අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය අකිරියවාදෙ සමණෝ ගොතමොති, නෝ ච ඛෝ යං භූතං සන්ධාය වදෙසි.

4. උච්ඡෙදවාදෙ භවං ගොතමොති.

අත්ථි ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය-උච්ඡෙදවාදෙ සමණෝ ගොතමෝ'ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, උච්ඡෙදං වදාමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උච්ඡෙදං වදාමි. අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය උච්ඡෙදවාදෙ සමණෝ ගොතමෝ'ති, නෝ ච ඛෝ යං භූතං සන්ධාය වදෙසි.

---

1. තාලවත්ථුකතා – සෲපවි.!
2. අනභාවංකතා – මජ්ඣං.

5. ජෙගුච්ඡීභවං ගොතමොති,

අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'ජෙගුච්ඡී සමණෝ ගොතමෝ'ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, ජිගුච්ඡාමි කායදුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපත්තියා ජිගුච්ඡාමි, අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය, 'ජෙගුච්ඡී සමණෝ ගොතමෝ'ති, නෝ ච බෝ යං භවං සඤ්ඤාය වදෙති,

6. වෙනයිකෝ භවං ගොතමෝති,

අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'වෙනයිකෝ සමණෝ ගොතමෝ'ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ වීනයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දෝසස්ස මෝහස්ස, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං වීනයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'වෙනයිකෝ සමණෝ ගොතමෝ'ති, නෝ ච බෝ යං භවං සඤ්ඤාය වදෙති.

7. තපස්සී භවං ගොතමෝති.

අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'තපස්සී සමණෝ ගොතමෝ'ති, තපනීයාහං බ්‍රාහ්මණ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදමි කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං, යස්ස බෝ බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, තමහං තපස්සිති වදමි, තථාගතස්ස බෝ බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'තපස්සී සමණෝ ගොතමෝ'ති, නෝ ච බෝ යං භවං සඤ්ඤාය වදෙති.

8. අපගබ්භා භවං ගොතමාති.

අත්ථි බ්වේවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායෙ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය: 'අපගබ්භෝ සමණෝ ගොතමෝ'ති. යස්ස බ්වෝ බ්‍රාහ්මණ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යෝ පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති. පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාව කතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා, තමහං අපගබ්භාති වදමි තථාගතස්ස බ්වෝ බ්‍රාහ්මණ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, අයං බ්වෝ බ්‍රාහ්මණ පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන, සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය 'අපගබ්භෝ සමණෝ ගොතමෝ'ති නෝ ච බ්වෝ යං ත්වං සඤ්ඤාය වදෙසි.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, කුක්කුටියා අණ්ඩානි අට්ඨ වා දස වා ද්වාදස වා, තානස්සු කුක්කුට්‍යා සම්මා අධිසයිතානි සම්මා පරිසෙදිතානි සම්මා පරිභාවිතානි, යෝ නු බ්වෝ තෙසං කුක්කුටච්ඡාපකානං පඨමතරං පාදනඛසිඛාය වා මුඛතුණ්ඩකෙන වා අණ්ඩකොසං පදාලෙත්වා සොත්ථිනා අභිනිබ්භිජ්ජෙය්‍ය, කින්නි සච්චාස්ස වචනීයෝ ජෙට්ඨෝ වා කණිට්ඨෝ වාති?

ජෙට්ඨොතිස්ස භෝ ගොතම, වචනීයෝ, සෝ හි තෙසං ජෙට්ඨෝ හොතීති.

එවමෙව බ්වෝ අහං බ්‍රාහ්මණ, අවිජ්ජාගතාය පජාය අණ්ඩභූතාය, පරියොනද්ධාය අවිජ්ජණ්ඩකොසං පදාලෙත්වා එකොව ලොකෙ අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධා, අහං හි බ්‍රාහ්මණ ජෙට්ඨෝ සෙට්ඨෝ ලොකස්ස.

ආරද්ධං බ්වෝ පන මෙ බ්‍රාහ්මණ, විරියං[1] අහොසි අසල්ලීනං උපට්ඨිතා පති අසම්මුට්ඨා.[2] පස්සද්ධා කායෝ අසාරද්ධෝ; සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං. සෝ බ්වෝ අහං බ්‍රාහ්මණ, විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි,

විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි,

---

1. විරියං – මජ්ඣං
2. අපච්චුට්ඨං – මජ්ඣං. සී.

පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ[1] ච විහරාමි. සතෝ ච සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙමි, යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති. 'උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරී'ති තං තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි.

සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදෙමනස්සානං අත්ථඞගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි.

සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ දුක්ඛනිරොධානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං.

සෝ අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි සෙය්යථීදං: එකම්පි ජාතිං දෙවම්පි ජාතියෝ -පෙ- ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණා රත්තියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උපපන්නා තමො විහතො ආලොකො උපපන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, පඨමා අභිනිබ්භිදා අහොසි කුක්කුටච්ඡාපකසෙව අණ්ඩකොසම්හා,

යො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං. සො දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි -පෙ- අයං බො මෙ සෝ බ්‍රාහ්මණ, රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උපපන්නා තමො විහතො ආලොකො උපපන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො, අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, දුතියා අභිනිබ්භිදා අහොසි. කුක්කුටච්ඡාපකසෙව අණ්ඩකොසම්හා.

I. උපෙඛකා - සපෝ

සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං, සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං දුක්ඛ නිරොධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං. දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං.

ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං ආසවසමුදයොති යථා-භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං ආසවනිරොධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසවනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං.

තස්ස මෙ එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ, භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ, දිට්ඨාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ, අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං අහොසි. ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රත්තියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, පඨමා අභිනිබ්භිදා අහොසි කුක්කුටච්ඡාපකොසදිසාව අණ්ඩකොසම්හාති.

එවං වුත්තෙ වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණෙ භගවන්තං එතදවොච: ජෙට්ඨා භවං ගොතමො, සෙට්ඨා භවං ගොතමො, අභික්කන්තං භො ගොතම, අභික්කන්තං භො ගොතම -පෙ- උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

8. 1. 2. 2
සීහසෙනාපති සුත්තං

එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති. සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන සීහෝ සෙනාපති නිගණ්ඨසාවකෝ තස්සං පරිසායං නිසින්නෝ හොති. අථ ඛෝ සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: නිස්සංසයං ඛෝ සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ භවිස්සති. තථා හි මේ සම්බහුලා අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාර සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති. යන්නූනාහං තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධන්ති.

අථ ඛෝ සීහෝ සෙනාපති යෙන නිගණ්ඨා නාතපුත්තෝ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා නිගණ්ඨං නාතපුත්තං එතදවොච: ඉච්ඡාමහං භන්තෙ, සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිතුන්ති.

කිං පන ත්වං සීහ, කිරියවාදෝ සමානෝ අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිස්සසි. සමණෝ හි සීහ, ගොතමෝ අකිරියවාදෝ අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

අථ ඛෝ සීහස්ස සෙනාපතිස්ස යෝ අහොසි ගමියාභිසඞ්ඛාරෝ.[1] භගවන්තං දස්සනාය, සෝ පටිප්පස්සම්භි.

දුතියම්පි ඛෝ සම්බහුලා අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාර සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති.

දුතියම්පි ඛෝ සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: නිස්සංසයං ඛෝ සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ භවිස්සති. තථා හි'මේ සම්බහුලා අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති. යන්නූනාහං තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධන්ති.

අථ ඛෝ සීහෝ සෙනාපති යෙන නිගණ්ඨා නාතපුත්තෝ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා නිගණ්ඨං නාතපුත්තං එතදවොච: ඉච්ඡාමහං භන්තෙ, සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිතුන්ති.

කිං පන ත්වං සීහ, කිරියවාදෝ සමානෝ අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිස්සසි, සමණෝ හි සීහ, ගොතමෝ අකිරියවාදෝ අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

---

1. ගමිකාභිසඞ්ඛාරෝ, සී්ම්.

දුතියම්පි ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස යො අහොසි ගමියාභිසඞ්ඛාරො භගවන්තං දස්සනාය, සො පටිප්පස්සම්භි.

තතියම්පි ඛො සම්බහුලා අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති.

තතියම්පි ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො භවිස්සති. තථා හිමෙ සම්බහුලා අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති. කිං හිමෙ කරිස්සන්ති නිගණ්ඨා අපලොකිතා වා අනපලොකිතා වා, යන්නූනාහං අනපලොකිතාව නිගණ්ඨෙ තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මා-සම්බුද්ධන්ති.

අථ ඛො සීහො සෙනාපති පඤ්චමත්තෙහි රථසතෙහි දිවාදිවස්ස වෙසාලියා නිය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවතිකා යානස්ස භූමි, යානෙන න ගන්ත්වා යානා පච්චොරොහිත්වා පත්තිකොව ආරාමං පාවිසි. අථ ඛො සීහො සෙනාපති යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච:

සුතං මෙ'තං භන්තෙ, අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. යෙ තෙ භන්තෙ, එවමාහංසු: අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. කච්චි තෙ භන්තෙ, වුත්තවාදිනො? න ච භගවන්තං අභූතෙන අබ්භාචික්ඛන්ති,? ධම්මස්ස චානුධම්මං ව්‍යාකරොන්ති, න ච කොචි සහධම්මිකො වාදානුවාදෙ ගාරයහං ඨානං ආගච්ඡති? අනබ්භාක්ඛාතුකාමාහි මයං භන්තෙ, භගවන්තන්ති.

1. අත්ථි සීහ, පරියායෙනාපි මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

2. අත්ථි සීහ, පරියායෙනාපි මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය, කිරියවාදෙ සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

3. අත්ථි සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය උච්ඡෙදවාදෙ සමණො ගොතමො, උච්ඡෙදය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

4. අත්ථි සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ජෙගුච්ඡී සමණො ගොතමො ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

5. අත්ථි සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය, වෙනයිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

6. අත්ථි සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය තපස්සී සමණො ගොතමො තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

7. අත්ථි සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය, අපගබ්භො සමණො ගොතමො අපගබ්භතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

8. අත්ථි සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය අසඤ්ඤකො[1] සමණො ගොතමො අසඤ්ඤාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

1. කතමො ච සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති: අහං හි සීහ, අකිරියං වදමි කායදුච්චරිතස්ස වචීදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

2. කතමො ච සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය කිරියවාදෙ සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති: අහං හි සීහ, කිරියං වදමි. කායසුචරිතස්ස වචීසුචරිතස්ස මනොසුචරිතස්ස, අනෙකවිහිතානං කුසලානං ධම්මානං කිරියං වදමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය කිරියවාදෙ සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

---

1. අසඤ්ඤතෙතා - සීමු.

3. කතමෝ ච සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය උච්ඡෙදවාදෙ සමණෙඝා ගොතමෝ, උච්ඡෙදය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. අහං හි සීහ, උච්ඡෙදං වදමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උච්ඡෙදං වදමි. අයං ඛො සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය උච්ඡෙදවාදෙ සමණෙඝා ගොතමෝ උච්ඡෙදය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

4. කතමෝ ච සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය ජෙගුච්ඡී සමණෙඝා ගොතමෝ, ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. අහං හි සීහ, ජිගුච්ඡාමි. කායදුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපත්තියා ජිගුච්ඡාමි. අයං ඛො සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය ජෙගුච්ඡී සමණෙඝා ගොතමෝ ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

5. කතමෝ ච සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය: වෙනයිකෝ සමණෙඝා ගොතමෝ. විනයාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. අහං හි සීහ, විනයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස, අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විනයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං ඛො සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය වෙනයිකෝ සමණෙඝා ගොතමෝ, විනයාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

6. කතමෝ ච සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය: තපස්සී සමණෙඝා ගොතමෝ තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. තපනීයාහං සීහ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදමි කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං, යස්ස ඛො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. තමහං තපස්සිනි වදමි. තථාගතස්ස ඛො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය තපස්සී සමණෙඝා ගොතමෝ තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

7. කතමෝ ච සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය අපගබ්භා සමණෝ ගොතමෝ අපගබ්භතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. යස්ස බෝ සීහ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීනා, උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, තමහං අපගබ්භොති වදමි. තථාගතස්ස බෝ සීහ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං බෝ සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය අපගබ්භා සමණෝ ගොතමෝ අපගබ්භතාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

8. කතමෝ ච සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය අසසාසකෝ සමණෝ ගොතමෝ අසසාසාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. අහං හි සීහ, සසසාසකෝ පරමෙන අසසාසෙන, අසසාසාය ච ධම්මං දෙසෙමි, තෙන ච සාවකෙ විනෙමි. අයං බෝ සීහ, පරියායෝ යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය අසසාසකෝ සමණෝ ගොතමෝ අසසාසාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති.

එවං වුත්තෙ සීහෝ සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච: අභික්කන්තං භන්තෙ, අභික්කන්තං භන්තෙ, -පෙ- උපාසකං මං භන්තෙ, භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති,

අනුවිච්චකාරං බෝ සීහ, කරොහි, අනුවිච්චකාරෝ තුම්හාදිසානං ඤාතමනුස්සානං සාධු හොතීති.

ඉමිනා පහං භන්තෙ භගවතෝ භියෝසොමත්තාය අත්තමනෝ අභිරද්ධෝ, යං මං භගවා එවමාහ: අනුවිච්චකාරං බෝ සීහ, කරොහි, අනුවිච්චකාරෝ තුම්හාදිසානං ඤාතමනුස්සානං සාධු හොතීති,

මමං හි හඤ්ඤ, අඤ්ඤතිත්ථියා සාවකං ලභිත්වා කෙවලකප්පං වෙසාලිං පටාකං පරිහරෙය්යුං: සීහෝ අම්හාකං සෙනාපති සාවකත්තං උපගතොති. අථ ච පන මං භගවා එවමාහ: අනුවිච්චකාරං ඛො සීහ, කරොහි. අනුවිච්ච කාරෝ තුම්හාදිසානං ඤාතමනුස්සානං සාධු හොතීති. එසාහං භඤ්ඤ, දුතියම්පි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච, උපාසකං මං භඤ්ඤ, භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

දීඝරත්තං ඛො තෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභූතං කුලං යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං දාතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යාසීති.

ඉමිනාපහං භඤ්ඤ, භගවතෝ භීයෝසොමත්තාය අත්තමනෝ අභිරද්ධෝ යං මං භගවා එවමාහ: දීඝරත්තං ඛො තෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභූතං කුලං යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං දාතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යාසීති.

සුතං මෙ තං භඤ්ඤ, සමණෝ ගොතමෝ එවමාහ: මයහමෙව දානං දාතබ්බං න අඤ්ඤෙසං දානං දාතබ්බං, මය්හමෙව සාවකානං දානං දාතබ්බං න අඤ්ඤෙසං සාවකානං දානං දාතබ්බං, මයහමෙව දින්නං මහප්ඵලං, න අඤ්ඤෙසං දින්නං මහප්ඵලං, මය්හමෙව සාවකානං දින්නං මහප්ඵලං නාඤ්ඤෙසං සාවකානං දින්නං මහප්ඵලන්ති. අථ ච පන මං භගවා නිගණ්ඨෙඣ සුපි දනෙ සමාදපෙති. අපි ච භඤ්ඤ, මයමෙත්ථකාලං ජානිස්සාම. එසාහං භඤ්ඤ තතියම්පි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි. ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච උපාසකං මං භඤ්ඤ, භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

අථ ඛො භගවා සීහස්ස සෙනාපතිස්ස ආනුපුබ්බිකථං[1] කථෙසි. සෙය්‍යථීදං:- දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සඞ්කිලෙසං නෙක්ඛම්මෙව ආනිසංසං පකාසෙසි.

---

1. අනුපුබ්බිං-කථං - මජ්ඣ.- අනුපුබ්බිකථං--සී.

යද හගවා අඤ්ඤාසි සීහං සොනපතිං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණ-චිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නාචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං, සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදේව රජනං පතිගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව සීහස්ස සෙනාපතිස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.

අථ ඛො සීහො සෙනාපති දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මෝ විදිතධම්මෝ පරියොගාළ්හධම්මෝ තිණ්ණවිචිකිච්ඡෝ විගතකථංකථෝ වෙසාරජ්ජ-පත්තෝ අපරප්පච්චයෝ සත්ථුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච:

අධිවාසෙතු මෙ හන්තෙ, හගවා ස්වාතනාය භත්තං. සදධිං භික්ඛු සඞ්ඝෙනාති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හීභාවෙන.

අථ ඛො සීහො සෙනාපති හගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

අථ ඛො සීහො සෙනාපති අඤ්ඤතරං පුරිසං ආමන්තෙසි: ගච්ඡ ත්වං අම්භො පුරිස, පවත්තමංසං ජානාහීති. අථ ඛො සීහො සෙනාපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ නිවෙසනෙ පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියා දාපෙත්වා හගවතො කාලං ආරොචාපෙසි. කාලො හන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්තන්ති.

අථ ඛො හගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන සීහස්ස සෙනාපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රථිකාය රථිකං[1] සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං බාහා පග්ගය්හ කන්දන්ති. අජ්ජ සීහෙන සෙනාපතිනා ථූලං පසුං වධිත්වා සමණස්ස ගොතමස්ස භත්තං කතං. තං සමණො ගොතමො ජානං උද්දිස්සකටං මංසං පරිභුඤ්ජති පටිච්ච කම්මන්ති.

---

1. රථියාය රථියං - සීමු.

අථ ඛෝ අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ යේන සීහෝ සේනාපති තේනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා සීහස්ස සේනාපතිස්ස උපකණ්ණකේ ආරොචේසි. යගේස හන්තේ, ජානෙය්‍යාසි: එතෙ සම්බහුලා නිගණ්ඨා වේසාලියං රථිකාය රථිකං[1] සිඞ්ඝාටකේන සිඞ්ඝාටකං බාහා පග්ගය්හ කන්දන්තී. අජ්ජ සීහේන සේනාපතිනා ථුල්ලං පසුං වධිත්වා සමණස්ස ගොතමස්ස හත්ථං කතං, තං සවිඤ්ඤා ගොතමා ජානං උද්දිස්සකටං මංසං පටිඝ්ඤ්ජති පටිච්චකම්මන්ති.

අලං අය්‍යා දීඝරත්තම්පි තෙ ආයස්මන්තෙහා අවණ්ණකාමා බුද්ධස්ස, අවණ්ණකාමා ධම්මස්ස, අවණ්ණකාමා සඞ්ඝස්ස න ච පනෙතෙ ආයස්මන්තෙහා ජීරන්තී තං භගවන්තං අසතා තුච්ඡා මුසා අභූතෙන අබ්භාචික්ඛන්තා, න ච මයං ජීවිතහෙතුපි සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාමාති.

අථ ඛෝ සීහෝ සෙනාපති බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙසි. සම්පවාරෙසි. අථ ඛෝ සීහෝ සෙනාපති භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්ත- පාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ සීහං සෙනාපතිං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛෝ සීහෝ සෙනාපති භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතෝ සමාදපිතෝ සමුත්තෙජිතෝ සම්පහංසිතෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමීති.

8. 1. 2. 3
ආජඤ්ඤ සුත්තං

[සාවත්ථී නිදානං]

අට්ඨහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ රඤ්ඤෝ හද්‍රෝ අස්සා ජානීයෝ රාජාරහෝ හොති රාජභොග්ගෝ රඤ්ඤෝ අඞ්ගන්ත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති, කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, රඤ්ඤෝ හද්‍රෝ දාසාජානියෝ උභතෝ සුජාතෝ හොති. මාතිතෝ ච පිතිතෝ ච' යස්ස දිස්සං අඤ්ඤෝපි හද්‍රා අස්සාජානියා ජායන්ති තස්සං දිස්සං ජානෝ හොති, යං ඛෝ පනස්ස භොජනං දෙන්ති අල්ලං වා සුක්ඛං වා, තං සක්කච්චං යෙව පරිභුඤ්ජති අවිකිරන්තෝ, ජෙගුච්ඡී හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා අභිනිසීදිතුං වා අභිනිපජ්ජිතුං වා, සෙරීවිහාරී හොති සුඛසංවාසෝ, න අඤ්ඤත්ර අස්ස උබ්බහනාය, යානි ඛෝ පනස්ස හෙන්තීනි සායෙය්‍යානි කුතෙය්‍යානි ජිමෙහය්‍යානි වඞ්කය්‍යානි තානි යථෝතුකං සාරථිස්ස ආචික්ඛතා හොති.

---

1. රථියා-රථියං සී පී.

තෙසමඤ්ඤ සංවරථ අභිනිබ්බදනාය වායමති, වාහි බෝ පන හොති කාමච්ඡන්දෝ අසඤ්ඤතෝ විහඤ්ඤමීති චිත්තං උප්පාදෙති, ගච්ඡතෙතං බෝ පන උප්පඨිකාසෙනෙව ගච්ඡති, ථාමවා හොති යාව ජීවිතමරණපරියාදනා ථාමං උපදංසෙතා, ඉමෙහි බෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙ රථෙසභෝ භද්දෝ අසඤ්ඤාජානීයෝ රාජාරහෝ හොති රාජභොග්ගෝ, රථෙසභෝ අඞ්ගවාවෙ සඞ්ගං ගච්ඡති.

එවමෙව බෝ භික්ඛවෙ අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෙ භික්ඛු ආහුනෙය්යෝ හොති. -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස, කත මෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු සීලවා හොති. පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෙ විහරති. ආචාරගොචරසම්පන්නෙ අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, යං බෝ පනස්ස භොජනං දෙන්ති ලූඛං වා පණීතං වා තං සක්කච්චංයෙව පරිභුඤ්ජති අවිහඤ්ඤමානෙ, ජෙගුච්ඡී හොති කායදුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන ජෙගුච්ඡී හොති අනෙක-විහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපත්තියා, සොරතෙ හොති සුඛ සංවාසෙ, න අඤ්ඤෙ භික්ඛු උබ්බෙජෙතා. යානි බෝ පනස්ස හොන්ති සාමඤ්ඤානි කුටෙලියානි ජිමෙහයානි වඤ්චකයානි තානි යථාභූතං ආවිකත්තා හොති සත්ථරි වා විඤ්ඤූසු වා සබ්‍රහ්මචාරිසු, තෙසමඤ්ඤ සත්ථා වා විඤ්ඤූ වා සබ්‍රහ්මචාරී අභිනිබ්බදනාය වායමති. සික්ඛිතා බෝ පන හොති. කාමච්ඡන්දෝ භික්ඛු සික්ඛනත්තා වා මා වා අහමෙත්ථ සික්ඛිසාමීති චිත්තං උප්පාදෙති. ගච්ඡතාන්තා බෝ පන උප්පඨිකාසෙනෙව ගච්ඡති. තත්‍රායං උප්පඨිකාසෙ: සම්මාදිට්ඨි -පෙ- සම්මාසමාධි, ආරද්ධවිරියෝ විහරති කායං තචෝ ච නහාරු ච අට්ඨි ච අවසිස්සතු සරීරෙ උපසුසතු මංසලොහිතං, යන්තං පුරිසථාමෙන පුරිසවීරියෙන පුරිසපරක්කමෙන පත්තබ්බං, න තං අපාපුණිත්වා වීරියස්ස සන්ථානං භවිස්සතීති. ඉමෙහි බෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෙ භික්ඛු ආහුනෙය්යෝ හොති -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

8. 1. 2. 4

බලූඩක සුත්තං

[සාවත්ථි නිදානං]

අට්ඨ ච භික්ඛවෙ අසසබලූඩෙන දෙසිස්සාමි අට්ඨ ච අසසදොසෙ, අට්ඨ ච දූරිසබලූඩෙන අට්ඨ ච පුරිසදොසෙ, තං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ භාසිස්සාමීති. එවං භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

1. කතමෙ ච භික්ඛවෙ, අට්ඨ අස්සබලූඩෙනා අට්ඨ ච අසසදොසා: ඉධ භික්ඛවෙ, එකච්චො අස්සබලූඩෙනා 'පෙහී'ති වුත්තො දිදෙධා සමානො වොදිතො සාරථිනා පච්ඡතො පටිසඞ්ඛති[1] පිට්ඨිතො රථං පටිවත්තෙති[2] එවරූපොපි භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා හොති. අයං භික්ඛවෙ, පඨමො අසසදොසො.

2. පුනවපරං භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චො අස්සබලූඩෙනා 'පෙහී'ති වුත්තො විදෙධා සමානො වොදිතො සාරථිනා පච්ඡා ලඟති[3] කුච්ඡිං හනති. නිදඟ්ඩං හඤ්ඤති. එවරූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා හොති. අයං භික්ඛවෙ දුතියො අසසදොසො.

3. පුනවපරං භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා 'පෙහී'ති වුත්තො විදෙධා සමානො වොදිතො සාරථිනා රථිසාය සත්ථිං උසැජ්ජිත්වා[4] රථිසා යෙව අපෙක්ඛමඤ්ඤති, එවරූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා හොති. අයං භික්ඛවෙ තතියො අසසදොසො.

4. පුනවපරං භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා 'පෙහී'ති වුත්තො විදෙධා සමානො වොදිතො සාරථිනා උම්මඟ්ගං ගණ්හාති, උබ්බට්ටිං රථං කරොති. එවරූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා හොති. අයං භික්ඛවෙ චතුත්ථො අසසදොසො.

5. පුනවපරං භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා 'පෙහී'ති වුත්තෙ විදෙධා සමානො වොදිතො සාරථිනා ලඞ්ඝති පුරිමං කායං, පඨඟණ්හාති පුරිමෙ පාදෙ. එවරූපොපි භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෙ අස්සබලූඩෙනා හොති අයං භික්ඛවෙ, පඤ්චමො අසසදොසො.

---

1. පරිඤ්ඤමති - මජ්ඣං.
2. පවත්තෙති සාමඤ්ඤ
3. පච්ඡාලඞ්ඝිපති - සී.
4. උසසජ්ජිත්වා - සී.

6. පුනවපරං භික්ඛවේ ඉධේකච්චෝ අස්සබලූපේඛෝ 'පෙහී'ති වුත්තෝ වීදේධෝ සමානෝ චෝදිතෝ සාරථිනා අනාදියිත්වා සාරථිං අනාදියිත්වා පතෝදං[1] දත්තේහි[2] මුඛාධානං විදංසිත්වා[3] යේන කාමං පක්කමති, එවරූපෝපි භික්ඛවේ, ඉධේකච්චෝ අස්සබලූපේඛෝ හොති. අයං භික්ඛවේ, ඡට්ඨෝ අස්සදෝසෝ.

7. පුනවපරං භික්ඛවේ ඉධේකච්චෝ අස්සබලූපේඛෝ 'පෙහී'ති වුත්තෝ වීදේධෝ සමානෝ චෝදිතෝ සාරථිනා, නේව අභික්කමති, නෝ පටික්කමති, තත්ථේව ඨිලට්ඨායී යීතෝ හොති. එවරූපෝපි භික්ඛවේ, ඉධේකච්චෝ අස්සබලූපේඛෝ හොති. අයං භික්ඛවේ, සත්තමෝ, අස්සදෝසෝ.

8. පුනවපරං භික්ඛවේ ඉධේකච්චෝ අස්සබලූපේඛෝ 'පෙහී'ති වුත්තෝ වීදේධෝ සමානෝ චෝදිතෝ සාරථිනා පුරිමේ ච පාදේ සංහරිත්වා පච්ඡිමේ ච පාදේ සංහරිත්වා තත්ථේව චත්තාරෝ පාදේ අභිනිසීදති. එවරූපෝපි භික්ඛවේ, ඉධේකච්චෝ අස්සබලූපේඛෝ හොති. අයං භික්ඛවේ, අට්ඨමෝ අස්සදෝසෝ. ඉමේ බෝ භික්ඛවේ, අට්ඨ අස්සබලූපේඛා අට්ඨ ච අස්සදෝසා.

1. කතමේ ච භික්ඛවේ අට්ඨ ච පුරිසබලූපේඛා, අට්ඨ ච පුරිසදෝසා: ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තියා චෝදේති. සෝ භික්ඛු භික්ඛුනා ආපත්තියා චෝදියමානෝ න සරාමීති අසතියා ච නිඛේඨයති. සෙය්‍යථාපි සෝ භික්ඛවේ, අස්සබලූපේඛෝ පෙහීති වුත්තෝ වීදේධෝ සමානෝ චෝදිතෝ සාරථිනා පච්ඡතෝ පටිසක්කති පිට්ඨිතෝ රථං පටිවත්තේති. තත්‍රූපමාහං භික්ඛවේ, ඉමං පුග්ගලං වදාමි. එවරූපෝපි භික්ඛවේ, ඉධේකච්චෝ පුරිසබලූපේඛෝ හොති. අයං භික්ඛවේ, පඨමෝ පුරිසදෝසෝ.

2. පුනවපරං භික්ඛවේ භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තියා චෝදේති. සෝ භික්ඛු භික්ඛුනා ආපත්තියා චෝදියමානෝ චෝදකංයේව පටිප්ඵරති. කිං නු ඛෝ තුයහං බාලස්ස අබ්‍යත්තස්ස හණිතේන තම්පි නාම භණිතබ්බං මඤ්ඤතීති. සෙය්‍යථාපි සෝ භික්ඛවේ අස්සබලූපේඛෝ පෙහීති වුත්තෝ වීදේධෝ සමානෝ චෝදිතෝ සාරථිනා පච්ඡා-ලංඝති, කුබ්බරං හන්ති, තිදණ්ඩං භඤ්ජති. තත්‍රූපමාහං භික්ඛවේ ඉමං පුග්ගලං වදාමි. එවරූපෝපි භික්ඛවේ, ඉධේකච්චෝ පුරිසබලූපේඛෝ හොති. අයං භික්ඛවේ දුතියෝ පුරිසදෝසෝ.

---

1. පතෝදලට්ඨිං – මජ්ජං.
2. පතෝදදණ්ඩේහි – සී‍මු.
3. විද්ධංසිතා – සී‍මු.

3. පුනවපරං භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තියා චොදෙති. සෝ භික්ඛු භික්ඛුහි ආපත්තියා චොදියමානෝ චොදකසෙසව පට්ඨාරොපෙති තඤ්ච බොසි ඉත්ථන්නාමං ආපත්තිං ආපන්නා ඝවං තාව පඨමං පටිකරොහීති. සෙය්‍යථාපි සෝ භික්ඛවෙ, අසඞ්කිලුට්ඨඛඩ්ඩා පෙහීති වුත්තෝ වීදෙධා සමානෝ චොදිතෝ සාරථිනා රථිසාය සත්ථිං උසභඤ්ඡිත්වා රථිසං යෙව අජෙඩ්ඩාමද්දති. තත්‍රූපමාහං භික්ඛවෙ, ඉමං පුග්ගලං වදාමි. එවරූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෝ පුරිසඛලුඩෙඩ්ඩා හොති. අයං භික්ඛවෙ, තතියෝ පුරිසදොසෝ.

4. පුනවපරං භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තිත්තියා චොදෙති. සෝ භික්ඛු භික්ඛුහි ආපත්තියා චොදියමානෝ අඤ්ඤෙනඤ්ඤං පටිචරති, බහිද්ධා කථං අපනාමෙති, කොපඤ්ච දොසඤ්ච අපච්චයං ච පාතුකරොති. සෙය්‍යථාපි සෝ භික්ඛවෙ, අසඞ්කිලුට්ඨඛඩ්ඩා පෙහීති වුත්තෝ වීදෙධා සමානෝ චොදිතෝ සාරථිනා උම්මග්ගං ගණ්හාති, උඛ්ඛලුම්පං රථං කරොති. තත්‍රූපමාහං භික්ඛවෙ, ඉමං පුග්ගලං වදාමි. එවරූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෝ පුරිසඛලුඩෙඩ්ඩා හොති. අයං භික්ඛවෙ, චතුත්ථෝ පුරිසදොසෝ.

5. පුනවපරං භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තියා චොදෙති. සෝ භික්ඛු භික්ඛුහි ආපත්තියා චොදියමානෝ සඞ්ඝමජ්ඣෙ බාහා වික්ඛිපං හඤති. සෙය්‍යථාපි සෝ භික්ඛවෙ අසඞ්කිලුට්ඨඛඩ්ඩා පෙහීති වුත්තෝ වීදෙධා සමානෝ චොදිතෝ සාරථිනා උඛ්ඛත්තිං පුරිමං කායං, පඤ්ඤාණාති පුරිමෙ පාදෙ, තත්‍රූප මාහං භික්ඛවෙ, ඉමං පුග්ගලං වදාමි එවරූපොපි භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෝ පුරිසඛලුඩෙඩ්ඩා හොති. අයං භික්ඛවෙ, පඤ්චමෝ පුරිසදෙසෝ.

6. පුනවපරං භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තියා චොදෙති. සෝ භික්ඛු භික්ඛුහි ආපත්තියා චොදියමානෝ අනාදියිත්වා සඞ්ඝං අනාදියිත්වා චොදකං සාපත්තිකොව යෙන කාමං පක්කමති. සෙය්‍යථාපි සෝ භික්ඛවෙ, අසඞ්කිලුට්ඨඛඩ්ඩා පෙහීති වුත්තෝ වීදෙධා සමානෝ චොදිතෝ සාරථිනා අනාදියිත්වා සාරථිං අනාදියිත්වා පතෝදං දණ්ඩහි මුඛාධානං වීදංසිත්වා[1] යෙන කාමං පක්කමති. තත්‍රූපමාහං භික්ඛවෙ, ඉමං පුග්ගලං වදාමි. එව රූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෝ පුරිසඛලුඩෙඩ්ඩා හොති. අයං භික්ඛවෙ, ඡට්ඨෝ පුරිසදෙසෝ.

---

1. වීදධංසිත්වා - සී. ෂූ.

7. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුං ආපත්තියා වොදෙත්‍වී. සො භික්ඛු භික්ඛුහි ආපත්තියා වොදියමානෝ නෙවාහං ආපත්තොමහි න පනාහං ආපත්තොමහීති ඤණඩීභාවෙන සඞ්ඝං විහෙසෙති. සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ, අසඝ්ඨලුඩෙඨා පෙහීති වුත්තො විඥා සමානෝ වොදිතෝ සාරථිනා නෙව අභික්කමති, නෝ පටික්කමති, තත්‍රෙව විත්‍රට්ඨාඩීයතෝ හොති. තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදමි. එවරූපොපි භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චෙ පුරිසඝ්ඨලුඩෙඨා හොති. අයං භික්ඛවෙ, සත්තමො පුරිසදෙසො.

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛු, ආපත්තියා වොදෙත්‍වී. සො භික්ඛු භික්ඛුහි ආපත්තියා වොදියමානෝ එවමාහ; කිං නුතාහං තුම්හෙ ආයස්මන්තෙ අතිඛාළහං මයි බ්‍යාවටා, ඉදනාහං සිඤ්ඛං පච්චක්ඛාය හීනායාවත්තිස්සාමීති, සො සිඤ්ඛං පච්චක්ඛාය හීනායාවත්ත්‍වා එවමාහ: ඉදනි තාහං තුම්හෙ ආයස්මන්තෙ අත්තමනා හොථා'ති, සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ අසඝ්ඨලුඩෙඨා පෙහීති වුත්තො විඥා සමානෝ වොදිතෝ සාරථිනා පුරිමෙ ච පාදෙ සංහරිත්වා පච්ඡිමෙ ච පාදෙ සංහරිත්වා තත්‍රෙව විත්‍රතාරූපෙ පාදෙ අභිනිඩිදති. තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදමි. එව රූපොපි භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෙ පුරිසඝ්ඨලුඩෙඨා හොති. අයං භික්ඛවෙ අට්ඨමො පුරිසදෙසො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨ පුරිසඝ්ඨලුඩෙඨා අට්ඨ ච පුරිසදෙසාති.

8. 1. 2. 5
මල සුත්තං

[සාවත්‍ථී නිදානං]

අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ මලානි කතමානි අට්ඨ.

අසජ්ඣායමලා භික්ඛවෙ මන්තා, අනුට්ඨානමලා භික්ඛවෙ සරා, මලං භික්ඛවෙ වණ්ණස්ස කොසජ්ජං, පමාදෙ භික්ඛවෙ රක්ඛතො මලං. මිලං භික්ඛවෙ ඉත්‍ථියා දුච්චරිතං. මච්ඡෙරං භික්ඛවෙ දදතො මලං. මලා භික්ඛවෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අස්මිං ලොකෙ පරම්හි ච. තතො භික්ඛවෙ මලා මලතරං අවිජ්ජා පරමං මලං. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨ මලානීති..

1. අසජ්ඣායමලා මන්ත්‍රා අනුට්ඨානමලා ඝරා,
මලං වණ්ණස්ස කොසජ්ජං පමාදෙ රක්ඛතෝ මලං.

2. මලිත්ථියා දුච්චරිතං මච්ඡරං දදතෝ මලං,
මලා වේ පාපකා ධම්මා අස්මිං ලොකෙ පරම්හි ච
තණ්හා මලා මලතරා අවිජ්ජා පරමං මලන්ති.

8. 1. 2. 6
දුතෙය්‍ය සුත්තං

[සාවත්ථි නිදානං]

අට්ඨහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු දූතෙය්‍යං ගන්තුමරහති. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සොතා ච හොති සාවෙතා ච, උග්ගහෙතා ච ධාරෙතා ච, විඤ්ඤාතා ච විඤ්ඤාපෙතා ච, කුසලෝ ච සහිතාසහිතස්ස, නෝ ච කලහකාරකෝ. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු දූතෙය්‍යං ගන්තුමරහති.

අපරෙහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ සාරිපුත්තෝ දූතෙය්‍යං ගන්තුමරහති. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවෙ සාරිපුත්තෝ සොතා ච හොති සාවෙතා ච, උග්ගහෙතා ච, ධාරෙතා ච, විඤ්ඤාතා ච, විඤ්ඤාපෙතා ච, කුසලෝ ච සහිතාසහිතස්ස, නෝ ච කලහකාරකෝ. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ සාරිපුත්තෝ දූතෙය්‍යං ගන්තුමරහතීති.

1. යෝ වෙ නවෙධති[1] පඤ්ඤා පරිසං උග්ගහවාදිනිං[2],
න ච හාපෙති වචනං න ච ඡාදෙති සාසනං,
අසන්දිට්ඨඤ්ච හරති දුච්ඡිත්තෝ න ච කුප්පති,
ස වේ තාදිසකා භික්ඛු දූතෙය්‍යං ගන්තුමරහතීති.

---

1. ඛ්‍යථති – මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. උග්ගහවාදිනං – සීමු.

8. 1. 2. 7
පුරිසබන්ධන සුත්තං

[සාවත්ථී නිදානං]

අථඛෝ භික්ඛවෙ ආකාරෙහි ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති, කතමෙහි අට්ඨහි: රූපෙන භික්ඛවෙ, ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති, හසිතෙන භික්ඛවෙ ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. භණිතෙන භික්ඛවෙ ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. ගීතෙන භික්ඛවෙ ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. රුණ්ණෙණ[1] භික්ඛවෙ ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති, ආකප්පෙන භික්ඛවෙ ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. වනභඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. එවසඤ්ඤ භික්ඛවෙ ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහි ආකාරෙහි ඉත්ථී පුරිසං බන්ධති. තෙ භික්ඛවෙ සත්තා සුබන්ධා යෙ[2] එවසඤ්ඤ බන්ධිංසු.[3*]

8. 1. 2. 8
ඉත්ථීබන්ධන සුත්තං

[සාවත්ථී නිදානං]

අථඛෝ භික්ඛවෙ ආකාරෙහි පුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති, කතමෙහි අට්ඨහි:

රූපෙන භික්ඛවෙ පුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති, හසිතෙන භික්ඛවෙ පුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති. භණිතෙන භික්ඛවෙ පුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති. ගීතෙන භික්ඛවෙ පුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති. රුණ්ණෙණ[1] භික්ඛවෙ පුරිසෝ ඉත්ථිං, බන්ධති. ආකප්පෙන භික්ඛවෙ දුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති. වනභඤ්ඤ භික්ඛවෙ, පුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති. එවසඤ්ඤ භික්ඛවෙ දුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහි ආකාරෙහි දුරිසෝ ඉත්ථිං බන්ධති, තෙ භික්ඛවෙ සත්තා සුබන්ධා යෙ[2] එවසඤ්ඤ බන්ධිංසු[3*],

---

1. රොණ්ණෙණ -සීමු.
2. සුබන්ධා – සීමු, සහා
3. බන්ධා – සීමු – සහා,

* මජ්ඣං, පොත්ථකෙ ඉමානි දෙව සුත්තානි අසඤ්ඤථා දිසඤ්ඤති,

8. 1. 2. 9

පහාරාද සුත්තං

එකං සමයං භගවා වෙරඤ්ජායං විහරති නළෙරු පුච්චිමණ්ඩ මූලෙ. අථ ඛො පහාරාදෙ අසුරින්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතං ඛො පහාරාදං අසුරින්දං භගවා එතදවොච: අපි න පහාරාද, අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්තීනි.

අභිරමන්තී හන්තෙ, අසුරා මහාසමුද්දෙති:

කති පන පහාරාද, මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්තීති.

අට්ඨ ඛො ඉමෙ භන්තෙ, මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා. අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති කතමෙ අට්ඨ?:

1. මහාසමුද්දො ඛො භන්තෙ, අනුපුබ්බනින්නො අනුපුබ්බපොණ්ණො අනුපුබ්බ-පබ්භාරෝ න ආයතකෙනෙව පපාතො. යම්පි භන්තෙ, මහාසමුද්දො අනුපුබ්බනින්නො අනුපුබ්බපොණ්ණො අනුපුබ්බපබ්භාරෝ න ආයතකෙනෙව පපාතො, අයං භන්තෙ, මහාසමුද්දෙ පඨමො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

2. පුනවපරං භන්තෙ, මහාසමුද්දො ඨිතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති. යම්පි භන්තෙ, මහා සමුද්දො ඨිතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති, අයං භන්තෙ, මහාසමුද්දෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

3. පුනවපරං භන්තෙ, මහාසමුද්දො න මතෙන කුණපෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුද්දෙ මතං කුණපං න බ්‍යප්පංයෙව[1] තීරං වාහෙති, ථලං උස්සාදෙති[2], යම්පි භන්තෙ, මහාසමුද්දො න මතෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මතං කුණපං න බ්‍යපං යෙව තීරං වාහෙති, ථලං උස්සාරෙති[3]. අයං භන්තෙ, මහාසමුද්දෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

---

1. බ්‍යපමෙව – මජ්ඣ.
2. උස්සාරෙති – මජ්ඣ.

4. පුනචපරං භණෙන, යා කාචි මහානදියෝ, සෙය්‍යථීදං: ගඞ්ගා, යමුනා, අචිරවතී, සරභූ, මහී, තා මහා සමුද්දං පඨවා ජහන්තී පුරිමානි නාමගොත්තානි, මහාසමුද්දොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡන්තී. යම්පි භණෙන, යා කාචි මහා නදියෝ, සෙය්‍යථීදං ගඞ්ගා යමුනා අචිරවතී සරභූ මහී තා මහාසමුද්දං පඨවා ජහන්තී පුරිමානි නාමගොත්තානි, මහාසමුද්දොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡන්තී. අයං භණෙන මහාසමුද්ද චතුත්ථෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ, යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

5. පුනචපරං භණෙන, යා ච[1] ලොකෙ සවන්තියෝ මහාසමුද්දං අපපභාසී, යා ච අන්තලික්ඛා ධාරා පපතන්තී, න තෙන මහාසමුද්දස්ස ඌනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති, යම්පි භණෙන, යා ච ලොකෙ සවන්තියෝ මහාසමුද්දං අපෙන්ති, යා ච අන්තලික්ඛා ධාරා පපතන්තී, න තෙන මහාසමුද්දස්ස ඌනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති, අයං භණෙන, මහාසමුද්දෙ පඤ්චමෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහා සමුද්දෙ අභිරමන්ති.

6. පුනචපරං භණෙන, මහාසමුද්දෝ එකරසෝ ලොණරසෝ, යම්පි භණෙන, මහාසමුද්දෝ එකරසෝ ලොණරසෝ, අයං භණෙන, මහා සමුද්දෙ ඡට්ඨෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

7. පුනචපරං භණෙන, මහාසමුද්දෝ බහූරතනෝ අනෙකරතනෝ[2]. තත්‍රිමානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං: මුත්තා. මණි, වෙළුරියෝ, සඞ්ඛා, සිලා, පවාළං, රජතං, ජාතරූපං, ලොහිතඞ්කා, මසාරගල්ලං, යම්පි භණෙන, මහා සමුද්දෝ බහූරතනෝ අනෙකරතනෝ. තත්‍රිමානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං: මුත්තා, මණි, වෙළුරියෝ, සඞ්ඛා, සිලා, පවාළං, රජතං, ජාතරූපං, ලොහිතඞ්කා, මසාරගල්ලං, අයං භණෙන, මහාසමුද්දෙ සත්තමෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

8. පුනචපරං භණෙන, මහාසමුද්දෝ මහතං භූතානං ආවාසෝ. තත්‍රිමෙ භූතා: තිමී තිමිඞ්ගලා තිමිරපිඞ්ගලා[3], අසුරා, නාගා, ගන්ධබ්බා. සන්ති මහා සමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා, දවියොජනසතිකාපි අත්තභාවා, තියොජනසතිකාපි අත්තභාවා, චතුරොජනසතිකාපි අත්තභාවා, පඤ්චයොජනසතිකාපි අත්තභාවා.

---

1. යා කාචි PTS
2. බහූරතනෝ – මජ්ඣං
3. තිමිඞ්ගලෝ – තිමිරපිඞ්ගලෝ – මජ්ඣං

යමි හතෙ, මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා: තිමි, තිමිඞ්ගලා තිමිරපිඞ්ගලා, අසුරා, නාගා ගන්ධබ්බා. සන්ති මහා සමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා, දුවියොජන-පෙ-තියොජන-පෙ-චතුයොජන-පෙ-පඤ්චයොජන සතිකාපි අත්තභාවා,ඉදං හතෙ, මහා සමුද්දෙ අට්ඨමො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

ඉමෙ ඛො හතෙ, මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භූතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්තීති.

අපි පන හතෙ, භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්තීති ?

අභිරමන්ති පහාරාද, භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙති.

කති පන හතෙ, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අච්ඡරියා අබ්භූතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්තීති,?

අට්ඨ පහාරාද ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අච්ඡරියා අබ්භූතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ:

1. සෙය්‍යථාපි පහාරාද මහාසමුද්දො අනුපුබ්බනින්නො අනුපුබ්බ-පොණො අනුපුබ්බපබ්භාරො න ආයත කෙචෙව පපාතා. එවමෙව ඛො පහාරාද ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපටිපදා.

න ආයතකෙනෙ ව අඤ්ඤපටිවෙධො. යම්පි පහාරාද, ඉමස්මිං ධම්ම-විනයෙ අනුපුබ්බ සික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපටිපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤපටිවෙධො. අයං පහාරාද, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පඨමො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිර-මන්ති.

2. සෙය්‍යථාපි පහාරාද, මහාසමුද්දො ඨිතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති, එවමෙව ඛො පහාරාද, යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්කමන්ති. යම්පි පහාරාද, මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්කමන්ති. අයං පහාරාද, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා, භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

3. සෙය්‍යථාපි පහාරාද මහාසමුද්දෝ න මතෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මතං කුණපං තං ඛිප්පමෙව[1] තීරං වාහෙති, ථලං උස්සාරෙති.[2] එවමෙව බො පහාරාද, යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මෝ අසුචිසඞ්කස්සරසමාචාරෝ පටිච්ඡන්නකම්මන්තෝ අස්සමණෙ සමණපටිඤ්ඤු අබ්‍රහ්මචාරි බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤු. අන්තොපූති අවස්සුතෝ කසම්බුජාතෝ. න තෙන සඞ්ඝා සංවසති. අථ බො නං ඛිප්පමෙව[3] සන්නිපතිත්වා උක්කඩ්ඪති. කිඤ්චාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස නිසින්නො.[4] අථ බො සො ආරකාව සඞ්ඝස්මා සඞ්ඝා ච තෙන. යඤ්හි පහාරාද යොසො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මෝ අසුචි සඞ්කස්සරසමාචාරෝ පටිච්ඡන්නකම්මන්තෝ අස්සමණෝ සමණපටිඤ්ඤු, අබ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤු, අන්තොපූති අවස්සුතෝ කසම්බුජාතෝ, න තෙන සඞ්ඝා සංවසති. අථ බො නං ඛිප්පමෙව සන්නිපතිත්වා උක්කඩ්ඪති. කිඤ්චාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස නිසින්නො[4] අථ බො සො ආරකාව සඞ්ඝස්මා සඞ්ඝා ච තෙන. අයං පහාරාද ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මා යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

4. සෙය්‍යථාපි පහාරාද, යා කාචි මහා නදියො, සෙය්‍යථිදං: ගඞ්ගා යමුනා අචිරවතී සරභූ මහී, තා මහාසමුද්දං පත්වා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොත්තානි, මහාසමුද්දොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡන්ති එවමෙව බො පහාරාද, චත්තාරොමෙ වණ්ණා, ඛත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා සුද්දා, තෙ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිත්වා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොත්තානි, 'සමණා සක්‍යපුත්තියා' ත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡන්ති, යඤ්හි පහාරාද චත්තාරොමෙ වණ්ණා ඛත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා සුද්දා. තෙ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිත්වා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොත්තානි, 'සමණා සක්‍යපුත්තියා ත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡන්ති. අයං පහාරාද, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ චතුත්ථො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මෙ යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

---

1. ඛිප්පමෙව – මජ්ඣං.
2. උස්සාරෙති – මජ්ඣං.
3. ඛිප්පමෙව නං – මජ්ඣං.
4. සන්නිපතිතෙපා – මජ්ඣං.

5. සෙය්‍යථාපි පහාරාද, යා ච ලෝකෙ සවන්තියෝ මහාසමුද්දෙ අපෙපණ්ඩී යා ච අන්තලික්ඛා ධාරා පපතන්ති. න තෙන මහාසමුද්දස්ස ඌනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති එවමේව ඛො පහාරාද, බහූ ඉවපි භික්ඛූ අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති. න තෙන නිබ්බාන ධාතුයා ඌනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති. යම්පි පහාරාද, බහූ ඉවපි භික්ඛූ අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති, න තෙන නිබ්බානධාතුයා ඌනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති. අයං පහාරාද, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පඤ්චමෙ අවජරියෙ අබහුතෙ ධම්මෙ යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛූ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

6. සෙය්‍යථාපි පහාරාද, මහාසමුද්දො එකරසො ලොණරසො, එවමෙවං ඛො පහාරාද, අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුත්තිරසො, යම්පි පහාරාද, අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුත්තිරසො, අයං පහාරාද ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ ඡට්ඨො අවජරියො අබහුතෙ ධම්මෙ, යං දිස්වාදි සවා භික්ඛූ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

7. සෙය්‍යථාපි පහාරාද, මහාසමුද්දො බහුරතනො අනෙකරතනො, තත්‍රිමානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං, මුත්තා මණි වෙළුරියො සඞ්ඛා සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොහිතඞ්කා මසාරගල්ලං. එවමෙවං ඛො පහාරාද, අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙක රතනො, තත්‍රිමානි රතනානි: සෙය්‍යථීදං, චත්තාරො සතිපට්ඨානා, චත්තාරො සම්මප්පධානා චත්තාරො ඉද්ධිපාද පඤ්චින්ද්‍රියානි පඤ්ච බලානි සත්ත බොජ්ඣඞ්ගා අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො. යම්පි පහාරාද, අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො, තත්‍රිමානි රතනානි සෙය්‍යථීදං: චත්තාරො සතිපට්ඨානා චත්තාරො සම්මප්පධානා චත්තාරො ඉද්ධිපාද පඤ්චින්ද්‍රියානි පඤ්ච බලානි සත්ත බොජ්ඣඞ්ගා අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො. අයං පහාරාද, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ සත්තමො අවජරියො අබහුතෙ ධම්මෙ, යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛූ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

8. සෙය්‍යථාපි පහාරාද මහාසමුද්දො මහතං භූතානං ආවාසො, තත්‍රිමෙ භූතා: තිමි තිමිඞ්ගලා තිමිරපිඞ්ගලා අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා, සන්ති මහා සමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා, දවියොජනසතිකාපි අත්තභාවා, තියොජනසතිකාපි අත්තභාවා, චතුයොජනසතිකාපි අත්තභාවා, පඤ්චයොජනසතිකාපි අත්තභාවා.

එවමෙව ඛො පහාරාද, අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො තත්‍රිමෙ භූතා: සොතාපන්නා, සොතාපත්ති ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා, සකදාගාමී, සකදාගාමි ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා, අනාගාමී, අනාගාමි ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා, අරහා, අරහත්තාය පටිපන්නා. යම්පි පහාරාද, අයං ධම්මවිනයෙ මහතං භූතානං ආවාසො, තත්‍රිමෙ භූතා, සොතාපන්නා, සොතාපත්ති ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා, සකදාගාමී, සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා, අනාගාමී, අනාගාමි ඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා, අරහා, අරහත්තාය පටිපන්නා, ඉදං පහාරාද ඉමිසෙ ධම්මවිනයෙ දුට්ඨමො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිසවා දිසවා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

ඉදම්පි ඛො පහාරාද, ඉමිසෙ ධම්මවිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිසවා දිසවා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්තීති.

8. 1. 2. 10
උපොසථ සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතු පාසාදෙ තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා තදුපොසථෙ භික්ඛුසඞ්ඝ පරිවුතො නිසින්නො හොති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො අභික්කන්තාය රත්තියා නික්ඛමන්ත පඨමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච:

අභික්කන්තා භන්තෙ රත්ති නික්ඛන්තා පඨමා යාමා වීරනිසින්නා භික්ඛුසඞ්ඝා, උද්දිසතු භන්තෙ භගවා භික්ඛූනං පාතිමොක්ඛන්ති. එවං වුත්තෙ භගවා තුණ්හී අහොසි. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දො අභික්කන්තාය රත්තියා නික්ඛමන්ත මජ්ඣිමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච:

අභික්කන්තා හන්තෙ, රත්ති නික්ඛන්තා මජ්ඣිමා යාමා, වීරනිසින්නෙනා භික්ඛුසඞ්ඝා, උද්දිසතු හන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං 'පාතිමොක්ඛන්ති', දුතියම්පි ඛො භගවා තුණ්හී අහොසි, තතියම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්කන්තාය රත්තියා නික්ඛන්තෙ පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධස්තෙ අරුණෙ නන්දිමුඛියා රත්තියා උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච: "අභික්කන්තා හන්තෙ, රත්ති, නික්ඛන්තා පච්ඡිමා යාමා උද්ධස්තං අරුණං නන්දිමුඛී රත්ති, වීරනිසින්නෙනා භික්ඛුසඞ්ඝා, උද්දිසතු හන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං පාතිමොක්ඛන්ති',

අපරිසුද්ධා ආනන්ද පටිසාති. අථ ඛො ආයස්මතො මොග්ගල්ලානස්ස එතදහොසි: කං නු ඛො භගවා පුග්ගලං සන්ධාය එවමාහ: 'අපරිසුද්ධා ආනන්ද පටිසා'ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො සඛ්ඛාවිඤ්ඤං භික්ඛුඤඤං චෙතසා චෙතො පරිච්ච මනසාකාසි.

අද්දසා ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො නං පුග්ගලං දුස්සීලං පාපධම්මං අසුචිං සඞ්කස්සරසමාචාරං පටිච්ඡන්නකම්මන්තං අස්සමණං සමණපටිඤ්ඤං අබ්‍රහ්මචාරිං බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤං අන්තොපූතිං අවස්සුතං කසම්බුජාතං මහජ්ඣිකං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස නිසින්නං, දිස්වාන උට්ඨායාසනා යෙන සො පුග්ගලො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං පුග්ගලං එතදවොච: උට්ඨෙහි ආවුසෙ[1] ඛිට්ඨොසි භගවතා, නත්ථි තෙ භික්ඛූහි සද්ධිං සංවාසොති.

එවං වුත්තෙ සො පුග්ගලො තුණ්හී අහොසි. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තං පුග්ගලං එතදවොච: උට්ඨෙහි ආවුසො,[1] දිට්ඨොසි භගවතා, නත්ථි තෙ භික්ඛූහි සද්ධිං සංවාසොති. දුතියම්පි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හී අහොසි. තතියම්පි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තං පුග්ගලං එතදවොච: උට්ඨෙහි ආවුසො, දිට්ඨොසි භගවතා, නත්ථි තෙ භික්ඛූහි සද්ධිං සංවාසොති, තතියම්පි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හී අහොසි.

අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තං පුග්ගලං බාහායං ගහෙත්වා බහිද්වාරකොට්ඨකා නික්ඛාමෙත්වා සුවිසඨිකං දත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච:

---

1. උට්ඨෙහාවුසො – මජ්ඣං.

භික්ඛවේතෝ සෝ භන්තෙ පුග්ගලෝ මයා, පරිසුද්ධා පරිසා, උද්දිසතු භන්තෙ භගවා භික්ඛූනං පාතිමොක්ඛන්ති.

අවිජ්ජෙයං මොඝභල්ලාන, අබ්භුතං මොඝභල්ලාන, යාව බාහා ගහණාපි නාම සෝ මොඝපුරිසෝ ආගමෙස්සතීති[1] අථ ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි තුණ්හෙභවදානි භික්ඛවෙ, උපොසථං,[2] කරෙය්‍යාථ. පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාථ. නදානාහං භික්ඛවෙ, අජ්ජතග්ගෙ උපොසථං කරිස්සාමි. පාතිමොක්ඛං උද්දිසිස්සාමි. අට්ඨානමේතං භික්ඛවෙ, අනවකාසෝ යං තථාගතෝ අපරිසුද්ධාය පරිසාය [3]උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍ය.

අවිජ්ජෙමෙ භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දෙ අවිජ්ජරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ:

මහාසමුද්දෙ භික්ඛවෙ, අනුපුබ්බනින්නො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බ පබ්භාරො න ආයතකෙනෙව පපාතො. යඤ්ඤි භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බනින්නො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපබ්භාරො න ආයතකෙනෙව පපාතො. අයං භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දෙ පඨමො අවිජ්ජරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දා මහතං භූතානං ආවාසො තත්‍රිමෙ භූතා, තිමි තිමිඞ්ගලා තිමිරපිඞ්ගලා[4] අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා, සන්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි, අත්තභාවා -පෙ- පඤ්චයොජනසතිකාපි අත්තභාවා, යඤ්ඤි භික්ඛවෙ, මහා සමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා, [4]තිමි තිමිඞ්ගලා තිමිරපිඞ්ගලා අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා [5]සන්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා -පෙ- පඤ්චයොජනසතිකාපි අත්තභාවා අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨමො අවිජ්ජරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහා සමුද්දෙ අභිරමන්ති.

ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අවිජ්ජරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා[6] අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

---

1. ආගමිස්සතීති – සීමු
2. භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං – ඵු
3. උපොසථං කරෙය්‍ය – මජ්ඣං උනං
4. තිමි තිමිඞ්ගලො තිමිරපිඞ්ගලො – මජ්ඣං
5. වසන්ති මහාසමුද්දෙ – මජ්ඣං
6. ,සං දිස්වා දිස්වා – මජ්ඣං

එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා, යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්ම විනයෙ අභිරමන්ති.

කතමෙ අට්ඨ:

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දා අනුපුබ්බනින්නෙනා අනුපුබ්බ-පොණා අනුපුබ්බපබ්භාරා න ආයතකෙනෙව පපාතෝ. එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බ-පටිපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපටිවෙධෝ. යම්පි භික්ඛවෙ, ඉමස්මිං ධම්ම-විනයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා. අනුපුබ්බපටිපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපටිවෙධෝ. අයං භික්ඛවෙ, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පඨමෝ අච්ඡරි-යෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, මහාසමුද්දා මහතං භූතානං ආවාසෝ තත්‍රිමෙ භූතා, 'තිමි තිමිඞ්ගලා තිමිරපිඞ්ගලා අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා, ඨානසෝ[1] මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා -පෙ- පඤ්චයොජන-සතිකාපි අත්තභාවා. එව මෙව ඛෝ භික්ඛවෙ, අයං ධම්ම-විනයෝ මහතං භූතානං ආවාසෝ, තත්‍රිමෙ භූතා, සෝතාපන්නා, සෝතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා. -පෙ- අරහා, අරහත්තාය පටිපන්නා. යම්පි භික්ඛවෙ, අයං ධම්ම විනයෝ මහතං භූතානං ආවාසෝ, තත්‍රිමෙ භූතා, සෝතාපන්නා සෝතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නා -පෙ- අරහා අරහත්තාය පටිපන්නා. අයං භික්ඛවෙ, ඉමස්මිං ධම්ම-විනයෙ අට්ඨමෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ යං දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්ම විනයෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවෙ, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මවිනයේ අභිරමන්තීති.

මහාවග්ගෝ දුතියෝ.

තස්සුද්දානං

වෙරඤ්ජාඩිමහා ආජඤ්ඤා - බලුඬඛාන මලානි ච
දුතෙය්‍යං දෙව ච ඛත්තිනා පහාරාදෙ උපොසථොති,

---

1. තිමි තිමිඞ්ගලෝ තිමිරපිඞ්ගලෝ - මජඣ.
2. වසනති - මජඣ.

3. ගහපතිවග්ගෝ

8. 1. 3. 1

වෙසාලිකඋග්ග සුත්තං

එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

අට්ඨහි භික්ඛවෙ, අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතං උග්ගං ගහපතිං වෙසාලිකං ධාරෙථාති. ඉදමවොච භගවා, ඉදං වත්වාන සුගතො උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි. අථ ඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්බන්නහසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන උග්ගස්ස ගහපතිනො වෙසාලිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි.

උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො උග්ගො ගහපති වෙසාලිකො යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො උග්ගං ගහපතිං වෙසාලිකං සො භික්ඛු එතදවොච:

අට්ඨහි ඛො තවං ගහපති, අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකතො. කතමෙ තෙ ගහපති, අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙහි තවං සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකරොති.

න ඛො අහං හන්තෙ, ජානාමි කතමෙහි අට්ඨහි අභුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකතො. අපි ච හන්තෙ, යෙ මෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අභුතා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති තෙ සුණාහි, සාධුකං මනසිකරොහි, භාසිස්සාමීති.

එවං ගහපතීති ඛො සො භික්ඛු උග්ගස්ස ගහපතිනො වෙසාලිකස්ස පච්චස්සොසි. උග්ගො ගහපති වෙසාලිකො එතදවොච:

1. යදහං භන්තෙ, භගවන්තං පඨමං දූරතොව අද්දස සහදස්සනෙනෙව මෙ භන්තෙ භගවතො චිත්තං පසීදි. අයං තොං මෙ භන්තෙ පඨමො අව්ඣ්‍යෙ අබහුතා ධම්මෙ සංදිස්සති.

2. සො තොං අහං භන්තෙ, පසන්නචිත්තා භගවන්තං පයිරුපාසිං. තස්ස මෙ භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි, සෙය්‍යථීදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සඞ්කිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ච ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා මං භගවා අඤ්ඤාසි කල්‍යචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි, දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව තොං මෙ තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි, යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති.

සො තොං අහං භන්තෙ, දිට්ඨධම්මෙ පත්තධම්මෙ විදිතධම්මෙ පරියොගාළ්හධම්මෙ තිණ්ණවිචිකිච්ඡෙ විගතකථංකථෙ වෙසාරජ්ජප්පත්තෙ අපරප්පච්චයෙ සත්ථු සාසනෙ තත්‍රොව බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච සඞ්ඝඤ්ච සරණං අගමාසිං. බ්‍රහ්මචරියපඤ්චමානි සික්ඛාපදානි සමාදියිං. අයං තොං මෙ භන්තෙ, දුතියො අව්ඣරියො අබහුතො ධම්මො සංදිස්සති.

3. තස්ස මය්හං භන්තෙ, වතසෙසා කොමාරියො පජාපතියො අහෙසුං. අථ ඛ්වාහං භන්තෙ, යෙන තා පජාපතියො තෙනුපසඞ්කමිං. උපසඞ්කමිත්වා තා පජාපතියො එතදවොචං: මයා තොං භගිනියො බ්‍රහ්මචරියපඤ්චමානි සික්ඛාපදානි සමාදින්නානි. යා ඉච්ඡති සා ඉධෙව ගෙහෙ ච කුලූපකානි ච පුඤ්ඤානි ච කරොතු! සකානි වා ඤාතිකුලානි ගච්ඡතු! හොති වා පන පුරිසාධිපච්චා, කස්ස වොහං දම්මීති. එවං වුත්තෙ සා භන්තෙ ජෙට්ඨා පජාපති මං එතදවොච: ඉච්ඡාමහං අය්‍යපුත්ත දුරිසස්ස දෙහීති.

අථ ඛ්වාහං භන්තෙ, තං පුරිසං පක්කොසාපෙත්වා වාමෙන හත්ථෙන පජාපතිං ගහෙත්වා දක්ඛිණෙන හත්ථෙන භිඞ්කාරං ගහෙත්වා තස්ස පුරිසස්ස ඔතොජෙසිං. කොමාරිං තොං පනාහං භන්තෙ, දදං පරිච්චජන්තා නාභිජානාමි චිත්තස්ස අඤ්ඤථත්තං. අයං තොං මෙ භන්තෙ, තතියො අව්ඣරියො අබහුතො ධම්මො සංදිස්සති.

4. සංවිජ්ජනීයෙ පන මෙ හත්ථෙ, කුලෙ හොහා. තෙ ච බො අපපටිවිභත්තා සීලවන්තෙහි කල්‍යාණධම්මෙහි. අයං බො මෙ හත්ථෙ, චතුත්ථො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

5. යං බො පන අහං හත්ථෙ, භික්ඛුං පටිරූපාදෙමි, සක්කච්චංයෙව පටිරූපාසාමි නො අසක්කච්චං. අයං බො මෙ හත්ථෙ, පඤ්චමො අච්ඡරියො අබ්භුතෝ ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

6. සො වෝ මෙ හත්ථෙ, ආයස්මා ධම්මං දෙසෙති සක්කච්චං යෙව සුණාමි, නො අසක්කච්චං. නො චෙ මෙ සො ආයස්මා ධම්මං දෙසෙති අහමස්ස ධම්මං දෙසෙමි. අයං බො මෙ හත්ථෙ, ඡට්ඨො අච්ඡරියො අබ්භුතෝ ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

7. අනච්ඡරියං බො පන මං හත්ථෙ, දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා ආරොචෙන්ති: සචාසක්ඛාතෝ ගහපති, භගවතා ධම්මෝති. එවං වුත්තෙ අහං හත්ථෙ, තා දෙවතා එවං වදාමි: විදෙය්‍යාථ වා එවං බො තුම්හෙ දෙවතා නො වා විදෙය්‍යාථ, අථ බො සචාසක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝති, න බො පනාහං හත්ථෙ, අභිජානාමි තත්තොනිදානං විඤ්ඤාණං උණ්ණෙතිං, මං වා දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා ආරොචෙන්ති අහං වා දෙවතාහි සල්ලපාමීති. අයං බො මෙ හත්ථෙ, සත්තමො අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

8. යානිමානි හත්ථෙ, භගවතා දෙසිතානි පඤ්චොරම්භාගියානි සංයොජනානි, නාහං තෙසං කිඤ්චි අත්තනි අපහීනං සමනුපස්සාමීති. අයං බො මෙ හත්ථෙ, අට්ඨමො අච්ඡරියෝ අබ්භුතා ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

ඉමෙ බො භත්ථෙ, අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති. නො ච බො අහං ජානාමි. කතමෙහිපහං අට්ඨහි අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භගවතා ව්‍යාකතොති.

අථ බො සො භික්ඛු උග්ගහස්ස ගහපතිනෝ වෙසාලිකස්ස නිවෙසනෙ පිණ්ඩපාතං ගහෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

---

1. ච-සීමු.

අථ ඛෝ සෝ භික්ඛු පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ යේන භගවා තේනුපසඞ්කමී. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදේත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ සෝ භික්ඛු යාවතකෝ අහොසි උග්ගහේන ගහපතිනා වේසාලිකේන සද්ධිං කථාසල්ලාපෝ, තං සබ්බං භගවතෝ ආරොචේසි.

සාධු සාධු භික්ඛු, යථා තං උග්ගහෝ ගහපති වේසාලිකෝ සම්මා ව්‍යාකරමානෝ ව්‍යාකරෙය්‍ය ඉමේහේව භික්ඛු, අට්ඨහි අච්ඡරියේහි අබ්භුතේහි ධම්මේහි සමන්නාගතෝ උග්ගහෝ ගහපති වේසාලිකෝ මයා බ්‍යාකතෝ.

ඉමේහි ච පන භික්ඛු, අච්ඡරීයේහි අබ්භුතේහි ධම්මේහි සමන්නාගතං උග්ගහං ගහපතිං වේසාලිකං ධාරේථාති.

8.1.3.2
හත්ථිගාමක උග්ග සුත්තං

එකං සමයං භගවා වජ්ජීසු විහරති හත්ථිගාමේ. තත්‍ර ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තේසි -පෙ-

අට්ඨහි භික්ඛවේ, අච්ඡරියේහි අබ්භුතේහි ධම්මේහි සමන්නාගතං උග්ගං ගහපතිං හත්ථිගාමකං ධාරේථා'ති. ඉදමවොච භගවා. ඉදං වත්වා සුගතෝ උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි.

අථ ඛෝ අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවර-මාදාය යේන උග්ගස්ස ගහපතිනෝ හත්ථිගාමකස්ස නිවේසනං තේනුප-සඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. අථඛෝ උග්ගෝ ගහපති හත්ථිගාමකෝ යේන සෝ භික්ඛු තේනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං අභිවාදේත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ උග්ගං ගහපතිං හත්ථිගාමකං සෝ භික්ඛු එතදවොච:-

අට්ඨහි ඛෝ තං ගහපති, අච්ඡරියේහි අබ්භුතේහි ධම්මේහි සමන්නා-ගතෝ භගවතා ව්‍යාකතෝ. කතමේ තේ ගහපති, අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යේහි තං සම්මන්නාගතෝ භගවතා ව්‍යාකතෝති?

න මෙ අහං භන්තෙ, ජානාමි කතමෙසිපහං අට්ඨන්නං අවිජ්ජරියෙන අබභූතානං ධම්මානං සමන්නාගතෙ භගවතා ව්‍යාකතෙ. අපිච භන්තෙ, යෙ මෙ අට්ඨ අවිජ්ජරියා අබභූතා ධම්මා සංවිජ්ජන්තී තෙ සුණාති සාධුකං මනසිකරොති හාසිස්සාමීති. එවං ගහපතීති ඛො භික්ඛු උග්ගහස්ස ගහපතිනො හත්ථිගාමිකස්ස පච්චස්සොසුං. උග්ගහො ගහපති හත්ථිගාමකො එතදවොච:

1. යදහං භන්තෙ, නාගවනෙ පරිවාරෙන්තො භගවන්තං පඨමං දූරතොව අද්දසං. සහදස්සනෙනෙව මෙ භන්තෙ, භගවතො චිත්තං පසීදි. දුරාගමදෙ ච පහීයි. අයං මෙ මෙ භන්තෙ, පඨමො අවිජ්ජරියො අබභූතා ධම්මා සංවිජ්ජති.

2. සො මෙ අහං භන්තෙ, පස්සන්තචිත්තෙන භගවන්තං පටිරූපාසිං තස්ස මෙ භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි: සෙය්‍යථිදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සඞ්කිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ච ආනිසංසං පකාසෙසි. යද මං භගවා අඤ්ඤාසි කල්‍යචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි. දුක්ඛං, සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය එවමෙව තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි, යංකිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති.

සො මෙ අහං භන්තෙ, දිට්ඨධම්මෙ පත්තධම්මෙ විදිතධම්මෙ පරියොගාළ්හධම්මෙ තිණ්ණවිචිකිච්ඡෙ විගතකථංකථෙ වෙසාරජ්ජප්පත්තෙ අපරප්පච්චයෙ සත්ථුසාසනෙ තස්සෙව බුද්ධං ච ධම්මං ච සඞ්ඝං ච සරණං අගමාසිං. ඉඤ්ඣවරියපඤ්ඤමානි ච සික්ඛාපදානි සමාදියිං. අයං මෙ මෙ භන්තෙ, දුතියො අවිජ්ජරියො අබභූතො ධම්මෙ ඛිප්පතිංස

3. තස්ස මඤ්ඤං හත්ථෙ, චතූසුපා කොමාරීසුපා පජාපතීසුපා අහෙසුං, අථ ඛ්වාහං හත්ථෙ, යෙන තා පජාපතියොපා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තා පජාපතියොපා එතදවොචං: මයා බොපා භගිනියොපා, බ්‍රහ්මචරියපඤ්ඤාමානි සික්ඛාපදානි සමාදින්නානි. යා ඉච්ඡති සාඉධෙව භොගෙ චභුඤ්ජතු! පුඤ්ඤානි ච කරොතු. සකාණි වා ඤාතිකුලානි ගච්ඡතු! හොති වා පන පූරිසාධිපපායා තස්ස වොපා දම්මීති. එවං වුත්තෙපා යා හත්ථෙ, ජෙට්ඨා පජාපති මං එතදවොච: ඉත්ථන්නාමස්ස මං අය්‍යපුත්ත, පූරිසස්ස දෙහීති. අථ ඛ්වාහං හත්ථෙ, තං පූරිසං පක්කොසාපෙත්වා වාමෙන හත්ථෙන පජාපතිං ගහෙත්වා දක්ඛිණෙන හත්ථෙන භිඞ්කාරං ගහෙත්වා තස්ස පූරිසස්ස ඔනොජෙසිං. කොමාරිං බොපා පනාහං හත්ථෙ, දරං පරිච්චජන්නෙපා නාභිජානාමි චිත්තස්ස අඤ්ඤථත්තං අයං බොපා මෙ හත්ථෙ, තතියා අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති.

4. සංවිජ්ජන්ති බොපා පන මෙ හත්ථෙ, කුලෙ භොගා තෙ ච බොපා අපපටිවිභත්තා සීලවන්තෙහි කල්‍යාණධම්මෙහි. අයං බොපා මෙ හත්ථෙ චතුත්ථා අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා සංවිජ්ජති.

5. යං බොපා පනාහං හත්ථෙ, භික්ඛුං පයිරුපාසාමි සක්කච්චං යෙව පයිරුපාසාමි නොපා අසක්කච්චං, සොපා වෙ මෙ හත්ථෙ, ආයස්මා ධම්මං දෙසෙති, සක්කච්චංයෙව සුණාමි, නොපා අසක්කච්චං. නොපා වෙ මෙ සොපා ආයස්මා ධම්මං දෙසෙති, අහමස්සපා ධම්මං දෙසෙමි. අයං බොපා මෙ හත්ථෙ, පඤ්චමා අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා සංවිජ්ජති.

6. අනච්ඡරියං බොපා පන මෙ හත්ථෙ, සඞ්ඝස්ස නිමන්ත්‍රිතෙ දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා ආරොචෙන්ති: අසුකොපා ගහපති, භික්ඛු උභතොභාගවිමුත්තොපා, අසුකොපා පඤ්ඤාවිමුත්තොපා, අසුකොපා කායසක්ඛි, අසුකොපා දිට්ඨිප්පත්තොපා අසුකොපා සද්ධාවිමුත්තොපා, අසුකොපා සද්ධානුසාරි, අසුකොපා ධම්මානුසාරි, අසුකොපා සීලවාපා කල්‍යාණධම්මොපා, අසුකොපා දුස්සීලොපා පාපධම්මොති. සඞ්ඝං බොපා පනාහං හත්ථෙ, පරිච්චජන්නොපා නාභිජානාමි. එවං චිත්තං උප්පාදෙතා: ඉමස්ස වා ථොකං දෙමි ඉමස්ස වා බහුකන්ති. අථඛ්වාහං හත්ථෙ, සමචිත්තොව දෙමි. අයං බොපා මෙ හත්ථෙ, ඡට්ඨා අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා සංවිජ්ජති.

7. අච්ඡරියං බෝ පන මෙ හන්තෙ, දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා ආරොචෙන්ති: 'සවාක්ඛාතෝ ගහපති භගවතා ධම්මෝ'ති. එවං වුත්තෙ අහං හන්තෙ, තා දෙවතා එවං වදාමි. 'විදෙය්‍යාථ වා එවං බෝ තුම්හෙ දෙවතා නො වා විදෙය්‍යාථ, අථ ඛො සවාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ'ති. න ඛො පන්‍යාහං හන්තෙ, අභිජානාමි තතෝ නිදානං දිට්ඨසස උණ්ණතිං. මං වා දෙවතා උපසඞ්කමන්ති. අහං වා දෙවතාහි සල්ලපාමීති. අයං බෝ මෙ හන්තෙ, සත්තමෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

8. සචෙ ඛො පන්‍යාහං හන්තෙ, භගවතෝ පඨමතරං කාලඞ්කරෙය්‍යං අනච්ඡරියං බෝ පනෙතං යං මං භගවා එවං ව්‍යාකරෙය්‍ය; නත්ථි තං සංයොජනං යෙන සංයොජනෙන සංයුත්තෝ උග්ගහා ගහපති හත්ථිගාමකා පුන ඉමං ලොකං ආගච්ඡෙය්‍යාති. අයං බෝ මෙ හන්තෙ, අට්ඨමෝ අච්ඡරියෝ අබ්භුතෝ ධම්මෝ සංවිජ්ජති.

ඉමෙ බෝ හන්තෙ, අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති. නො චෙ බෝ අහං ජානාමි කතමෙහිපහං අට්ඨහි අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතා භගවතා ව්‍යාකතොති.

අථ ඛො සො භික්ඛු උග්ගහස්ස ගහදතිනො හත්ථිගාමකස්ස නිවෙසනෙ පිණ්ඩපාතං ගහෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ බෝ සො භික්ඛු පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බෝ සො භික්ඛු යාවතකො අහොසි උග්ගහෙන ගහදතිනා හත්ථිගාමකෙන සද්ධිං කථාසල්ලාපෙඨා තං සබ්බං භගවතො ආරොචෙසි.

සාධු සාධු භික්ඛු, යථා තං උග්ගහා ගහපති හත්ථිගාමකා සම්මා ව්‍යාකරමානො ව්‍යාකරෙය්‍ය ඉමෙහෙව බෝ භික්ඛු අට්ඨහි අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො උග්ගහා ගහපති හත්ථිගාමකා මයා ව්‍යාකතො. ඉමෙහි ච පන භික්ඛු අට්ඨහි අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතං උග්ගහං ගහපතිං හත්ථිගාමකං ධාරෙථාති.

8. 1. 3. 3

හත්ථකආළවක සුත්තං

එකං සමයං භගවා ආළවියං විහරති අග්ගාළවෙ චෙතියෙ තත්ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: -පෙ-

සන්තෙහි භික්ඛවෙ, අවජ්ජරියෙහි අබහුතේහි ධම්මෙහි සමන්නාගතං හත්ථකං ආළවකං ධාරෙථ. කතමෙහි සත්තහි:

සද්ධො භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. සීලවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො, හිරිමා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො, ඔත්තප්පී භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. බහුස්සුතො භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. වාගවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. පඤ්ඤවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ; සත්තහි අවජ්ජරියෙහි අබහුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතං හත්ථකං ආළවකං ධාරෙථාති, ඉදමවොච භගවා. ඉදං වත්වා සුගතො උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි.

අථ ඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන හත්ථකස්ස ආළවකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො හත්ථකො ආළවකො යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නං ඛො හත්ථකං ආළවකං සො භික්ඛු එතදවොච: සන්තෙහි ඛො ත්වං ආවුසො, අවජ්ජරියෙහි අබහුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකතො. කතමෙහි සත්තහි:

සද්ධො භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. සීලවා -පෙ- හිරිමා -පෙ- ඔත්තප්පී -පෙ- බහුස්සුතො -පෙ- වාගවා -පෙ- පඤ්ඤවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකොති. ඉමෙහි ඛො ත්වං ආවුසො, සත්තහි අවජ්ජරියෙහි අබහුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකතොති.

කච්චිපථ හනෙත, න කොචි ගිහී දාසොසි ඔදතවසනොති?

න ඛොපනාහ[1] ආවුසො, කොචි ගිහී අහොසි ඔදතවසනොති.

සාධු හනෙත, යදෙපථ න කොචි ගිහී අහොසි ඔදතවසනොති.

---

1. නඛොපනාහ- මජ්ඣ.

අථ ඛො සො භික්ඛු හත්ථකස්ස ආළවකස්ස නිවෙසනෙ පිණ්ඩපාතං ගහෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො සො භික්ඛු පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: ඉධාහං භන්තෙ, පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන හත්ථකස්ස ආළවකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමිං, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදිං. අථ ඛො භන්තෙ හත්ථකො ආළවකො යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි: එකමන්තං නිසින්නං ඛො අහං භන්තෙ, හත්ථකං ආළවකං එතදවොච.

සන්තහි ඛො තං ආවුසො, අවිජ්ජරියෙහි අබහුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකතො. කතමෙ සන්තහි: සද්ධා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො, සීලවා -පෙ- හිරිමා -පෙ- ඔත්තප්පී -පෙ- බහුස්සුතො -පෙ- වාගවා -පෙ- පඤ්ඤවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකොති. ඉමෙහි ඛො තං ආවුසෙ, සන්තහි අවිජ්ජරියෙහි අබහුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භගවතා ව්‍යාකතොති.

එවං වුත්තෙ භන්තෙ, හත්ථකො ආළවකො මං එතදවොච: කවච්චිඤ්ච භන්තෙ, න කොචි ගිහි අහොසි ඔදනවසනොති. න ඛොතං ආවුසො, කොචි ගිහි අහොසි ඔදන වසනොති. සාධු භන්තෙ, යදෙත්ථ න කොචි ගිහි අහොසි ඔදනවසනොති.

සාධු සාධු භික්ඛු, අප්පිච්ඡා සො භික්ඛු කුලපුත්තෙනෙව සඞ්ඛතයෙව අත්තනි කුසලෙ ධම්මෙ න ඉච්ඡති පරෙහි සූයමානෙ, තෙන හි ත්වං භික්ඛු, ඉමිනාපි අට්ඨමෙන අවිජ්ජරියෙන අබහුතෙන ධම්මෙන සමන්නාගතං හත්ථකං ආළවකං ධාරෙහි යදිදං අප්පිච්ඡතායාති.

8. 1. 3. 4

හත්ථකාළවක සඞ්ගහවත්ථු සුත්තං

එකං සමයං භගවා ආළවියං විහරති අග්ගාලවෙ චෙතියෙ. අථ ඛො හත්ථකො ආළවකො පඤ්චමත්තෙහි උපාසකසතෙහි පරිවුතො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො හත්ථකං ආළවකං භගවා එතදවොච:

මහති බො තායාය හත්ථක, පරියා, කථං පන තවං හත්ථක, ඉමං මහතිං පරිසං සඞ්ගණ්හාතීති? යාතිමාති' හතෙන, භගවතා දෙසිතානි චත්තාරි සඞ්ගහවත්ථූනි තෙනාහං ඉමං පරිසං සඞ්ගණ්හාමි. අහං හතෙන, යං ජානාමි, 'අයං දතෙන සංගහෙතබ්බා'ති, තං දතෙන සඞ්ගණ්හාමි. යං ජානාමි 'අයං පෙය්‍යවජ්ජෙන සඞ්ගහෙතබ්බා'ති තං පෙය්‍යවජ්ජෙන සඞ්ගණ්හාමි, යං ජානාමි 'අයං අත්ථචරියාය සඞ්ගහෙතබ්බා'ති තං අත්ථචරියාය සංගණ්හාමි, යං ජානාමි 'අයං සමානත්තතාය සඞ්ගහෙතබ්බා'ති තං සමානත්තතාය සඞ්ගණ්හාමි, සංවිජ්ජන්ති බො පන මෙ හතෙන, කුලෙ භොගා. දළිද්දසස බො තො තථා සොතබ්බං මඤ්ඤන්තීති,

සාධු සාධු හත්ථක, යොහි බො තය්‍යං හත්ථක, මහතිං පරිසං සඞ්ගහෙතුං, යෙ හි කෙචි හත්ථක, අතීතං මහතිං පරිසං සඞ්ගහිංසු, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව චතූහි සඞ්ගහවත්ථූහි මහතිං පරිසං සඞ්ගහිංසු. යෙපි හි කෙචි හත්ථක, අනාගතමද්ධානං මහතිං පරිසං සඞ්ගහිස්සන්ති සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව චතූහි සඞ්ගහවත්ථූහි මහතිං පරිසං සඞ්ගහිස්සන්ති.

යෙපි හි කෙචි හත්ථක, එතරහි මහතිං පරිසං සඞ්ගණ්හන්ති සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව චතූහි සඞ්ගහවත්ථූහි මහතිං පරිසං සඞ්ගණ්හන්තීති. අථ බො හත්ථකො ආළවකො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

අථ බො භගවා අච්චරපක්කන්තෙ හත්ථකෙ ආළවකෙ භික්ඛූ ආමන්තෙසි: අට්ඨහි භික්ඛවෙ, අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතං හත්ථකං ආළවකං ධාරෙථ, කතමෙහි අට්ඨහි:

සද්ධො භික්ඛවෙ හත්ථකො ආළවකො. සීලවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. හිරිමා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. ඔත්තප්පී භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. බහුස්සුතො භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. වාගවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. පඤ්ඤවා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො. අපච්චෙය්‍යා භික්ඛවෙ, හත්ථකො ආළවකො, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, අට්ඨහි අච්ඡරියෙහි අබ්භුතෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතං හත්ථකං ආළවකං ධාරෙථාති.

8. 1. 3. 5

මහානාම සුත්තං

එකං සමයං භගවා සක්කේසු විහරති කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රෝධාරාමේ, අථ ඛෝ මහානාමෝ සක්කෝ යෙන භගවා තේනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ මහානාමෝ සක්කෝ භගවන්තං එතදවෝච:

කිත්තාවතා නු ඛෝ භන්තෙ, උපාසකෝ හොතීති:

යතෝ ඛෝ මහානාම, බුද්ධං සරණං ගතෝ හොති, ධම්මං සරණං ගතෝ හොති, සඞ්ඝං සරණං ගතෝ හොති, එත්තාවතා ඛෝ මහානාම, උපාසකෝ හොතීති.

කිත්තාවතා පන භන්තෙ, උපාසකෝ සීලවා හොතීති:

යතෝ ඛෝ මහානාම, උපාසකෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති, අදින්නාදානා පටිවිරතෝ හොති, කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතෝ හොති, මුසාවාද පටිවිරතෝ හොති, සුරාමේරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතෝ හොති. එත්තාවතා ඛෝ මහානාම, උපාසකෝ සීලවා හොතීති.

කිත්තාවතා පන භන්තෙ, උපාසකෝ අත්තහිතාය පටිපන්නෝ හොති නෝ පරහිතායාති:

යතෝ ඛෝ මහානාම උපාසකෝ අත්තනා සද්ධාසම්පන්නෝ හොති නෝ පරං සද්ධාසම්පදාය සමාදපෙති අත්තනා සීලසම්පන්නෝ හොති නෝ පරං සීලසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා චාගසම්පන්නෝ හොති නෝ පරං චාගසම්පදාය සමාදපෙති, අත්තනා භික්ඛූනං දස්සනකාමෝ හොති නෝ පරං භික්ඛූනං දස්සනෙ සමාදපෙති. අත්තනා සද්ධම්මං සොතුකාමෝ හොති නෝ පරං සද්ධම්මස්සවනෙ සමාදපෙති. අත්තනා සුතානං ධම්මානං ධාරණජාතිකා හොති නෝ පරං ධම්මධාරණාය සමාදපෙති. අත්තනා[1] ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛී හොති නෝ පරං අත්ථූපපරික්ඛාය සමාදපෙති. අත්තනා අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති නෝ පරං ධම්මානුධම්මපටිපත්තියා සමාදපෙති. එත්තාවතා ඛෝ මහානාම උපාසකෝ අත්තහිතාය පටිපන්නෝ හොති නෝ පරහිතායාති.

---

1. අත්තඤ්ඤාව- ම්‍යා.

කිත්තාවතා පන භන්තෙ, උපාසකෝ අත්තහිතාය ච පටිපන්නෝ හොති, පරහිතාය ච හොති:

යතෝ ඛෝ මහානාම, උපාසකෝ අත්තනා ච සද්ධාසම්පන්නෝ හොති, පරඤ්ච සද්ධාසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ච සීලසම්පන්නෝ හොති, පරඤ්ච සීලසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ච චාගසම්පන්නෝ හොති, පරඤ්ච චාගසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ච භික්ඛූනං දස්සනකාමෝ හොති, පරඤ්ච භික්ඛූනං දස්සනෙ සමාදපෙති. අත්තනා ච සද්ධම්මං සොතුකාමෝ හොති, පරඤ්ච සද්ධම්මස්සවණෙ සමාදපෙති. අත්තනා ච සුතානං ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති, පරඤ්ච ධම්මධාරණාය සමාදපෙති. අත්තනා ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛී හොති, පරඤ්ච අත්ථූපපරික්ඛාය සමාදපෙති. අත්තනා ච අත්ථම්සුඤ්ඤාය ධම්මම්සුඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති, පරඤ්ච ධම්මානුධම්මපටිපත්තියා සමාදපෙති. එත්තාවතා ඛෝ මහානාම, උපාසකෝ අත්තහිතාය ච පටිපන්නෝ හොති පරහිතාය චාති.

8. 1. 3. 6

ජීවක සුත්තං

එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ජීවකම්බවනෙ. අථ ඛෝ ජීවකෝ කොමාරභච්චෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ජීවකෝ කොමාරභච්චෝ භගවන්තං එතදවොච:

කිත්තාවතා නු ඛෝ භන්තෙ උපාසකෝ හොතීති:

යතෝ ඛෝ ජීවක, බුද්ධං සරණං ගතෝ හොති, ධම්මං සරණං ගතෝ හොති, සඞ්ඝං සරණං ගතෝ හොති, එත්තාවතා ඛෝ ජීවක, උපාසකෝ හොතීති.

කිත්තාවතා පන භන්තෙ, උපාසකෝ සීලවා හොතීති:

යතෝ ඛෝ ජීවක, උපාසකෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති, -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතෝ හොති. එත්තාවතා ඛෝ ජීවක, උපාසකෝ සීලවා හොතීති.

කිත්තාවතා පන භන්තෙ, උපාසකො අත්තහිතාය පටිපන්නො හොති, නො පරහිතායාති:

යතො ඛො භික්ඛු, උපාසකො අත්තනා සද්ධාසම්පන්නො හොති නො පරං සද්ධාසම්පදාය සමාදපෙති -පෙ- අත්තනා අප්පමාදධම්මසම්පන්නො හොති, නො පරං අප්පමාදධම්මසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ධම්මානුධම්මපටිපන්නො හොති, නො පරං ධම්මානුධම්මපටිපත්තියා සමාදපෙති. එත්තාවතා ඛො භික්ඛු, උපාසකො අත්තහිතාය පටිපන්නො හොති, නො පරහිතායාති.

කිත්තාවතා පන භන්තෙ, උපාසකො අත්තහිතාය ච පටිපන්නො හොති පරහිතාය චාති:

යතො ඛො භික්ඛු, උපාසකො අත්තනා ච සද්ධාසම්පන්නො හොති, පරඤ්ච සද්ධාසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ච සීලසම්පන්නො හොති, පරඤ්ච සීලසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ච චාගසම්පන්නො හොති, පරඤ්ච චාගසම්පදාය සමාදපෙති. අත්තනා ච භික්ඛූනං දස්සනකාමො හොති, පරඤ්ච භික්ඛූනං දස්සනෙ සමාදපෙති. අත්තනා ච සද්ධම්මං සොතුකාමො හොති, පරඤ්ච සද්ධම්මස්සවණෙ සමාදපෙති අත්තනා ච සුතානං ධම්මානං ධාරණජාතිකො හොති, පරඤ්ච ධම්මධාරණාය සමාදපෙති. අත්තනා ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛී හොති, පරඤ්ච අත්ථූපපරික්ඛාය සමාදපෙති. අත්තනා ච අප්පමාදධම්මසම්පන්නො හොති, පරඤ්ච අප්පමාදධම්මපටිපත්තියා සමාදපෙති එත්තාවතා ඛො භික්ඛු, උපාසකො අත්තහිතාය ච පටිපන්නො හොති, පරහිතාය චාති.

8. 1. 3. 7

බල සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ, බලානි, කතමානි අට්ඨ: රූපබලං භික්ඛවෙ, දාරකා, කොධබලො මාතුගාමො, ආවුධබලා චොරා, ඉස්සරියබලා රාජානො, උජුකාරිබලා බාලා, නිජ්ඣත්තිබලා[1] පණ්ඩිතා, පටිසඞ්ඛානබලා බහුස්සුතා, ඛන්තීබලා සමණබ්‍රාහ්මණා, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨබලානීති.

1. නිජ්ඣානක්ඛමබලා - සී පී.

8. 1. 3. 8

ඛීණාසවබල සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං භගවා එතදවොච:

කති නුඛො සාරිපුත්ත, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො බලානි, යෙහි බලෙහි සමන්නාගතො ඛීණාසවො භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති?

අට්ඨ හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො බලානි යෙහි බලෙහි සමන්නාගතො ඛීණාසවො ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති. කතමානි අට්ඨ:

1. ඉධ හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො අනිච්චතො සඞ්ඛෙ සඞ්ඛාරා යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨා හොන්ති, යම්පි හන්තෙ ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො අනිච්චතො සඞ්ඛෙ සඞ්ඛාරා යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨා හොන්ති, ඉදම්පි හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො බලං හොති, යං බලං ආගම්ම ඛීණාසවො භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති.

2. පුනචපරං හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො අඞ්ගාරකාසූපමා කාමා යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨා හොන්ති, යම්පි හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො අඞ්ගාරකාසූපමා කාමා යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨා හොන්ති, ඉදම්පි හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො බලං හොති, යං බලං ආගම්ම ඛීණාසවො භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති.

3. පුන ච පරං හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො විවෙකනින්නං චිත්තං හොති විවෙකපොණං විවෙකපබ්භාරං විවෙකට්ඨං[1] නෙක්ඛම්මාභිරතං ව්‍යන්තීභූතං සබ්බසො ආසවට්ඨානියෙහි ධම්මෙහි, යම්පි හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො විවෙකනින්නං චිත්තං හොති විවෙකපොණං විවෙකපබ්භාරං විවෙකට්ඨං නෙක්ඛම්මාභිරතං ව්‍යන්තීභූතං සබ්බසො ආසවට්ඨානියෙහි ධම්මෙහි, ඉදම්පි හන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනො බලං හොති, යං බලං ආගම්ම ඛීණාසවො භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති.

---

1. විවෙකවට්ඨං -ම්ඡස.

4. පුනවපරං භන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවිතා හොන්ති සුභාවිතා. යම්පි භන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවිතා හොන්ති සුභාවිතා, ඉදම්පි භන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ බලං හොති යං බලං ආගම්ම ඛීණාසවෝ භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති, ඛීණා මෙ ආසවාති.

5–8 පුනවපරං භන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද භාවිතා හොන්ති සුභාවිතා – පෙ – පඤ්චින්ද්‍රියානි භාවිතානි හොන්ති සුභාවිතානි - පෙ – සත්තබොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා හොන්ති සුභාවිතා – පෙ – අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ භාවිතෝ හොති සුභාවිතෝ, යම්පි භන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ භාවිතෝ හොති සුභාවිතෝ, ඉදම්පි භන්තෙ, ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ බලං හොති, යං බලං ආගම්ම ඛීණාසවෝ භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති.

ඉමානි ඛෝ භන්තෙ, අට්ඨ ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ බලානි, යෙහි බලෙහි සමන්නාගතෝ ඛීණාසවෝ භික්ඛු ආසවානං ඛයං පටිජානාති ඛීණා මෙ ආසවාති.

8. 1. 3. 9
අනඛණ සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

ඛණකිවෙවා ලොකෝ ඛණකිවෙවා ලොකොති භික්ඛවෙ, අසුතවා පුථුජ්ජනෝ භාසති, නෝ ච ඛෝ සෝ ජානාති ඛණං වා අඛණං වා. අට්ඨීමෙ භික්ඛවෙ, අඛණා අසමයා බ්‍රහ්මචරියවාසාය. කතමෙ අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ, තථාගතෝ ච ලොකෙ උප්පජ්ජතා හොති අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ විජ්ජාචරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලොකවිදූ අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. ධම්මෝ ච දෙසියති ඔපසමිකෝ පරිනිබ්බායිකෝ සම්බොධගාමී සුගතප්පවෙදිතෝ, අයං ච පුග්ගලෝ නිරයෙ උප්පජ්ජතා හොති. අයං භික්ඛවෙ, පඨමෝ අඛණෝ අසමයෝ බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

2. පුනචපරං භික්ඛවෙ තථාගතො ව ලොකෙ උපපන්නො හොති -පෙ- සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. ධම්මො ච දෙසියති -පෙ- සුගතපවෙදිතො, අයඤ්ච පුග්ගලො තිරච්ඡානයොනිං උපපන්නො හොති. අයං භික්ඛවෙ දුතියො අක්ඛණෙො අසමයො බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

3. පුනචපරං භික්ඛවෙ තථාගතො ව ලොකෙ උපපන්නො හොති -පෙ- ධම්මො ච දෙසියති -පෙ- අයඤ්ච පුග්ගලො පෙත්තිවිසයං උපපන්නො හොති. අයං භික්ඛවෙ තතියො අක්ඛණෙො අසමයො බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

4. පුනචපරං භික්ඛවෙ තථාගතොව ලොකෙ උපපන්නො හොති -පෙ- ධම්මො ච දෙසියති -පෙ- අයඤ්ච පුග්ගලො අසඤ්ඤතරං දීඝායුකං දෙවනිකායං උපපන්නො හොති. අයං භික්ඛවෙ චතුත්ථො අක්ඛණෙො අසමයො බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

5. පුනචපරං භික්ඛවෙ තථාගතො ව ලොකෙ උපපන්නො හොති -පෙ- ධම්මො ච දෙසියති -පෙ- අයඤ්ච පුග්ගලො පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු පච්චා ජාතො හොති අවිඤ්ඤාතාරෙසු මිලක්ඛෙසු. යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං. අයං භික්ඛවෙ පඤ්චමො අක්ඛණෙො අසමයො බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

6. පුනචපරං භික්ඛවෙ තථාගතොව ලොකෙ උපපන්නො හොති -පෙ- ධම්මෝ ච දෙසියති -පෙ- අයඤ්ච පුග්ගලො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චාජාතො හොති ඒවරූපිකෙො විපරීතදස්සනො නත්ථි දින්නං නත්ථි යිට්ඨං නත්ථි හුතං නත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං එලං විපාකෙො, නත්ථි අයං ලොකෙො නත්ථි පරෙො ලොකෙො නත්ථි මාතා නත්ථි පිතා නත්ථි සත්තා ඔපපාතිකා නත්ථි ලොකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා සම්මග්ගතා සම්මා පටිපන්නා යෙ ඉමඤ්ච ලොකං පරඤ්ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙන්තීති, අයං භික්ඛවෙ ඡට්ඨො අක්ඛණෙො අසමයො බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

7. පුනචපරං භික්ඛවෙ තථාගතො ච ලොකෙ උප්පජ්ජතා හොති -පෙ- ධම්මෙො ච දෙසියති -පෙ- අයඤ්ච පුග්ගලො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චා-ජාතො හොති. සො ච හොති දුප්පඤ්ඤො ජළො එලමූගො. න පටිබලො සුභාසිත දුබ්භාසිතස්ස අත්ථමඤ්ඤාතුං. අයං භික්ඛවෙ, සත්තමො අක්ඛණො අසමයො බ්‍රහ්මචරිය-වාසාය. ඉමෙ තයො භික්ඛවෙ, අට්ඨ අක්ඛණා අසමයා බ්‍රහ්මචරියවාසාය.

එකොව භික්ඛවෙ, ඛණො ච සමයො ච බ්‍රහ්මචරියවාසාය. කතමො එකො: ඉධ භික්ඛවෙ, තථාගතො ච ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. ධම්මො ච දෙසියති ඔපසමිකො පරිනිබ්බානිකො සම්බොධගාමී සුගතප්පවෙදිතො, අයඤ්ච පුග්ගලො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චාජාතො හොති, සො ච හොති පඤ්ඤවා අජළො අනෙලමූගො පටිබලො සුභාසිත දුබ්භාසිතස්ස අත්ථ-මඤ්ඤාතුං. අයං භික්ඛවෙ, එකොව ඛණො ච සමයො ච බ්‍රහ්මචරිය වාසායාති.

1. මනුස්සලාභං ලද්ධාන සද්ධම්ම සුප්පවෙදිත,
   යෙ ඛණං නාතිගච්ඡන්ති අතිනාමෙන්ති තෙ ඛණං.

2. බහූ හි අක්ඛණා දිට්ඨා මග්ගස්ස අන්තරායිකා,
   කදරී කරභරූ ලොකෙ උප්පජ්ජන්ති තථාගතා.

3. තස්සිදං සම්භිතීභූතං යං ලොකස්මිං සුදුල්ලභං,
   මනුස්සපටිලාභො ච සද්ධම්මස්ස ච දෙසනා
   අලං වායමිතුං තත්ථ අත්ථකාමෙන ජන්තුනා.

4. කථං විජානෑසු සදධම්මං තමෙසා වේ මං උපවිදිගා,
තණාතීතා හි සොවණ්ණී නිරයම්හි සමිපිතා.

5. ඉධ වෙව නං විරාධෙති සදධම්මේ සස නියාමතං,
වාණිජොව අතීතත්ථා විරත්තං අනුතපෙසති.

6. අවිජ්ජානිවුතෝ පොසෝ සද්ධම්මං අපරාධිකෝ,
ජාතිමරණසංසාරං විරං පවත්තෙඝසකී.

7. යෙ ච ලද්ධා මනුසසත්තං සද්ධමෙම සුපැවෙදිතෙ,
අකංසු තථා වචනං කරිසැන්ති කරොන්ති වා.

8. තණං පවිවිත්තං ලොකෙ බ්‍රහමචරියං අනුත්තරං,
යෙ මග්ගං පටිපජ්ජංසු තථාගතපැවෙදිතං.

9. යෙ සංවිරා වඤ්චනිකා දෙසිතාදිවිබන්ධුනා,
තෙසු ඉතෙසං සද සතෝ විහරෙ අනවසසුතෝ.

10. සබෙබ අනුසයෙ ජෙත්වා මාරධෙයාා සරාතුගෙ,
තෙ වෙ පාරගතා ලොකෙ යෙ පත්තා ආසවකඛයන්ති.

8. 1. 3. 10

අනුරුද්ධ සුත්තං

එකං සමයං භගවා භග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරෙ භෙසකලාවනෙ මිගදයෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා අනුරුඛෙධ වෙකඛිසු විහරති පාචීනවංසදායෙ. අථ ඛො ආයසමතො අනුරුද්ධසස රහොගතසස පටිසලලීනසස එවං චෙතසො පරිවිතක්කෝ උදපාදි:

අපරිච්ඡසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මහිච්ඡස්ස, සන්තුට්ඨසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසන්තුට්ඨස්ස, පවිවිත්තසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ සඛගණිකාරාමස්ස. ආරද්ධ විරියසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ කුසීතස්ස, උපට්ඨිතසතිසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මුට්ඨසතිස්ස, සමාහිතසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසමාහිතස්ස, පඤ්ඤවතෝ අයං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ දුප්පඤ්ඤසඤ්ඤාති.

අථ ඛෝ භගවා ආයස්මතෝ අනුරුද්ධස්ස චේතසා චෙතෝපරිවිතක්ක-මඤ්ඤාය සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසෝ සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙව භගවතෝ සුංසුමාරගිරෙ භෙසකලාවනෙ මිගදායෙ අන්තරහිතෝ වෙතීසු පාචීනවංසදායෙ ආයස්මතෝ අනුරුද්ධස්ස සම්මුඛෙ පාතුරහොසි.

නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ, ආයස්මාපි ඛෝ අනුරුද්ධෝ භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං භගවා එතදවොච: සාධු සාධු අනුරුද්ධ, සාධු ඛෝ ත්වං අනුරුද්ධ, යං තං මහාපුරිසවිතක්කං විතක්කෙසි: අප්පිච්ඡසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මහිච්ඡස්ස, සන්තුට්ඨසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසන්තුට්ඨස්ස, පවිවිත්තසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ සඛගණිකාරාමස්ස, ආරද්ධවීරියසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ කුසීතස්ස, උපට්ඨිතසතිසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මුට්ඨසතිස්ස, සමාහිතසඤ්ඤායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසමාහිතස්ස, පඤ්ඤවතෝ අයං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ දුප්පඤ්ඤසඤ්ඤාති.

නෙත භි භවං අනුරුද්ධ, ඉමෙහි අට්ඨහි මහාපුරිසවිතක්කෙහි විතක්කෙතබ්බං නිප්පජ්ජාරාභිසඤ්ඤායං ධම්මෙ නිප්පජ්ජරතීනෙ නායං ධම්මෙ පජ්ජාරාමතඤ්ච පජ්ජරතීනෙති.

යතො බො භවං අනුරුද්ධ, ඉමෙ අට්ඨමහාපුරිසවිතක්කෙ විතක්කෙතබ්බසති, තතො භවං අනුරුද්ධ, යාවදෙව ආකඩ්ඛිසසි විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච කුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සසි.

යතො බො භවං අනුරුද්ධ, ඉමෙ අට්ඨමහාපුරිසවිතක්කෙ විතක්කෙතබ්බසති තතො භවං අනුරුද්ධ, යාවදෙව ආකඩ්ඛිසසි විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සසි.

යතො බො භවං අනුරුද්ධ, ඉමෙ අට්ඨමහාපුරිසවිතක්කෙ විතක්කෙතබ්බසති තතො භවං අනුරුද්ධ, යාවදෙව ආකඩ්ඛිසසි, පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෙ ච විහරිස්සසි, සතො ච සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදිස්සසි, යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෙ සතිමා සුඛවිහාරීති තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සසි.

යතො බො භවං අනුරුද්ධ, ඉමෙ අට්ඨ මහාපුරිසවිතක්කෙ විතක්කෙතබ්බසති, තතො භවං අනුරුද්ධ, යාවදෙව ආකඩ්ඛිසසි, සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සසි.

යතො බො භවං අනුරුද්ධ, ඉමෙ ච අට්ඨමහාපුරිසවිතක්කා විතක්කෙතබ්බසති, ඉමෙසඤ්ච චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී භවිස්සසි, අකිච්ඡලාභී, අකසිරලාභී, තතො තුයහං අනුරුද්ධ, සෙය්‍යථාපි නාම ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා නානාරත්තානං දුස්සානං දුස්සකරණ්ඩකො පූරො, එවමෙව තෙ පංසුකූලං චීවරානං බාධිස්සති, සන්තුට්ඨස්ස භික්ඛතො, රතියා අපරිතස්සාය, ඵාසුවිහාරය, ඔක්කමනාය නිබ්බානස්ස.

යතෝ මෝ භවං අනුරුද්ධ, ඉමේ ච අට්ඨමහාපුරිසවිතක්කා විතක්කයතෝ, ඉමෙසඤ්ච වතුන්නඤ්ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී භවිස්සති, අකිච්ඡලාභී, අකසිරලාභී, තතෝ තුයහං අනුරුද්ධ, සෙය්‍යථාපි නාම ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා සාලීනං ඔදනෝ විගතකාළකෝ අනෙකසූපෝ අනෙකව්‍යඤ්ජනෝ, එවමේව තෙ පිණ්ඩියාලෝපභොජනානං භවිස්සති සනතුට්ඨස්ස විහරතෝ රතියා අපරිතස්සනාය එකාසුවිහාරාය ඔක්කමනාය නිබ්බානස්ස.

යතෝ මෝ භවං අනුරුද්ධ ඉමේ ච අට්ඨ මහාපුරිසවිතක්කා විතක්කයතෝ, ඉමෙසඤ්ච චතුන්නඤ්ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, තතෝ තුයහං අනුරුද්ධ, සෙය්‍යථාපි නාම ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා කූටාගාරං උල්ලිත්තාවලිත්තං නිවාතං ඵුසිතග්ගළං[1] පිහිතවාතපානං, එවමේව තෙ රුක්ඛමූලසෙනාසනානං භවිස්සති සනතුට්ඨස්ස විහරතෝ රතියා අපරිතස්සනාය එකාසුවිහාරාය ඔක්කමනාය නිබ්බානස්ස.

යතෝ මෝ භවං අනුරුද්ධ, ඉමේ ච අට්ඨ මහාපුරිසවිතක්කා විතක්කයතෝ, ඉමෙසං ච චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, තතෝ තුයහං අනුරුද්ධ, සෙය්‍යථාපි නාම ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා පල්ලඞ්කෝ ගොණකත්ථතෝ පටිකත්ථතෝ පටලිකත්ථතෝ කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණෝ සඋත්තරච්ඡදෝ උභතෝ ලොහිතකූපධානෝ, එවමේව තෙ තිණසන්ථාරකෝ සයනාසනානං භවිස්සති සනතුට්ඨස්ස විහරතෝ රතියා අපරිතස්සනාය එකාසුවිහාරාය ඔක්කමනාය නිබ්බානස්ස.

---

1. එකසිතගෙළං - සබ්බත්ථ.

යතො මෙ තවං අනුරුද්ධ, ඉමෙ ච අට්ඨ මහාපුරිසවිතක්කා චිතක්කිතා තෙ, ඉමෙසඤ්ච වතො තක්කානං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී භවිස්සසි අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, තඤ්ච තුයහං අනුරුද්ධ, සෙය්‍යථාපි නාම ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා නානා භෙසජ්ජානි, සෙය්‍යාරීදං: සප්පිනවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතං. එවමෙව තෙ පූතිමුත්තභෙසජ්ජානං බාධිසති සන්තුට්ඨස්ස විහරතො රත්තියා අපරිතස්සාය ඵාසුවිහාරාය ඔක්කමනාය නිබ්බානස්ස.

තෙන හි තවං අනුරුද්ධ, ආයතිකම්පි වස්සාවාසං ඉධෙව වෙතියුපාචීනවංසදයෙ විහරෙය්‍යාසීති. එවං භන්තෙති ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො භගවතො පච්චස්සොසි.

අථ ඛො භගවා අඤ්ඤාසිකොණ්ඩඤ්ඤං ආමන්තෙසි: සාධු සාධු කොණ්ඩඤ්ඤ, සාධු වත තයා කොණ්ඩඤ්ඤ අඤ්ඤාසිකොණ්ඩඤ්ඤෙනෙව නාමං ලද්ධං. අඤ්ඤාසිකොණ්ඩඤ්ඤොත්වෙව නාමං ලද්ධං. අථ ඛො භගවා අඤ්ඤාසිකොණ්ඩඤ්ඤං ඉමිනා ඔවාදෙන ඔවදිත්වා සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙව වෙතියුපාචීනවංසදයෙ අන්තරහිතො භග්ගෙසු සුංසුමාරගිරෙ භෙසකළාවනෙ මිගදායෙ පාතුරහොසි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ. නිසජ්ජ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: අට්ඨ ඛො මා භික්ඛවෙ, මහාපුරිසවිතක්කා දෙසිස්සාමි, තං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ භාසිස්සාමීති. එවං භන්තෙතෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

කතමෙ ච භික්ඛවෙ, අට්ඨ මහාපුරිසවිතක්කා:

අප්පිච්ඡස්සාහං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ මඤ්ඤිස්සං; සන්තුට්ඨස්සාහං භික්ඛවෙ ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ අසන්තුට්ඨස්ස; පවිවිත්තස්සාහං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ සඞ්ගණිකාරාමස්ස. ආරද්ධවීරියස්සාහං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ කුසීතස්ස, උපට්ඨිතසතිස්සාහං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ මුට්ඨස්සතිස්ස. සමාහිතස්සාහං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ අසමාහිතස්ස. පඤ්ඤවතොහං අයං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නාහං ධම්මෙ දුප්පඤ්ඤස්ස, නිප්පපඤ්චාරාමස්සාහං භික්ඛවෙ, ධම්මෙ නිප්පපඤ්චරතිනොහං නාහං ධම්මෙ පපඤ්චාරාමස්ස පපඤ්චරතිනොති.

1. අපිච්ඡපසායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මහිච්ඡසසා'ති ඉති මෙ පතෙතං වුත්තං කිමෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අපිච්ඡෝ සමානෝ අපිච්ඡොහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, සන්තුට්ඨෝ සමානෝ සන්තුට්ඨොහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, පවිවිත්තෝ සමානෝ පවිවිත්තොහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, ආරද්ධවිරියෝ සමානෝ ආරද්ධවිරියොහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, උපට්ඨිතසති සමානෝ උපට්ඨිතසතිහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, සමාහිතෝ සමානෝ සමාහිතොහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, පඤ්ඤවා සමානෝ පඤ්ඤවාහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති, නිප්පපඤ්චාරාමෝ සමානෝ නිප්පපඤ්චාරාමොහං මං ජානෙයයුන්ති න ඉච්ඡති. 'අපිච්ඡසසායං ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මහිච්ඡසසා'ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

2. 'සන්තුට්ඨසසායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ, නායං ධම්මෝ අසන්තුට්ඨසසා'ති ඉති මෙ පතෙතං වුත්තං කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හොති ඉතරීතරචීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන, 'සන්තුට්ඨසසායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසන්තුට්ඨසසා'ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

3. 'පවිවිත්තසසායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ, නායං ධම්මෝ සඞ්ගණිකාරාමසසා'ති ඉති මෙ පතෙතං වුත්තං කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ හවන්ති උදයඛත්තාමිතාරෙරා භික්ඛූ භික්ඛුණියෙ, උපාසකා උපාසිකායෝ රාජානෝ රාජමහාමත්තා තිත්ථියා තිත්ථියසාවකා. තත්ර භික්ඛු විවෙකනිඤ්ඤන්නෙන චිත්තෙන විවෙකපොණෙන විවෙකපබ්භාරෙන වවකට්ඨෙන නෙක්ඛම්මාභිරතෙන අණුදෙදපච්ච උයයොජනිකපටිසං-යුත්තංයෙව කථං කත්තා හොති. 'පවිවිත්තසසායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ සඞ්ගණිකාරාමසසා'ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

4. 'ආරද්ධවීරියසප්පායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ කුසීතසප්පා'ති ඉති යො පනෙතං වුත්තං කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආරද්ධවීරියෝ විහරති අකුසලානං ධම්මානං පහානාය කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය ථාමවා දළ්හපරක්කමෝ අනික්ඛිත්තධුරෝ කුසලෙසු ධම්මෙසු. 'ආරද්ධවීරියප්පායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ කුසීතසප්පා'ති ඉති යං තං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

5, 'උපට්ඨිතසතිසප්පායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ, නායං ධම්මෝ මුට්ඨස්සතිසප්පා'ති ඉති යො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු සතිමා හොති පරමෙන සතිනෙපක්කෙන සමන්නාගතෙ චිරකතම්පි චිරභාසිතම්පි සරිතා අනුස්සරිතා. 'උපට්ඨිතසතිසප්පායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ මුට්ඨස්සතිසප්පා'ති ඉති යන්නං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

6. 'සමාහිතසප්පායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසමාහිතසප්පා'ති ඉති යො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. 'සමාහිතසප්පායං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ අසමාහිතසප්පා'ති ඉති යන්නං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

7. 'පඤ්ඤවතො අයං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ දුප්පඤ්ඤසප්පා'ති ඉති යො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු පඤ්ඤවා හොති උදයත්ථගාමිනියා පඤ්ඤාය සමන්නාගතෙ අරියාය නිබ්බෙධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා. 'පඤ්ඤවතො අයං භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නායං ධම්මෝ දුප්පඤ්ඤසප්පා'ති ඉති යං තං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

8. 'නිප්පපඤ්චාරාමස්සාය භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නිප්පපඤ්චරතිනෙ නායං ධම්මෝ පපඤ්චාරාමස්ස පපඤ්චරතිනෙ'ති ඉති යො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛූනං පපඤ්චනිරොධෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති, සන්තිට්ඨති, විමුච්චති. 'නිප්පපඤ්චාරාමස්සාය භික්ඛවෙ, ධම්මෝ නිප්පපඤ්චරතිනෙ නායං ධම්මෝ පපඤ්චාරාමස්ස පපඤ්චරතිනෙ'ති ඉති යො පනෙතං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තන්ති.

අථ ඛෝ ආයස්මා අනුරුද්ධෝ ආයතිකම්පි වස්සාවාසං තෞත්වා වෙතීසු පාචීනවංසදයෙ විහාසි. අථ ඛෝ ආයස්මා අනුරුද්ධෝ එකෝ වූපකට්ඨෝ අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ න චිරස්සෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසි. ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසි.

අඤ්ඤතරෝ ච පනායස්මා අනුරුද්ධෝ අරහතං අහොසි. අථ ඛෝ ආයස්මා අනුරුද්ධෝ අරහත්තපත්තෝ තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

1. ඉම සබ්භපමඤ්ඤය සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරෝ,
මනොමයෙන කායෙන ඉද්ධියා උපසඞ්කමි.

2. යථා මෙ අහු සඞ්කප්පෝ තතෝ උත්තරි දෙසයි,
නිප්පපඤ්චරතෝ බුද්ධෝ නිප්පපඤ්චං අදෙසයි.

3. තස්සාහං ධම්මමඤ්ඤාය විහාසිං සාසනෙ රතෝ,
තිසෝ විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ගහපතිවත්ථෝ තතියෝ.

තස්සුද්දානං:

දෙව උග්ගා දෙව ච හත්ථකා මහානාමෙන ජීවකෝ,
දෙව බලා අඤ්ඤණා වුත්තා අනුරුද්ධෙන තෙ දසාති.

4. දානවග්ගො

8. 1. 4. 1
දාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ දානානි. කතමානි අට්ඨ:

ආසජ්ජ දානං දෙති, භයා දානං දෙති, අදාසි මෙති දානං දෙති, දස්සති මෙති දානං දෙති, සාධු දානන්ති දානං දෙති, අහං පචාමි ඉමෙ න පචන්ති න අරහාමි පචන්තා අපචනභාවං දානං අදතුන්ති දානං දෙති, ඉමං මෙ දානං දදතො කල්‍යාණෙ කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡතීති දානං දෙති චිත්තාලඞ්කාරචිත්තපරික්ඛාරත්ථං දානං දෙති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨ දානානීති.

8. 1. 4. 2
දුතියදාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

සද්ධා සීලෙන කුසලෙන දානං
ධම්මා එතෙ සප්පුරිසානුයාතා,
එතං හි මග්ගං දිව්‍යං වදන්ති
එතෙහි ගච්ඡති දෙවලොකන්ති.

8. 1. 4. 3
දානවත්ථු සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ, දානවත්ථූනි. කතමානි අට්ඨ:

ඡන්දා දානං දෙති, දෙසා දානං දෙති, මොහා දානං දෙති, භයා දානං දෙති[1], දින්නපුබ්බං කතපුබ්බං පිතුපිතාමහෙහි නාරහාමි පොරාණං[2] කුලවංසං හාපෙතුන්ති දානං දෙති, ඉමාහං දානං දත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමීති දානං දෙති, ඉමං මෙ දානං දදතා චිත්තං පසීදති අත්තමනතං සොමනස්සං උපජායතීති දානං දෙති, චිත්තාලඞ්කාරචිත්තපරික්ඛාරත්ථං දානං දෙති. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨ දානවත්ථූනීති.

---

1. භයා දානං දෙති – සීවු.
2. පොරාණානං – සීමු සහවි.

8. 1. 4. 4
වෙතතූපම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙ භික්ඛවෙ, වෙත්තෙ බීජං දුත්තං න මහප්ඵලං හොති. න මහත්ථාදං න එතියෙයාති. කථං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙ:

ඉධ භික්ඛවෙ, වෙත්තං උන්නාමනින්නාමී ච හොති පාසාණසක්ඛරිල්ලවෙ හොති. උච්චරවෙ හොති. න ච ගම්භීරසිතං හොති. න ආයවම්පන්නං හොති, න අපායවම්පන්නං හොති, න මාතිකාවම්පන්නං හොති, න මරියාදවම්පන්නං හොති. එවං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙ භික්ඛවෙ වෙත්තෙ බීජං දින්නං න මහප්ඵලං හොති. න මහත්ථාදං. න එතියෙයාති.

එවමෙවං බො භික්ඛවෙ අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු දානං දින්නං න මහප්ඵලං හොති, න මහානිසංසං න මහාජුතිකං න මහාවිප්ඵාරං. කථං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙසු:

ඉධ භික්ඛවෙ, සමණබ්‍රාහ්මණා මිච්ඡාදිට්ඨිකා හොන්ති මිච්ඡාසඞ්කප්පා මිච්ඡාවාචා මිච්ඡාකම්මන්තා මිච්ඡාආජීවා මිච්ඡාවායාමා මිච්ඡාසතිනො මිච්ඡාසමාධිනො. එවං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙසු භික්ඛවෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙසු දානං දින්නං න මහප්ඵලං හොති. න මහානිසංසං න මහාජුතිකං න මහාවිප්ඵාරං.

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙ භික්ඛවෙ, වෙත්තෙ බීජං දුත්තං මහප්ඵලං හොති මහත්ථාදං එතියෙයාති. කථං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙ:

ඉධ භික්ඛවෙ, වෙත්තං අනුන්නාමනින්නාමී ච හොති, අපාසාණසක්ඛරිල්ලවෙ හොති, අනුච්චරවෙ හොති. ගම්භීරසිතං හොති, ආයවම්පන්නං හොති, අපායවම්පන්නං හොති, මාතිකාවම්පන්නං හොති, මරියාදවම්පන්නං හොති, එවං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙ භික්ඛවෙ, වෙත්තෙ බීජං දුත්තං මහප්ඵලං හොති, මහත්ථාදං එතියෙයාති.

එවමෙව ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු දින්නං මහප්ඵලං හොති මහානිසංසං මහාජුතිකං මහාවිප්ඵාරං. කථං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙසු: ඉධ භික්ඛවේ, සමණබ්‍රාහ්මණා සම්මාදිට්ඨිකා හොන්ති සම්මාසඞ්කප්පා සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්තා සම්මාආජීවා සම්මා-වායාමා සම්මාසතිනෝ සම්මාසමාධිනෝ. එවං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෙසු භික්ඛවේ, සමණබ්‍රාහ්මණෙසු දින්නං මහප්ඵලං හොති මහානිසංසං මහාජුතිකං මහාවිප්ඵාරන්ති.

1. යථාපි බෙත්තෙ සම්පන්නෙ – පවුත්තා බීජසම්පදා,
දෙවෙ සම්පාදයන්නම්හි – හොති ධඤ්ඤස්ස සම්පදා.

2. අනීති සම්පදා හොති – විරූළ්හී භවති සම්පදා,
වෙපුල්ලසම්පදා හොති – ඵලං වෙ හොති සම්පදා.

3. එවං සම්පන්නසීලෙසු – දින්නා හොජනසම්පදා,
සම්පදනං උපනෙති – සම්පන්නං භිසස නං කතං.

4. තස්මා සම්පදමාකඞ්ඛී – සම්පන්නත්ථුධ පුඤ්ඤවා,
සම්පන්නපඤ්ඤෝ සප්පෝථ – එවං ඉජ්ඣන්ති සම්පදා.

5. විජ්ජාවරණසම්පන්නෙ – ලද්ධා විත්තසං සම්පදං,
කරොති කම්මසම්පදං – ලභති වෑ අත්ථසම්පදං.

6. ලොකං සුත්වා යථාභූතං – පපුය්‍ය දිට්ඨිසම්පදං,
වඤ්ඣසම්පදමාගම්ම – යාති සම්පන්නමානසෝ.

7. මධුනීත්‍ථා මලං සඞ්ඝං – පත්වා නිබ්බාන සම්පදං,
මුච්චති සබ්බදුක්ඛෙහි – සා හොති සබ්බසම්පදා.

---

1. වෙ – සී. ඉ.

8. 1. 4. 5

දුතූපපත්ති සූත්‍රය

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමා භික්ඛවේ දූතූපපත්තියෝ කතමා අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවේ එකච්චෝ දානං දෙති සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා අන්නං පානං වත්ථං යානං මාලාගන්ධවිලේපනං සෙය්‍යාවසථපදීපෙය්‍යං, ඉසා යං දෙති. තං පව්වාසිංසති. සෝ පස්සති ඛත්තියමහාසාලේ වා බ්‍රාහ්මණමහාසාලේ වා ගහපතිමහාසාලේ වා පහූතා කාමගුණේහි සමප්පිතේ සමඞ්ගීභූතේ පරිවාරයමානේ. තස්ස එවං හෝති: අහෝ වතාහං කායස්සභේදා පරම්මරණා ඛත්තියමහාසාලානං වා බ්‍රාහ්මණමහාසාලානං වා ගහපතිමහාසාලානං වා සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති. සෝ තං චිත්තං දහති. තං චිත්තං අධිට්ඨාති, තං චිත්තං භාවෙති. තස්ස නං චිත්තං හීනෙ විමුත්තං උත්තරිං අභාවිතං තත්‍රූපපත්තියා සංවත්තති. කායස්ස භේදා පරම්මරණා ඛත්තියමහාසාලානං වා බ්‍රාහ්මණමහාසාලානං වා ගහපතිමහාසාලානං වා සහව්‍යතං උපපජ්ජති. තත්‍රා බෝ සීලවතෝ වදමි, නෝ දුස්සීලස්ස. ඉත්ථිභි භික්ඛවේ සීලවතෝ වෙතෝපණිධි විසුද්ධත්තා.

2. ඉධ පන භික්ඛවේ, එකච්චෝ දානං දෙති, සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා අන්නං පානං වත්ථං යානං මාලාගන්ධවිලේපනං සෙය්‍යාවසථපදීපෙය්‍යං, සෝ යං දෙති තං පව්වාසිංසති, තස්ස සුතං හෝති: චාතුම්මහාරාජිකා දෙවා දීඝායුකා වණ්ණවන්තෝ සුඛබහුලාති. තස්ස එවං හෝති: අහෝවතාහං කායස්ස භෙද පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති. සෝ තං චිත්තං දහති. තං චිත්තං අධිට්ඨාති. තං චිත්තං භාවෙති. තස්ස නං චිත්තං හීනෙ විමුත්තං උත්තරිං අභාවිතං තත්‍රූපපත්තියා සංවත්තති, කායස්ස භෙද පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජති. තත්‍රා බෝ සීලවතෝ වදමි, නෝ දුස්සීලස්ස, ඉත්ථිභි භික්ඛවේ සීලවතෝ වෙතෝපණිධි, විසුද්ධත්තා.

3-7 ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චෝ දානං දෙති. සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා අන්නං පානං වත්ථං යානං මාලාගන්ධවිලෙපනං සෙය්‍යාවසථපදීපෙය්‍යං. සෝ යං දෙති තං පච්චාසිංසති. තස්ස සුතං හොති: තාවතිංසා දෙවා -පෙ- යාමා දෙවා - තුසිතා දෙවා - නිම්මානරතී දෙවා - පරනිම්මිතවසවත්තී දෙවා - දීඝායුකා වණ්ණවන්තෙනා සුඛබහුලාති. තස්ස එවං හොති: අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති. සෝ තං චිත්තං දහති. තං චිත්තං අධිට්ඨාති. තං චිත්තං භාවෙති. තස්ස තං චිත්තං හීනෙ විමුත්තං උත්තරිං අභාවිතං තත්‍රූපපත්තියා සංවත්තති. කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජති. තං ච බො සීලවතෝ වදාමි නො දුස්සීලස්ස, ඉජ්ඣති භික්ඛවෙ සීලවතෝ චෙතොපණිධි, විසුද්ධත්තා.

8. ඉධපන භික්ඛවෙ, එකච්චෝ දානං දෙති සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා අන්නං පානං වත්ථං යානං මාලාගන්ධවිලෙපනං සෙය්‍යාවසථපදීපෙය්‍යං. සෝ යං දෙති තං පච්චාසිංසති. තස්ස සුතං හොති: බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා දීඝායුකා වණ්ණවන්තෙනා සුඛබහුලාති. තස්ස එවං හොති: අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා බ්‍රහ්මකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති. සෝ තං චිත්තං දහති තං චිත්තං අධිට්ඨාති. තං චිත්තං භාවෙති. තස්ස තං චිත්තං හීනෙ විමුත්තං උත්තරිං අභාවිතං තත්‍රූපපත්තියා සංවත්තති, කායස්ස භෙදා පරම්මරණා බ්‍රහ්මකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජති, තඤ්ච බො සීලවතෝ වදාමි. නො දුස්සීලස්ස වීතරාගස්ස නො සරාගස්ස. ඉජ්ඣති භික්ඛවෙ සීලවතෝ චෙතොපණිධි වීතරාගත්තා. ඉමා බො භික්ඛවෙ, අච්ඡරාසංඝාතමත්තියොති.

8. 1. 4. 6

පුඤ්ඤකිරියවත්ථු සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

තීණිමානි භික්ඛවෙ, පුඤ්ඤකිරියවත්ථූනි, කතමානි තීණි.

දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු[1], සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු.

---

1. පුඤ්ඤකිරියවත්ථු-. sya..

1. ඉධ භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු පරිත්තා කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු පරිත්තං කතං හොති භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසම්භොති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනුස්සදෙහගහං[1] උපපජ්ජති.

2. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු මත්තසො කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු මත්තසො කතං හොති, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසම්භොති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනුස්සසොභග්ගං[2] උපපජ්ජති.

3. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසම්භොති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. තත්ර භික්ඛවෙ, චත්තාරෝ මහාරාජානො දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා[3] සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා[4] චාතුම්මහාරාජිකෙ දෙවෙ දසහි ඨානෙහි අධිගණ්හන්ති දිබ්බෙන ආයුනා, දිබ්බෙන වණ්ණෙන, දිබ්බෙන සුඛෙන, දිබ්බෙන යසෙන, දිබ්බෙන ආධිපතෙය්‍යෙන, දිබ්බෙහි රූපෙහි, දිබ්බෙහි සද්දෙහි, දිබ්බෙහි ගන්ධෙහි, දිබ්බෙහි රසෙහි, දිබ්බෙහි ඵොට්ඨබ්බෙහි.

4. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසම්භොති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා තාවතිංසානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. තත්ර භික්ඛවෙ, සක්කො දෙවානමින්දෙ දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා තාවතිංසෙ දෙවෙ දසහි ඨානෙහි අධිගණ්හාති දිබ්බෙන ආයුනා -පෙ- දිබ්බෙහි ඵොට්ඨබ්බෙහි.

5. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසම්භොති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා යාමානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. තත්ර භික්ඛවෙ, සුයාමො දෙවපුත්තො දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අතිරෙකං කරිත්වා, යාමෙ දෙවෙ දසහි ඨානෙහි අධිගණ්හාති. දිබ්බෙන ආයුනා -පෙ- දිබ්බෙහි ඵොට්ඨබ්බෙහි.

---

1. දෙහග්ගං – මජ්ඣං.
2. සොහග්ගං – මජ්ඣං.
3. කත්වා – කත්ථචි.

6. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසමෙහාති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා තුසිතානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. තත්ර භික්ඛවෙ සෝතුසිතෝ දෙවපුත්තෝ දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා තුසිතෙ දෙවෙ දස්සි යානෙහි අධිගණ්හාති. දිබ්බෙන ආයුනා -පෙ- දිබ්බාහි ඵොට්ඨබ්බෙහි.

7. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති. සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති. භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසමෙහාති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා නිම්මානරතීනං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. තත්ර භික්ඛවෙ සුනිම්මිතෝ දෙවපුත්තෝ දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා නිම්මානරතී දෙවෙ දස්සි යානෙහි අධිගණ්හාති. දිබ්බෙන ආයුනා -පෙ- දිබ්බාහි ඵොට්ඨබ්බෙහි.

8. ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු අධිමත්තං කතං හොති, භාවනාමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු නාභිසමෙහාති. සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිත වසවත්තීනං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. තත්ර භික්ඛවෙ, වසවත්තී දෙවපුත්තෝ දානමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථුං අතිරෙකං කරිත්වා, පරනිම්මිතවසවත්තී දෙවෙ දස්සි යානෙහි අධිගණ්හාති දිබ්බෙන, ආයුනා, දිබ්බෙන වණ්ණෙන දිබ්බෙන සුඛෙන, දිබ්බෙන යසෙන, දිබ්බෙන ආධිපතෙය්‍යෙන, දිබ්බාහි රූපෙහි, දිබ්බාහි සද්දෙහි, දිබ්බාහි ගන්ධෙහි, දිබ්බාහි රසෙහි, දිබ්බාහි ඵොට්ඨබ්බෙහි.

ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, තීණි පුඤ්ඤකිරියවත්ථූනීති.

8. 1. 4. 7
සප්පුරිසදන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

37. අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ, සප්පුරිසදානානි, කතමානි අට්ඨ:

සුචිං දෙති, පණීතං දෙති, කාලෙන දෙති, කප්පියං දෙති, විචෙය්‍ය දෙති, අභිණ්හං දෙති, දදං චිත්තං පසාදෙති, දත්වා අත්තමනො හොති. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨ සප්පුරිසදානානීති.

1. සුචිං පණීතං කාලෙන කප්පියං පානභොජනං,
   අභිණ්හං දදති දානං සුඛෙත්තෙසු[1] බ්‍රහ්මචාරිසු.

2. න ව[2] විප්පටිසාරිස්ස චජිත්වා ආමිසං බහුං,
   එවං දින්නානි දානානි වණ්ණයන්ති විපස්සිනො.

3. එවං යජිත්වා මෙධාවී සද්ධා මුත්තෙන චෙතසා,
   අබ්‍යාපජ්ඣං සුඛං ලොකං පණ්ඩිතො උපපජ්ජතීති.

8. 1. 4. 8
සප්පුරිස සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

සප්පුරිසො භික්ඛවෙ, කුලෙ ජායමානො බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති මාතාපිතූනං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. පුත්තදාරස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති, දාසකම්මකරපොරිසස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. මිත්තාමච්චානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. සුඛඋපතානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති, රඤ්ඤං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති දෙවතානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති, සමණබ්‍රාහ්මණානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති.

---

1. සුඛෙත්තෙ, PTS.
2. නෙව - මජ්ඣං.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, මහාමෙඝසා යඤ්ඤසඞ්ඛාතුසම්පාදෙත්වා බහුනෝ ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, සප්පුරිසො කුලෙ ජායමාත්නෝ බහුනෝ ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. මාතාපිතූනං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. පුත්තදාරස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. දාසකම්මකරපොරිසස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. මිත්තාමච්චානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති, පුඤ්ඤපෙක්ඛානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. රඤ්ඤෝ අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. දෙවතානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති. සමණබ්‍රාහ්මණානං අත්ථාය හිතාය සුඛාය හොති.

1. බහූනඤ්හි[1] වත අත්ථාය සප්පඤ්ඤෙ සරමාවසං,
මාතරං පිතරං පුඤ්ඤ රක්ඛිත්විව මතන්දිතො.

2. පූජනී සහධම්මේන පුඤ්ඤ කතමනුස්සරං,
අනාගාරෙ පඤ්ඤජිතෙ අපවේ[2] බ්‍රහ්මචාරයෝ[3]

3. නිද්දිඤ්ඤධෝ දූසජෙති ඤත්වා ධම්මෙධපෙසලෙ,[4]
රඤ්ඤෙ හිතො දෙවහිතො ඤාතීනං සඛිනං හිතො.

4. සඤ්ඤසං සො හිතෙ[5] හොති සද්ධිම්මෙ සුපතිට්ඨිතො,
විනෙය්‍ය මච්ඡෙරමලං සලොකං භජතෙ සිවන්ති.

8. 1. 4. 9
පුඤ්ඤාභිසන්ද සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථඛෝ භික්ඛවෙ, පුඤ්ඤාභිසන්දා කුසලාභිසන්දා සුඛස්සාහාරා සොවග්ගිකා සුඛවිපාකා සග්ගසංවත්තනිකා ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති. කතමෙ අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ, අරියසාවකො බුද්ධං සරණං ගතො හොති. අයං භික්ඛවෙ, පඨමා පුඤ්ඤාභිසන්දා කුසලාභිසන්දා සුඛස්සාහාරා සොවග්ගිකා සුඛවිපාකා සග්ගසංවත්තනිකා ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති.

---

1. බහූනං – මජ්ඣිමපොත්ථකෙ.
2. අනාගතෙ – සී. ස්‍යා.
3. සුසමචාරිනො – ස්‍යා.
4. පෙසලෙ – සී ඉ.
5. සඛිනෙ – ස්‍යා. ඤා,

2. දුතවපරං භික්ඛවෙ, අරියසාවකො ධම්මං සරණං ගතො හොති. අයං භික්ඛවෙ, දුතියො පුඤ්ඤාභිසන්දො -පෙ- සංවත්තති.

3. දුතවපරං භික්ඛවෙ, අරියසාවකො සඞ්ඝං සරණං ගතො හොති. අයං භික්ඛවෙ, තතියො පුඤ්ඤාභිසන්දො කුසලාභිසන්දො සුඛස්සාහාරො සොවග්ගිකො සුඛවිපාකො සග්ගසංවත්තනිකො ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තති.

4. පඤ්චිමානි භික්ඛවෙ, දුතානි මහාදුතානි අසෙඤ්ඤානි රඤ්ඤානි වංසඤ්ඤානි පොරාණානි අසඞ්කිණ්ණානි අසඞ්කිණ්ණපුබ්බානි න සඞ්කීයන්ති න සඞ්කීයිස්සන්ති අප්පටිකුට්ඨානි සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි. කතමානි පඤ්ච:

ඉධ භික්ඛවෙ, අරියසාවකො පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති. පාණාතිපාතා පටිවිරතො භික්ඛවෙ, අරියසාවකො අපරිමාණානං සත්තානං අභයං දෙති. අවෙරං දෙති. අව්‍යාපජ්ඣං දෙති. අපරිමාණානං සත්තානං අභයං දත්වා අවෙරං දත්වා අව්‍යාපජ්ඣං දත්වා අපරිමාණස්ස අභයස්ස අවෙරස්ස අව්‍යාපජ්ඣස්ස භාගී හොති. ඉමං භික්ඛවෙ, පඨමං දුතං මහාදුතං, අග්ගඤ්ඤං රඤ්ඤඤ්ඤං වංසඤ්ඤං පොරාණං අසඞ්කිණ්ණං අසඞ්කිණ්ණපුබ්බං න සඞ්කීයති න සඞ්කීයිස්සති අප්පටිකුට්ඨං සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි. අයං භික්ඛවෙ චතුත්ථො පුඤ්ඤාභිසන්දො කුසලාභිසන්දො සුඛස්සාහාරො සොවග්ගිකො සුඛවිපාකො සග්ගසංවත්තනිකො ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තති.

5-8 පුනවපරං භික්ඛවෙ, අරියසාවකො අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතො හොති -පෙ- කාමෙසු මිච්ඡාචාරං පහාය කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතො හොති -පෙ- මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතො හොති -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං පහාය සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතො හොති. සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතො භික්ඛවෙ අරියසාවකො අපරිමාණානං සත්තානං අභයං දෙති. අවෙරං දෙති. අව්‍යාපජ්ඣං දෙති. අපරිමාණානං සත්තානං අභයං දත්වා අවෙරං දත්වා අව්‍යාපජ්ඣං දත්වා අපරිමාණස්ස අභයස්ස අවෙරස්ස අව්‍යාපජ්ඣස්ස භාගී හොති.

ඉදං භික්ඛවේ, පඤ්චවිධං දානං. මහාදානං අග්ගඤ්ඤදානං රත්නඤ්ඤදානං වංසඤ්ඤදානං ධම්මාරාමං දසඛත්තියකුලං අසඛත්තියකුලප්පවේණිං න සද්දහිස්සති න සද්දහිස්සති අපත්තිකුවිස්සං සමණෙසු බ්‍රාහ්මණෙසු විසුකුම්මාය. අයං භික්ඛවේ අට්ඨමෝ පුඤ්ඤභාගියානං පුඤ්ඤභාගියෙ, කුසලාභිසන්දෙ සුඛවිපාකානං සොවග්ගිකෝ සුඛවිපාකෝ සග්ගසංවත්තනිකෝ ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තති.

ඉමා ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨ පුඤ්ඤභාගියානං පුඤ්ඤභාගියෙ, කුසලාභිසන්දෙ සුඛවිපාකා සොවග්ගිකා සුඛවිපාකා සග්ගසංවත්තනිකා ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තන්තීති.

8. 1. 4. 10

අපායසංවත්තනික සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

1. පාණාතිපාතෝ භික්ඛවේ, ආසෙවිතෝ භාවිතෝ බහුලීකතෝ නිරයසංවත්තනිකෝ තිරච්ඡානයෝනිසංවත්තනිකෝ පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකෝ, යෝ සඛ්බලහුසෝ පාණාතිපාතස්ස විපාකෝ මනුස්සභූතස්ස අප්පායුකසංවත්තනිකෝ හොති.

2. අදින්නාදානං භික්ඛවේ, ආසෙවිතං භාවිතං බහුලීකතං නිරයසංවත්තනිකං තිරච්ඡානයෝනිසංවත්තනිකං පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකං, යං සබ්බලහුසෙ අදින්නාදානස්ස විපාකෝ මනුස්සභූතස්ස භොගව්‍යසන සංවත්තනිකෝ හොති.

3. කාමෙසු මිච්ඡාචාරෝ භික්ඛවේ, ආසෙවිතෝ භාවිතෝ බහුලීකතෝ නිරයසංවත්තනිකෝ තිරච්ඡානයෝනිසංවත්තනිකෝ පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකෝ, යෝ සබ්බලහුසෙ කාමෙසු මිච්ඡාචාරස්ස විපාකෝ මනුස්සභූතස්ස වෙරසපත්තසංවත්තනිකෝ හොති.

4. මුසාවාදෙ භික්ඛවෙ, ආසෙවිතො භාවිතො බහුලීකතො නිරයසංවත්තනිකො තිරච්ඡානයොනිසංවත්තනිකො පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකො, යො සඛලුහුසෝ[1] මුසාවාදස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස අනුතඛ්‍යාකඛානසංවත්තනිකො හොති.

5. පිසුණා භික්ඛවෙ, වාචා ආසෙවිතා භාවිතා බහුලීකතා නිරය සංවත්තනිකා තිරච්ඡානයොනිසංවත්තනිකා පෙත්තිවිසය සංවත්තනිකා, යො සඛලුහුසෝ පිසුණාය වාචාය විපාකො මනුස්සභූතස්ස මිත්තෙහි භෙදනසංවත්තනිකො හොති.

6 ඵරුසා භික්ඛවෙ, වාචා ආසෙවිතා භාවිතා බහුලීකතා නිරය සංවත්තනිකා තිරච්ඡානයොනිසංවත්තනිකා පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකා, යො සඛලුහුසෝ ඵරුසාය වාචාය විපාකො මනුස්සභූතස්ස අමිනාප සද්දසංවත්තනිකො හොති.

7. සම්ඵප්පලාපො භික්ඛවෙ, ආසෙවිතො භාවිතො බහුලීකතො නිරය සංවත්තනිකො තිරච්ඡානයොනිසංවත්තනිකො පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකො. යො සඛලුහුසෝ සම්ඵප්පලාපස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස අනාදෙය්‍ය වාචාසංවත්තනිකො හොති.

8. සුරාමෙරයපානං භික්ඛවෙ, ආසෙවිතං භාවිතං බහුලීකතං නිරයසංවත්තනිකං තිරච්ඡානයොනිසංවත්තනිකං පෙත්තිවිසයසංවත්තනිකං, යො සඛලුහුසෝ සුරාමෙරයපානස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස උම්මත්තක සංවත්තනිකො හොතීති.

දානවග්ගෝ චතුත්ථෝ.

තස්සුද්දානං:

දෙව දානානි වත්ථූනෙ මෙත්තං දුනුපපත්තියො
කිරියං දෙවසපත්තිසා අභිසපෙ සංවත්තනි.

---

1. සඛලුහුසෝ - සබ්බත්ථ.

5. උපොසථවග්ගෝ

8. 1. 5. 1

සඩ්ඪිතත අට්ඨඞ්ගුපොසථ සුත්තං

එවං මේ සුතං: එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්‍ර ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතෝ පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ භික්ඛවෙ, උපොසථෝ උපවුත්ථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ.

කථං උපවුත්ථෝ ච භික්ඛවෙ, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ, අරියසාවකෝ ඉති පටිසඤ්ඤී හොති: යාවජීවං අරහන්තෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතා නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථා ලජ්ජී දයාපන්නා සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පිනෝ විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමං ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරාමි. ඉමිනාපහං[1] අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථෝ ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා පඨමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

2. යාවජීවං අරහන්තෝ අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතා දින්නාදායී දින්නපාටිකඞ්ඛී අථෙනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතෝ දින්නාදායී දින්නපාටිකඞ්ඛී අථෙනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරාමි. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථෝ ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා දුතියෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

---

1. ඉමිනාපඞ්ගෙනපහං - මජ්ඣ.

3. යාවජීවං අරහන්තෝ අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරිනෝ ආරාචාරිනෝ විරතා මේථුනා ගාමධම්මා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී දාරාචාරී විරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා විහරාමි, ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරෝමි. උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා තතියෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

4. යාවජීවං අරහන්තෝ මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතා සච්ච-වාදිනෝ සච්චසන්ධා ථෙතා පච්චයිකා අවිසංවාදකා ලොකස්ස. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතෝ සච්චවාදී සච්චසන්ධෝ ථෙතෝ පච්චයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලොකස්ස. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි, උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා චතුත්ථෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

5. යාවජීවං අරහන්තෝ සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං පහාය සුරා-මෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං පහාය සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතෝ ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා පඤ්චමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

6. යාවජීවං අරහන්තෝ එකභත්තිකා රත්තූපරතා විරතා විකාල-භොජනා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්චරත්තිං ඉමඤ්චදිවසං එකභත්තිකෝ රත්තූපරතෝ විරතෝ විකාලභොජනා. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි, උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා ඡට්ඨෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

7. යාවජීවං අරහන්තෝ නච්චගීතවාදිතවිසූකදස්සනමාලාගන්ධවිලෙපන ධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිවිරතා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං නච්චගීතවාදිත විසූකදස්සනමාලාගන්ධවිලෙපනධාරණමණ්ඩන විභූසනට්ඨානා පටිවිරතෝ. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි, උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා සත්තමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

8. **යාවජීවං අරහන්තෝ උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයන-මහාසයනා පටිවිරතා නිවසෙය්‍යං කපෙඤ්ඤී මණ්ඩූකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවයං උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතෝ නිවසෙය්‍යං කපෙඤ්ඤී මණ්ඩූකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි, උපොසථෝ ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා අට්ඨමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.**

එවං උපවුත්ථෝ බෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරොති.

8. 1. 5. 2

විත්ථත අට්ඨඞ්ගුපොසථ සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ භික්ඛවෙ, උපොසථෝ උපවුත්ථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ. කථං උපවුත්ථෝ ච භික්ඛවෙ, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ:

ඉධ භික්ඛවෙ, අරියසාවකෝ ඉති පටිසඤ්ඤික්ඛති: යාවජීවං අරහන්තෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතා නිහිතදණ්ඩා නිහිත්සත්ථා ලජ්ජී දයාපන්නා සබ්බපාණභූතෙසු හිතානුකම්පිනෝ විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතෙසු හිතානුකම්පී විහරාමි. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථෝ ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා පඨමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති. -පෙ-

යාවජීවං අරහන්තො උච්චාසයන මහාසයනං පහාය උච්චාසයන-මහාසයනා පටිවිරතා නීචසෙය්‍යං කප්පන්ති මඤ්ඤකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ඤ රත්තිං ඉමඤ්ඤ දිවසං උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො නීචසෙය්‍යං කප්පෙමි, මඤ්ඤකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන. අරහතං අනුකරොමි. උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති. ඉමිනා අට්ඨඞ්ගෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතො හොති. එවං උපවුත්ථො බො භික්ඛවෙ, අට්ඨඞ්ග සමන්නාගතො උපොසථො මහප්ඵලො හොති මහානිසංසො මහාජුතිකො මහාවිප්පසාරො.

කීවමහප්ඵලො හොති කීවමහානිසංසො කීවමහාජුතිකො කීවමහාවිප්ඵාරො:

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, යො ඉමෙසං සොළසන්නං මහාජනපදානං පහූතසත්තරතනානං ඉස්සරියාධිපච්චං රජ්ජං කාරෙය්‍ය, සෙය්‍යරීදං: අඞ්ගානං මගධානං කාසීනං කොසලානං වජ්ජීනං මල්ලානං චෙතීනං වඞ්ගානං කුරූනං පඤ්චාලානං මච්ඡානං සූරසෙනානං අස්සකානං අවන්තීනං ගන්ධාරානං කම්බොජානං, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතස්ස උපොසථස්ස එතං කලං නාග්ඝති සොළසිං. තං කිස්ස හෙතු: කපණං භික්ඛවෙ, මානුසකං රජ්ජං දිඛ්ඛං සුඛං උපනිධාය.

යානිමානි භික්ඛවෙ, මානුසකානි පඤ්ඤාසවස්සානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො, තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො, තෙන මාසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො, තෙන සංවච්ඡරෙන පඤ්චවස්ස-සතානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං ආයුපමාණං. ඨානං බො පනෙතං භික්ඛවෙ, විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ ඉත්ථී වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නා-ගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය. ඉදං බො පනෙතං භික්ඛවෙ, සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිඛ්ඛං සුඛං උපනිධාය.

යං භික්ඛවේ මානුසකං වස්සසතං තාවතිංසානං දේවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ; තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ; තේන මාසේන ද්වාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ; තේන සංවච්ඡරේන දිබ්බං වස්සසහස්සං තාවතිංසානං දේවානං ආයුප්පමාණං. යානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ, විජානාති යං ඉධේකච්චෝ ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපෝසථං උපවසිත්වා කායස්ස භේදා පරම්මරණා තාවතිංසානං දේවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජේය්‍ය, ඉදං බෝ පනේතං භික්ඛවේ, සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යානි භික්ඛවේ, මානුසකානි දේඩ වස්සසතානි යාමානං දේවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ, තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ, තේන මාසේන ද්වාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ, තේන සංවච්ඡරේන දිබ්බානි දේව වස්සසහස්සානි යාමානං දේවානං ආයුප්පමාණං. යානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ, විජානාති යං ඉධේකච්චේ ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ග-සමන්නාගතං උපෝසථං උපවසිත්වා කායස්ස භේදා පරම්මරණා යාමානං දේවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජේය්‍ය, ඉදං බෝ පනේතං භික්ඛවේ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යානි බෝ භික්ඛවේ, මානුසකානි චත්තාරි වස්සසතානි තුසිතානං දේවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ; තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ; තේන මාසේන ද්වාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ, තේන සංවච්ඡරේන දිබ්බානි චත්තාරි වස්සසහස්සානි තුසිතානං දේවානං ආයුප්පමාණං. යානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ, විජානාති යං ඉධේකච්චේ ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ග-සමන්නාගතං උපෝසථං උපවසිත්වා කායස්ස භේදා පරම්මරණා තුසිතානං දේවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජේය්‍ය. ඉදං බෝ පනේතං භික්ඛවේ, සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යානි භික්ඛවේ, මානුසකානි අට්ඨවස්සසතානි නිම්මානරතීනං දේවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ. තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ, තේන මාසේන ද්වාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ, තේන සංවච්ඡරේන දිබ්බානි අට්ඨවස්සසහස්සානි නිම්මානරතීනං දේවානං ආයුප්පමාණං. යානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ, විජානාති යං ඉධේකච්චේ ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපෝසථං උපවසිත්වා කායස්ස භේදා පරම්මරණා නිම්මානරතීනං දේවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජේය්‍ය, ඉමං බෝ පනේතං භික්ඛවේ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යානි භික්ඛවෙ, මානුසක්කානි සොළසවස්සසතානි පරනිම්මිත වසවත්තීනං දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො; තාය රත්තියා තිංස-රත්තියො මාසො, තෙන මාසෙන දවාදසමාසියා සංවච්ඡරො, තෙන සංවච්ඡරෙන දිඛ්ඛානි සොළසවස්සසහස්සානි පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං ආයුපපමාණං ඨානං බො පනෙතං භික්ඛවෙ, විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ ඉත්ථී වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිතසවත්තීනං දෙවානං සහව්යූතං උපපජ්ජෙය්‍යුං ඉදං බො පනෙතං භික්ඛවෙ, සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිඛ්ඛං සුඛං උපනිධාය.

1. පාණං න හානෙ න ච දින්නමාදියෙ
මුසා න භාසෙ න ච මජ්ජපො සියා
අබ්‍රහ්මචරියා විරමෙය්‍ය මෙථුනා
රත්තිං න භුඤ්ජෙය්‍ය විකාලභොජනං.

2. මාලං න ධාරෙ න ච ගන්ධමාවරෙ
මඤ්චෙ ඡමායං ච සයෙථ සන්ථතෙ
එතං හි අට්ඨඞ්ගිකමාහු පොසථං
බුද්ධෙන දුක්ඛන්තගුනා පකාසිතං.

3. චන්දෙ ච සුරියො ච උභො සුදස්සනා
ඔභාසයං අනුපරියන්ති යාවතා,
තමොනුදා තෙ පන අන්තලික්ඛගා
නභෙ පභාසන්ති දිසාවිරොචනා.

4. එතස්මිං යං විජ්ජති අන්තරෙ ධනං
මුත්තා මණි වෙළුරියඤ්ච හදකං
සිඛගිසුවණ්ණඤ්ච අථවාපි කඤ්චනං
යං ජාතරූපං හටකන්ති වුච්චති
අට්ඨඞ්ගුපෙතස්ස උපොසථස්ස
කලම්පි තෙ නානුභවන්ති සොළසිං
චන්දප්පභා තාරගණා ච සබ්බා.

5. තස්මාහි නාරී ච නරො ච සීලවා
අට්ඨඞ්ගුපෙතං උපවස්සුපොසථං
පුඤ්ඤානි කත්වාන සුඛුද්‍රයානි
අනින්දිතා සග්ගමුපෙන්ති ඨානන්ති.

8. 1. 5. 3

විසාඛුපොසථ සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමේ මිගාරමාතු-පාසාදේ අථ ඛෝ විසාඛා මිගාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ විසාඛං මිගාරමාතරං භගවා එතදවොච:

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ ඛෝ විසාඛෙ, උපොසථෝ උපවුත්ථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ.

කථං උපවුත්ථෝ ච විසාඛෙ අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ:

ඉධ විසාඛෙ අරියසාවිකෝ ඉති පටිසඤ්චික්ඛති: යාවජීවං අරහන්තෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතා නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථා ලජ්ජී දයාපන්නා සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පිනෝ විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං. ඉමඤ්ච දිවසං පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරාමි. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථෝ ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා පඨමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති. -ඉප-

යාවජීවං අරහන්තෝ උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයන මහාසයනා පටිවිරතා නීචසය්‍යං කප්පෙන්ති මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතෝ නීචසෙය්‍යං කප්පෙමි මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථෝ ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා අට්ඨමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

එවං උපවුත්ථෝ ඛෝ විසාඛෙ අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ.

කිව මහප්ඵලෝ හොති, කිව මහානිසංසෝ කිව මහාජුතිකෝ කිව මහාවිප්ඵාරෝ:

සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ, යෝ ඉමෙසං සොළසන්නං මහාජනපදානං පහූතසත්තරතනානං ඉස්සරියාධිපච්චං රජ්ජං කාරෙය්‍ය, සෙය්‍යථීදං: අඞ්ගානං මගධානං කාසීනං කොසලානං වජ්ජීනං මල්ලානං චෙතීනං වඞ්ගානං කුරූනං පඤ්චාලානං මච්ඡානං සූරසෙනානං අස්සකානං අවන්තීනං ගන්ධාරානං කම්බොජානං, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතස්ස උපොසථස්ස එතං කලං නාඝෙති සොළසිං. තං කිස්ස හෙතු:

කපණං විසාඛෙ, මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය, යානි විසාඛෙ, මානුසකානි පඤ්ඤාසවස්සානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ, තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ, තෙන මාසෙන දවාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ, තෙන සංවච්ඡරෙන පඤ්ච වස්සසතානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං ආයුප්පමාණං. ඨානං ඛෝ පනෙතං විසාඛෙ, විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෝ ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය ඉදං ඛෝ පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යං විසාඛෙ, මානුසකං වස්සසතං තාවතිංසානං දෙවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ, තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ, තෙන මාසෙන දවාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ, තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බං වස්ස සහස්සං තාවතිංසානං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛෝ පනෙතං විසාඛෙ, විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෝ ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා තාවතිංසානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යා, ඉදං ඛෝ පනෙතං විසාඛෙ, සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යානි විසාඛෙ, මානුසකානි ඡවස්සසතානි -පෙ- අට්ඨවස්සසතානි සොළසවස්සසතානි -පෙ- පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ, තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ, තෙන මාසෙන දවාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ, තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බානි සොළසවස්සසහස්සානි පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං ආයුප්පමාණං

යානං මෙ පනෙතං විසාඛෙ, විජ්ජති යං ඉධෙකවෙච්චා ඉත්ථී වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජය්‍ය. ඉදං මෙ පනෙතං විසාඛෙ, සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධ්‍යායාති.

1. පාණං න හානෙ න ච දින්නමාදියෙ
මුසා න භාසෙ න ච මජ්ජපො සියා
අබ්‍රහ්මචරියා විරමෙය්‍ය මෙථුනා
රත්තිං න භුඤ්ජෙය්‍ය විකාලභොජනං.

2. මාලං න ධාරෙ න ච ගන්ධමාචරෙ
මඤ්චෙ ඡමායං ච සයෙථ සන්ථතෙ,
එතං හි අට්ඨඞ්ගිකමාහු පොසථං
බුද්ධෙන දුක්ඛන්තගුනා පකාසිතං.

3. චන්දෙ ච සුරියෙ ච උභො සුදස්සනා
ඔභාසයං අනුපරියන්ති යාවතා,
තමොහනුද තෙ පන අන්තලික්ඛගා
නභෙ පභාසෙන්ති දිසාවිරොචනා.

4. එතස්මිං යං විජ්ජති අන්තරෙ ධනං
මුත්තාමණි වෙළුරියඤ්ච භද්දකං,
සිඞ්ගිසුවණ්ණං අථවාපි කඤ්චනං
යං ජාතරූපං හටකන්ති වුච්චති.
අට්ඨඞ්ගුපෙතස්ස උපොසථස්ස
කලම්පි තෙ නානුභවන්ති සොළසිං
චන්දප්පභා තාරගණා ච සබ්බෙ.

5. තස්මා හි නාරී ච නරො ච සීලවා
අට්ඨඞ්ගුපෙතං උපවස්සුපොසථං
පුඤ්ඤෙනි කත්වාන සුබ්‍රුදයානි
අනින්දිතා සග්ගමුපෙන්ති ඨානන්ති.

8. 1. 5. 4
වාසෙට්ඨුපොසථ සුත්තං

එකං සමයං භගවා කොසම්බියං විහරති ඝොසිතාරාමෙ. අථ ඛො වාසෙට්ඨො උපාසකො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛො වාසෙට්ඨං උපාසකං භගවා එතදවොච:

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ වාසෙට්ඨ, උපොසථෝ උපවුත්ථෝ මහප්ඵලෝ හොති -පෙ- අනින්දිතා සග්ගමුපෙන්ති යානන්ති.

එවං වුත්තෙ වාසෙට්ඨෝ උපාසකෝ භගවන්තං එතදවොච:

පියා මෙ භන්තෙ ඛුත්තිසාලොහිතා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං. පියානම්පි මෙ අස්ස ඛුත්තිසාලොහිතානං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය. සඛේඛ වෙපි භන්තෙ, බ්‍රාහ්මණා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං. සඛේඛසම්පිස්ස බ්‍රාහ්මණානං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය. සඛේඛ වෙපි භන්තෙ, බ්‍රාහ්මණා -පෙ- වෙස්සා -පෙ- සුද්දා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං. සඛේඛසම්පිස්ස සුද්දානං දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති.

එවමෙතං වාසෙට්ඨ, එවමෙතං වාසෙට්ඨ, සඛේඛ වෙපි වාසෙට්ඨ, බ්‍රාහ්මණා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං, සඛේඛසම්පිස්ස බ්‍රාහ්මණානං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය. සඛේඛ වෙපි වාසෙට්ඨ, බ්‍රාහ්මණා -පෙ- වෙස්සා -පෙ- සුද්දා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං සඛේඛසම්පිස්ස සුද්දානං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය. සදෙවකෝ වෙපි වාසෙට්ඨ, ලොකෝ සමාරකෝ සබ්‍රහ්මකෝ සස්සමණබ්‍රාහ්මණී පජා සදෙවමනුස්සා[1] තෙ අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං. සදෙවකස්සපිස්ස ලොකස්ස සමාරකස්ස සබ්‍රහ්මකස්ස සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය. ඉමෙ වෙපි වාසෙට්ඨ, මහාසාලා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසෙයුං. ඉමෙසම්පිස්ස මහාසාලානං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය. කෝ පන වාදෙ මනුස්ස භූතසඤ්ඤී.

8. 1. 5. 5

බොජ්ඣුපොසථ සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ බො බොජ්ඣා උපාසිකා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා බො බොජ්ඣා උපාසිකා භගවා එතදවොච:

අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතො බො බොජ්ඣ, උපොසථෝ උපවුත්ථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ.

---

1. සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය දෙවමනුස්සාය-කත්ථචි

කථං උපවුත්ථෝ ච බොජ්ඣ, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ:

ඉධ බෝජ්ඣ, අරියසාවකෝ ඉති පටිසඤ්චික්ඛති: යාව ජීවං අරහන්තෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතා නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථා ලජ්ජී දයාපන්නා සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරාමි. ඉමිනාපහං අඞ්ගෙන[1] අරහතං අනුකරෝමි. උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා පඨමේන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති -පෙ- යාවජීවං අරහන්තෝ උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතා නිච්චසෙය්‍යං කප්පන්ති, මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා, අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතෝ නිච්චසෙය්‍යං කප්පෙමි මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා, ඉමිනාපාහං දඞ්ගෙන දුතියං අනුකරෝමි. උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති ඉමිනා අට්ඨමෙන අඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

එවං උපවුත්ථෝ ඛො බොජ්ඣ, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ. මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරොති.

කිවමහප්ඵලෝ හොති, කිවමහානිසංසෝ, කිවමහාජුතිකෝ කිවමහාවිප්ඵාරෝ:

සෙය්‍යථාපි බොජ්ඣ, යෝ ඉමෙසං සොළසන්නං මහාජනපදානං පහූතසත්තරතනානං ඉස්සරියාධිපච්චං රජ්ජං කාරෙය්‍ය සෙය්‍යථීදං: අඞ්ගානං මගධානං කාසීනං කොසලානං වජ්ජීනං මල්ලානං චෙතීනං වඞ්ගානං කුරූනං පඤ්චාලානං මච්ඡානං සූරසෙනානං. අස්සකානං අවන්තීනං ගන්ධාරානං කම්බොජානං, අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතස්ස උපොසථස්ස එතං කලං නාග්ඝති සොළසිං. තං කිස්ස හෙතු: කපණං බොජ්ඣ, මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය.

යානි බොජ්ඣ, මානුසකානි පඤ්ඤාසවස්සානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං එසෝ එකෝ රත්තින්දිවෝ, තාය රත්තියා තිංසරත්තියෝ මාසෝ, තෙන මාසෙන දුවාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ තෙන සංවච්ඡරෙන පඤ්චවස්සසතානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං ආයුපරිපාණං.

---

1. ඉමිනා පඨමෙන - මජ්ඣිම.

යානංතොපතෙතං තොජෙඹ, වීජති යං ඉධෙකවෙච්චා ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපෝසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජය්‍ය. ඉදං තොතා පතෙතං තොජෙඹ, සත්ථාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දීඝං සුඛං උපනිධාය.

යං තොජෙඹ, මානුසකං වස්සසතං -පෙ- යානි තොජෙඹ, මානුසකානි දෙව වස්සසතානි -පෙ- චත්තාරි වස්සසතානි -පෙ- අට්ඨ වස්සසතානි -පෙ- සොළස වස්සසතානි පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං එසෝ එකා රත්තින්දිවෝ, තාය රත්තියා තීංසරත්තියා මාසෝ, තෙන මාසෙන අට්ඨාදසමාසියෝ සංවච්ඡරෝ. තෙන සංවච්ඡරෙන දීඝකානී සොළස වස්ස සහස්සානි පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං ආයුප්පමාණං.

යානං තොතා පතෙතං තොජෙඹ, වීජති යං ඉධෙකවෙච්චා ඉත්ථී වා පුරිසෝ වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජය්‍ය. ඉදං තොතා පතෙතං තොජෙඹ, සත්ථාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දීඝං සුඛං උපනිධායාති.

1. පාණං න හානෙ න ච දින්නමාදියෙ
මුසා න භාසෙ න ච මජ්ජපෝ සියා,
අබ්‍රහ්මචරියා විරමෙය්‍ය මෙථුනා
රත්තිං න භුඤ්ජෙය්‍ය චිකාලභොජනං.

2. මාලං න ධාරෙ න ච ගන්ධමාචරෙ
මඤ්චෙ ඡමායංව සයෙථ සන්ථතෙ,
එතං හි අට්ඨඞ්ගිකමාහුපොසථං
බුද්ධෙන දුක්ඛන්තගුනා පකාසිතං.

3. චන්දෙ ච සූරියෝ ච උභො සුදස්සනා
ඔභාසයං අනුපරියන්ති යාවතා,
තමොහුදා තෙ පන අන්තලික්ඛගා
නභෙ පභාසෙන්ති දිසා විරොචනා.

4. එතඤ්ච යං විජ්ජති අන්තරෙ ධනං
මුත්තාමණිං වේළුරියඤ්ච හද්දකං,
සිඛරිස්සුවණ්ණං අථාපි කඤ්චනං
යං ජාතරූපං හටකන්ති වුච්චති.
අට්ඨඞ්ගුපෙතඤ්ච උපොසථඤ්ච
කළ්පිති මත නානුභවන්තී යසාළයි-
වන්දූපමා තාරගණා ව සබ්බෙ.

5. තස්මා හි නාරී ව නරෙ ව සීලවා
අට්ඨඞ්ගුපෙතං උපවස්සුපොසථං
පුඤ්ඤානි කත්වාන සුබ්‍රූදයානි
අනිඳිතා සග්ගමුපෙන්ති ඨානන්ති.

8. 1. 5. 6

අනුරුද්ධමනාපකායික සුත්තං

එකං සමයං භගවා කොසම්බියං විහරති ඝොසිතාරාමෙ තත්‍ර ඛො පන සම්බහුලා මනාපකායිකා දෙවතා යෙන ආයස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ඨිතා ඛො තා දෙවතා ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං එතදවොචුං:

මයං භන්තෙ අනුරුද්ධ, මනාපකායිකා නාම දෙවතා තිත්ථ යානෙසු ඉසසරියං කාරෙම. වසං වත්තෙමව. මයං භන්තෙ අනුරුද්ධ, යාදිසකං වණ්ණං ආකඞ්ඛාම තාදිසකං වණ්ණං, යානසෙ පටිලභාම. යාදිසකං සුඛං ආකඞ්ඛාම තාදිසකං සුඛං යානසෙ පටිලභාම. යාදිසකං සරං ආකඞ්ඛාම තාදිසකං සරං යානසෙ පටිලභාම. මයං භන්තෙ අනුරුද්ධ, මනාපකායිකා නාම දෙවතා ඉමෙසු තිත්ථ යානෙසු ඉසසරියං කාරෙම වසං වත්තෙමාති.

අථ ඛො ආයස්මතො අනුරුද්ධස්ස එතදහොසි: අහො වතිමා දෙවතා සඞ්ඛාව නීලා අස්සු නීලවණ්ණා නීලවත්ථා නීලාලඞ්කාරාති. අථ ඛො තා දෙවතා ආයස්මතො අනුරුද්ධස්ස චිත්තමඤ්ඤාය සඞ්ඛා නීලා අහෙසුං නීලවණ්ණා නීලවත්ථා නීලාලඞ්කාරා. අථ ඛො ආයස්මතො අනුරුද්ධස්ස එතදහොසි: අහො වතිමා සඞ්ඛාව පිතා අස්සු -පෙ- සඞ්ඛාව ලොහිතකා අස්සු -පෙ- සඞ්ඛාව ඔදතා අස්සු ඔදතවණ්ණා ඔදතවත්ථා ඔදතාලඞ්කාරාති. අථ ඛො තා දෙවතා ආයස්මතො අනුරුද්ධස්ස චිත්තමඤ්ඤාය සඞ්ඛාව ඔදතා අහෙසුං, ඔදතවණ්ණා ඔදතවත්ථා ඔදතාලඞ්කාරා.

අථ ඛෝ තා දෙවතා එකා ව[1] ගායි, එකා ව නච්චි, එකා ව අච්ඡරිකං වාදෙසි[2] සෙය්‍යථාපි නාම පණ්ඩඞ්ගිකස්ස තූරියස්ස[3] සුවීනිතස්ස සුප්පටිපතාළිතස්ස කුසලෙහි සුසමන්නාහතස්ස සද්දෝ හොති වඟ්ගු ව රජනීයෝ ව කමනීයෝ ව පෙමනීයෝ ව මදනීයෝ ව, එවමෙව තාසං දෙවතානං අලඞ්කාරානං සද්දෝ හොති වඟ්ගු ව රජනීයෝ ව කමනීයෝ ව පෙමනීයෝ ව මදනීයෝ ව. අථ ඛෝ ආයස්මා අනුරුද්ධෝ ඉද්ධියානි ඔකම්පි.

අථ ඛෝ තා දෙවතා න ඛෝ අය්‍යා අනුරුද්ධෝ සාදියතීති තත්ථෙවන්තරධායිංසු.

අථ ඛෝ ආයස්මා අනුරුද්ධෝ සායන්හසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨහි-තෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා අනුරුද්ධෝ භගවන්තං එතදවොච:

ඉධාහං භන්තෙ, දිවාවිහාරගතෝ හොමි පතිසල්ලීනෝ. අථ ඛෝ භන්තෙ, සම්බහුලා මනාපකායිකා දෙවතා යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු, එකමන්තං ඨිතා ඛෝ භන්තෙ, තා දෙවතා මං එතදවොචුං:

මයං භන්තෙ අනුරුද්ධ, මනාපකායිකා නාම දෙවතා, තිස්සු යානෙසු ඉස්සරියං කාරෙම, වසං වත්තෙම, මයං භන්තෙ අනුරුද්ධ යාදිසකං වණ්ණං ආකඞ්ඛාම, තාදිසකං වණ්ණං යානසෝ පටිලභාම, යාදිසකං සරං ආකඞ්ඛාම, තාදිසකං සරං යානසෝ පටිලභාම, යාදිසකං සුඛං ආකඞ්ඛාම, තාදිසකං සුඛං යානසෝ පටිලභාම, මයං භන්තෙ අනුරුද්ධ, මනාපකායිකා නාම දෙවතා ඉමෙසු තිස්සු යානෙසු ඉස්සරියං කාරෙම, වසං වත්තෙමාති.

---

1. එකාව – සී්‍ය. – PTS
2. අච්ඡරං වාදෙසි – මජ්ඣං.
3. තූරියස්ස – මජ්ඣං.

තස්ස මය්හං භන්තෙ එතදහොසි: අඤ්ඤා වතිමා දෙවතා සන්තාව නීලා අඤ්ඤ නීලව ණ්ණා නීලවත්ථා නීලාලඞ්කාරාති. අථ මය්හං භන්තෙ තා දෙවතා මම චිත්තඤ්ඤාය සන්තාව නීලා අහෙසුං නීලව ණ්ණා නීලවත්ථා නීලාලඞ්කාරා. තස්ස මය්හං භන්තෙ එතදහොසි: අඤ්ඤා වතිමා දෙවතා සන්තාව පීතා අඤ්ඤ -පෙ- සන්තාව ලොහිතකා අඤ්ඤ -පෙ- සන්තාව ඔදතා අඤ්ඤ ඔදාත ව ණ්ණා ඔදතවත්ථා ඔදාතාලඞ්කාරාති. අථ මය්හං භන්තෙ තා දෙවතා මම චිත්තඤ්ඤාය සන්තාව ඔදතා අහෙසුං ඔදතව ණ්ණා ඔදතවත්ථා ඔදතාලඞ්කාරා.

අථ මය්හං භන්තෙ තා දෙවතා එකා ව ගායි, එකා ව නච්චි, එකා ව අවජරිකං වාදෙසි[1]. සෙය්‍යථාපි නාම පණ්ඩිතස්ස තූරියස්ස සුවිනීතස්ස සුප්පවීණතාළිතස්ස කුසලෙහි සුසමන්නාගතස්ස ඒදිසා හොති විඤ්ඤු ව රජනීයා ව කමනීයා ව පෙමනීයා ව මදනීයා ව, එවමේව තාසං දෙවතානං අලඞ්කාරානං සද්දා හොන්ති විඤ්ඤු ව රජනීයා ව කමනීයා ව පෙමනීයා ව මදනීයා ව අථබ්භාහං භන්තෙ. ඉන්ද්‍රියානි ඔකඛිපිං. අථ මය්හං භන්තෙ තා දෙවතා න මය්හං ආරොච්‍යා අනුරුද්ධොති සාදියන්ති තඤ්ච වත්තරධාසිංසු.

කති හි නු ඛෝ භන්තෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතා මානුසාමෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජන්තීති.

අට්ඨහි ඛෝ අනුරුද්ධ, ධම්මෙහි සමන්නාගතා මානුසාමෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජන්ති. කතමෙහි අට්ඨහි:

1. ඉධ අනුරුද්ධ, මානුස්සාමෙ යස්ස මාතාපිතරෝ හන්තුනෝ දෙන්ති, අත්ථකාමා හිතෙසිනෝ අනුකම්පකා අනුකම්පං උපාදාය, තස්ස හොන්ති පුඤ්ඤභාගියා පවජාණිපාතිනී කිඞ්කාරපටිස්සාවිනී මනාපචාරිනී පියවාදිනී.

2. යෙ තෙ හන්තුගරුනෝ හොන්ති, මාතාති වා පිතාති වා සමණබ්‍රාහ්මණාති වා තෙ සක්කරොති ගරුකරොති මානෙති පූජෙති අභිහාගතෙ ච ආසනොදකෙන පටිපූජෙති.

---

1. අවජ්ජරූපං වාදෙසි – මජ්ඣිම.

3. යෙ තෙ හතතු අබ්භන්තරකම්මන්තාඋ ණණ්ඨාති වා කපපාසාති වා තත්ථ දක්ඛා හොති අනලසා තත්‍රූපායාය වීමංසාය සමන්නාගතා අලඞ්කාතුං අලං සංවිධාතුං.

4. යෝ සෝ ගතතු අබ්භන්තරා අන්නෝ ජනෝ දසාති වා පෙස්සාති වා කම්මකරාති වා තෙසං කතණ්ඤූ කතතෝ ජානාති, අකතණ්ඤූ අකතතෝ ජානාති, ගිලානකානණ්ඤූ බලාබලං ජානාති, ඛාදනීයං හොජනීයණ්ඤූසස පවවංසෙන[1] සංවිභජති.

5. යං හතතු ආහරති ධනං වා ධණ්ණං වා ජාතරූපං වා තං ආරක්ඛන ගුත්තියා සම්පාදෙති තත්ථ ච හොති අධුත්ති අථෙනී අසොණ්ඩී අවිනාසිකා.

6. උපාසිකා මො පන හොති බුද්ධං සරණං ගතා, ධම්මං සරණං ගතා. සඞ්ඝං සරණං ගතා.

7. සීලවති මො පන හොති පාණාතිපාතා පටිවිරතා, අදින්නාදනා පටිවිරතා කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතා මුසාවාද පටිවිරතා සුරාමෙරය-මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා.

8. චාගවති මො පන හොති විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචිාගා පයතපාණී වොසග්ගරතා යාචයොගා දානසං-විභාගරතා. ඉමෙහි මො අනුරුද්ධ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො මාතුගාමො කායසස භෙද පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජතීති.

1. යො නං හරති සඞ්ඛද ණිවවං ආතාපී උසසුමකා,
තං සඞ්ඛකාමදං[2] පොසං හත්තාරං නාතිමඤ්ඤති.

2. න චාපි සොභති හත්තාරං ඉසසාචාරෙන රොසයෙ,
හතතු ච ගරුනො සඞ්ඛ පතිපූජෙති පණ්ඩිතා.

3. උට්ඨායිකා[3] අනලසා සඞ්ඝහීතපරිජ්ජනා,
හතතු මනාපං චරති සම්භතං අනුරක්ඛති.

4. යා එවං වත්තති නාරි හතතු ඡන්දවසානුගා,
මනාපා නාම තෙ දෙවා[4] යත්ථ සා උපපජ්ජතීති.

---

1. පවවංසෙත – සී.
2. සබ්බකාමහරං, – PTS. සහා.
3. උට්ඨාසිකා – මජ්ඣං.
4. මනාපකායිකා දෙවා – සීමු. මනාපෙසු නාම තා දෙවා – ඤඤ්ච

8. 1. 5. 7

විසාඛාමන්තාපකාධික සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතු පාසාදෙ. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා -පෙ- එකමන්තං නිසින්නා ඛො විසාඛං මිගාරමාතරං භගවා එතදවොච:

අට්ඨහි ඛො විසාඛෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතො මාතුගාමො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජති. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ විසාඛෙ, මාතුගාමො යස්ස මාතාපිතරා භත්තුනො දෙන්ති, අප්පකාමා හිතෙසිනො අනුකම්පකා අනුකම්පං උපාදාය, තස්ස හොති පුබ්බුට්ඨායිනී පච්ඡානිපාතිනී කිංකාරපටිස්සාවිනී මනාපචාරිනී පියවාදිනී -පෙ- වාගවතී ඛො පන හොති චිරතම්පිමච්ඡෙරෙන චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගා පයතපාණී වොසග්ගරතා යාචයොගා දාන-සංවිභාගරතා. ඉමෙහි ඛො විසාඛෙ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො මාතුගාමො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්යතං උපපජ්ජතීති.

1. යො නං හරති සඛ්ඛද නිව්වං ආතාපි උස්සුකො,
තං සඛ්ඛකාමදං පොසං භත්තාරං නාතිමඤ්ඤති.

2. න චාපි සොජ්ජි භත්තාරං ඉසාවාදෙන රොසයෙ,
භත්තු ච ගරුනො සබ්බ පතිපූජති පණ්ඩිතා,

3. උට්ඨායිකා අනලසා සඛඛච්චපරිජ්ජනා,
භත්තු මනාපං චරති සම්මතං අනුරක්ඛති.

4. යා එවං.වත්තති නාරී භත්තු ඡන්දවසානුගා,
මනාපා නාම තෙ දෙවා යත්ථ සා උපපජ්ජති.

8. 1. 5. 8

නකුලමාතුමනාපකාධික සුත්තං

එකං සමයං භගවා භග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරෙ[1] භෙසකලා-වනෙ මිගදායෙ. අථ බො නකුලමාතා ගහපතානී යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසංකමිත්වා -පෙ- එකමන්තං නිසින්නා බො නකුලමාතරං ගහපතානිං භගවා එතදවොච:

අට්ඨහි බො නකුලමාතෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතො මාතුගාමො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජති. කතමෙහි අට්ඨහි:

1. ඉධ නකුලමාතෙ, මාතුගාමො යස්ස මාතාපිතරො භත්තුනො දෙන්ති අත්ථකාමා හිතෙසිනො අනුකම්පකා අනුකම්පං උපාදාය.. තස්ස හොති පුබ්බුට්ඨායිනී පච්ඡානිපාතිනී කිංකාරපටිස්සාවිනී මනාපචාරිනී පියවාදිනී.

2. යෙ තෙ භත්තු ගරුනො හොන්ති මාතාති වා පිතාති වා සමණ-බ්‍රාහ්මණාති වා, තෙ සක්කරොති ගරුකරොති මානෙති පූජෙති. අභිහාගතෙ ච ආසනොදකෙන පටිපූජෙති.

3. යෙ තෙ භත්තු අභිහන්නරා කම්මන්තා උණ්ණාති වා කපාසාති වා, තත්ථ දක්ඛා හොති අනලසා, තන්ත්‍රුපායාය වීමංසාය සමන්නාගතා අලංකාතුං අලං සංවිධාතුං.

4. යා සො භත්තු අභිහන්නරා අන්නා ජනා දාසාති වා පෙසසාති වා කම්මකරාති වා, තෙසං කතඤ්ඤූ කතවෙදා හොති, අකතඤ්ඤූ අකතවෙදා හොති, ගිලානකානඤ්ච බලාබලං ජානාති, බාදනීයං හොජනීයඤ්ඤූ සස්ස පවත්තාරං සංවිභජති.

5. යං භත්තා ආහරති ධනං වා ධඤ්ඤං වා රජතං වා ජාතරූපං වා තං ආරක්ඛෙන ගුත්තියා සම්පාදෙති, තත්ථ ච හොති අධුත්තී අමෙත්තී අවිනාසිකා.

6. උපාසිකා බො පන හොති බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සඞ්ඝං සරණං ගතා,

7. සීලවති බො පන හොති පාණාතිපාතා පටිවිරතා -පෙ- සුරාමෙරය-මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා -පෙ-

---

1. සුසුමාරගිරෙ - මජ්ඣ.

8. චාගවතී මො පන හොති, විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගා පයතපාණිනී[1] වොසසඟ්ගරතා යාචයොගා දානසංවිභාගරතා.

ඉමෙහි මො නකුලමාතෙ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො මාතුගාමො කායස්ස භෙද පරම්මරණා මනාපකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජතීති.

1. යො නං හරති සඛ්ඛද්ධ නිව්වං ආතාපි උස්සුකො,
තං සබ්බකාමදං පොසං භත්තාරං නාතිමඤ්ඤති.

2. න චාපි සොණ්ඩී භත්තාරං ඉසසාවාදෙන රොසයෙ,
භත්තු ච ගරුනො සඛෙ පටිපූජෙති පණ්ඩිතා.

3. උට්ඨායිකා අනලසා සඛකතීතපරිජ්ජනා,
භත්තු මනාපං චරති සමිතං අනුරක්ඛති.

4. යා එවං ඛත්තති නාරී භත්තු ඡන්දවසානුගා,
මනාපා නාම තෙ දෙවා යත්ථ සා උපපජ්ජතීති.

8. 1. 5. 9

පඨමලොකවිජය සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතු-පාසාදෙ. අථ බො විසාඛා මිගාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි -පෙ- එකමන්තං නිසින්නා බො විසාඛං මිගාරමාතරං භගවා එතදවොච:

චතූහි බො විසාඛෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතො මාතුගාමො ඉධලොක-විජයාය පටිපන්නො හොති, අයංසා ලොකො ආරද්ධා හොති. කතමෙහි චතූහි: ඉධ විසාඛෙ, මාතුගාමො සුසංවිහිතකම්මන්තා හොති සඛසහිත-පරිජනා, භත්තු මනාපං චරති, සමිතං අනුරක්ඛති.

---

1. යෙතපාණි - සී, සා PTS

1. කථඤ්ච භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සුසංවිහිතකම්මන්තෝ හොති: ඉධ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ යෙ තෙ හත්ථූ අබ්භන්තරා කම්මන්තා උණ්ණාති වා කපාසාති වා, තත්ථ දක්ඛා හොති අනලසා, තත්‍රූපායාය වීමංසාය සමන්නාගතා අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං. එවං ඛෝ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සුසංවිහිතකම්මන්තෝ හොති.

2. කථඤ්ච භිසාවෙ මාතුගාමෝ සඞ්ගහිතපරිජනෝ හොති, ඉධ භිසාවෙ මාතුගාමෝ යෙ තෙ හත්ථූ අබ්භන්තරා අන්නාජනෝ දාසිති වා පෙසසාති වා කම්මකරාති වා, යතසං කතඤ්ච කතතෝ ජානාති. අකතඤ්ච අකතතෝ ජානාති, ගිලානකානඤ්ච බලාබලං ජානාති, බාදනීයභොජනීයඤ්චස්ස පවත්තෙන සංවිභජති. එවං ඛෝ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සඞ්ගහිතපරිජනෝ හොති.

3. කථඤ්ච භිසාවෙ, මාතුගාමෝ හතත්ථූ මනාපං චරති, ඉධ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ යං හතත්ථූ අමනාපඤ්ඤාතං, තං ජීවිතහෙතුපි න අජ්ඣාචරති. එවං ඛෝ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ හතත්ථූ මනාපං චරති.

4. කථඤ්ච භිසාවෙ මාතුගාමෝ සමධනං අනුරක්ඛති, ඉධ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ යං හත්ථා ආහරති, ධනං වා ධඤ්ඤං වා රජතං වා ජාතරූපං වා, තං ආරක්ඛන ගුත්තියා සම්පාදෙති. තත්ථ ච හොති අධුත්ති අථෙනී අසොණ්ඩී අවිනාසිකා, එවං ඛෝ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සමධනං අනුරක්ඛති. ඉමෙහි ඛෝ භිසාවෙ, චතූහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෙ මාතුගාමෙ ඉධ ලොකවිජයාය පටිපන්නෙ හොති, අයංසා ලොකෝ[1] ආරද්ධෝ හෙති.

චතූහි ඛෝ භිසාවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෙ මාතුගාමෙ පරලොකවිජයාය පටිපන්නෙ හොති, පරසසාදලාභෙ ආරද්ධෝ හොති. කතමෙහි චතූහි: ඉධ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සද්ධා සම්පන්නෙ හොති සීලසම්පන්නෙ හොති, චාගසම්පන්නෙ හොති, පඤ්ඤාසම්පන්නෙ හොති.

5. කථඤ්ච භිසාවෙ මාතුගාමෝ සද්ධාසම්පන්නෙ හොති, ඉධ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සද්ධෝ හොති, සද්දහති තථාගතසස බොධිං ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාචරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලොකවිදූ අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. එවං ඛෝ භිසාවෙ, මාතුගාමෝ සද්ධාසම්පන්නෙ හොති.

---

1. අයං සලොකෝ – සසා අයං ලොකෝ – මජ්ඣං, ඵා

6. කථඤ්ච වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ සීලසම්පන්නෝ හොති: ඉධ වීසාඛෙ මාතුගාමෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතා හොති -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා හොති. එවං ඛෝ වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ සීලසම්පන්නා හොති.

7. කථඤ්ච වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ චාගසම්පන්නෝ හොති: ඉධ වීසාඛෙ මාතුගාමෝ විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගා පයතපාණී[1] වොසග්ගරතා යාචයොගා දානසංවිභාගරතා. එවං ඛෝ වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ චාගසම්පන්නෝ හොති.

8. කථඤ්ච වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ පඤ්ඤාසම්පන්නෝ හොති: ඉධ වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ පඤ්ඤවා හොති -පෙ- එවං ඛෝ වීසාඛෙ, මාතුගාමෝ පඤ්ඤාසම්පන්නා හොති. ඉමෙහි ඛෝ වීසාඛෙ, චතූහි ධම්මෙහි සමන්නාගතා මාතුගාමෝ පරලොකවිජයාය පටිපන්නා හොති, පරසා ලොකෝ[2] ආරද්ධා හොතීති.

1. සුසංවිහිතකම්මන්තා සඛාහිතපරිජ්ජනා,
හතතු මනාපං වරති සමිතං අනුරක්ඛති.

2. සද්ධා සීලෙන සම්පන්නා වදඤ්ඤූ විතමච්ඡරා,
නිච්චං මග්ගං විසොධෙති සොතථානං සම්පරායිකං.

3. ඉච්චෙවමෙ අටඨ ධම්මා ච යසසා විජ්ජන්ති නාරියා,
තම්පි සීලවතිං ආහු ධම්මට්ඨං සච්චවාදිනිං.

4. සොළසාකාරසම්පන්නා අට්ඨඞ්ගසුසමාගතා,
සා තාදිසී සීලවතී උපාසිකා උපපජ්ජති දෙවලොකං මනාපං.

8. 1. 5. 10
දුතියලොකවිජය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

චතූහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ මාතුගාමෝ ඉධ ලොකවිජයාය පටිපන්නෝ හොති. අයංසා ලොකෝ ආරද්ධෝ හොති. කතමෙහි චතූහි:

ඉධ භික්ඛවෙ මාතුගාමෝ සුසංවිහිතකම්මන්තෝ හොති, සඛාහිත පරිජනෝ, හතතු මනාපං වරති, සමිතං අනුරක්ඛති.

---

1. පයතපාණිනී, මජ්ඣං.
2. පරලොකෝ, - මජ්ඣං.

1. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සුසංවිහිතකම්මන්තෝ හොති: ඉධ භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ යෙ තෙ හතු අබ්භඤ්ඤරා කම්මන්තා -පෙ- එවං මෙ භිත්ථ ච්ච්, මාතුගාමෝ සුසංවිහිතකම්මන්තෝ හොති.

2. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සඞ්ගහීතපරිජනෝ හොති: ඉධ භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ යෝ යෝ හතු අඛ්භඤ්ඤරෝ අඤ්ඤා ජනා -පෙ- එවං මෙ: භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සඞ්ගහීතපරිජනෝ හොති.

3. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ හතුමන්තාපං චරති: ඉධ භික්ඛවෙ මාතුගාමෝ යං හතු අමනාප සඞ්ඛාතං තං ජීවිතහෙතුපි න අජ්ඣාචරති. එවං මෙ භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ හතුමන්තාපං චරති,

4. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සමහතං අනුරක්ඛති: ඉධ භික්ඛවෙ මාතුගාමෝ යං හඤ්ඤා ආහරති -පෙ- එවං මෙ භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සමහතං අනුරක්ඛති. ඉමෙහි මෙ භික්ඛවෙ, චතූහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ මාතුගාමෝ ඉධ ලොකස්මිං ආයාපටිපන්නා හොති. අයංසා ලොකෝ ආරද්ධෝ හොති.

චතූහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ මාතුගාමෝ පරලොකස්මිං ආයාපටිපන්නා හොති. පරසසාලොකෝ ආරද්ධෝ හොති. කතමෙහි චතූහි:

ඉධ භික්ඛවෙ මාතුගාමෝ සද්ධාසම්පන්නා හොති, සීලසම්පන්නා හොති, චාගසම්පන්නා හොති, පඤ්ඤාසම්පන්නා හොති.

5. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සද්ධාසම්පන්නා හොති: ඉධ භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සද්ධෝ හොති -පෙ- එවං මෙ භික්ඛවෙ මාතුගාමෝ සද්ධා සම්පන්නා හොති,

6. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සීලසම්පන්නා හොති: ඉධ භික්ඛවෙ මාතුගාමෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතා හොති -පෙ- සුරාමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා හොති -පෙ- එවං මෙ භික්ඛවෙ, මාතුගාමෝ සීලසම්පන්නා හොති.

7. කථඤ්ච භික්ඛවේ, මාතුගාමෝ වාගසම්පන්නෝ හොති; ඉධ භික්ඛවේ, මාතුගාමෝ විගතමලමච්ඡේරේන චේතසා අගාරං අජ්ඣාවසති පෙ- එවං ඛෝ භික්ඛවේ, මාතුගාමෝ වාගසම්පන්නෝ හොති.

8. කථඤ්ච භික්ඛවේ, මාතුගාමෝ පඤ්ඤාසම්පන්නෝ හොති: ඉධ භික්ඛවේ, මාතුගාමෝ පඤ්ඤවා හොති -පෙ- එවං ඛෝ භික්ඛවේ, මාතුගාමෝ පඤ්ඤාසම්පන්නෝ හොති.

ඉමේහි ඛෝ භික්ඛවේ, චතූහි ධම්මේහි සමන්නාගතෝ මාතුගාමෝ පරලෝකවිජයාය පටිපන්නෝ හොති. පරස්ස ලෝකෝ ආරද්ධෝ හොතීති.

1. සුසංවිහිතකම්මන්තා සඛහත්ථපරිජනා,
භත්තු මනාපං චරති සමහිතං අනුරක්ඛති.

2. සද්ධාසීලේන සම්පන්නා වදඤ්ඤූ විතමච්ඡරා,
නිච්චං මග්ගං විසෝධේති සොතාපානං සම්පරායිකං.

3. ඉච්චේවතේ අට්ඨධම්මා ච යස්සා විජ්ජන්ති නාරියා,
තම්පි සීලවතිං, ආහු ධම්මට්ඨං සච්චවාදිනිං.

4. සොළසාකාරසම්පන්නා අවිසඛප්පසමාගතා,
සා තාදිසී සීලවතී උපාසිකා උපජ්ජති දේවලෝකං මනාපනී

උපෝසථවග්ගෝ පඤ්චමෝ.

තස්සුද්දානං:

සඩ්ඪිත්ථේ විසාඛා ච දියාඩේ වාසෙට්ඨා බොජ්ඣාය පඤ්චම.
අනුරුද්ධ පුඤ්ඤ දියාඩේ නකුලා ඉධ ලෝකිකා[1] ඉත්ථි.

පඨමෝ පණ්ණාසකෝ*

1. ලෝකියා - සී. *පණ්ණාසකං පඨමං - සී.

දුතියෝ පණ්ණාසකෝ

6. ගොතමීවග්ගෝ

8. 2. 6. 1

ගොතමී සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනේ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ. අථ ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී යේන භගවා තේනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතා ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච:

සාධු භන්තෙ, ලභෙය්‍ය මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්ම විනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාති.

දුතියම්පි ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: සාධු භන්තෙ, ලභෙය්‍ය මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි, මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්ම-විනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාති.

තතියම්පි ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: සාධු භන්තෙ, ලභෙය්‍ය මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි, මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාති.

අථ ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී න භගවා අනුජානාති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති දුකථි දුණ්ණා අස්සුමුඛී රුදමානා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

අථ ඛෝ භගවා කපිලවත්ථුස්මිං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානා යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්ර සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං.

අථ ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා සම්බහුලාභි සාකියානීභි සද්ධිං යෙන වෙසාලී තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මහාවනෙ කූටාගාරසාලා තෙනුපසඞ්කමි.

අථ ඛෝ මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙත්තාය පාදෙසු රජොකිණ්ණෙහි ගත්තෙහි දුකූලී දුම්මනා අස්සුමුඛී රුදමානා බහිද්වාරකොට්ඨකෙ අට්ඨාසි, අද්දසා ඛෝ ආයස්මා ආනන්දො මහාපජාපතිං ගොතමිං සුනෙත්තාය පාදෙසු රජොකිණ්ණෙහි ගත්තෙහි දුකූලිං දුම්මනං අස්සුමුඛිං රුදමානං බහිද්වාර කොට්ඨකෙ ඨිතං, දිස්වාන මහාපජාපතිං ගොතමිං එතදවොච:

කිණ්හු ත්වං ගොතමී, සුනෙත්තාය පාදෙසු රජොකිණ්ණෙහි ගත්තෙහි දුකූලී දුම්මනා අස්සුමුඛී රුදමානා බහිද්වාරකොට්ඨකෙ ඨිතාසි?

තථා හි පන ගත්තෙ ආනන්ද, න භගවා අනුජානාති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

තෙන හි ගොතමී, ඉමඤ්ච තාව[1] හොහි, යාවාහං භගවන්තං යාචාමි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්නි.

අථ ඛෝ ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛෝ ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච:

''එසා භන්තෙ, මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙත්තාය පාදෙසු රජොකිණ්ණෙහි ගත්තෙහි දුකූලී දුම්මනා අස්සුමුඛී රුදමානා බහිද්වාර කොට්ඨකෙ ඨිතා, න භගවා අනුජානාති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති''.

---

1. සී්‍යුත්තං- ඉමෙව තාව-ඩී පාළි.

සාධු භන්තෙ, ලභෙය්‍ය මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්නී.''

අලං ආනන්ද, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාති.

දුතියම්පි ඛො– පෙ– තතියම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච: ''සාධු භන්තෙ, ලභෙය්‍ය මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්නී.''

අලං ආනන්ද, මාතෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්නී.

අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි: න භගවා අනුජානාති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං. යන්නූනාහං අඤ්ඤෙනපි පරියායෙන භගවන්තං යාචෙය්‍යං මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්නී.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච; භබ්බා නු ඛො භන්තෙ, මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිත්වා සොතාපත්තිඵලං වා සකදාගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තඵලං වා සච්ඡිකාතුන්ති?

භබ්බා ආනන්ද මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිත්වා සොතාපත්තිඵලම්පි සකදාගාමිඵලම්පි අනාගාමිඵලම්පි අරහත්තඵලම්පි සච්ඡිකාතුන්ති.

සචෙ භන්තෙ, භබ්බා මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිත්වා සොතාපත්තිඵලම්පි – පෙ – අරහත්තඵලම්පි සච්ඡිකාතුං, බහුකාරා[1] භන්තෙ, මහාපජාපතී ගොතමී භගවතො මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා, භගවන්තං ජනෙත්තියා කාලඞ්කතාය[2] ථඤ්ඤං පායෙසි.

සාධු භන්තෙ, ලභෙය්‍ය මාතුගාමෝ තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්නී.

සචෙ ආනන්ද, මහාපජාපතී ගොතමී අට්ඨගරුධම්මෙ පතිගණ්හාති, සාවිසසා ඔතු උපසම්පදා.

---

1. බහූපකාරා - වූ පාළි මජ්ඣං–සාහ
2. කාලඞ්කතාය - මජ්ඣං.

1. ''වස්සසතූපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදහුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනෝ අභිවාදනපච්චුට්ඨානඅඤ්ජලිකම්ම සාමීචිකම්මං කාතබ්බං. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා[1]. මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයා.

2. න භික්ඛුනියා අභික්ඛුකෙ ආවාසෙ වස්සං උපගන්තබ්බං. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.

3. අඩ්ඪමාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසඞ්ඝතෝ දෙවධම්මෝ පච්චාසීසිතබ්බා: උපොසථපුච්ඡකඤ්ච ඔවාදූපසඞ්කමනඤ්ච. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.

4. වස්සං වුට්ඨාය භික්ඛුනියා උභතෝ සඞ්ඝෙ තීහි ඨානෙහි පවාරෙතබ්බා: දිට්ඨෙන සුතෙන පරිසඞ්කාය. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.

5. ගරුධම්මං අජ්ඣාපන්නාය භික්ඛුනියා උභතෝ සඞ්ඝෙ පක්ඛමානත්තං චරිතබ්බං. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.

6. දෙ වස්සානි ඡසු ධම්මේසු සික්ඛිතසික්ඛාය සික්ඛමානාය උභතෝ සඞ්ඝෙ උපසම්පදා පරියෙසිතබ්බා. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.

7. න කෙනචි පරියායෙන භික්ඛුනියා භික්ඛු අක්කොසිතබ්බා පරිභාසිතබ්බා. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.

8. අජ්ජතග්ගෙ ආනන්ද, ඔවටෝ භික්ඛුනීනං භික්ඛූසු වචනපථෝ, අනොවටෝ භික්ඛූනං භික්ඛුනීසු වචනපථෝ. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ.''

සචෙ ආනන්ද, මහාපජාපතී ගොතමී ඉමෙ අට්ඨගරුධම්මෙ පතිගණ්හාති, සාවසථා හොතු උපසම්පදාති.

---

1. ගරුඛන්තිඃ, [මි ජ සං,

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෝ භගවතො සන්තිකෙ ඉමෙ අට්ඨගරුධම්මෙ උග්ගණ්හිත්වා යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා මහාපජාපතිං ගොතමිං එතදවොච.

සචෙ ඛො ත්වං ගොතමි, අට්ඨගරුධම්මෙ පතිගණ්හෙය්‍යාසි, සාව තෙ භවිස්සති උපසම්පදා.

වස්සසතූපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදහුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනපච්චුට්ඨානඤ්ඣලිකම්මසාමීචිකම්මං කත්තබ්බං. අයම්පි ධම්මෝ සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයො -ලප-ඳජ්ජතඤ්ච ඕවදතො භික්ඛුනීනං භික්ඛුස්සු වචනපථො, අනොවදතො භික්ඛූනං භික්ඛුනීසු වචනථො. අයම්පි ධම්මා සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෙ.

සචෙ ඛො ත්වං ගොතමි, ඉමෙ අට්ඨගරුධම්මෙ පතිගණ්හෙය්‍යාසි, සාව තෙ භවිස්සති උපසම්පදා.

සෙය්‍යථාපි භග්ගෙ ආනන්ද, ඉත්ථී වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසං නහාතො උප්පලමාලං වා වස්සිකමාලං වා අතිමුත්තකමාලං වා ලභිත්වා උභොහි හත්ථෙහි පටිග්ගහෙත්වා උත්තමඞ්ගෙ සිරස්මිං පතිට්ඨාපෙය්‍ය[1] එවමෙවං ඛො අහං භග්ගෙ, ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පතිගණ්හිස්සාමි යාවජීවං අනතික්කමනීයෙති.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දෝ භගවන්තං එතදවොච:

පටිග්ගහිතා භන්තෙ, මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධම්මා යාවජීවං අනතික්කමනීයාති. [2]

සචෙ ආනන්ද, නාලභිස්ස[3] මාතුගාමො තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං, දීඝරත්තිකං ආනන්ද, බ්‍රහ්මචරියං අභවිස්ස, වස්සසහස්සඤ්ච සද්ධම්මෝ පතිට්ඨහෙය්‍ය, යතො ච ඛො ආනන්ද, මාතුගාමො තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, නදානි ආනන්ද, බ්‍රහ්මචරියං දීඝරත්තිකං භවිස්සති, පඤ්චවස්සසහස්සානි සද්ධම්මෝ ඨස්සති.

---

1. පතිට්ඨාපෙය්‍ය-චූ පා. 2. අට්ඨගරු ධම්මා. උපසම්පන්නා භගවතො මාතුච්ඡාති - ඨූ පා
3. නාලභිස්සා - ඨූ පා.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, යානි කානිචි කුලානි බහුකිත්තිකානි[1] අපදපුරිස-කානි, තානි සුපටධංසියානි හොන්ති චොරෙහි කුම්භත්ථේනකෙහි. එවමෙව ඛො ආනන්ද, යස්මිං ධම්මවිනයෙ ලභති මාතුගාමොපි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං, න තං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං හොති.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සම්පන්නෙ සාලිඛෙත්තෙ සෙතට්ඨිකා නාම රොගජාති නිපතති, එවං තං සාලිඛෙත්තං න චිරට්ඨිතිකං හොති. එවමෙව ඛො ආනන්ද, යස්මිං ධම්මවිනයෙ ලභති මාතුගාමොපි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං න තං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං හොති.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සම්පන්නෙ උච්ඡුඛෙත්තෙ මඤ්ඤට්ඨිකා නාම රොගජාති නිපතති, එවං තං උච්ඡුඛෙත්තං න චිරට්ඨිතිකං හොති, එවමෙව ඛො ආනන්ද, යස්මිං ධම්මවිනයෙ ලභති මාතුගාමොපි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං න තං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං හොති.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, පුරිසො මහතො තළාකස්ස පටිගළෙවිඤ්ඤව ආළිං බන්ධෙය්‍ය යාවදෙව උදකස්ස අනතික්කමනාය, එවමෙව ඛො ආනන්ද මයා පටිගළෙවිඤ්ඤව භික්ඛූනං අට්ඨ ගරුධම්මා පඤ්ඤත්තා යාවජීවං අනතික්කමනීයාති.

8. 2. 6. 2

භික්ඛුනොවාදක සුත්තං

එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච:

කති හි නු ඛො භන්තෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු භික්ඛුනොවාදකො සම්මන්නිතබ්බොති.

---

1. බහුත්ථිකානි, - ම ජ සං, බහුඉත්ථිකානි ඵු.

අට්ඨහි බෝ ආනන්ද, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු භික්ඛූනං වාදකෝ සම්මන්නිතබ්බෝ. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධානන්ද භික්ඛු සීලවා හොති -පෙ- සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. බහුස්සුතෝ හොති -පෙ- දිට්ඨියා සුපට්ඨිද්ධෝ. උභයානි බෝ පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන සවාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තිනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ. කල්‍යාණවාචෝ හොති කල්‍යාණවාක්කරණෝ පොරියා වාචාය සමන්නාගතෝ විස්සට්ඨාය අනේලගලාය අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා, පටිබලෝ හොති භික්ඛුනීඋඛ්භස්ස ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතුං සමාදපෙතුං සම්මත්තෙජෙතුං සම්පහංසෙතුං, යෙභුය්‍යෙන භික්ඛුනීනං පියෝ හොති මනාපෝ, න බෝ පනෙතං භගවන්තං උද්දිස්ස පබ්බජිතාය කාසාවවත්ථවසනාය ගරුධම්මං අජ්ඣාපන්නපුබ්බෝ හොති, වීසතිවස්සෝ වා හොති අතිරෙකවීසති වස්සෝ වා.

ඉමෙහි බෝ ආනන්ද, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු භික්ඛුනොවාදකෝ සම්මන්නිතබ්බෝති.

8. 2. 6. 3

සඩ්ඪිත්ත ගොතමියොවාද සුත්තං

එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං, අථ බෝ මහාපජාපති ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමී උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතා බෝ මහාපජාපති ගොතමී භගවන්තං එතදවොච:

සාධු භන්තෙ, භගවා සඞ්ඛිත්තෙන ධම්මං දෙසෙතු, යමහං භගවතෝ ධම්මං සුත්වා වූපකට්ඨා අප්පමත්තා ආතාපිනී පහිතත්තා විහරෙය්‍යන්නී,

යෙ මෙ තවං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යාසි ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තන්ති නො විරාගාය, සංයොගාය සංවත්තන්ති නො විසංයොගාය, ආචයාය සංවත්තන්ති නො අපචයාය, මහිච්ඡතාය සංවත්තන්ති නො අප්පිච්ඡතාය, අසන්තුට්ඨියා සංවත්තන්ති නො සන්තුට්ඨියා. සඛලිකාය සංවත්තන්ති නො පවිවෙකාය. කොසජ්ජාය සංවත්තන්ති නො විරියාරම්භාය. දුභරතාය සංවත්තන්ති නො සුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී; ධාරෙය්‍යාසි නෙසො ධම්මො නෙසො විනයො නෙතං සත්ථුසාසනන්ති.

යෙ ච ඛො තවං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යාසි ඉමෙ ධම්මා විරාගාය සංවත්තන්ති නො සරාගාය, විසංයොගාය සංවත්තන්ති නො සංයොගාය, අපචයාය සංවත්තන්ති නො ආචයාය, අප්පිච්ඡතාය සංවත්තන්ති නො මහිච්ඡතාය, සන්තුට්ඨියා සංවත්තන්ති නො අසන්තුට්ඨියා, පවිවෙකාය සංවත්තන්ති නො සඛලිකාය, විරියාරම්භාය සංවත්තන්ති නො කොසජ්ජාය, සුභරතාය සංවත්තන්ති නො දුභරතායාති. එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යාසි එසො ධම්මෝ එසො විනයො එතං සත්ථුසාසනන්ති.

8. 2. 6. 4

ව්‍යග්ඝපජ්ජ සුත්තං

4. එකං සමයං භගවා කොලියෙසු විහරති **කකකරපත්ත**ං නාම කොලියානං නිගමො. තත්‍ර[1] ඛො දීඝජාණු කොලියපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො දීඝජාණු කොලියපුත්තො භගවන්තං එතදවොච:

මයං භන්තෙ, ගිහී කාමභොගී[2] පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසාම, කාසිකචන්දනං පච්චනුභොම, මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරයාම, ජාතරූපරජතං සාදියාම. තෙසං නො භන්තෙ, භගවා තථා ධම්මං දෙසෙතු, යෙ අම්හාකං අසස්සු ධම්මා දිට්ඨධම්මහිතාය දිට්ඨධම්මසුඛාය සම්පරාය හිතාය සම්පරායසුඛායාති.

---

1. අථ ඛො - ම ජ සං.
2. ගිහී කාමභොගිනො. - ම ජ සං.

චත්තාරෝ මෙ ව්‍යග්ඝපජ්ජ, ධම්මා කුලදූත්තස්ස දිට්ඨධම්මහිතාය සංවත්තන්ති දිට්ඨධම්මසුඛාය. කතමෙ චත්තාරෝ: උට්ඨානසම්පදා ආරක්ඛසම්පදා කල්‍යාණමිත්තතා සමජීවිකතා.[1]

1. කතමා ච ව්‍යග්ඝපජ්ජ, උට්ඨානසම්පදා: ඉධ ව්‍යග්ඝපජ්ජ කුලපුත්තෝ යෙන කම්මට්ඨානෙන ජීවිකං කප්පෙති, යදි කසියා යදි වණිජ්ජාය යදි ගොරක්ඛෙන යදි ඉස්සත්ථෙන,[2] යදි රාජපෝරිසෙන යදි සිප්පඤ්ඤතරෙන. තත්ථ දක්ඛෝ හොති අනලසෝ තත්‍රූපායාය වීමංසාය සමන්නාගතෝ අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං, අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපජ්ජ, උට්ඨානසම්පදා.

2. කතමා ච ව්‍යග්ඝපජ්ජ, ආරක්ඛසම්පදා: ඉධ ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කුලපුත්තස්ස භොගා හොන්ති උට්ඨානවීරියාධිගතා බාහාබලපරිචිතා සෙදාවක්ඛිත්තා ධම්මිකා ධම්මලද්ධා, තෙ ආරක්ඛෙන ගුත්තියා සම්පාදෙති 'කින්ති මෙ ඉමෙ භොගෙ නෙව රාජානෝ හරෙය්‍යුං න චොරා හරෙය්‍යුං න අග්ගි ඩහෙය්‍ය න උදකං වහෙය්‍ය න අප්පියා දායාදා හරෙය්‍යුන්ති. අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපජ්ජ, ආරක්ඛසම්පදා.

3. කතමා ච ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කල්‍යාණමිත්තතා: ඉධ ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කුලපුත්තෝ යස්මිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා පටිවසති. තත්‍ර යෙ තෙ හොන්ති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා දහරා වා වුද්ධසීලිනෝ වුද්ධා වා වුද්ධසීලා සද්ධාසම්පන්නා සීලසම්පන්නා චාගසම්පන්නා පඤ්ඤාසම්පන්නා' තෙහි සද්ධිං සන්නිට්ඨති සල්ලපති සාකච්ඡං සමාපජ්ජති. යථා රූපානං සද්ධාසම්පන්නානං සද්ධාසම්පදං අනුසික්ඛති, යථාරූපානං සීලසම්පන්නානං සීලසම්පදං අනුසික්ඛති යථාරූපානං චාගසම්පන්නානං චාගසම්පදං අනුසික්ඛති, යථාරූපානං පඤ්ඤාසම්පන්නානං පඤ්ඤාසම්පදං අනුසික්ඛති. අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කල්‍යාණමිත්තතා.

4. කතමා ච ව්‍යග්ඝපජ්ජ සමජීවිකතා: ඉධ ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කුලපුත්තෝ ආයඤ්ච භොගානං විදිත්වා වයඤ්ච භොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති නාවෙලාගාළ්හං නාතිහීනං, එවං මං ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, න ච මෙ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති.

---

1. සමජීවිතා. ම ජ සං.
2. ඉස්සත්තෙතන. ම ජ සං.

සෙය්‍යථාපි ව්‍යග්ඝපජ්ජ, තුලාධාරෝ වා තුලාධාරන්තෙවාසී වා තුලං පග්ගහෙත්වා ජානාති එත්තකෙන වා ඔනතං එත්තකෙන වා උන්නතන්ති. එවමෙව තෝ ව්‍යග්ඝපුජ්ජ, කුලපුත්තෙනා ආයණ්හ භොගං නං විදිත්වා වයණ්හ භොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති, න ච අච්චොගාළ්හං න අතිහීනං. එවං මෙ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, න ච මෙ වයෝ අයං පරියාදාය ඨස්සතීති. සවායං ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කුලපුත්තෙනා අප්පායෝ සමානෙනා උළාරං ජීවිකං කප්පෙති, තස්ස භවන්ති වත්තාරෝ උදුම්බරඛාදිකං වායං[1] කුලපුත්තෙනා භොගෙ බාදති'ති.

සචෙ පනායං ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කුලපුත්තෙනා මහායෝ සමානෙනා කසිරං ජීවිකං කප්පෙති, තස්ස භවන්ති වත්තාරෝ 'අජදඨුම්මරීකං වායං[2] කුල-පුත්තෙනා මරිසති'ති.

යතෙනා ච ඛවායං ව්‍යග්ඝපජ්ජ, කුලපුත්තෙනා ආයණ්හ භොගානං විදිත්වා වයණ්හ භොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති න අච්චොගාළ්හං නාතිහීනං, එවං මෙ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, න ච මෙ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති. අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපජ්ජ, සමජීවිකතා.

එවං සමුප්පන්නානං ව්‍යග්ඝපජ්ජ භොගානං චත්තාරි අපායමුඛානි භොන්ති: ඉත්ථිධුත්තෙනා හොති සුරාධුත්තෙනා අක්ඛධුත්තෙනා පාපමිත්තෙනා පාපසහායෝ පාපසම්පවඞ්කෙනා. සෙය්‍යථාපි ව්‍යග්ඝපජ්ජ, මහතෙනා තළාකස්ස චත්තාරි චෙව ආයමුඛානි. චත්තාරි ච අපායමුඛානි, තස්ස පුරිසෙනා යානි-චෙව ආයමුඛානි තානි පිදහෙය්‍ය, යානි ච අපායමුඛානි තානි විවරෙය්‍ය, දෙවෙනා ච න සම්මාධාරං අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය, එවං හි තස්ස ව්‍යග්ඝපජ්ජ මහතෙනා තළාකස්ස භාගිෙයව පාටිකඞ්ඛා. නෙනා වුදති. එවමෙව ඛෙනා ව්‍යග්ඝපජ්ජ, එවං සමුප්පන්නානං භොගානං චත්තාරි අපායමුඛානි භොන්ති: ඉත්ථිධුත්තෙනා හොති සුරාධුත්තෙනා අක්ඛධුත්තෙනා පාපමිත්තෙනා පාපසහායෝ පාපසම්පවඞ්කෙනා.

---

1. උදුම්බරඛාදිවායං-මජ්ඣං.
2. අපෙළමරණං වායං--මජ්ඣං.

එවං සමුපපන්නානං ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, හොගානං චත්තාරි ආයමුඛානි හොනති. න ඉත්ථීධුත්තෝ හොති න සුරාධුත්තෝ න අක්ඛධුත්තෝ කල්‍යාණමිත්තෝ කල්‍යාණසහායෝ කල්‍යාණසම්පවඩ්ඪා. සෙය්‍යථාපි ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, මහතෝ තළාකස්ස චත්තාරි වේව ආයමුඛානි චත්තාරි වේව අපායමුඛානි, තස්ස පුරිසෝ යානි වේව ආයමුඛානි තානි පිදහෙය්‍ය, දෙවිඤ්ච සම්මා ධාරං අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය, එවං හි තස්ස ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, මහතෝ තළාකස්ස වුද්ධියේව පාටිකඞ්ඛා නෝ පරිහානි, එවමේව ඛෝ ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, එවං සමුපපන්නානං හෝගානං චත්තාරි ආයමුඛානි හොනති න ඉත්ථීධුත්තා හොති, න සුරාධුත්තා න අක්ඛධුත්තෝ කල්‍යාණමිත්තෝ කල්‍යාණසහායෝ කල්‍යාණසම්පවඩ්ඪා.

ඉමේ ඛෝ ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, චත්තාරෝ ධම්මා කුලපුත්තස්ස දිට්ඨධම්මහිතාය සංවත්තන්ති, දිට්ඨධම්මසුඛායාති.

චත්තාරෝ මේ ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, ධම්මා කුලපුත්තස්ස සම්පරායහිතාය සංවත්තන්ති සම්පරායසුඛාය. කතමේ චත්තාරෝ: සද්ධාසම්පදා සීලසම්පදා චාගසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා.

5. කතමා ච ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, සද්ධාසම්පදා: ඉධ ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, කුලපුත්තෝ සද්ධෝ හොති සද්දහති තථාගතස්ස බොධිං: ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාචරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදූ අනුත්තරෝ පුරිසධම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, සද්ධාසම්පදා.

6. කතමා ච ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, සීලසම්පදා: ඉධ ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ කුලපුත්තෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති අදින්නාදානා පටිවිරතෝ හොති කාමෙසුමිච්ඡාචාරා පටිවිරතෝ හොති මුසාවාදා පටිවිරතෝ හොති සුරාමේරය මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතෝ හොති, අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ සීලසම්පදා.

7. කතමා ච ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ චාගසම්පදා: ඉධ ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, කුලපුත්තෝ විගතමලමච්ඡේරෙන චේතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගෝ පයතපාණි වොසග්ගරතෝ යාචයොගෝ දානසංවිභාගරතෝ, අයං වුච්චති ව්‍යග්ඝපඤ්ඤ, චාගසම්පදා.

8. **කතමා** ච **ව්‍යග්ඝපජ්ජ පඤ්ඤාසම්පද**: ඉධ **ව්‍යග්ඝපජ්ජ**, කුලපුත්තො පඤ්ඤවා හොති උදයත්ථගාමිනියා පඤ්ඤාය සමන්නාගතො, අරියාය නිබ්බෙධිකාය, සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා, අයං වුච්චති **ව්‍යග්ඝපජ්ජ පඤ්ඤා** සම්පද.

ඉමෙ ඛො **ව්‍යග්ඝපජ්ජ**, චත්තාරො ධම්මා කුලපුත්තස්ස සම්පරායහිතාය සංවත්තන්ති සම්පරායසුඛායාති.

1. උට්ඨාතා කම්මධෙය්‍යෙසු අපපමත්තො විධානවා,
සමං කපෙති ජීවිකං[1] සමහතං අනුරක්ඛති.

2. සද්ධො සීලෙන සම්පන්නො වදඤ්ඤූ විතමච්ඡරො,
නිච්චං මග්ගං විසොධෙති සොත්ථානං සම්පරායිකං

3. ඉච්චෙතෙ අට්ඨධම්මා ච සද්ධස්ස සරමේසිනො,
අක්ඛාතා සච්චනාමෙන උභයත්ථ සුඛාවහා.

4. දිට්ඨධම්මහිතත්ථාය සම්පරායසුඛාය ච
එවමෙතං ගහට්ඨානං වාගො පුඤ්ඤං පවඩ්ඪතීති.

8. 2. 6. 5
උජ්ජය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ ඛො උජ්ජයො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො උජ්ජයො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච:

මයං හො ගොතම, පවාසං ගන්තුකාමා, තෙසං නො භවං ගොතමො අම්හාකං තථා ධම්මං දෙසෙතු යෙනම්හාකං අස්සු ධම්මා දිට්ඨධම්මහිතාය දිට්ඨධම්මසුඛාය සම්පරායහිතාය සම්පරායසුඛායාති.

චත්තාරොමෙ බ්‍රාහ්මණ, ධම්මා කුලපුත්තස්ස දිට්ඨධම්මහිතාය සංවත්තන්ති දිට්ඨධම්මසුඛාය. කතමෙ චත්තාරො:

උට්ඨානසම්පද ආරක්ඛසම්පද කල්‍යාණමිත්තතා සමජීවිකතා:

---

1. ජීවිතං - සී්. -ඉති.

1. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ. උට්ඨානසම්පදා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ යෙන කම්මට්ඨානේන ජීවිකං කප්පේති යදි කසියා යදි වණිජ්ජාය යදි ගොරක්ඛේන යදි ඉස්සත්ථේන යදි රාජපෝරිසේන යදි සිප්පඤ්ඤතරේන, තත්‍ර දක්ඛෝ හෝති අනලසෝ තත්‍රූපායාය වීමංසාය සමන්නාගතෝ අලං කාතුං අලං සංවිධාතුන්ති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ, උට්ඨානසම්පදා.

2. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ ආරක්ඛසම්පදා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තස්ස භොගා හෝන්ති උට්ඨානවීරියාධිගතා බාහාබලපරිචිතා සෙදාවක්ඛිත්තා ධම්මිකා ධම්මලද්ධා තේ ආරක්ඛේන ගුත්තියා සම්පාදේති, කින්ති මේ භොගේ නේව රාජානෝ හරෙය්‍යුං න චෝරා හරෙය්‍යුං න අග්ගී ඩහෙය්‍ය න උදකං වහෙය්‍ය න අප්පියා දායාදා හරෙය්‍යුන්ති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ ආරක්ඛසම්පදා.

3. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ කල්‍යාණමිත්තතා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ යස්මිං ගාමේ වා නිගමේ වා පටිවසති තත්‍ර යේ තේ හෝන්ති ගහපති වා ගහපතිපුත්තා වා දහරා වා වුද්ධසීලිනෝ වුද්ධා වා වුද්ධසීලිනෝ සද්ධාසම්පන්නා සීලසම්පන්නා චාගසම්පන්නා පඤ්ඤාසම්පන්නා, තේහි සද්ධිං සන්නිට්ඨති සල්ලපති සාකච්ඡං සමාපජ්ජති, යථාරූපානං සද්ධාසම්පන්නානං සද්ධාසම්පදං අනුසික්ඛති. යථාරූපානං සීලසම්පන්නානං සීලසම්පදං අනුසික්ඛති. යථාරූපානං චාගසම්පන්නානං චාගසම්පදං අනුසික්ඛති. යථාරූපානං පඤ්ඤාසම්පන්නානං පඤ්ඤාසම්පදං අනුසික්ඛති, අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ කල්‍යාණමිත්තතා.

4. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ සමජීවිකතා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ ආයං ච භොගානං විදිත්වා වයං ච භොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පේති, නාච්චොගාළ්හං නාතිහීනං 'එවං මේ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, නව මේ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සති'ති.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, තූලාධාරෝ වා තූලාධාරන්තේවාසී වා තූලං පග්ගහෙත්වා ජානාති එත්තකෙන වා ඕනං එත්තකෙන වා උත්තරිනන්ති. එවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ කුලපුත්තෝ ආයඤ්ච භොගානං විදිත්වා වයඤ්ච භොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති නාවෙලාගාළ්හං නානිඤ්ඡිනං, එවං මෙ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, න ච මෙ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති.

සචායං බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ අප්පායෝ සමානෝ උළාරං ජීවිකං කප්පෙති, තස්ස භවන්තී වත්තාරෝ 'උදුම්බරඛාදිකං වායං කුලපුත්තෝ භොගෙ ඛාදතී'ති.

සචෙ පනායං බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ මහායෝ සමානෝ කසිරං ජීවිකං කප්පෙති, තස්ස භවිනති වත්තාරෝ 'අජ්ඣුපාරිකං වායං කුලපුත්තෝ මරිසතී'ති.

යතෝ ච බෝ අයං බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ ආයඤ්ච භොගානං විදිත්වා වයඤ්ච භොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති නාවෙලාගාළ්හං නාතිහීනං එවං මෙ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, න ච මෙ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති, අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ සමජීවිකතා.

එවං සමුප්පන්නානං බ්‍රාහ්මණ, භොගානං චත්තාරි අපායමුඛානි භොන්ති: ඉත්ථිධුත්තෝ සුරාධුත්තෝ අක්ඛධුත්තෝ පාපමිත්තෝ පාපසහායෝ පාපසම්පවඩ්ඪකා.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, මහතෝ තළාකස්ස චත්තාරි වෙව ආයමුඛානි චත්තාරි ච අපායමුඛානි, තස්ස පුරිසෝ යානි චේව ආයමුඛානි තානි පිදහෙය්‍ය, යානි ච අපායමුඛානි තානි විවරෙය්‍ය, දෙවෝ ච න සම්මාධාරං අනුප්පවච්ඡෙය්‍ය, එවං තස්ස බ්‍රාහ්මණ, මහතෝ තළාකස්ස පරිහානියෙව පාටිකඞ්ඛා නෝ වුද්ධි.

එවමෙව බෝ බ්‍රාහ්මණ, එවං සමුප්පන්නානං භොගානං චත්තාරි අපායමුඛානි භොන්ති: ඉත්ථිධුත්තෝ සුරාධුත්තෝ අක්ඛධුත්තෝ පාපමිත්තෝ පාපසහායෝ පාපසම්පවඩ්ඪකා. එවං සමුප්පන්නානං බ්‍රාහ්මණ, භොගානං චත්තාරි ආයමුඛානි භොන්ති: න ඉත්ථිධුත්තෝ න සුරාධුත්තෝ න අක්ඛධුත්තෝ කල්‍යාණමිත්තෝ කල්‍යාණසහායෝ කල්‍යාණසම්පවඩ්ඪකා.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, මහතෝ තළාකස්ස චත්තාරි වේව ආයමුඛානි චත්තාරි ච අපායමුඛානි, තස්ස පුරිසෝ යානි වේව ආයමුඛානි තානි පිදහෙය්‍ය යානි ච අපායමුඛානි තානි පිදහෙය්‍ය, දෙවෝ ච සම්මාධාරං අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය, එවං හි තස්ස බ්‍රාහ්මණ මහතෝ තළාකස්ස වුද්ධියේව පාටිකඞ්ඛා. නෝ පරිහානි. එවමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, එවං සමුපන්නානං භොගානං චත්තාරි ආයමුඛානි හොන්ති: න ඉජ්ඣි ධුත්තෝ-පෙ-කල්‍යාණ-සම්පවඩ්ඪෝ.

ඉමේ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, චත්තාරෝ ධම්මා කුලපුත්තස්ස දිට්ඨධම්මිකත්ථාය සංවත්තන්ති දිට්ඨධම්මසුඛාය.

චත්තාරෝ මේ බ්‍රාහ්මණ, ධම්මා කුලපුත්තස්ස සම්පරායිකත්ථාය සංවත්තන්ති, සම්පරායසුඛාය. කතමේ චත්තාරෝ: සද්ධාසම්පදා සීලසම්පදා චාගසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා.

5. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ, සද්ධාසම්පදා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ සද්ධෝ හොති සද්දහති තථාගතස්ස බෝධිං 'ඉතිපි සෝ භගවා -පෙ- සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා'ති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ, සද්ධා-සම්පදා.

6. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ, සීලසම්පදා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති -පෙ- සුරාමේරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතෝ හෝති, අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ, සීලසම්පදා.

7. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ, චාගසම්පදා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ, කුලපුත්තෝ විගතමලමච්ඡේරේන චේතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගෝ පයතපාණි වොසසග්ගරතෝ යාචයෝගෝ දානසංවිභාගරතෝ, අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ, චාගසම්පදා.

8. කතමා ච බ්‍රාහ්මණ, පඤ්ඤාසම්පදා: ඉධ බ්‍රාහ්මණ කුලපුත්තෝ පඤ්ඤවා හොති -පෙ- සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤාසම්පදා.

ඉමෙ ඛො බ්‍රාහ්මණ, වත්තාරෝ ධම්මා කුලපුත්තස්ස සම්පරායහිතාය සංවත්තන්ති සම්පරායසුඛායාති.

1. උට්ඨානා කම්මධෙය්‍යාසු අපපමත්තෝ විධානවා,
සම කපෙති ජීවිකං සමහතං අනුරක්ඛති.

2. සද්ධෝ සීලෙන සම්පන්නෝ වදඤ්ඤූ විනයවිසාරදෝ,
නිච්චං ධම්මං විසොධෙති සොත්ථානං සම්පරායිකං.

3. ඉච්චේතෙ අට්ඨ ධම්මා ච සද්ධස්ස සරමෙසිනෝ,
අක්ඛාතා සච්චනාමෙන උභයත්ථ සුඛාවහා.

4. දිට්ඨධම්මහිතත්ථාය සම්පරායසුඛාය ච,
එවමෙතං ගහට්ඨානං ඛිප්පං පඤ්ඤා පවඩ්ඪතී ති.

8. 2. 6. 6

කාමාදිවචන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

භයන්තී භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං, දුක්ඛන්තී භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං, රොගොති භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං, ගණ්ඩොති භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං, සල්ලන්තී භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං, සඞ්ඛොති භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං පඞ්කොති භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං. ගළ්හොති භික්ඛවෙ, කාමානමෙතං අධිවචනං

කඤ්ච භික්ඛවෙ, භයන්තී කාමානමෙතං අධිවචනං: යඤ්ච භික්ඛවෙ කාමරාගරත්තෑයං භික්ඛවෙ, ඡන්දරාගවිනිබන්ධා දිට්ඨධම්මිකාපි භයා න පරිමුච්චති, සම්පරායිකාපි භයා න පරිමුච්චති, තඤ්ච භික්ඛවෙ භයන්තී කාමානමෙතං අධිවචනං.

කඤ්ච භික්ඛවෙ, දුක්ඛන්තී - පෙ - රොගොති - පෙ - ගණ්ඩොති - පෙ - සල්ලන්තී - පෙ - සඞ්ඛොති - පෙ - පඞ්කොති - පෙ - ගළ්හොති කාමානමෙතං අධිවචනං;

යඤ්ච ඛෝ කාමරාගරත්තායං භික්ඛවේ, ඡන්දරාගවිනිබන්ධෝ දිට්ඨ-ධම්මිකාපි ගබ්භා න පරිමුච්චති, සම්පරායිකාපි ගබ්භා න පරිමුච්චති. තස්මා ගබ්භෝති කාමානමේතං අධිවචනං.

1. භයං දුක්ඛඤ්ච රොගෝ ච ගණ්ඩා සල්ලඤ්ච සඞ්ගතා ච,
පඞ්කා ගබ්භා ච උභයං එතෙ කාමා පවුච්චන්ති,
යත්ථ සත්තෝ පුථුජ්ජනෝ.

2. ඔතිණ්ණා සාතරූපෙන පුනගබ්භාය ගච්ඡති,
යතෝ ච භික්ඛු ආතාපී සම්පජඤ්ඤං න රිඤ්චති[1]

3. සෝ ඉමං පලිපං දුග්ගං අතික්කම්ම තථාවිධෝ,
පජාජාති ජරූපෙතං එඤ්ජමානං අවෙක්ඛතීති.

8. 2. 6. 7

පඨම ආහුනෙය්‍යාභිකඛු සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු ආහුනෙය්‍යෝ හොති පාහුනෙය්‍යෝ දක්ඛිණෙය්‍යෝ අඤ්ජලිකරණීයෝ අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස, කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු සීලවා හොති-පෙ-සමාදය සික්ඛති සික්ඛා-පදෙසු, බහුස්සුතෝ හොති-පෙ දිට්ඨියා සුපටිවිද්ධා. කල්‍යාණමිත්තා හොති, කල්‍යාණසහායෝ කල්‍යාණසම්පවඞ්කා. සම්මාදිට්ඨිකෝ හොති. සම්මාදස්සනෙන සමන්නාගතෝ. චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති. අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී. අනෙකවිහිතං දුක්ඛනිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථීදං. එකම්පි ජාතිං දෙම්පි ජාතියෝ-පෙ-ඉතිසාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති, දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන - පෙ- යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති, ආසවානං ඛයා -පෙ- සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු ආහුනෙය්‍යෝ හෙති -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

---

1. රිඤ්චති - සී්ම.

8. 2. 6: 8

දුතියාහුනෙය්‍යාභික්ඛු සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමේ භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෙ භික්ඛු -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස. කතමෙහි අට්ඨහි:

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති.-පෙ-සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. බහුස්සුතෙ හොති -පෙ- දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා. ආරද්ධවීරියෙ විහරති ථාමවා දළ්හපරක්කමෙ අනික්ඛිත්තධුරෙ කුසලෙසු ධම්මෙසු. ආරඤ්ඤිකෙ හොති පන්ත-සෙනාසනෙ. අරතිරති සහෙ හොති, උප්පන්නං අරතිං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරති. භයභෙරවසහෙ හොති, උප්පන්නං භයභෙරවං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරති. චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛ විහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා -පෙ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු ආහුනෙය්‍යො හොති -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

8. 2. 6. 9

පඨම අට්ඨපුග්ගල සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ, පුග්ගලා ආහුනෙය්‍යා පාහුනෙය්‍යා දක්ඛිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස. කතමෙ අට්ඨ:

සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො' සකදාගාමී සකදාගාමිඵල සච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, අනාගාමී අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, අරහා අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨපුග්ගලා ආහුනෙය්‍යා -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

1. චත්තාරො ච පටිපන්නා චත්තාරො ච ඵලෙ ඨිතා,
එස සඞ්ඝා උජුගතො පඤ්ඤාසීලසමාහිතො.

2. යජමානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපෙක්ඛානපාණිනං[1]
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං සඞ්ඝෙ දින්නං මහඵලන්ති.

---

1. පුඤ්ඤපෙමාන පාණිනං--කත්ථි

8. 2. 6. 10

දුතිය අට්ඨපුග්ගල සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමේ භික්ඛවේ, පුග්ගලා ආහුනෙය්‍යා-පෙ-අනුත්තරං පුඤ්ඤ-ක්ඛේත්තං ලෝකස්ස. කතමේ අට්ඨ: සෝතාපන්නෝ සෝතාපත්තිඵල සච්ඡිකිරියාය පටිපන්නෝ -පෙ- අරහා අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නෝ. ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨපුග්ගලා ආහුනෙය්‍යා-පෙ-අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛේත්තං ලෝකස්සාති.

1. චත්තාරෝ ච පටිපන්නා චත්තාරෝ ච ඵලේ ඨිතා,
   එස සඞ්ඝෝ සමුක්කසෙථෝ යත්තානං අට්ඨපුග්ගලා.

2. යජ්මානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපේක්ඛාන පාණිනං,
   කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං එසා දිත්තා මහඵලත්තී.

ගොතමීවග්ගෝ ඡට්ඨෝ.

තස්සුද්දානං:

ගොතමී ඔවාදං සඞ්ඝිත්තා දිසජාණුව උජ්ජයෝ,
භයං ඛේම ආහුනෙය්‍යා ච ඛේම ච අට්ඨපුග්ගලා තී.

7. වාපාලවග්ගෝ

8. 2. 7. 1

ලාභිච්ඡා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථඛෝ ඛො භික්ඛවෙ පූඝසෝ යත්තෝ සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තස්ස විහරතෝ නිරායත්තවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උප්පජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. තස්ස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නුප්පජ්ජති, සෝ තෙන අලාභෙන සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිංකන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය ලාභී ච ම්දී ච පමාදී ච වුතෝ ච සද්ධම්මා.

2. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තස්ස විහරතෝ නිරායත්තවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උප්පජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය, තස්ස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උප්පජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන මජ්ජති පමජ්ජති පමාදමාපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය ලාභී ච මදී ච පමාදී ච වුතෝ ච සද්ධම්මා.

3. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තස්ස විහරතෝ නිරායත්තවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උප්පජ්ජති ලාභාය. සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය, තස්ස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ අවායමතෝ ලාභාය, ලාභෝ නුප්පජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිංකන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. න ච ලාභී සොචී ච පරිදෙවී ච වුතෝ ච සද්ධම්මා.

4. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරායත්ත-වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. තසස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ අවායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. යෝ තෙන ලාභෙන මජ්ජති පමජ්ජති පමාදමාපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය, ලාභී ච මදී ච පමාදී ච වුත්තෝ ච සද්ධම්මා.

5. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරායත්ත-වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. තසස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නූපපජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන න සොචති න කිලමති, න පරිදෙවති, න උරත්තාළිං කන්දති න සම්මොහං ආපජ්ජති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය, න ච ලාභී න ච සොචී න ච පරිදෙවී අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

6. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරායත්ත-වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. තසස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන න මජ්ජති, න පමජ්ජති, න පමාදමාපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය, ලාභී ච න ච මදී ච නව පමාදී අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

7. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරායත්ත-වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. තසස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ න වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නූපපජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන න සොචති න කිලමති න පරිදෙවති, න උරත්තාළිංකන්දති, න සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය, න ච ලාභී, න ච සොචී, න ච පරිදෙවී අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

8. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනෝ පවිවිත්තස්ස විහරතෝ නිරායත්ත වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය, සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. තස්ස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ න වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන න මජ්ජති න පමජ්ජති. න පමාදමාපජ්ජති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. ලාභී ච න ච මදී න ච පමාදී අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨ පුග්ගලා සන්තෝ සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

8. 2. 7. 2

අලං සුත්තං

[සාවජ්ජානවදනං]

1. ජහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, අලං පරෙසං. කතමෙහි ජහි:

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විපත්තිසන්නී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු, සුතානං ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛිතා හොති, අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්ම-පටිපන්නෝ චි හොති, කල්‍යාණවාචෝ ච හොති කල්‍යාණවාක්කරණෝ පොරියා වාචාය සමන්නාගතෝ විසදාය අනෙලගලාය අත්ථස්ස විඤ්ඤු-පනියා. සද්ධසද්ධකෝ ච හොති සම්මාදපකෝ සමුත්තෙජපකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, ජහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං.

2. **පඤ්ඤාහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ අලං පරෙසං., කතමෙහි පඤ්ඤාහි:**

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපනිසන්නී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛිතා හොති, අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ ච හොති, කල්‍යාණවාචෝ හොති -පෙ- අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා, සන්දස්සකෝ ච හොති සමාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, අලං පරෙසං.

3. චතූහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං. කතමෙහි චතූහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු විපනිසන්නී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛිතා හොති, අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ ච හොති. නෝ ච කල්‍යාණවාචෝ හොති කල්‍යාණවාක්කරණෝ පොරියා වාචාය සමන්නාගතෝ විඤ්ඤූපනියා, නෝ ච සන්දස්සකෝ හොති සමාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, චතූහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං.

4. **චතූහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං, නාලං අත්තනෝ. කතමෙහි චතූහි:**

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු විපනිඤ්ඤාතී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති, නෝ ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛිතා හොති, න ච අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නා හොති, කල්‍යාණවාචෝ ච හොති කල්‍යාණවාක්කරණෝ -පෙ- අත්ථස්ස විඤ්ඤූපනියා සන්දස්සකෝ ච හොති -පෙ- සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, චතූහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං, නාලං අත්තනෝ.

5. තීහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං. කතමෙහි තීහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපත්තිසන්තී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛිතා හොති, අත්ථම්සුසුය ධම්මම්සුසුය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ ච හොති, නෝ ච කල්‍යාණවාවෝ හොති, කල්‍යාණවාක්කරණෝ පොරියා වාචාය සමන්නාගතෝ විඤ්ඤවිඤ්ඤාය අත්ථලග්ගාය අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා, නෝ ච සන්දස්සකෝ හොති සමාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං.

6. තීහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං. නාලං අත්තනෝ[1] කතමෙහි තීහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපත්තිසන්තී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති. නෝ ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛිතා හොති. නෝ ච අත්ථම්සුසුය ධම්මම්සුසුය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති. කල්‍යාණවාවෝ ච හොති -පෙ- අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා. සන්දස්සකෝ ච හොති සමාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං., නාලං අත්තනෝ.[1]

7. දසීහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං,[2] කතමෙහි දසීහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපත්තිසන්තී හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. නෝ ච සුතානං ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හොති. ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛිතා හොති. අත්ථම්සුසුය ධම්මම්සුසුය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ ච හොති. නෝ ච කල්‍යාණවාවෝ හොති -පෙ- අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා නෝ ච සන්දස්සකෝ හොති -පෙ- සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ දසීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං.[2]

---

1. නෝ අත්තනෝ-සිමු.
2. නෝ පරෙසං-සිමු.

8. දසහි භික්ඛවෙ, ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලංපරෙසං, නාලං අත්තනෝ[1] කතමෙහි දසහි:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු නහෙව බෝ විපත්තිසත්තී හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු. නෝ ච සුතානං ධම්මානං ධාරණජාතිකෝ හෝති. නෝ ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛිතා හොති. නෝ ච අට්ඨිඤ්ඤය ධම්මඤ්ඤය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති. කල්‍යාණවාචෝ ච හොති කල්‍යාණවාක්කරණෝ පොරියා වාචාය සමන්නාගතෝ විඤ්ඤාය අනෙලගලාය අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා. සන්දස්සකෝ ච හොති සමාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරිනං. ඉමෙහි බෝ භික්ඛවෙ, දසහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං, නාලං අත්තනෝති.[1]

8. 2. 7. 3

සඩ්ඪිත්තදෙසිත සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ බෝ අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නෝ බෝ සෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච:

සාධු මෙ භන්තෙ, භගවා සඩ්ඪිත්තෙන ධම්මං දෙසෙතු යමහං භගවතෝ ධම්මං සුත්වා එකෝ වූපකට්ඨෝ අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරෙය්‍යන්ති.

එවමෙව පනිධෙකච්චෙ මොඝපුරිසා මමඤ්ඤෙව අපෙක්ඛන්ති. ධම්මෙ ච භාසිතෙ මමඤ්ඤෙව අනුබන්ධිතබ්බං මඤ්ඤන්ති.

දෙසෙතු මෙ භන්තෙ, භගවා සඩ්ඪිත්තෙන ධම්මං, දෙසෙතු සුගතෝ සඩ්ඪිත්තෙන ධම්මං, අපෙපවනාමාහං භගවතෝ භාසිතස්ස අත්ථං ආජානෙය්‍යං, අපෙපවනාමාහං භගවතෝ භාසිතස්ස දයාදෙ අස්සන්ති.

---

1. නෝ අත්තනෝ-සීමු

තස්මාතීහ තෙ භික්ඛු, එවං සික්ඛිතබ්බං: අජඣත්තමෙව[1] චිත්තං ඨිතං භවිස්සති සුසණ්ඨිතං. න චුප්පන්නා[2] පාපකා අකුසලා ධම්මා චිත්තං පරියාදාය ඨස්සන්තීති. එවං හි තෙ භික්ඛු, සික්ඛිතබ්බං.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අජඣත්තං චිත්තං ඨිතං හොති සුසණ්ඨිතං, න චුප්පන්නා පාපකා අකුසලා ධම්මා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති, තතෝ තෙ භික්ඛු, එවං සික්ඛිතබ්බං: මෙත්තා මෙ චෙතොවිමුත්ති භාවිතා භවිස්සති බහුලීකතා යානීකත්‍වා වත්ථුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරද්ධාති. එවං හි තෙ භික්ඛු, සික්ඛිතබ්බං.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති බහුලීකතෝ තතෝ ත්වං භික්ඛු, ඉමං සමාධිං සවිතක්කම්පි සවිචාරං[3] භාවෙය්‍යාසි. අවිතක්කම්පි විචාරමත්තං[4] භාවෙය්‍යාසි. අවිතක්කම්පි අවිචාරං[5] භාවෙය්‍යාසි. සපීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, නිප්පීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, සාතසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි උපෙක්ඛාසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති සුභාවිතෝ, තතෝ තෙ භික්ඛු, එවං සික්ඛිතබ්බං: කරුණා මෙ චෙතොවිමුත්ති -පෙ- මුදිතා මෙ චෙතොවිමුත්ති -පෙ- උපෙක්ඛා මෙ චෙතොවිමුත්ති භාවිතා භවිස්සති බහුලීකතා යානීකතා වත්ථුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරද්ධාති. එවං හි තෙ භික්ඛු, සික්ඛිතබ්බං.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති සුභාවිතෝ, තතෝ ත්වං භික්ඛු, ඉමං සමාධිං සවිතක්කම්පි සවිචාරං භාවෙය්‍යාසි, අවිතක්කම්පි විචාරමත්තං භාවෙය්‍යාසි, අවිතක්කම්පි අවිචාරං භාවෙය්‍යාසි, සපීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, නිප්පීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, සාතසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි උපෙක්ඛා සහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි.

---

1. අජඣත්තං - මෙ-මජ්ඣ.
2. න ච උපපන්නා - මජ්ඣ.
3. සවිතක්කසවිචාරම්පි - මජ්ඣ.
4. අවිතක්කවිචාරමත්තම්පි මජ්ඣ.
5. අවිතක්කඅවිචාරම්පි - මජ්ඣ.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති සුභාවිතෝ, තතෝ තෙ භික්ඛු, එවං සික්ඛිතබ්බං: කායෙ කායානුපස්සී විහරිස්සාමි ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍යලෝකෙ අභිජ්ඣාදෙමනස්සානං. එවං හි තෙ භික්ඛු, සික්ඛිතබ්බං.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති බහුලීකතෝ තතෝ තවං භික්ඛු, ඉමං සමාධිං සවිතක්කසවිචාරං භාවෙය්‍යාසි, අවිතක්කවිචාරමත්තං භාවෙය්‍යාසි, අවිතක්කඅවිචාරං භාවෙය්‍යාසි, සප්පීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, නිප්පීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, සාතසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි, උපෙක්ඛාසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති සුභාවිතෝ, තතෝ තෙ භික්ඛු, එවං සික්ඛිතබ්බං: වෙදනාසු -පෙ- චිත්තෙ -පෙ- ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරිස්සාමි ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකෙ අභිජ්ඣාදෙමනස්සානං. එවං හි තෙ භික්ඛු, සික්ඛිතබ්බං.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ හොති බහුලීකතෝ, තතෝ තවං භික්ඛු, ඉමං සමාධිං සවිතක්කසවිචාරං භාවෙය්‍යාසි, අවිතක්කවිචාරමත්තං භාවෙය්‍යාසි, අවිතක්කඅවිචාරං භාවෙය්‍යාසි, සප්පීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, නිප්පීතිකම්පි භාවෙය්‍යාසි, සාතසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි, උපෙක්ඛාසහගතම්පි භාවෙය්‍යාසි.

යතෝ ඛෝ තෙ භික්ඛු, අයං සමාධි එවං භාවිතෝ භවිස්සති සුභාවිතෝ, තතෝ තවං භික්ඛු, යෙන යෙනෙව ගච්ඡසි ඵාසුඤ්ඤෙව ගච්ඡසි. යත්ථ යත්ථ ඨස්සසි ඵාසුඤ්ඤෙව ඨස්සසි. යත්ථ යත්ථ නිසීදිස්සසි ඵාසුඤ්ඤෙව නිසීදිස්සසි. යත්ථ යත්ථ සෙය්‍යං කප්පෙස්සසි ඵාසුඤ්ඤෙව' සෙය්‍යං කප්පෙස්සසීති

අථ ඛෝ සෝ භික්ඛු එකෝ වූපකට්ඨෝ අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ න චිරස්සෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසි, ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසි. අඤ්ඤතරෝ ච පන සෝ භික්ඛු අරහතං අහොසීති.

8. 2. 7. 4

අධිදෙවඤාණදස්සන සුත්තං

එකං සමයං භගවා ගයායං විහරති ගයාසීසෙ. තත්‍ර ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

1. පුබ්බාහං භික්ඛවෙ, සම්බාධා අනභිසම්බුද්ධා බොධිසත්තොව සමානො ඔභාසඤ්ඤෙව ඛෝ[1] සඤ්ජානාමි, නො ච රූපානි පස්සාමි.

2. තස්ස මයහං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: සවෙ ඛො අහං ඔභාසඤ්ඤෙව සඤ්ජානෙය්‍යං, රූපානි ච පස්සෙය්‍යං, එවං මෙ ඉදං ඤාණදස්සනං පරිසුද්ධතරං අස්සාති. සො ඛො අහං භික්ඛවෙ, අපරෙන සමයෙන අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ ඔභාසඤ්ඤෙව සඤ්ජානාමි රූපානි ච පස්සාමි. නො ච ඛො නාහි දෙවතානි සද්දං සුණාමි, සල්ලපාමි, සාකච්ඡං සමාපජ්ජාමි.

3. තස්ස මයහං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: සවෙ ඛො අහං ඔභාසඤ්ඤෙව සඤ්ජානෙය්‍යං රූපානි ච පස්සෙය්‍යං නාහි ච දෙවතානි සද්දං සුණෙය්‍යං සල්ලපෙය්‍යං සාකච්ඡං සමාපජ්ජෙය්‍යං, එවං මෙ ඉදං ඤාණදස්සනං පරිසුද්ධතරං අස්සාති.

සො ඛො අහං භික්ඛවෙ, අපරෙන සමයෙන අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ ඔභාසඤ්ඤෙව සඤ්ජානාමි, රූපානි ච පස්සාමි, නාහි ච දෙවතානි සද්දං සුණාමි, සල්ලපාමි, සාකච්ඡං සමාපජ්ජාමි. නො ච ඛො තා දෙවතා ජානාමි, ඉමා දෙවතා අමුකස්මා වා අමුකස්මා වා දෙවනිකායාති.

---

1. ඔභාසං හි ඛො-සීමු

4. තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: සචෙ ඛො අහං ඔභාසඤ්ඤංව සඤ්ජානෙය්‍යං, රූපානි ච පස්සෙය්‍යං, තාහි ච දෙවතාහි සද්ධිං සන්නිවදෙය්‍යං සල්ලපෙය්‍යං සාකච්ඡං සමාපජ්ජෙය්‍යං, තා ච දෙවතා ජානෙය්‍යං ඉමා දෙවතා අමුකමහා වා අමුකමහා වා දෙවනිකායාති, එවං වෙ ඉදං ඤාණදස්සනං පරිසුද්ධතරං අස්සාති.

සො ඛො අහං භික්ඛවෙ, අපරෙන සමයෙන අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ ඔභාසඤ්ඤංව සඤ්ජානාමි, රූපානි ච පස්සාමි, තාහි ච දෙවතාහි සද්ධිං සන්නිවදාමි සල්ලපාමි සාකච්ඡං සමාපජ්ජාමි. තා ච දෙවතා ජානාමි ඉමා දෙවතා අමුකමහා වා අමුකමහා වා දෙවනිකායාති. නො ච ඛො තා දෙවතා ජානාමි ඉමා දෙවතා ඉමස්ස කම්මස්ස විපාකෙන ඉතො චුතා තත්‍ර උදපාදුන්ති. -පෙ-

5. තා ච දෙවතා ජානාමි, ඉමා දෙවතා ඉමස්ස කම්මස්ස විපාකෙන ඉතො චුතා තත්‍ර උපපන්නා'ති. නො ච ඛො තා දෙවතා ජානාමි, ඉමා දෙවතා ඉමස්ස කම්මස්ස විපාකෙන එවමාහාරා එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදිනියොති. -පෙ-

6. තා ච දෙවතා ජානාමි, ඉමා දෙවතා ඉමස්ස කම්මස්ස විපාකෙන එවමාහාරා එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදිනියොති, නො ච ඛො තා දෙවතා ජානාමි, ඉමා දෙවතා එවං දීඝායුකා එවං චිරට්ඨිතිකාති. -පෙ-

7. තා ච දෙවතා ජානාමි, ඉමා දෙවතා එවං දීඝායුකා එවං චිරට්ඨිතිකාති. නො ච ඛො තා දෙවතා ජානාමි, යදි වා මෙ ඉමාහි දෙවතාහි සද්ධිං සන්නිවුත්ථපුබ්බං යදි වා න සන්නිවුත්ථපුබ්බ'න්ති.

8. තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: සචෙ ඛො අහං ඔභාසඤ්ඤංව සඤ්ජානෙය්‍යං, රූපානි ච පස්සෙය්‍යං, තාහි ච දෙවතාහි සද්ධිං සන්නිවදෙය්‍යං සල්ලපෙය්‍යං සාකච්ඡං සමාපජ්ජෙය්‍යං, තා ච දෙවතා ජානෙය්‍යං ඉමා දෙවතා අමුකමහා වා අමුකමහා වා දෙවනිකායාති, තා ච දෙවතා ජානෙය්‍යං ඉමා දෙවතා ඉමස්ස කම්මස්ස විපාකෙන ඉතො චුතා තත්‍ර උපපන්නාති, තා ච දෙවතා ජානෙය්‍යං ඉමා දෙවතා එවමාහාරා එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදිනියොති, තා ච දෙවතා ජානෙය්‍යං ඉමා දෙවතා එවං දීඝායුකා එවං චිරට්ඨිතිකාති, තා ච දෙවතා ජානෙය්‍යං යදි වා මෙ ඉමාහි දෙවතාහි සද්ධිං සන්නිවුත්ථපුබ්බං යදි වා න සන්නිවුත්ථපුබ්බන්ති. එවං මෙ ඉදං ඤාණදස්සනං පරිසුද්ධතරං අස්සාති.

සො ඛො අහං භික්ඛවෙ, අපරෙන සමයෙන අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ ඔභාසඤ්ඤංව සඤ්ජානාමි, රූපානි ච පස්සාමි තාහි ච දෙවතාහි සද්ධිං සන්නිවදාමි සල්ලපාමි සාකච්ඡං සමාපජ්ජාමි,

තා ච දෙවතා ජානාමි: ඉමා දෙවතා අමුකමහා වා අමුකමඤ්ඤා වා දෙවනිකායාති. තා ච දෙවතා ජානාමි: ඉමා දෙවතා ඉමස්ස කම්මස්ස විපාකෙන ඉත්ථා චුතා තත්ථ උපපන්නාති. තා ච දෙවතා ජානාමි: ඉමා දෙවතා එවම්මහෘරා එවං සුඛ්දුක්ඛපටිසංවෙදිනියොති. තා ච දෙවතා ජානාමි ඉමා දෙවතා එවං දීඝායුකා එවං චිරට්ඨිතිකාති. තා ච දෙවතා ජානාමි: යදි වා ඵෙ ඉමාහි දෙවතාහි සදධිං සන්නිවුත්ථපුබ්බං, යදි වා න සන්නිවුත්ථපුබ්බන්ති.

යාවකීවඤ්ච මෙ භික්ඛවෙ, එවං අත්ථපරිවත්තං අධිදෙවඤ්ඤාණදස්සනං න සුවිසුද්ධං අහොසි, නෙව තාවාහං භික්ඛවෙ, සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්රහ්මකෙ සස්සමණබ්රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධොති පච්චඤ්ඤාසිං, යතො ච ඛො මෙ භික්ඛවෙ, එවං අත්ථපරිවත්තං අධිදෙවඤ්ඤාණදස්සනං සුවිසුද්ධං අහොසි. අථාහං භික්ඛවෙ, සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්රහ්මකෙ සස්සමණබ්රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධොති පච්චඤ්ඤාසිං. ඤාණඤ්ච පන මෙ දස්සනං උදපාදි: "අකුපපා මෙ වෙතොවිමුත්ති, අයමන්තිමා ජාති, නත්ථිදානි පුනබ්භවොවා"ති.

8. 2. 7. 5

අභිභායතන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

1. අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ, අභිභායතනානි, කතමානි අට්ඨ: අජ්ඣත්තං රූපසඤ්ඤී එකො බහිද්ධා රූපානි පස්සති පරිත්තානි සුවණ්ණදුබ්බණ්ණානි. තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති, ඉදං පඨමං අභිභායතනං.

2. අජ්ඣත්තං රූපසඤ්ඤී එකො බහිද්ධා රූපානි පස්සති අප්පමාණානි සුවණ්ණදුබ්බණ්ණානි, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. ඉදං දුතියං අභිභායතනං.

3. අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී එකො බහිද්ධා රූපානි පස්සති පරිත්තානි සුවණ්ණදුබ්බණ්ණානි. තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. ඉදං තතියං අභිභායතනං.

4. **අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී** එකො බහිද්ධා රූපානි **පස්සති අප්පමාණානි සුවණ්ණදුබ්බණ්ණානි**. තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං **සඤ්ඤී** හොති. ඉදං චතුත්ථං අභිභායතනං.

5. **අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී** එකො බහිද්ධා රූපානි **පස්සති නීලානි නීලවණ්ණානි නීලනිදස්සනානි නීලනිභාසානි**, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං **සඤ්ඤී** හොති. ඉදං **පඤ්චමං** අභිභායතනං.

6. **අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී** එකො බහිද්ධා රූපානි **පස්සති පීතානි පීතවණ්ණානි පීතනිදස්සනානි පීතනිභාසානි**. තානි අභිභුය්‍ය **ජානාමි** පස්සාමීති එවං **සඤ්ඤී** හොති. ඉදං **ඡට්ඨං** අභිභායතනං.

7. **අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී** එකො බහිද්ධා රූපානි පස්සති **ලොහිතකානි ලොහිතකවණ්ණානි ලොහිතකනිදස්සනානි ලොහිතකනිභාසානි**. තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං **සඤ්ඤී** හොති. ඉදං **සත්තමං** අභිභායතනං.

8. **අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී** එකො බහිද්ධා රූපානි **පස්සති ඔදතානි ඔදතවණ්ණානි ඔදතනිදස්සනානි ඔදතනිභාසානි**. තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං **සඤ්ඤී** හොති. ඉදං **අට්ඨමං** අභිභායතනං. **ඉමානි** ඛො භික්ඛවෙ, **අට්ඨ** අභිභායතනානීති.

8. 2. 7. 6

විමොකඛ සුත්තං

[සංවජ්ජනිදානං]

අථඛෝ **භික්ඛවෙ**, **විමොක්ඛා** කතමෙ **අට්ඨ**:

1. රූපී රූපානි **පස්සති**. අයං **පඨමා විමොක්ඛෙති**.

අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී එකො[1] බහිද්ධා රූපානි **පස්සති**. අයං **දුතියො විමොක්ඛෙති**.

---

1. එකො, මජ්ඣ--නත්ථි

3. සුඤ්ඤතෝව අධිමුත්තෝ හොති. අයං තතියා විමොක්ඛා.

4. සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථගමා[1] නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසෝති ආකාසානඤ්චා-යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං චතුත්ථෝ විමොක්ඛා.

5. සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං පඤ්චමෝ විමොක්ඛෝ.

6. සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං ඡට්ඨෝ විමොක්ඛෝ.

7. සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා-යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං සත්තමෝ විමොක්ඛෝ.

8. සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිත-නිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං අට්ඨමෝ විමොක්ඛෝති. ඉමේ ඛො භික්ඛවේ අට්ඨ විමොක්ඛා.

8. 2. 7. 7

අනරියවොහාර සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමේ භික්ඛවේ, අනරියවොහාරා. කතමේ අට්ඨ :

අදිට්ඨෙ දිට්ඨවාදිතා, අසුතෙ සුතවාදිතා, අමුතෙ මුතවාදිතා, අවිඤ්ඤාතෙ විඤ්ඤාතවාදිතා, දිට්ඨෙ අදිට්ඨවාදිතා, සුතෙ අසුතවාදිතා, මුතෙ අමුතවාදිතා, විඤ්ඤාතෙ අවිඤ්ඤාතවාදිතා. ඉමා ඛො භික්ඛවේ, අට්ඨ අනරියවොහාරාති.

---

1. අත්ථඞ්ගමා-ම්යන.

8. 2. 7. 8
අරියවොහාර සුත්තං.

[සංවණ්ණනා]

අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ, අරියවොහාරා. කතමෙ අට්ඨ: අදිට්ඨෙ අදිට්ඨවාදිතා, අසුතෙ අසුතවාදිතා, අමුතෙ අමුතවාදිතා, අවිඤ්ඤාතෙ අවිඤ්ඤාතවාදිතා. දිට්ඨෙ දිට්ඨවාදිතා, සුතෙ සුතවාදිතා, මුතෙ මුතවාදිතා, විඤ්ඤාතෙ විඤ්ඤාතවාදිතා. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨ අරියවොහාරාති.

8. 2. 7. 9
පරිස සුත්තං

[සංවණ්ණනා]

අට්ඨිමා භික්ඛවෙ පරිසා කතමා අට්ඨ: ඛත්තියපරිසා, බ්‍රාහ්මණා පරිසා, ගහපතිපරිසා, සමණපරිසා, චාතුම්මහාරාජිකපරිසා, තාවතිංස පරිසා, මාරපරිසා, බ්‍රහ්මපරිසා.

අභිජානාමි ඛො පනාහං භික්ඛවෙ, අනෙකසතං ඛත්තියපරිසං උපසඞ්කමිතා. තත්‍රපි මයා සන්නිසින්නපුබ්බඤ්චෙව සල්ලපිතපුබ්බඤ්ච. සාකච්ඡා ච සමාපන්නපුබ්බා, තඤ්ච යාදිසකො තෙසං වණ්ණො හොති, තාදිසකො මයහං වණ්ණො හොති, යාදිසකා තෙසං සරො හොති, තාදිසකො මයහං සරො හොති, ධම්මියා ච කථාය සන්දස්සෙමි සමාදපෙමි සමුත්තෙජෙමි, සම්පහංසෙමි, භාසමානඤ්ච මං න ජානන්ති, කොඅහං භාසාමි දෙවො වා මනුස්සා වාති. ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා අන්තරධායාමි. අන්තරහිතඤ්ච මං න ජානන්ති කොඅහං අන්තරහිතො දෙවො වා මනුස්සා වාති.

අභිජානාමි ඛො පනාහං භික්ඛවෙ, අනෙකසතං බ්‍රාහ්මණපරිසං -පෙ- ගහපතිපරිසං -පෙ- සමණපරිසං -පෙ- චාතුම්මහාරාජිකපරිසං -පෙ- තාවතිංසපරිසං -පෙ- මාරපරිසං -පෙ- බ්‍රහ්මපරිසං උපසඞ්කමිතා. තත්‍රපි මයා සන්නිසින්නපුබ්බඤ්චෙව සල්ලපිතපුබ්බඤ්ච සාකච්ඡා ච සමාපන්නපුබ්බා. තඤ්ච යාදිසකො තෙසං වණ්ණො හොති තාදිසකො මයහං වණ්ණො හොති. යාදිසකො තෙසං සරො හොති, තාදිසකො මයහං සරො හොති. ධම්මියා ච කථාය සන්දස්සෙමි සමාදපෙමි සමුත්තෙජෙමි සම්පහංසෙමි. භාසමානඤ්ච මං න ජානන්ති කොඅහං භාසාමි දෙවො වා මනුස්සා වාති. ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා අන්තරධායාමි. අන්තරහිතඤ්ච මං න ජානන්ති කොඅහං අන්තරහිතො දෙවො වා මනුස්සා වාති. ඉමා ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨපරිසාති.

8. 2. 7. 10
භූමීචාල සුත්තං

එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාර-සාලායං. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය වෙසාලියං පිණ්ඩාය පාවිසි. වෙසාලියා පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෙත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි; ගණ්හාහි ආනන්ද නිසීදනං, යෙන චාපාලං චෙතියං[1] තෙනුපසඞ්කමිස්සාම දිවාවිහාරායාති. එවං භන්තෙති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො පටිස්සුත්වා නිසීදනමාදාය භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබන්ධි.

අථ ඛො භගවා යෙන චාපාලං චෙතියං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: රමණීයා ආනන්ද වෙසාලී, රමණීයං උදෙනං චෙතියං, රමණීයා ගොතමකා චෙතියා, රමණීයං සත්තම්බ[2] චෙතියං, රමණීය බහුපුත්තං චෙතියං, රමණීයා සාරන්දදා චෙතියං රමණීයං චාපාලං චෙතියං.*

යස්ස කස්සචි ආනන්ද චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද භාවිතා බහුලීකතා යානීකතා වත්ථුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරද්ධා, ආකඞ්ඛමානො සො, ආනන්ද කප්පං වා[3] තිට්ඨෙය්‍ය, කප්පාවසෙසං වා. තථාගතස්ස ඛො ආනන්ද චත්තාරෝ ඉද්ධිපාදා භාවිතා බහුලීකතා යානීකතා වත්ථුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරද්ධා, ආකඞ්ඛමානො ආනන්ද[4] තථාගතො කප්පං වා තිට්ඨෙය්‍ය, කප්පාවසෙසං වානි. එවම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතා ඔළාරිකෙ නිමිත්තෙ කයිරමානෙ ඔළාරිකෙ ඔභාසෙ කයිරමානෙ නාසක්ඛි පටිවිජ්ඣිතුං. න භගවන්තං යාචි: තිට්ඨතු භන්තෙ, භගවා කප්පං තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති, යථා තං මාරෙන පරියුට්ඨිතචිත්තෙන.

---

1. චාපාලචෙතියං, සබ්බ. ම්‍යා. ඉමාපාලචෙතියං PTS
2. සත්තම්බඤ්ච—සී පී PTS
* දීඝනිකාය මහාපදානසුත්තෙ—"රමණීයං උදෙනචෙතියං—පෙ— ගෝතමකචෙතියං චාපාලචෙතියං."
3. යථා ආකඞ්ඛමානෙ කප්පං වා—දීනි
4. යථා ආකඞ්ඛමානො ආනන්ද—දීනි

දුතියම්පි ඛො භගවා -පෙ- තතියම්පි ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: රමණියා ආනන්ද, වෙසාලි, රමණියං උදෙනං චෙතියං රමණියං ගොතමකං චෙතියං, රමණියං සත්තම්බකං චෙතියං, රමණියං බහුපුත්තං චෙතියං, රමණියං සාරන්දදං චෙතියං, රමණියං චාපාලං චෙතියං. යස්ස කස්සචි ආනන්ද, චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද භාවිතා බහුලීකතා යානීකතා වත්ථුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරද්ධා, ආකඞ්ඛමානො සො ආනන්ද, කප්පං වා[1] තිට්ඨෙය්‍ය කප්පාවසෙසං වා. තථාගතස්ස ඛො ආනන්ද, චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද භාවිතා බහුලීකතා යානීකතා වත්ථුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරද්ධා, ආකඞ්ඛමානො ආනන්දෝ[2] තථාගතො කප්පං වා තිට්ඨෙය්‍ය කප්පාවසෙසං වාති. එවම්පි ඛො අයස්මා ආනන්දො භගවතා ඔළාරිකෙ නිමිත්තෙ කයිරමානෙ ඔළාරිකෙ ඔභාසෙ කයිරමානෙ නාසක්ඛි පටිවිජ්ඣිතුං. න භගවන්තං යාචි: තිට්ඨතු භන්තෙ, භගවා කප්පං තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති, යථා තං මාරෙන පරියුට්ඨිත චිත්තෙන.

අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: ගච්ඡ ත්වං ආනන්ද, යස්සදානි කාලං මඤ්ඤසීති. එවං භන්තෙති ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො පටිස්සුත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා භගවතො අවිදූරෙ අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසීදි.

අථ ඛො මාරෙන පාපිමා අවිරපක්කන්තෙන ආයස්මන්තෙන ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච; පරිනිබ්බාතු භන්තෙ භගවා. පරිනිබ්බාතු සුගතො. පරිනිබ්බානකාලොදානි භන්තෙ, භගවතො. භාසිතා ඛො පනෙසා භන්තෙ භගවතා වාචා: න තාවාහං පාපිම, පරිනිබ්බායිස්සාමි යාව මෙ භික්ඛූ න සාවකා භවිස්සන්ති වියත්තා විනීතා විසාරද පත්තයොගක්ඛෙමා බහුස්සුතා ධම්මධරා ධම්මානුධම්මපටිපන්නා[3] සාමීචිපටිපන්නා අනුධම්ම-චාරිනො සකං ආචරියකං උග්ගහෙත්වා ආචික්ඛිස්සන්ති දෙසිස්සන්ති[4] පඤ්ඤපෙස්සන්ති පට්ඨපෙස්සන්ති විවරිස්සන්ති විභජිස්සන්ති උත්තානීං[5] කරිස්සන්ති, උප්පන්නං පරපවාදං සහධම්මෙන සුනිග්ගහීතං නිග්ගහෙත්වා සප්පාටිහාරියං ධම්මං දෙසිස්සන්තීති.

---

1. සො ආකඞ්ඛමානො කප්පං වා-දී.නී.
2. සො ආකඞ්ඛමානො ආනන්ද-දී.නී.
3. ධම්මානුධම්මපටිපන්නා-සාමීචිපටිපන්නා-සපඨවි. 5 උත්තානී-සපඨවි
4. දෙසෙස්සන්ති-දී.නී.ම.සු

එතරහි භන්තෙ භික්ඛු භගවතෝ සාවකා වියත්තා විනීතා විසාරද පත්තයෝගක්ඛෙමා බහුස්සුතා ධම්මධරා ධම්මානුධම්මපටිපන්නා සාමීචි-පටිපන්නා අනුධම්මචාරිනෝ සකං ආචරියකං උග්ගහෙත්වා ආචික්ඛන්ති දෙසෙන්ති පඤ්ඤපෙන්ති පට්ඨපෙන්ති, විවරන්ති විභජන්ති උත්තානී කරොන්ති. උප්පන්නං පරප්පවාදං සහධම්මෙන සුනිග්ගහීතං නිග්ගහෙත්වා සප්පාටිහාරියං ධම්මං දෙසෙන්ති. පරිනිබ්බාතු 'දානි භන්තෙ භගවා පරිනිබ්බාතු සුගතෝ, පරිනිබ්බාන කාලෝ' දානි භන්තෙ භගවතෝ. භාසිතා ඛෝ පනෙසා භන්තෙ භගවතා වාචා: න තාවාහං පාපිම පරිනිබ්බායිස්සාමි. යාව මෙ ඉදං බ්‍රහ්මචරියං න ඉද්ධං චෙව හවිස්සති ඵීතඤ්ච විත්ථාරිකං[1] බාහුජඤ්ඤං පුථුභූතං යාව දෙවමනුස්සෙහි සුපකාසිතන්ති. එතරහි භන්තෙ භගවතෝ බ්‍රහ්මචරියං ඉද්ධඤ්චෙව ඵීතඤ්ච විත්ථාරිකං බාහුජඤ්ඤං පුථුභූතං යාව දෙවමනුස්සෙහි සුපකාසිතං.

එතරහි භන්තෙ උපාසිකා භගවතෝ සාවිකා වියත්තා විනීතා විසාරද පත්තයෝගක්ඛෙමා බහුස්සුතා ධම්මධරා ධම්මානුධම්මපටිපන්නා සාමීචි-පටිපන්නා අනුධම්මචාරිනියෝ සකං ආචරියකං උග්ගහෙත්වා ආචික්ඛන්ති දෙසෙන්ති පඤ්ඤපෙන්ති පට්ඨපෙන්ති විවරන්ති විභජන්ති උත්තානී-කරොන්ති. උප්පන්නං පරප්පවාදං සහධම්මෙන සුනිග්ගහීතං නිග්ගහෙත්වා සප්පාටිහාරියං ධම්මං දෙසෙන්ති.

පරිනිබ්බාතු 'දානි භන්තෙ භගවා පරිනිබ්බාතු සුගතෝ, පරිනිබ්බාන කාලෝ' දානි භන්තෙ භගවතෝ. භාසිතා ඛෝ පනෙසා භන්තෙ භගවතා වාචා: න තාවාහං පාපිම පරිනිබ්බායිස්සාමි. යාව මෙ ඉදං බ්‍රහ්මචරියං න ඉද්ධං චෙව හවිස්සති ඵීතඤ්ච විත්ථාරිකං[1] බාහුජඤ්ඤං පුථුභූතං යාව දෙවමනුස්සෙහි සුපකාසිතං. එතරහි භන්තෙ භගවතෝ බ්‍රහ්මචරියං ඉද්ධඤ්චෙව ඵීතඤ්ච විත්ථාරිකං බාහුජඤ්ඤං පුථුභූතං යාව දෙවමනුස්සෙහි සුපකාසිතං.

පරිනිබ්බාතු 'දානි භන්තෙ භගවා, පරිනිබ්බායතු සුගතෝ, පරිනිබ්බාන කාලෝ' දානි භන්තෙ භගවතෝති.

---

1. විත්ථාරිත--කත්ථචි

අපෙසාසත්තකෙකා තුවං පාපිම හොහි, නචිරං තථාගතස්ස පරිනිබ්බානං භවිස්සති, ඉතෝ තිණ්ණං මාසානං අච්චයෙන තථාගතෝ පරිනිබ්බායිස්සතීති.

අථ බෝ භගවා වාපාලෙ චෙතියෙ[1] සතෝ සම්පජානෝ ආයුසඞ්ඛාරං ඔසජ්ජි. ඔසට්ඨමත්තෙ ව භගවතා ආයුසඞ්ඛාරෙ මහාභූමිචාලෝ අහොසි භිංසනකෝ[2] සලොමහංසෝ.[3] දෙවදුන්දුභියෝ ච ඵලිංසු. අථ බෝ භගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි.

1. තුලමතුලඤ්ච සම්භවං
භවසඞ්ඛාරමවස්සජී[4] මුනී,
අජ්ඣත්තරතෝ සමාහිතෝ
අභින්දි කවචමිවත්තසම්භවන්ති.

අථ බෝ ආයස්මතෝ ආනන්දස්ස එතදහොසි: මහාවතායං භූමිචාලෝ, සුමහාවතායං භූමිචාලෝ භිංසනකෝ සලෝමහංසෝ. දෙවදුන්දුභියෝ ච ඵලිංසු. කෝ නුබෝ හෙතු. කෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවායාති:

අථ බෝ ආයස්මා ආනන්දෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ බෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවන්තං එතදවොච:

* මහාවතායං භන්තෙ භූමිචාලෝ* සුමහාවතායං භන්තෙ භූමිචාලෝ භිංසනකෝ සලෝමහංසෝ. දෙවදුන්දුභියෝ ච ඵලිංසු. කෝ නුබෝ හේතු, කෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවායාති:

අට්ඨ මේ ආනන්ද[5] හෙතු, අට්ඨ පච්චයා මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය, කතමෙ අට්ඨ:

---

1. වාසාලවෙතියෙ-දී.නි.
2. භිංසනකෝ-කත්ථචි
3. ලොමහංසනෝ-කත්ථචි
4. ඔස්සජී-සී.පී.
* "අච්ඡරියං වත භෝ අබ්භුතං වත භෝ මහාවතායං භූමිචාලෝ" ඉච්චාදිවසෙන මහාපරිනිබ්බාන සුත්තෙන දීපෙති.
5. අට්ඨ බෝ ඉමෙ ආනන්ද-දී.නි.ම.පා

1. අයං ආනන්ද මහාපථවී[1] උදකෙ පතිට්ඨිතා. උදකං වාතෙ ඨිතං, වාතෝ ආකාසට්ඨෝ හොති. සෝ ආනන්ද[2] සමයෝ යං මහාවාතා වායන්ති, මහාවාතා වායන්තා උදකං කම්පෙන්ති. උදකං කම්පිතං පථවිං කම්පෙති. අයං ආනන්ද පඨමෝ හෙතු[3] පඨමෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

2. පුනවපරං ආනන්ද සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉද්ධිමා චෙතෝවසිප්පත්තෝ දෙවතා වා මහිද්ධිකා මහානුභාවා[4] තස්ස පරිත්තා පථවිසඤ්ඤා භාවිතා හොති, අප්පමාණා ආපොසඤ්ඤා. සෝ ඉමං පථවිං කම්පෙති, සඞ්කම්පෙති, සම්පකම්පෙති[5] අයං ආනන්ද* දුතියෝ හෙතු, දුතියෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

3. පුනවපරං ආනන්ද යද බොධිසත්තෝ තුසිතා කායා චවිත්වා සතෝ සම්පජානෝ මාතුකුච්ඡිං ඔක්කමති, තදයං පථවී කම්පති සඞ්කම්පති සම්පකම්පති[6] අයං ආනන්ද* තතියෝ හෙතු. තතියෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

4. පුනවපරං ආනන්ද යද බොධිසත්තෝ සතෝ සම්පජානෝ මාතු කුච්ඡිසමා නික්ඛමති, තදයං පථවී කම්පති සඞ්කම්පති සම්පකම්පති. අයං ආනන්ද* චතුත්ථෝ හෙතු චතුත්ථෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

5. පුනවපරං ආනන්ද යද තථාගතෝ අනුත්තරං සම්මා සම්බොධිං අභිසම්බුජ්ඣති, තදයං පථවී කම්පති, සඞ්කම්පති සම්පකම්පති[6] අයං ආනන්ද* පඤ්චමෝ හෙතු පඤ්චමෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

6. පුනවපරං ආනන්ද යද තථාගතෝ අනුත්තරං ධම්මචක්කං පවත්තෙති, තදයං පථවී කම්පති, සඞ්කම්පති සම්පකම්පති.[6] අයං ආනන්ද* ඡට්ඨෝ හෙතු, ඡට්ඨෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

---

1. මහාපඨවි–මජ්ඣං
2. සෝ බෝ ආනන්ද–දී.නි.ම.සු
3. අයං පඨමෝ හෙතු–දී.නි.ම.සු
- 'ආනන්ද' ඉතිපදං ම.ප. සුත්තෙ නත්ථි
4. දෙවා වා මහිද්ධිකෝ මහානුභාවෝ–ඒජ්ඣං
5. සම්භෙමෙපති යම්පවෙධෙති–දී.නි.ම.සු
6. සම්පති සම්පවෙධති–දී.නි.ම.සු

7. පුනවපරං ආනන්ද යද තථාගතො සතො සම්පජානො ආයුසඞ්ඛාරං ඔසජ්ජති,[2] තදයං පඨවී කම්පති, සඞ්කම්පති, සම්පකම්පති[1]. අයං ආනන්ද* සත්තමෝ හෙතු, සත්තමෝ පච්චයා මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය.

8. පුනවපරං ආනන්ද යද තථාගතො අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායති, තදයං පඨවී කම්පති, සඞ්කම්පති, සම්පකම්පති.[1] අයං ආනන්ද* අට්ඨමෝ හෙතු, අට්ඨමෝ පච්චයෝ මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවාය. ඉමෙ ඛො ආනන්ද අට්ඨහෙතු, අට්ඨපච්චයා මහතෝ භූමිචාලස්ස පාතුභාවායාති.

චාපාලචෛත්‍යා සත්තමෝ.

තස්සුද්දානං:

ඉච්ඡා අලඤ්ච සඞ්ඛිත්තං-ගයා අභිභුනා සහ
විමොක්ඛකා දෙව ච චොහාරා-පරිසා භූමිචාලෙනාති.

---

1. සම්පකම්පති සම්පවෙධති – දී.නි.මහාපරිනිබ්බානසුත්තන්ත 2. ඔසජ්ජජ්ජති-මජ්ඣං.
* 'ආනන්ද' ඉති පදං ම.ප. සුමෙධතෙත්ථේ
* ''අච්ඡරියං වත භො අබ්භුතං වත භො මහාචතායං භූමිචාලෙ'' ඉච්ඡාදිවසෙන මහාපරිනිබ්බානසුත්තෙන දිසත්ති.

8. සමකවග්ගෝ

8. 2. 8. 1

පඨම සමනත්තපාසාදික සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

සද්ධෝ ච[1] භික්ඛවෙ භික්ඛු හොති, නෝ ච සීලවා[2], එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං 'කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා වා'ති. යතෝ ච ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච. එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොති.

සද්ධෝ ච භික්ඛවෙ භික්ඛු හොති සීලවා ච නෝ ච බහුස්සුතෝ එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං, ''කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා ච බහුස්සුතෝ වා'ති. යතෝ ච ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච බහුස්සුතෝ ච, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොති.

සද්ධෝ ච භික්ඛවෙ භික්ඛු හොති සීලවා ච, බහුස්සුතෝ ච, නෝ ච ධම්මකථිකෝ, -පෙ- ධම්මකථිකෝ ච නෝ ච පරිසාවචරෝ, -පෙ- පරිසාවචරෝ ච නෝ ච විසාරදෝ පරිසාය ධම්මං දෙසෙති, -පෙ- විසාරදෝ ච පරිසාය ධම්මං දෙසෙති. නෝ ච චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී -පෙ- චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති. අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, නෝ ච ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති: එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං, කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා ච බහුස්සුතෝ ච ධම්මකථිකෝ ච පරිසාවචරෝ ච විසාරදෝ ච පරිසාය ධම්මං දෙසෙය්‍යං, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී අස්සං අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී ආසවානංඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති.

---

1. සද්ධෝ- සී‍්‍යා
2. නොසීලවා- සී‍්‍යා

යතෝ ච ඛෝ භික්ඛවේ, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච බහුස්සුතෝ ච ධම්මකථිකෝ ච පරිසාවචරෝ ච විසාරදෝ ච පරිසාය ධම්මං දෙසෙති, චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා අනාසව චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොති.

ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සමන්නපාසාදිකෝ ච හොති සබ්බාකාරපරිපූරෝ චාති.

8. 2. 8. 2
දුතිය සමන්තපාසාදික සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

සද්ධෝ ච භික්ඛවේ, භික්ඛු හොති නෝ ච සීලවා. එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා චාති. යතෝ ච ඛෝ භික්ඛවේ, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති, සීලවා ච, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොති.

සද්ධෝ ච භික්ඛවේ, භික්ඛු හොති සීලවා ච නෝ ච බහුස්සුතෝ -පෙ- බහුස්සුතෝ ච නෝ ච ධම්මකථිකෝ, -පෙ- ධම්මකථිකෝ ච නෝ ච පරිසාවචරෝ, -පෙ- පරිසාවචරෝ ච හොති නෝ ච විසාරදෝ පරිසාය ධම්මං දෙසෙති,-පෙ- විසාරදෝ ච ධම්මං දෙසෙති නෝ ච යෙ තෙ සන්නා වීමොක්ඛා අතික්කම්ම රූපෙ ආරුප්පා තෙ කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, -පෙ- යෙ තෙ සන්නා වීමොක්ඛා අතික්කම්ම රූපෙ ආරුප්පා තෙ කායෙන ඵුසිත්වා විහරති නෝ ච ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං: කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා ච බහුස්සුතෝ ච ධම්මකථිකෝ ච පරිසාවචරෝ ච විසාරදෝ ච පරිසාය ධම්මං දෙසෙය්‍යං, යෙතෙ සන්නා වීමොක්ඛා අතික්කම්ම රූපෙ ආරුප්පා, තෙ කායෙන ඵුසිත්වා විහරෙය්‍යං -පෙ- ආසවානං ඛයා -පෙ- සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති.

යතෝ ච බෝ භික්ඛවේ, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච බහුසසුතෝ ච ධම්මකථිකෝ ච පරිසාවචරෝ ච විසාරදෝ ච පරියාය ධම්මං දෙසෙති, යෙතෙ සත්තා ඒමොක්ඛා අතික්කම්ම රූපෙ ආරුප්පා තෙ කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. ආසවානං බයා -පෙ- සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති, එවං සොතෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොති.

ඉමෙහි බෝ භික්ඛවෙ, අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු සම්මත්තපාසාදිකෝ ච හොති සඛිත්තාකාර පරිපූරෝ චාති.

8. 2. 8. 3

පඨම මරණසති සුත්තං

එකං සමයං භගවා නාදිකෙ[1] විහරති ගිඤ්ජකාවසථෙ. තත්‍ර බෝ භගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛු භගවතෝ පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

මරණසති භික්ඛවෙ භාවිතා බහුලීකතා මහප්ඵලා හොති මහානිසංසා අමතොගධා අමතපරියොසානා. භාවෙථ නො තුම්හෙ භික්ඛවෙ මරණසතින්ති?

එවං වුත්තෙ අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහං බෝ භන්තෙ, භාවෙමි මරණසතින්ති.

යථා කථං පන ත්වං භික්ඛු, භාවෙසි මරණසතින්ති? ඉධ මය්හං භන්තෙ, එවං හොති: අහොවතාහං රත්තින්දිවං ජීවෙය්‍යං, භගවතෝ සාසනං මනසි කරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං බෝ අහං භන්තෙ, භාවෙමි මරණසතින්ති.

---

1. නාතිකෙ- මජ්ඣං, නාටිකෙ- PTS

2. අඤ්ඤතරෝපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ හන්තෙ, භාතවමී මරණයතින්නී.

යථා කථං පන ත්වං භික්ඛු භාවෙසි මරණසතින්නී? ඉධ මයහං භන්තෙ, එවං හොති: අහොවතාහං දිවසං ජීවෙය්‍යං භගවතෝ සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං භන්තෙ, භාවෙමී මරණසතින්නී.

3. අඤ්ඤතරොපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ භන්තෙ, භාවෙමී මරණසතින්නී.

යථා කථං පන ත්වං භික්ඛු, භාවෙසි මරණ සතින්නී? ඉධ මයහං භන්තෙ, එවං හොති: අහොවතාහං උදඛන්දිවිස, ජීවෙය්‍යං භගවතෝ සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං භන්තෙ, භාවෙමී මරණසතින්නී.

4. අඤ්ඤතරොපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ භන්තෙ, භාවෙමී මරණසතින්නී.

යථා කථං පන ත්වං භික්ඛු භාවෙසි මරණසතින්නී? ඉධ මයහං භන්තෙ එවං හොති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං එකං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජාමි, භගවතෝ සාසන, මනසි කරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං භන්තෙ, භාවෙමී මරණසතින්නී.

5. අඤ්ඤතරොපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ භන්තෙ, භාවමී මරණසතින්නී. යථා කථං පන ත්වං භික්ඛු භාවෙසි මරණසතින්නී.?

ඉධ මයහං භන්තෙ, එවං හොති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං උපඩ්ඪපිණ්ඩපාතං භුඤ්ජාමි, භගවතෝ සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං භන්තෙ භාවෙමී මරණසතින්නී.

6. අඤ්ඤතරොපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ හන්න හාවෙමි මරණසතින්නී. යථා කථං පන තවං භික්ඛු, හාවෙසි මරණසතින්නී?

ඉධ මික්ඛං හන්න, එවං හොති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං, යදන්තරං වස්සාරෝ පඤ්ඤාලොපෙ සඞ්ඛාදිත්වා අජ්ඣොහරාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං හන්න, හාවෙමි මරණසතින්නී.

7. අඤ්ඤතරොපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ හන්න හාවෙමි මරණසතින්නී. යථා කථං පන තවං භික්ඛු, හාවෙසි මරණසතින්නී?

ඉධ මික්ඛං හන්න එවං හොති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං එකං ආලොපං සඞ්ඛාදිත්වා අජ්ඣොහරාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං හන්න හාවෙමි මරණසතින්නී.

8. අඤ්ඤතරොපි ඛෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: අහම්පි ඛෝ හන්න හාවෙමි මරණසතින්නී.

යථාකථම්පන තවං භික්ඛු, හාවෙසි මරණසතින්නී? ඉධ මික්ඛං හන්න එවං හොති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං අස්සසිත්වා වා පස්සසාමි, පස්සසිත්වා වා අස්සසාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. එවං ඛෝ අහං හන්න හාවෙමි මරණසතින්නී.

එවං වුත්තෙ භගවා තෙ භික්ඛූ ඒතදවොච: යථායං භික්ඛවෙ, භික්ඛු එවං මරණසති, භාවෙති: අහොවතාහං රත්තින්දිවං ජීවෙය්‍යං භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං බහුං වත මෙ කතං අස්සාති, යොපායං භික්ඛවෙ, භික්ඛු එවංමරණසති, භාවෙති: අහොවතාහං දිවසං ජීවෙය්‍යං භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. යොපායං භික්ඛවෙ, භික්ඛු එවං මරණසති, භාවෙති, අහොවතාහං උපඩ්ඪදිවසං ජීවෙය්‍යං, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුංවත මෙ කතං අස්සාති, යොපායං භික්ඛවෙ, භික්ඛු එවං මරණසතිං භාවෙති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං එකං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති. යොපායං භික්ඛවෙ, භික්ඛු එවං මරණසතිං භාවෙති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං, යදන්තරං උපඩ්ඪපිණ්ඩපාතං භුඤ්ජාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති, යොපායං භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං මරණසතිං භාවෙති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං වත්ථාදිරා වා පඤ්ච ආලොපෙ සඞ්ඛාදිත්වා අජ්ඣොහරාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති, ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ භික්ඛු පමත්තා විහරන්ති දන්ධං මරණසතිං භාවෙන්ති ආසවානං ඛයාය.

යො ච ඛ්වායං භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං මරණසතිං භාවෙති; අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං යදන්තරං එකං ආලොපං සඞ්ඛාදිත්වා අජ්ඣොහරාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං බහුං වත මෙ කතං අස්සාති, යොපායං භික්ඛවෙ භික්ඛු මරණසතිං භාවෙති: අහොවතාහං තදන්තරං ජීවෙය්‍යං, යදන්තරං අස්සසිත්වා වා පස්සසාමි ව පස්සසිත්වා වා අස්සසාමි, භගවතො සාසනං මනසිකරෙය්‍යං, බහුං වත මෙ කතං අස්සාති, ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ භික්ඛු අපමත්තා විහරන්ති නිච්චං මරණසතිං භාවෙන්ති ආසවානං ඛයාය.

තස්මා තිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං: අප්පමත්තා විහරිස්සාම, නිච්චං මරණසතිං භාවෙය්‍යාම ආසවානං ඛයායාති. එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

8. 2. 8. 4
දුතියමරණසති සුත්තං

එකං සමයං භගවා නාදිකෙ විහරති ගිඤ්ජකාවසථෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

මරණසති භික්ඛවෙ භාවිතා බහුලීකතා මහප්ඵලා හොති මහානිසංසා අමතොගධා අමතපරියොසානා. කථං භාවිතා ච භික්ඛවෙ, මරණසති කථං බහුලීකතා මහප්ඵලා හොති මහානිසංසා අමතොගධා අමතපරියොසානා:

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු දිවසෙ නිසක්ඛත්තං රත්තියා පතිහිතාය[1] ඉතිපටිසඤ්ඤික්ඛති: බහුකා ඛො මෙ පච්චයා මරණස්ස. අහි වා මං ඩංසෙය්‍ය, විච්ඡිකො වා මං ඩංසෙය්‍ය, සතපදී වා මං ඩංසෙය්‍ය, තෙන මෙ අස්ස කාලකිරියා. සො මම අස්ස අන්තරායො, උපඛලිත්වා වා පපතෙය්‍යං, භත්තං වා මෙ භුත්තං බ්‍යාපජ්ජෙය්‍ය, පිත්තං වා මෙ කුප්පෙය්‍ය, සෙම්හං වා මෙ කුප්පෙය්‍ය, සත්ථකා වා මෙ වාතා කුප්පෙය්‍යුං, මනුස්සා වා මං උපක්කමෙය්‍යුං, අමනුස්සා වා මං උපක්කමෙය්‍යුං, තෙන මෙ අස්ස කාලකිරියා, සො මම අස්ස අන්තරායොති.

තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤ්ඤික්ඛිතබ්බං: අත්ථි නු ඛො මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපහීනා යෙ මෙ අස්සු රත්තිං කාලං කරොන්තස්ස අන්තරායායාති. සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: අත්ථි මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපහීනා යෙ මෙ අස්සු රත්තිං කාලං කරොන්තස්ස අන්තරායායාති. තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය අධිමත්තං ඡන්දෙ ච වායාමෙ ච උස්සාහෙ ච උස්සොළ්හි ච අප්පටිවානි ච සති ච සම්පජඤ්ඤෙ ච කරණීයං.

---

1. පටිහිතාය- PTS.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, ආදිත්තවෙලො වා ආදිත්තසීසො වා තථූපමාය වෙලූපමාය වා සීසූපමාය වා නිබ්බාපනාය අධිමත්තං ඡන්දං කරෙය්‍යාථ වායාමං කරෙය්‍යාථ උස්සාහං කරෙය්‍යාථ උස්සොළ්හිං කරෙය්‍යාථ අප්පටිවානිං කරෙය්‍යාථ සතිං කරෙය්‍යාථ සම්පජඤ්ඤං කරෙය්‍යාථ, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, තෙන භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය අධිමත්තං ඡන්දඤ්ච වායාමඤ්ච උස්සාහඤ්ච උස්සොළ්හිඤ්ච අප්පටිවානිඤ්ච සතිඤ්ච සම්පජඤ්ඤඤ්ච කරණීයං.

සචෙ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: නප්පී මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අප්පහීනා යෙ මෙ අස්සු රත්තිං කාලඞ්කිරියාය සංවත්තනිකා අන්තරායාය්‍යාති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තතොව පිතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු රත්තියා නික්ඛන්තාය දිවසෙ පතිහිතෙ ඉති පටිසඤ්ඤික්ඛති: බහුකා ඛො මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අප්පහීනා යෙ මෙ අස්සු දිවා කාලඞ්කිරියාය, සොහං මම අස්ස අන්තරායාය්‍යාති. උපක්කිලිට්ඨා වා මෙ උපතෙය්‍යුං, හඤ්ඤංවා මෙ භුඤ්ඤං බ්‍යාපජ්ජෙය්‍ය, පිත්තං වා මෙ කුප්පෙය්‍ය සෙම්හං වා මෙ කුප්පෙය්‍ය, සත්ථකා වා මෙ වාතා කුප්පෙය්‍යුං, මනුස්සා වා මං උප්පක්කමෙය්‍යුං, අමනුස්සා වා මං උප්පක්කමෙය්‍යුං, තෙන මෙ අස්ස කාලකිරියා. සොහං මම අස්ස අන්තරායාය්‍යාති. එතෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤ්ඤික්ඛිතබ්බං: අත්ථි නු ඛො මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අප්පහීනා යෙ මෙ අස්සු දිවා කාලඞ්කිරියාය සංවත්තනිකා අන්තරායාය්‍යාති.

සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: අත්ථි මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අප්පහීනා යෙ මෙ අස්සු දිවා කාලඞ්කිරියාය සංවත්තනිකා අන්තරායාය්‍යාති. තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය අධිමත්තං ඡන්දඤ්ච වායාමඤ්ච උස්සාහඤ්ච උස්සොළ්හිඤ්ච අප්පටිවානිඤ්ච සතිඤ්ච සම්පජඤ්ඤඤ්ච කරණීයං.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, ආදිත්තචෙලා වා ආදිත්තසිසෝ වා තසෙසව චෙලසස වා සීසසස වා නිබ්බාපනාය අධිමත්තං ඡන්දඤ්ච වායාමඤ්ච, උසසාහඤ්ච,උ්සෙසාළ්හිඤ්ච අපපටිවානිඤ්ච සතිඤ්ච සම්පජඤ්ඤඤ්ච කරෙය්‍ය, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, තෙන භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය අධිමත්තං ඡන්දො ච වායාමො ච උසසාහො ච උසෙසාළ්හි ච අපපටිවානි ච සති ච සම්පජඤ්ඤඤ්ච කරණීයං.

සචෙ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති: නප්පී මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපපහීනා, යෙ මෙ අසසු දිවාකාලං කරොන්තසස අන්තරායායාති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජන විහාතබබං අහොරත්තානුසික්ඛීනා කුසලෙසු ධම්මෙසු.

එවං භාවිතා ඛො භික්ඛවෙ මරණසති එවං බහුලීකතා මහපඵලා හොති මහානිසංසා අමතොගධා අමතපරියොසානාති.

8. 2. 8. 5

පඨමසම්පද සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමා භික්ඛවෙ සම්පදා. කතමා අට්ඨ: උට්ඨානසම්පදා, ආරක්ඛසම්පදා, කල්‍යාණමිත්තතා, සමජීවිතා, සද්ධාසම්පදා, සීලසම්පදා, චාගසම්පදා, පඤ්ඤා සම්පදා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ, අට්ඨ සම්පදානි.

1. උට්ඨාතා කම්මධෙය්‍යෙසු- අපපමත්තො විධානවා
සමං කපෙපති ජීවිතං- සමඤ්ඤං අනුරක්ඛති.

2. සද්ධා සීලෙන සම්පන්නො වදඤ්ඤූ විතමච්ඡරො,
නිච්චං මග්ගං විසොධෙති- සොත්ථානං සම්පරායිකං.

3. ඉච්චෙවතෙ අට්ඨධම්මා ච සද්ධසස සරමෙසීනො
අක්ඛාතා. සච්චනාමෙන උභයත්ථ සුබාවහා.

4. දිට්ඨධම්මහිතත්ථාය සම්පරායසුඛාය ච
එවංගතං ගහට්ඨානං චාගො සුඛෙඤ්ච පවඩ්ඪතීති.

8. 2. 8. 6

දුතිය සමපද සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමා භික්ඛවේ සම්පදා: කතමා අට්ඨ: උට්ඨානසම්පදා, ආරක්ඛසම්පදා, කල්‍යාණමිත්තතා, සමජීවිකතා, සද්ධාසම්පදා, සීලසම්පදා, චාගසම්පදා, පඤ්ඤාසම්පදාති.

1. කතමා ච භික්ඛවේ උට්ඨානසම්පදා:

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ යෙන කම්මට්ඨානේන ජීවිකං කප්පේති යදි කසියා යදි වණිජ්ජාය යදි ගොරක්ඛේන යදි ඉස්සත්ථේන යදි රාජපෝරිසේන යදි සිප්පඤ්ඤතරේන, තත්‍ර දක්ඛෝ හෝති අනලසෝ තත්‍රූපායාය වීමංසාය සමන්නාගතෝ අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං, අයං වුච්චති භික්ඛවේ උට්ඨානසම්පදා.

2. කතමා ච භික්ඛවේ ආරක්ඛසම්පදා;

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තස්ස භොගා හොන්ති උට්ඨානවීරියාධිගතා බාහාබලපරිචිතා සෙදාවක්ඛිත්තා ධම්මිකා ධම්මලද්ධා සෝ තේ[1] ආරක්ඛේන ගුත්තියා සම්පාදේති 'කින්ති මේ භොගේ නේව රාජානෝ හරෙය්‍යුං, න චෝරා හරෙය්‍යුං, න අග්ගි ඩහෙය්‍ය, න උදකං වහෙය්‍ය, න අප්පියා දායාදා හරෙය්‍යුන්ති. අයං වුච්චති භික්ඛවේ ආරක්ඛසම්පදා.

3. කතමා ච භික්ඛවේ කල්‍යාණමිත්තතා;

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ යස්මිං ගාමේ වා නිගමේ වා පටිවසති. තත්‍ර යේ තේ හොන්ති ගහපති වා ගහපතී වා දහරා වා දහරියෝ වා වුද්ධසීලිනෝ වා වුද්ධසීලිනියෝ සද්ධාසම්පන්නා සීලසම්පන්නා චාගසම්පන්නා පඤ්ඤාසම්පන්නා, තේහි සද්ධිං සන්නිට්ඨති, සල්ලපති, සාකච්ඡං සමාපජ්ජති, යථාරූපානං සද්ධාසම්පන්නානං සද්ධාසම්පදං අනුසික්ඛති, යථාරූපානං සීලසම්පන්නානං සීලසම්පදං අනුසික්ඛති, යථා රූපානං චාගසම්පන්නානං චාගසම්පදං අනුසික්ඛති, යථාරූපානං පඤ්ඤාසම්පන්නානං පඤ්ඤාසම්පදං අනුසික්ඛති. අයං වුච්චති භික්ඛවේ කල්‍යාණමිත්තතා.

---

1. සෝ තෙ න– සප්පී.

4. කතමාව භික්ඛවේ සම්ජීවිතා:

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ ආයඤ්ච[2] හොගානං විදිත්වා වයඤ්ච හොගානං විදිත්වා සමං ජීවිතං කප්පෙති, න අවෙලාගාළ්හං, නාතිහීනං, එවං මේ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති න ච මේ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ, තුලාධාරෝ වා තුලාධාරන්තේවාසී වා තුලං පග්ගහෙත්වා ජානාති, එත්තකේනේව ඕනතං, එත්තකේනේව උන්නතන්ති. එවමේව ඛෝ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ ආයඤ්ච හොගානං විදිත්වා වයඤ්ච හොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති, න අවෙලාගාළ්හං, න අතිහීනං, එවං මේ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති න ච මේ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති.

සචායං භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ අප්පායෝ සමානෝ උළාරං ජීවිතං කප්පෙති, තස්ස භවන්තේ වණ්ණාවරා: උදුම්බරඛාදිකං වායං[1] කුලපුත්තෝ හොගේ ඛාදතීති. සචේ පනායං භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ මහායෝ සමානෝ කසිරං ජීවිකං කප්පෙති, තස්ස හවන්තේ වණ්ණාරෝ: අජ්ඣද්ධුමාටිකං වායං කුලපුත්තෝ මරිස්සතී'ති. යතෝ ච ඛ්වායං භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ ආයඤ්ච හොගානං විදිත්වා වයඤ්ච හොගානං විදිත්වා සමං ජීවිකං කප්පෙති, න අවෙලාගාළ්හං, න අතිහීනං, එවං මේ ආයෝ වයං පරියාදාය ඨස්සති, න ච මේ වයෝ ආයං පරියාදාය ඨස්සතීති. අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්ජීවිතා.

5. කතමා ච භික්ඛවේ සද්ධාසම්පදා:

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ සද්ධෝ හොති සද්දහති තථාගතස්ස බෝධිං, "ඉතිපිසෝ භගවා -පෙ- සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා"ති. අයං වුච්චති භික්ඛවේ, සද්ධාසම්පදා.

6. කතමා ච භික්ඛවේ සීලසම්පදා:

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති. -පෙ- සුරාමේරය මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතෝ හොති. අයං වුච්චති භික්ඛවේ සීලසම්පදා.

7. කතමාව භික්ඛවේ චාගසම්පදා:

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ විගතමලමච්ඡේරේන චේතසා අගාරං අජ්ඣාවසති -පෙ- යාවදෝගෝ දානසංවිභාගරතෝ. අයං වුච්චති භික්ඛවේ චාගසම්පදා.

---

1. අයඤ්චව- කත්ථචි.
2. උදුම්බරඛාදි වායං - මජ්ඣං.
3. අමජ්ඣමරණං වායං - මජ්ඣං.

8. කතමාව භික්ඛවේ පඤ්ඤාසම්පදා:

ඉධ භික්ඛවේ කුලපුත්තෝ පඤ්ඤවා හොති -පෙ- සම්මා දුක්ඛක්ඛය ගාමිනියා. අයං වුච්චති භික්ඛවේ පඤ්ඤාසම්පදා.

ඉමා ඛෝ භික්ඛවේ අට්ඨසම්පදාති.

21. උට්ඨාතා කම්මධෙය්‍යේසු අප්පමත්තෝ විධානවා,
සමං කපෙති ජීවිකං සමහතං අනුරක්ඛති.

22. සද්ධෝ සීලෙන සම්පන්නෝ වදඤ්ඤූ වීතමච්ඡරෝ,
නිච්චං මග්ගං විසෝධෙති සොත්ථානං සම්පරායිකං.

23. ඉච්චේවතෙ අට්ඨධම්මා ච යද්ධස්ස සරමෙසිනෝ,
අසඛ්ඛාතා සච්චනාමෙන උභයත්ථ සුඛාවහා.

24. දිට්ඨධම්මහිතත්ථාය සම්පරායසුඛාය ච,
එවමෙතං ගහට්ඨානං වාගෝ ථුණ්ණඤ්ච පවට්ඨතීති,

8. 2. 8. 7

ඉච්ඡා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

තත්‍ර ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ භික්ඛූ ආමන්තෙසි ආවුසෝ භික්ඛවොති ආවුසොති ඛෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං ආයස්මා සාරිපුත්තෝ එතදවොච.

අට්ඨි මෙ ආවුසෝ පුග්ගලා සන්ත්‍යා සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං කතමෙ. අට්ඨ:

ඉධාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තස්ස විහරතෝ නිරායත්තඋච්ඡන්දිනෝ ඉච්ඡා උප්පජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය: තස්ස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නූප්පජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන සොචති කිලමති පරිදෙවති, උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය, උට්ඨහති සටති, වායමති ලාභාය. න ච ලාභී සොචී ච පරිදෙවී ච චුත්තෝ ච සද්ධම්මා.

2. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසඤ්ඤවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති, සටති වායමති ලාභාය. තසස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන මජ්ජති පමජ්ජති, මද පමාදමාපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. ලාභී ච මදී ච පමාදී ච වුතෝ ච සද්ධම්මා.

3. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසඤ්ඤවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. තසස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ අවායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නුපපජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති. සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. න ච ලාභී සොචී ච පරිදෙවී ච වුතෝ ච සද්ධම්මා.

4. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසඤ්ඤවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය, සෝ න උට්ඨහති, න සටති න වායමති ලාභාය. තසස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ අවායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන මජ්ජති පමජ්ජති. මද පමාදමාපජ්ජති, අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. න උට්ඨහති, න සටති, න වායමති ලාභාය. ලාභී ච මදී ච පමාදී ච වුතෝ ච සද්ධම්මා.

5. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසඤ්ඤවුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය, සෝ උට්ඨහති, සටති වායමති ලාභාය, තසස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නුපපජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන න සොචති, න කිලමති, න පරිදෙවති, න උරත්තාළිං කන්දති, න සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. නව ලාභී න ව සොචී න ව පරිදෙවී අච්චන්තා ව සද්ධම්මා.

6. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසයත්තාවුත්ති-නෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. තසස උට්ඨහතෝ සටතෝ වායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන න මජ්ජති න පමජ්ජති න පමාදමාපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. උට්ඨහති සටති වායමති ලාභාය. ලාභී ච න ච මදී න ච පමාදී අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

7. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසයත්ත වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය. සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. තසස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ අවායමතෝ ලාභාය ලාභෝ නූපපජ්ජති. සෝ තෙන අලාභෙන න සොචති න කිලමති, න පරිදෙවති, න උරත්තාළිං කන්දති. න සම්මොහං ආපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ, භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. න උට්ඨහති, න සටති, න වායමති ලාභාය. න ච ලාභී න ච සොචී න ච පරිදෙවී අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

8. ඉධ පනාවුසෝ භික්ඛුනෝ පවිවිත්තසස විහරතෝ නිරාසයත්ත වුත්තිනෝ ඉච්ඡා උපපජ්ජති ලාභාය, සෝ න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය, තසස අනුට්ඨහතෝ අසටතෝ අවායමතෝ ලාභාය ලාභෝ උපපජ්ජති. සෝ තෙන ලාභෙන න මජ්ජති, න පමජ්ජති න පමාද මාපජ්ජති. අයං වුච්චතාවුසෝ භික්ඛු ඉච්ඡා විහරති ලාභාය. න උට්ඨහති න සටති න වායමති ලාභාය. ලාභී ච න ච මදී ච න ච පමාදී ච අච්චුතෝ ච සද්ධම්මා.

ඉමෙ ඛෝ ආවුසෝ අට්ඨ පුග්ගලා සන්තා සංවිජ්ජමානා ලොකසම්මති.

8. 2. 8. 8
අලං සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

තත්‍ර ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා භික්ඛු ආමන්තෙසි –පෙ– ජහි ආවුසෝ ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අත්තනො අලං පරෙසං. කතමෙහි ජහි:

ඉධාවුසො භික්ඛු විපඤ්ඤතී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු, සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරකජාතිකො හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛී හොති. අප්පමඤ්ඤාය ධම්මං අඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නො ච හොති. කල්‍යාණවාචො ච හොති, කල්‍යාණවාක්කරණො පොරියා වාචාය සමන්නාගතො විඤ්ඤාපනියා. සඳ්දසඝකො ච හොති සමාදපකො සමුත්තෙජකො සම්පහංසකො සබ්‍රහ්මචාරීනං.

ඉමෙහි ඛො ආවුසො ජහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අත්තනො අලං පරෙසං.

පඤ්චහාවුසො ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අත්තනො, අලං පරෙසං. කතමෙහි පඤ්චහි;

ඉධාවුසො භික්ඛු න හෙව ඛො විපඤ්ඤතී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු, සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරකජාතිකො හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛී හොති. අප්පමඤ්ඤාය ධම්මං අඤ්ඤාය ධම්මානුධම්ම පටිපන්නො ච හොති. කල්‍යාණවාචො ච හොති –පෙ– සඳ්දසඝකො ච හොති –පෙ– සබ්‍රහ්මචාරීනං.

ඉමෙහි ඛො ආවුසො පඤ්චහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අත්තනො, අලං පරෙසං.

චතුහාවුසො ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අත්තනො, නාලං පරෙසං.[1] කතමෙහි චතුහි:

ඉධාවුසො භික්ඛු විපඤ්ඤතී ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු, සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරණජාතිකො හොති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරික්ඛී හොති, අප්පමඤ්ඤාය ධම්මං අඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නො හොති. නො ච කල්‍යාණවාචො හොති –පෙ– නො ච සඳ්දසඝකො හොති –පෙ– 'සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි ඛො ආවුසො චතුහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අලං අත්තනො නාලං පරෙසං.[1]

---

1. නො පරෙසං - සීමු.

චතූහාවුසෝ ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං නාලං අත්තනෝ.[1] කතමෙහි චතූහි:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු විපපනිසන්තී ච හොති කුසලෙසු ධම්මේසු සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරකජාතිකෝ හොති. තෝ ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛී හොති, තෝ ච අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්ම පටිපන්නෝ හොති. කල්‍යාණවාචෝ ච හොති -පෙ- සඳ්ධසඛකෝ ච හොති සබ්‍රහ්මචාරීනං, ඉමේහි ඛෝ ආවුසෝ චතූහි ධම්මේහි සමන්නාගතෝ අලං පරෙසං, නාලං අත්තනෝ.[1]

තීහාවුසෝ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං.[2] කතමෙහි තීහි:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපපනිසන්තී ච හොති කුසලෙසු ධම්මේසු සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරකජාතිකෝ හොති. ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛී හොති. අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ ච හොති. තෝ ච කල්‍යාණවාචෝ හොති -පෙ- තෝ ච සඳ්ධසඛකෝ හොති සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමේහි ඛෝ ආවුසෝ තීහි ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ, නාලං පරෙසං.[2]

තීහාවුසෝ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං, නාලං අත්තනෝ[1]. කතමෙහි තීහි:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපපනිසන්තී ච හොති කුසලෙසු ධම්මේසු, සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරකජාතිකෝ හොති. තෝ ච ධතානං ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛී හොති. තෝ ච අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති, කල්‍යාණවාචෝ ච හොති -පෙ- සඳ්ධසඛකෝ ච හොති -පෙ- සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමේහි ඛෝ ආවුසෝ තීහි ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං නාලං අත්තනෝ,[1]

දවීහාවුසෝ ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ තෝ පරෙසං[3] කතමෙහි දවීහි:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු න හෙව ඛෝ විපපනිසන්තී ච හොති කුසලෙසු ධම්මේසු. සුතානඤ්ච ධම්මානං ධාරකජාතිකෝ හොති. ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථූපපරිකඛී හොති, අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්ම පටිපන්නෝ හොති. තෝ ච කල්‍යාණවාචෝ හොති -පෙ- තෝ ච සඳ්ධසඛකෝ හොති -පෙ- සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමේහි ඛෝ ආවුසෝ දවීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං අත්තනෝ. නාලං පරෙසං.[3]

---

1. තෝ අත්තනෝ - සීමු.
2. තෝ පරෙසං - සීමු.
3. තෝ පරෙසං - සීමු.

දවීහාවුසෝ ධම්මේහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං නාලං අත්තනෝ[1] කතමෙහි දවීහි:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු න හෙව බෝ ඛිපපනිසන්ති ච හොති කුසලෙසු ධම්මෙසු, නො ච සුතානං ධම්මානං ධාරකජාතිකෝ හොති -පෙ- නො ච අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති, කල්‍යාණ වාචෝ ච හොති, කල්‍යාණවාක්කරණෝ පොරියා වාචාය සමන්නාගතෝ විඤ්ඤවිඤ්ඤාය අනෙලගලාය අත්ථස්ස විඤ්ඤාපනියා, සද්ධස්සකෝ ච හොති සමාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනං. ඉමෙහි බෝ ආවුසෝ දවීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ භික්ඛු අලං පරෙසං, නාලං අත්තනෝ[1]ති.

8. 2. 8. 9

සෙඛපරිහානිය සුත්තං

[යාවත්තිනිදානං]

අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනෝ පරිහානාය සංවත්තන්ති. කතමෙ අට්ඨ:

කම්මාරාමතා, භස්සාරාමතා, නිද්දාරාමතා, සඞ්ගණිකාරාමතා, ඉන්ද්‍රියෙසු අගුත්තද්වාරතා, භොජනෙ අමත්තඤ්ඤුතා, සංසග්ගාරාමතා, පපඤ්චාරාමතා. ඉමෙ බෝ භික්ඛවෙ අට්ඨ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනෝ පරිහානාය සංවත්තන්ති.

අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනෝ අපරිහානාය සංවත්තන්ති. කතමෙ අට්ඨ:

න කම්මාරාමතා, න භස්සාරාමතා, න නිද්දාරාමතා, න සඞ්ගණිකාරාමතා, ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරතා, භොජනෙ මත්තඤ්ඤුතා, අසංසග්ගාරාමතා, නිප්පපඤ්චාරාමතා, ඉමෙ බෝ භික්ඛවෙ අට්ඨ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනෝ අපරිහානාය සංවත්තන්තීති.

---

1. එතා අත්තනෝ - සී‍ටු.

8. 2. 8. 10

කුසීතාරම්භවත්ථු සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ කුසීතවත්ථූනි. කතමානි අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කම්මං කත්තබ්බං හොති. තස්ස එවං හොති: කම්මං ඛො මෙ කත්තබ්බං භවිස්සති. කම්මං ඛො පන මෙ කරොන්තස්ස කායො කිලමිස්සති හන්දහං නිපජ්ජාමීති. සො නිපජ්ජති, න විරියං ආරභති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං කුසීතවත්ථු.

2. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කම්මං කතං හොති. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො කම්මං අකාසිං, කම්මං ඛො පන මෙ කරොන්තස්ස කායො කිලන්තො, හන්දහං නිපජ්ජාමීති. සො නිපජ්ජති, න විරියං ආරභති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය, ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං කුසීතවත්ථු.

3. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා මග්ගො ගන්තබ්බො හොති. තස්ස එවං හොති: 'මග්ගො මෙ ගන්තබ්බො භවිස්සති, මග්ගං ඛො පන මෙ ගච්ඡන්තස්ස කායො කිලමිස්සති, හන්දහං නිපජ්ජාමී'ති. සො නිපජ්ජති න විරියං ආරභති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය ඉදං භික්ඛවෙ, තතියං කුසීතවත්ථු.

4. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා මග්ගා ගතො හොති. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො මග්ගා අගමාසිං, මග්ගං ඛො පන මෙ ගච්ඡන්තස්ස කායො කිලන්තො, හන්දහං නිපජ්ජාමී'ති, සො නිපජ්ජති, න විරියං ආරභති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ චතුත්ථං කුසීතවත්ථු.

5. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තෝ න ලභති ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. තස්ස එවං හෝති: අහං ඛො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තෝ නාලත්ථං ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං, තස්ස මෙ කායෝ කිලන්තෝ, අකම්මඤ්ඤෝ, හන්දහං නිපජ්ජාමී'ති. සෝ නිපජ්ජති. -පෙ- අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ, පඨමං කුසීතවත්ථු.

6. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තෝ ලභති ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තෝ අලත්ථං ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. තස්ස මෙ කායෝ ගරුකෝ අකම්මඤ්ඤෝ, මාසාචිතං[1] මඤ්ඤෙ, හන්දහං නිපජ්ජාමී'ති සෝ නිපජ්ජති -පෙ- අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං කුසීතවත්ථු.

7. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනෝ උප්පන්නෝ හොති අප්පමත්තකෝ ආබාධෝ, තස්ස එවං හොති: "උප්පන්නෝ ඛො මෙ අයං අප්පමත්තකෝ ආබාධෝ, අත්ථිකතාපෙපා[2] නිපජ්ජිතුං[3] හන්දහං නිපජ්ජාමී'ති. සෝ නිපජ්ජති -පෙ- අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ තතියං කුසීතවත්ථු.

8. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ගිලානා වුට්ඨිතෝ හොති, අචිරවුට්ඨිතෝ ගෙලඤ්ඤෙ. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො ගිලානා වුට්ඨිතෝ අචිරවුට්ඨිතෝ ගෙලඤ්ඤෙ, තාහං මෙ කායෝ දුබ්බලෝ අකම්මඤ්ඤෙ. හන්දහං නිපජ්ජාමීති. සෝ නිපජ්ජති, න විරියං ආරභති අපත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ අට්ඨමං කුසීතවත්ථු.

ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨ කුසීතවත්ථූනි ති.

---

1. මාසාචිතකං - සීමු.
2. අත්ථිකතාපෙපා - සීමු.
3. නිපජ්ජිතුං - සීමු.

අට්ඨිමානි භික්ඛවෙ ආරම්භවත්ථූනි. කතමානි අට්ඨ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කම්මං කත්තබ්බං හොති. තස්ස එවං හොති: කම්මං ඛො මෙ කත්තබ්බං භවිස්සති, කම්මං ඛො පන මෙ කරොන්තෙන න සුකරං බුද්ධානං සාසනං මනසිකාතුං, හන්දහං පටිගච්චෙව විරියං ආරභාමි අපත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියායා'ති සො විරියං ආරභති අපත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ආරම්භවත්ථු.

2. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කම්මං කතං හොති. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො කම්මං අකාසිං, කම්මං ඛො පනාහං කරොන්තො නාසක්ඛිං බුද්ධානං සාසනං මනසිකාතුං, හන්දහං විරියං ආරභාමි අපත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. සො විරියං ආරභති අපත්තස්ස පත්තියා, අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං ආරම්භවත්ථු.

3. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා මග්ගෙ ගන්තුකාමා හොති. තස්ස එවං හොති: මග්ගෙ ඛො මෙ ගන්තුකාමා භවිස්සති, මග්ගං ඛො පන මෙ ගච්ඡන්තෙන න සුකරං බුද්ධානං සාසනං මනසිකාතුං. හන්දහං පටිගච්චෙව විරියං ආරභාමි. -පෙ-. ඉදං භික්ඛවෙ තතියං ආරම්භවත්ථු.

4. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා මග්ගෙ ගතො හොති. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො මග්ගං අගමාසිං, මග්ගං ඛො පනාහං ගච්ඡන්තා නාසක්ඛිං බුද්ධානං සාසනං මනසිකාතුං, හන්දහං විරියං ආරභාමි -පෙ- ඉදං භික්ඛවෙ චතුත්ථං අරම්භවත්ථු.

5. පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තො න ලභති ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. තස්ස එවං හොති: අහං ඛො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තො නාලත්ථං ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං, තස්ස මෙ කායො ලහුකො කම්මඤ්ඤා, හන්දහං විරියං ආරභාමි -පෙ- ඉදං භික්ඛවෙ පඤ්චමං ආරම්භවත්ථු.

6. පුනවපරං භික්ඛවේ, භික්ඛු ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තෝ ලභති ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. තස්ස එවං හොති: අහං ඛෝ ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය චරන්තෝ අලත්ථං ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. තස්ස මේ කායෝ බලවා කම්මඤ්ඤෝ. හන්දාහං වීරියං ආරභාමි -පෙ- ඉදං භික්ඛවේ, ඡට්ඨං ආරම්භවත්ථු.

7. පුනවපරං භික්ඛවේ, භික්ඛූනං උපජ්ඣායෝ හොති අපපටිඤ්ඤකා ආබාධිකා. තස්ස එවං හොති: උපජ්ඣායෝ ඛෝ මේ අයං අපපටිඤ්ඤකා ආබාධිකා. යානං ඛෝ පනේතං විජ්ජති යං මේ ආබාධිකා පවඩ්ඪෙය්‍යා. හන්දාහං පටිගණ්හේව්‍ව වීරියං ආරභාමි -පෙ- ඉදං භික්ඛවේ, සත්තමං ආරම්භවත්ථු.

8. පුනවපරං භික්ඛවේ, භික්ඛු ගිලානෝ වුට්ඨිතෝ හොති, අචිර වුට්ඨිතෝ ගෙලඤ්ඤේ. තස්ස එවං හොති: අහං ඛෝ ගිලානෝ වුට්ඨිතෝ, අචිර-වුට්ඨිතෝ ගෙලඤ්ඤේ. යානං ඛෝ පනේතං විජ්ජති යං මේ ආබාධෝ පච්චුදාවත්තෙය්‍ය, හන්දාහං පටිගණ්හේව්‍ව වීරියං ආරභාමි අපත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. සෝ වීරියං ආරභති අපත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. ඉදං භික්ඛවේ, අට්ඨමං ආරම්භවත්ථු.

ඉමානි ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨ ආරම්භවත්ථූනීති.

යමකවග්ගෝ අට්ඨමෝ.

තස්සුද්දානං:

දෙව සද්ධා දෙව මරණසති - දෙව සම්පද අථාපරෙ
ඉච්ඡා අලං පරිඤාතං - කුසිතං ආරම්භවත්ථූනීති.

9. සතිවග්ගො

8. 2. 9. 1

සතිසම්පජඤ්ඤ සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

යතිසම්පජඤ්ඤ භික්ඛවේ, අයං සම්පජඤ්ඤවිපන්නස්ස හතූපනිසං හොති හිරාහතප්පං. හිරාහතප්පෙ අසති හිරාහතප්පවිපන්නස්ස හතූපනිසා හොති ඉන්ද්‍රියසංවරා ඉන්ද්‍රියසංවරෙ අසති ඉන්ද්‍රියසංවර විපන්නස්ස හතූපනිසං හොති සීලං. සීලෙ අසති සීලවිපන්නස්ස හතූපනිසා හොති සම්මාසමාධි. සම්මාසමාධිම්හි අසති සම්මාසමාධිවිපන්නස්ස හතූපනිසං හොති යථාභූතඤාණදස්සනං. යථාභූතඤාණදස්සනෙ අසති යථාභූතඤාණදස්සනවිපන්නස්ස හතූපනිසො හොති නිබ්බිදාවිරාගො. නිබ්බිදාවිරාගෙ අසති නිබ්බිදාවිරාගවිපන්නස්ස හතූපනිසං හොති විමුත්තිඤාණදස්සනං

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ, රුක්ඛස්ස සාඛාපලාසවිපන්නෙ, නස්ස පපටිකාපි න පාරිපූරිං ගච්ඡති, තචොපි පෙළාපි සාරොපි න පාරිපූරිං ගච්ඡති. එවමෙව ඛො භික්ඛවේ, යතිසම්පජඤ්ඤ අසති සතිසම්පජඤ්ඤ විපන්නස්ස හතූපනිසං හොති හිරොත්තප්පං. හිරොත්තප්පෙ අසති හිරොත්තප්ප විපන්නස්ස හතූපනිසං හොති -පෙ- විමුත්තිඤාණදස්සනං.

යතිසම්පජඤ්ඤ භික්ඛවේ, යති යතිසම්පජඤ්ඤසම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නං හොති හිරොත්තප්පං. හිරොත්තප්පෙ යති හිරොත්තප්ප සම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නො හොති ඉන්ද්‍රියසංවරො. ඉන්ද්‍රිය සංවරෙ යති ඉන්ද්‍රියසංවරසම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නං හොති සීලං. සීලෙ සති සීලසම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නො හොති සම්මාසමාධි. සම්මා සමාධිම්හි සති සම්මාසමාධිසම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නං හොති යථාභූත-ඤාණදස්සනං. යථාභූත ඤාණදස්සන සති යථාභූතඤාණදස්සන සම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නො හොති නිබ්බිදාවිරාගො. නිබ්බිදාවිරාග සති නිබ්බිද විරාගසම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නං හොති විමුත්තිඤාණදස්සනං.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ, රුක්ඛෝ සාඛාපලාස සම්පන්නෝ තස්ස පපච්චිකාපි පාරිපූරිං ගච්ඡති, තචොපි එගඟුපි සාරොපි පාරිපූරිං ගච්ඡති. එවමේව ඛො භික්ඛවෙ, සති සම්පජඤ්ඤේ සති සතිසම්පජඤ්ඤසම්පන්නස්ස උපනිස සම්පන්නං හොති හිරෝත්තප්පං, හිරොත්තප්පෙ සති හිරොත්තප්ප සම්පන්නස්ස උපනිසසම්පන්නං හොති -පෙ- විමුත්තිඤාණදස්සනන්ති.

8. 2. 9. 2

පුණ්ණිය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ ඛො ආයස්මා පුණ්ණියෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා -පෙ- එකමන්තං නිසින්නෝ ඛො ආයස්මා පුණ්ණියෝ භගවන්තං එතදවොච:

කෝ නු ඛො භන්ත හෙතු කෝ පච්චයෝ යෙන අපෙපකදා තථාගතං ධම්මදෙසනා පටිභාති, අපෙපකදා නපටිභාතීති?

සද්ධෝ ච පුණ්ණිය, භික්ඛු හොති, නො ච උපසඞ්කමිතා. නෙව තාව තථාගතං ධම්මදෙසනා පටිභාති. යතෝ ච ඛො පුණ්ණිය, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති, උපසඞ්කමිතා ච. එවං තථාගතං ධම්මදෙසනා පටිභාති.

සද්ධෝ ච පුණ්ණිය, භික්ඛු හොති උපසඞ්කමිතා ච නො ච පයිරුපාසිතා -පෙ- පයිරුපාසිතා ච නො ච පරිපුච්ඡිතා -පෙ- පරිපුච්ඡිකා ච නො ච ඔහිතසොතෝ ධම්මං සුණාති -පෙ- ඔහිත සොතෝ ච ධම්මං සුණාති නො ච සුත්වා ධම්මං ධාරෙති. -පෙ- සුත්වා ච ධම්මං ධාරෙති නො ච ධතානං ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛති -පෙ- ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛති නො ච අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ හොති, නෙව තාව තථාගතං ධම්මදෙසනා පටිභාති.

යතෝ ච ඛො පුණ්ණිය, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති උපසඞ්කමිතා ච පයිරුපාසිතා ච පරිපුච්ඡිතා ච ඔහිතසොතෝ ච ධම්මං සුණාති, සුත්වා ච ධම්මං ධාරෙති, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛති, අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මපටිපන්නෝ ච හොති. එවං තථාගතං ධම්මදෙසනා පටිභාති. ඉමෙහි ඛො පුණ්ණිය අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතෝ එකන්තපටිභානං තථාගතං ධම්මදෙසනා හොතීති.

8. 2. 9. 3
කිංමූලක සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

සවෙ භික්ඛවෙ, අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුවෙජ්ජයුං: කිංමූලකා ආවුසො, සඤ්ඤ ධම්මා, කිංසමුහවා සඤ්ඤ ධම්ම, කිං සමුදයා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංසමොසරණා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංපමුඛා සඤ්ඤ ධම්මා; කිංආධිපතෙය්‍යා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංඋත්තරා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංසාරා සඤ්ඤ ධම්මාති? එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ, තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං කින්ති බ්‍යාකරෙය්‍යාථාති?.

භගවම්මූලකා නො භන්තෙ, ධම්මා භගවන්නෙත්තිකා භගවං පටිසරණා. සාධු භන්තෙ, භගවන්තංයෙව පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථො. භගවතො සුත්වා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්ති ති.

තෙන හි භික්ඛවෙ, සුණාථ[1] සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සාමීති. එවං භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

සවෙ භික්ඛවෙ, අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුවෙජ්ජයුං: කිංමූලකා ආවුසො, සඤ්ඤ ධම්මා, කිංසමුහවා සඤ්ඤ ධම්මා, කිං සමුදයා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංසමොසරණා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංපමුඛා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංආධිපතෙය්‍යා සඤ්ඤ ධම්මා, කිංඋත්තරා සඤ්ඤ ධම්මා, කිං සාරා සඤ්ඤ ධම්මාති? එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ, තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාථ:

ඡන්දමූලකා ආවුසො, සඤ්ඤ ධම්මා, මනසිකාරසමුහවා සඤ්ඤ ධම්මා, එසඤ්ඤාසමුදයා සඤ්ඤ ධම්මා, වෙදනා සමොසරණා සඤ්ඤ ධම්මා, සමාධිපමුඛා සඤ්ඤ ධම්මා, සතාධිපතෙය්‍යා සඤ්ඤ ධම්මා, පඤ්ඤුත්තරා සඤ්ඤ ධම්මා, විමුත්තිසාරා සඤ්ඤ ධම්මා'ති. එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ, තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං එවං බ්‍යා-කරෙය්‍යාථ ති.

---

1. දෙසෙස්සාමි. තං සුණාථ -මජ්ඣ.

8. 2. 9. 4.

මහා වොරඩග සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං.]

අථඛෝ භික්ඛවේ, අඤ්ඤතරෝ යමන්නාගතෝ මහාවොරෝ ථිපං පරියාපජ්ජති, න විරවිත්තිකෝ හොති. කතමෙහි අට්ඨහි:

අපහරන්නසස පහරති, අනවසෙසං ආදියති, ඉත්ථිං හනති, කුමාරිං දූසෙති, පඤ්ඤජිනං විලුම්පති, රාජකොසං විලුම්පති, අවවාසඤ්ඤා කම්මං කරොති, න ච නිධානකුසලෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ මහාවොරෝ ථිපං පරියාපජ්ජති, න විරවිත්තිකෝ හොති.

අට්ඨහි භික්ඛවේ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ මහාවොරෝ න ථිපං පරියාපජ්ජති, විරවිත්තිකෝ හොති. කතමෙහි අට්ඨහි;

න අපහරන්නසස පහරති, න අනවසෙසං ආදියති, න ඉත්ථිං හනති, න කුමාරිං දූසෙති, න පඤ්ඤජිතං විලුම්පති, න රාජකොසං විලුම්පති, න අවවාසඤ්ඤා කම්මං කරොති, නිධාන කුසලෝ ච හොති. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ, අට්ඨහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ මහාවොරෝ න ථිපං පරියාපජ්ජති. විරවිත්තිකෝ හොතීති.

8. 2. 9. 5.

තථාගතාධිවචන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං.]

සම්බෙඛාති භික්ඛවේ, තථාගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සම්මා-සම්බුද්ධසස. බ්‍රාහ්මණෙඛාති භික්ඛවේ, තථාගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධසස. භිසක්කෙඛාති භික්ඛවේ, තථාගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සල්ලාසම්බුද්ධසස. වෙදගූ ති භික්ඛවේ, තථාගතසසෙතං අධි-වචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධසස. නිම්මලෝ ති භික්ඛවේ, තථාගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධසස. වීමලෝති භික්ඛවේ, තථාගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධසස. සඞ්ඛා ති භික්ඛවේ තථා-ගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධසස. විමුත්තෙතා ති භික්ඛවේ; තථාගතසසෙතං අධිවචනං අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධසසාති.

1. යං සමඤ්ඤන පත්තබ්බං බ්‍රාහ්මඤ්ඤන වුසිමතා,
යං වෙදගූනා පත්තබ්බං භිසක්කෙකන අනුත්තරං.

2. යං නිම්මලෙන පත්තබ්බං විමලෙන සුධිමතා,
යං ඤාණිනා පත්තබ්බං විමුත්තෙන අනුත්තරං.

3. සොහං විජිතසඞ්ගාමෝ මුත්තෝ මොචෙමි බන්ධනා,
නාගොම්හි පරමෝ දන්තෝ අසංවරා පරිනිබ්බුතෝ නි.

8. 2. 9. 6
නාගිත සුත්තං

එකං සමයං භගවා කොසලෙසු චාරිකං චරමානෝ මහතා භික්ඛුසඞ්ඝන සද්ධිං යෙන ඉච්ඡානඞ්ගලං නාම කොසලානං බ්‍රාහ්මණගාමෝ තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා ඉච්ඡානඞ්ගලෙ විහරති ඉච්ඡානඞ්ගලවනසණ්ඩෙ. අසෙසාසුං බෝ ඉච්ඡානඞ්ගලකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා සම්බාධා බාළු හෝ ගොතමෝ සක්‍යපුත්තෝ සක්‍යකුලා පබ්බජිතෝ ඉච්ඡානඞ්ගලං අනුපපත්තෝ ඉච්ඡානඞ්ගලෙ විහරති ඉච්ඡානඞ්ගලවනසණ්ඩෙ. තං බෝ පන භගවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: 'ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ -පෙ- සාධු බෝ පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතීති.

අථ බෝ ඉච්ඡානඞ්ගලකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පහූතං ඛාදනීයං භොජනීයං ආදාය යෙන ඉච්ඡානඞ්ගලා වනසණ්ඩා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා බහිද්වාරකොට්ඨකෙ අට්ඨංසු උච්චාසද්දා මහාසද්දා.

තෙන බෝ පන සමයෙන ආයස්මා නාගිතෝ භගවතෝ උපට්ඨාකෝ හොති. අථ බෝ භගවා ආයස්මන්තං නාගිතං ආමන්තෙසි: 'කෙ පන තෙ නාගිත, උච්චාසද්දා මහාසද්දා කෙවට්ටා මඤ්ඤෙ මච්ඡවිලොපෙ''ති?

එතෙ භන්තෙ ඉච්ඡානඞ්ගලකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා පහූතං ඛාදනීයං භොජනීයං ආදාය බහිද්වාරකොට්ඨකෙ ඨිතා භගවන්තංයෙව උද්දිස්ස භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච.

මාහං නාගින, යසෙන සමාගමං, මා ච මයා යසෝ, යෝ මෙ නාගින, නයිමස්ස නෙක්ඛම්මසුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධ සුඛස්ස නිකාමලාභී අස්ස අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, යස්සාහං නෙක්ඛම්ම සුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභී අස්සං අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී. සෝ තං මීළ්හසුඛං මිද්ධසුඛං ලාභ-සක්කාරසිලොකසුඛං සාදියෙය්‍යාති.

අධිවාසෙතු දානි භන්තෙ, භගවා, අධිවාසෙතු සුගතෝ, අධිවාසන-කාලෝ දානි භන්තෙ, භගවතෝ. යෙන යෙනෙවදානි භන්තෙ, භගවා ගමිස්සති, තන්නින්නාව හවිස්සන්ති බ්‍රාහ්මණගහපතිකා නෙගමා වෙව ජානපද ච. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, ථුල්ලඵුසිතකෙ දෙවෙ වස්සන්තෙ යථා නින්නා උදකානි පවත්තන්ති, එවමෙව බො භන්තෙ, යෙන යෙනෙවදානි භගවා ගමිස්සති, තන්නින්නා ව හවිස්සති බ්‍රාහ්මණා ගහපතිකා නෙගමා වෙව ජානපදා ච තං කිස්ස හෙතු: තථා හි භන්තෙ, භගවතෝ සීලපඤ්ඤාණන්ති.

මාහං නාගින, යසෙන සමාගමං. මා ච මයා යසෝ. යෝ මෙ නාගින නයිමස්ස නෙක්ඛම්මසුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධ සුඛස්ස නිකාමලාභී අස්ස අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී. යස්සාහං නෙක්ඛම්ම සුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභී අස්සං අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, යෝ නං මීළ්හසුඛං මිද්ධසුඛං ලාභ-සක්කාරසිලොකසුඛං සාදියෙය්‍ය.

දෙවතා පි මෙ නාගින, එකච්චා නයිමස්ස නෙක්ඛම්මසුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභිනියො අස්සු අකිච්ඡලාභිනියො අකසිරලාභිනියො, යස්සාහං නෙක්ඛම්මසුඛස්ස පවිවෙක සුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභී අස්සං අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී.

---

1. තථා හි මෙ - සී්ම්.

1. තුම්හාකම්පි ඛො නාගිත, සඛම්ම සමාගම්ම සඛභණිකවිහාරං අනුයුත්තානං විහරතං එවං හොති: නහනූන මෙ ආයසම්මන්තෙ ඉමස්ස නෙක්ඛම්මසුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභිනො අස්සු, අකිච්ඡලාභිනො අකසිරලාභිනො, යස්සාහං නෙක්ඛම්මසුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභී අස්සං අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී තථා හි පනමෙ[1] ආයසම්මන්තෙ සඛම්ම සමාගම්ම සඛභණික විහාරං අනුයුත්තා විහරන්ති.

2. ඉධාහං නාගිත, භික්ඛු පස්සාමි අඤ්ඤමඤ්ඤං අඩ්ගුලිපතොදකෙහි සඤ්ජගඝට්ටන සඩ්කිළන්තෙන. තස්ස මය්හං නාගිත, එවං හොති: නහනූනමෙ[2] ආයසම්මන්තා ඉමස්ස නෙක්ඛම්ම-සුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසම සුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභිනො අස්සු අකිච්ඡලාභිනො අකාරලාභිනො යස්සාහං නෙක්ඛම්ම සුඛස්ස පවි-වෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභී අස්සං, අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී තථා හි මෙ ආයසම්මන්තා යාවදත්ථං උදරාව-දෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං පස්සසුඛං[3] මිද්ධසුඛ අනුයුත්තා විහරන්ති.

3. ඉධාහං[4] නාගිත, භික්ඛු පස්සාමි යාවදත්ථං උදරාවදෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං පස්සසුඛං[5] මිද්ධසුඛං අනුයුත්තෙ විහරන්තෙ. තස්ස මය්හං නාගිත, එවං හොති: නහනූන මෙ[2] ආයසම්මන්තා ඉමස්ස නෙක්ඛම්ම-සුඛස්ස පවිවෙකසුඛස්ස උපසම සුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභිනො අස්සු අකිච්ඡලාභිනො අකාරලාභිනො යස්සාහං නෙක්ඛම්ම සුඛස්ස පවි-වෙකසුඛස්ස උපසමසුඛස්ස සම්බොධසුඛස්ස නිකාමලාභී අස්සං, අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී තථා හි මෙ ආයසම්මන්තා යාවදත්ථං උදරාව-දෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං පස්සසුඛං[5] මිද්ධසුඛ අනුයුත්තා විහරන්ති.

4. ඉධාහං[4] නාගිත, භික්ඛුං පස්සාමි ගාමන්තවිහාරිං සමාහිත-නිසින්නං, තස්ස මය්හං නාගිත, එවං හොති:

---

1. තථා හි මෙ - සිමු.
2. නහනූනමෙ-මජ්ඣං.
3. සඤ්ජගඝට්ඨි, - මජ්ඣං
4. ඉමාහං, - මජ්ඣං
5. එසසුඛං - සිමු..

ඉදානි ඉමං ආයස්මන්තං ආරාමිකෝ වා පෙච්චසති සමණුද්දෙසෝ වා, නං තම්හා සමාධිම්හා චාවෙස්සතීති. තෙනාහං නාගිත තපස භික්ඛුනෝ න අත්තමනෝ හෝමි ගාමන්තවිහාරෙන.

5. ඉධ පනාහං නාගිත භික්ඛුං පස්සාමි ආරඤ්ඤකං ආරඤ්ඤෙ පවිලායමානං නිසින්නං. තස්ස මය්හං නාගිත එවං හොති: ඉදානි අයං ආයස්මා ඉමං නිද්දකිලමථං පටිවිනොදෙත්වා අරඤ්ඤසඤ්ඤං යෙව මනසි කරිස්සති එකත්තන්ති. තෙනාහං නාගිත තස්ස භික්ඛුනෝ අත්තමනෝ හොමි අරඤ්ඤවිහාරෙන.

6. ඉධ පනාහං නාගිත භික්ඛුං පස්සාමි ආරඤ්ඤකං අරඤ්ඤෙ අසමාහිතං නිසින්නං. තස්ස මය්හං නාගිත එවං හොති: ඉදානි අයමායස්මා අසමාහිතං වා චිත්තං සමාදහිස්සති, සමාහිතං වා චිත්තං අනුරක්ඛිස්සතීති. තෙනාහං නාගිත තස්ස භික්ඛුනෝ අත්තමනෝ හොමි අරඤ්ඤවිහාරෙන.

7. ඉධ පනාහං නාගිත භික්ඛුං පස්සාමි ආරඤ්ඤකං අරඤ්ඤෙ සමාහිතං නිසින්නං. තස්ස මය්හං නාගිත එවං හොති: ඉදානි අයමායස්මා අවිමුත්තං වා චිත්තං විමුච්චිස්සති, විමුත්තං වා චිත්තං අනුරක්ඛිස්සතීති. තෙනාහං නාගිත තස්ස භික්ඛුනෝ අත්තමනෝ හොමි අරඤ්ඤවිහාරෙන.

8. යස්මාහංනාගිත සමයෙ අද්ධානමග්ගපටිපන්නා න කඤ්චි පස්සාමි පුරතෝ වා පච්ඡතෝ වා, එාසු මෙ නාගිත තස්මිං සමයෙ හොති අත්තමනසෝ උච්චාරපස්සාවකම්මායාති.

8. 2. 9. 7.

පතතනිකකුජ්ජන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදාන]

අට්ඨහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස උපාසකස්ස ආකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ උත්තරිං නිකකුජ්ජෙය්‍ය. කතමෙහි අට්ඨහි:

භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනත්ථාය පරිසක්කති භික්ඛූනං අවාසාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අක්කොසති පරිභාසති. භික්ඛූ භික්ඛූහි හෙදෙති බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස උපාසකස්ස ආකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ උත්තරිං නිකකුජ්ජෙය්‍ය.

---

1. අනාවාසාය-සී1,-ස්‍යා

අට්ඨහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස උපාසකස්ස ආකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ පත්තං උක්කුජ්ජෙය්‍ය. කතමෙහි අට්ඨහි:

න භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, න භික්ඛූනං අනත්ථාය පරිසක්කති, න භික්ඛූනං ආවාසාය පරිසක්කති, න භික්ඛූනං අක්කොසති, පරිභාසති, න භික්ඛූ භික්ඛූහි භෙදෙති, බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස වණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස උපාසකස්ස ආකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ පත්තං උක්කුජ්ජෙය්‍යාති,

8. 2. 9. 8.

අප්පසාදප්පසාද සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අට්ඨහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛූනෝ ආකඞ්ඛමානා උපාසකා අප්පසාදං පවෙදෙය්‍යුං. කතමෙහි අට්ඨහි:

ගිහීනං අලාභාය පරිසක්කති, ගිහීනං අනත්ථාය පරිසක්කති, ගිහීනං අක්කොසති පරිභාසති, ගිහී ගිහීහි භෙදෙති. බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති, අගොචරෙ ච නං පසාදෙති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛූනෝ ආකඞ්ඛමානා උපාසකා අප්පසාදං පවෙදෙය්‍යුං.

අට්ඨහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛූනෝ ආකඞ්ඛමානා උපාසකා පසාදං පවෙදෙය්‍යුං. කතමෙහි අට්ඨහි:

න ගිහීනං අලාභාය පරිසක්කති' න ගිහීනං අනත්ථාය පරිසක්කති, න ගිහීනං අක්කොසති පරිභාසති, න ගිහී ගිහීහි භෙදෙති, බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසති, ගොචරෙ ච නං පසංසති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහි ධම්මෙහි සමන්නාගතස්ස භික්ඛූනෝ ආකඞ්ඛමානා උපාසකා පසාදං පවෙදෙය්‍යුන්ති.

8. 2. 9. 9.

පටිසාරණීයකම්ම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථඛෝ ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ යේනායස්මා ආනන්දෝ තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා ආයස්මතා ආනන්දේන සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කථං සාරණීයං වීතිසාරේත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවෝච:

අථඛෝ ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ භික්ඛූ ආමන්තේසි. භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සෝසුං. ආයස්මා සාරිපුත්තෝ එතදවෝච:

"ඉධ ආවුසෝ භික්ඛු ගිහීනං අලාභාය පරිසක්කති, ගිහීනං අනත්ථාය පරිසක්කති, ගිහීනං අඵාසුකාය පරිහායති. ගිහී ගිහීහි භෙදෙති. බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති. ධම්මිකඤ්ච ගිහිපටිස්සවං න සච්චාපෙති. ඉමේහි ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු අටඨානියේ ධම්මේ සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනෝ ආකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ පටිසාරණීය කම්මං කරෙය්‍ය.

අටඨානියේ ඛෝ පන ආවුසෝ භික්ඛු ධම්මේ සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනෝ අකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ පටිසාරණීය කම්මං පටිප්පස්සම්භෙය්‍ය. කතමේහි අට්ඨහි:

න ගිහීනං අලාභාය පරිසක්කති, න ගිහීනං අනත්ථාය පටිසක්කති, න ගිහීනං අඵාසුකාය පරිහායති, න ගිහී ගිහීහි භෙදෙති. බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසති ධම්මස්ස වණ්ණං භාසති. සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසති, ධම්මිකඤ්ච ගිහිපටිස්සවං සච්චාපෙති. ඉමේහි ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු අටඨානියේ ධම්මේ සමන්නාගතස්ස භික්ඛුනෝ ආකඞ්ඛමානෝ සඞ්ඝෝ පටිසාරණීය කම්මං පටිප්පස්සම්භෙය්‍යාති.

8. 2. 9. 10.

තස්සපාපිය්‍යසිකා සම්මාවත්තන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මකතෙන භික්ඛවේ භික්ඛුනා අට්ඨස්සු ධම්මේසු සම්මා වත්තිතබ්බං. න උපසම්පාදෙතබ්බා. න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ, න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, න භික්ඛූනෝවාදකසම්මුති සාදිතබ්බා, සම්මතෙන පි භික්ඛුනියෝ න ඔවදිතබ්බා, න කාචි සඞ්ඝසම්මුති සාදිතබ්බා, න කිඤ්චිදේව පවේදිකට්ඨානෙ ඨපෙතබ්බෝ. න ච තෙන-මූලෙන වුට්ඨාපෙතබ්බං.

තස්ස පාපිය්‍යසිකාකම්මකතෙන භික්ඛවේ භික්ඛුනා ඉමේසු අට්ඨසු ධම්මේසු සම්මා වත්තිතබ්බන්ති.

සතිවගෙහා නවමෝ.

තස්සුද්දානං

සති දුණ්ණියමූලෙන වොරාධිවචන[1] පඤ්ඤමං
නාගිත පඤ්ඤාපසාදෙ[2] පටිසාරණීයඤ්ච වත්තති.

---

1. වෙරසම්ඵෙන – සීමු.
2. යසෝ පඤ්ඤපසාදෙන – සීමු.

10. සාමඤ්ඤවග්ගෝ

8. 2. 10. 1-27

[සංවණ්ණනා]

අථ බෝ බොජ්ඣා උපාසිකා -පෙ- සිරිමා - පදුමා - සුනන්දා - මඤ්ජුජා - උත්තරා - මුත්තා - මේමා - සොමා[1] - රුචී - ඛුජ්ජුත්තරා රාජකුමාරී - සීවලී[2] උපාසිකා - සුමනා රාජකුමාරී - මල්ලිකා දේවී - තිස්සා උපාසිකා - තිස්සාය මාතා[3] සොණා - සොණාය මාතා[4] - කාණා - කාණාය මාතා[5] - උත්තරා නන්දමාතා - විසාඛා මිගාරමාතා - ඛුජ්ජුත්තරා උපාසිකා - සාමාවතී උපාසිකා - සුප්පවාසා කොලියධීතා[6] සුප්පියා උපාසිකා - නකුලමාතා ගහපතානී -පෙ-.*

සාමඤ්ඤවග්ගෝ දසමෝ.

දුතියෝ පණ්ණාසකෝ සමත්තෝ.

---

1. සොමා ඉති - මජ්ඣ. පොත්ථකෙසු න දිස්සතෙ.
2. සීවලී, - සී.
3. තිස්සමාතා, - මජ්ඣ.
4. සොණෙමාතා, - ස්‍යා.
5. කාණෙමාතා, - මජ්ඣ.
6. කොළියධීතා, - ස්‍යා, PTS.

* "ඉමාසං එතඤ්ඤානං අවිඨඤ්ඤසම්පන්නානඤ්ච උපොසථකම්මං මෙව කරීති." ඉති අට්ඨ. කථායං දිස්සති. ඉච්ඡන්තෙන හෙට්ඨා 192 පිටුවෙ බොජ්ඣුපොසථ සුත්තෙ වුත්තෙන. යෙන විත්ථාරෙන්ච කාතබ්බං.

11. රාගාදිපෙය්‍යාලං

8. 11. 1. 3

අට්ඨමගගඩග සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ දේසිස්සාමි අට්ඨ ධම්මා භාවේතබ්බා, කතමේ අට්ඨ:

සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඞ්කප්පෝ සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්තෝ සම්මා-ආජීවෝ සම්මාවායාමෝ සම්මාසති සම්මාසමාධි. රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය ඉමේ අට්ඨධම්මා භාවේතබ්බාති.

8. 11. 2

අට්ඨඅභිභායතන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය අට්ඨධම්මා භාවේතබ්බා. කතමේ අට්ඨ:

අජ්ඣත්තං රූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති පරිත්තානි සුවණ්ණ දුබ්බණ්ණානි. තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. අජ්ඣත්තං රූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති අප්පමාණානි සුවණ්ණ-දුබ්බණ්ණානි තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති පරිත්තානි සුවණ්ණ-දුබ්බණ්ණානි තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති අප්පමාණානි සුවණ්ණ දුබ්බණ්ණානි, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති නීලානි නීලවණ්ණානි නීලනිදස්සනානි නීලනිභාසානි, පීතානි පීතවණ්ණානි -පෙ- ලොහිතකානි ලොහිතකවණ්ණානි -පෙ- ඔදතානි ඔදතවණ්ණානි. -පෙ- ඕදතනිභාසානි, අතානි අභිභුය්‍ය ජානාමී පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති. රාගස්ස භික්ඛවේ භික්ඛුස්ස ඉමේ අට්ඨධම්මා භාවේතබ්බා.

8. 11. 3.

අට්ඨවිමොක්ඛ සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය අට්ඨ ධම්මා භාවේතබ්බා. කතමේ අට්ඨ: රූපී රූපානි පස්සති, අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති. සුභන්ත්වේව අධිමුත්තෝ හොති. සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අප්පටිඝසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසෝති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චා-යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති.

සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවේදයිත නිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති. රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය ඉමේ අට්ඨ ධම්මා භාවේතබ්බා.

8. 11. 4– 510

[සාවත්ථීනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ පරිඤ්ඤේය්‍ය –පෙ– පරික්ඛයාය. –පෙ– පහානාය. –පෙ– ඛයාය –පෙ– වයාය –පෙ– විරාගාය –පෙ– නිරෝධාය –පෙ– චාගාය –පෙ– පටිනිස්සග්ගාය –පෙ– ඉමේ අට්ඨ ධම්මා භාවේතබ්බා.

දෝසස්ස –පෙ– මෝහස්ස – කෝධස්ස – උපනාහස්ස – මක්ඛස්ස පළාසස්ස – ඉස්සාය – මච්ඡරියස්ස – මායාය – සාඨෙය්‍යස්ස – ථම්භස්ස – සාරම්භස්ස – මානස්ස – අතිමානස්ස – මදස්ස – පමාදස්ස – අභිඤ්ඤේය්‍ය –පෙ– පරිඤ්ඤේය්‍ය–පරික්ඛයාය – පහානාය – ඛයාය – වයාය – විරාගාය–නිරෝධාය–චාගාය–පටිනිස්සග්ගාය –පෙ– ඉමේ අට්ඨ ධම්මා භාවේතබ්බාති.

රාගාදිපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං*

අට්ඨකනිපාතෝ සමත්තෝ.

---

* රාගපදතෝ පට්ඨාය එකාදසපදපරියන්තස්ස සත්තරසස්ස පදේසු එකමේකං. අභිඤ්ඤාදයාදි දසපදේසු යොජෙත්වා 'අට්ඨධම්මා භාවේතබ්බා'ති නිද්දිට්ඨත්තා තීසු අට්ඨකේසු–අට්ඨ අභිභායතන–අට්ඨවිමොක්ඛ සුත්තන්තේ පවේචනං. සවිතානි සබ්බසුත්තානි දසාධික පඤ්චසතානි හොන්ති

නවකනිපාතෝ

පඨමෝ පණ්ණාසකෝ

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස

සමෙඛාධිවග්ගෝ

9. 1. 1. 1
සමෙඛාධිපකඛිය සුත්තං

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතුපාසාදෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි. භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච:

සචෙ භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං: සමෙඛාධිපකඛියානං[1] ආවුසො ධම්මානං කා උපනිසා භාවනායාති. එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං කින්ති බ්‍යාකරෙය්‍යාථාති.

භගවම්මූලකා නො භන්තෙ ධම්මා භගවන්නෙත්තිකා, භගවම්පටිසරණා, සාධු වත භන්තෙ භගවන්තංයෙවස්ස පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථො. භගවතො සුත්වා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්තීති.

තෙන හි භික්ඛවෙ සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ, භාසිස්සාමීති. එවං භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

සචෙ භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං සමෙඛාධිපකඛියානං ආවුසො ධම්මානං කා උපනිසා භාවනායාති. එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාථ:

---

1. සමෙඛාධිපකඛිකානං—ම්‍යජස.

1. ඉධාවුසො භික්ඛු කල්‍යාණමිත්තො හොති කල්‍යාණසහායො කල්‍යාණසම්පවඞ්කො. සමෙඛාධිපකඛියානං ආවුසො ධම්මානං අයං පඨමා උපනිසා භාවනාය.

2. පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. සමෙඛාධිපකඛියානං ආවුසො ධම්මානං අයං දුතියා උපනිසා භාවනාය.

3. පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු යායං කථා අභිසල්ලෙඛිකා වෙතොවිවරණසප්පායා සෙය්‍යථීදං: අපිච්ඡකථා සන්තුට්ඨිකථා පවිවෙකකථා අසංසග්ගකථා විරියාරම්භකථා සීලකථා සමාධිකථා පඤ්ඤාකථා විමුත්තිකථා විමුත්තිඤාණදස්සනකථා. එවරූපියා කථාය නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී. සමෙඛාධිපකඛියානං ආවුසො ධම්මානං අයං තතියා උපනිසා භාවනාය.

4. පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු ආරද්ධවිරියො විහරති අකුසලානං ධම්මානං පහානාය, කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය ථාමවා දළහපරක්කමො අනික්ඛිත්තධුරා කුසලෙසු ධම්මෙසු. සමෙඛාධිපකඛියානං ආවුසො ධම්මානං අයං චතුත්ථී[1] උපනිසා භාවනාය.

5. පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු පඤ්ඤවා හොති උදයත්ථගාමිනියා පඤ්ඤාය සමන්නාගතො අරියාය නිබ්බධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා. සමෙඛාධිපකඛියානං ආවුසො ධම්මානං අයං පඤ්චමී උපනිසා භාවනාය.

කල්‍යාණමිත්තසෙයතං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණසහායසස කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස සීලවා භවිස්සති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරිසසති ආචාරගොචරසම්පන්නො අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදසසාවී සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු.

කල්‍යාණමිත්තසෙයතං භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණසහායසස කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස යායං කථා අභිසල්ලෙඛිකා වෙතොවිවරණසප්පායා සෙය්‍යථීදං: අපිච්ඡකථා -ෙප- එවරූපියා කථාය නිකාමලාභී භවිසසති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී.

---

1. චතුත්ථා-සී.

කල්‍යාණමිත්තසෙසනං භික්ඛවෙ භික්ඛූනෝ පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණසහායසස කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස: ආරඞ්ඛවීරියෝ විහරිසසති අකුසලානං ධම්මානං පහානාය කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදය ථාමවා දළහපරක්කමෝ අනික්කිත්තධුරෝ කුසලෙසු ධම්මෙසු.

කල්‍යාණමිත්තසෙසනං භික්ඛවෙ භික්ඛූනෝ පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණසහායසස කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස: පඤ්ඤවා භවිසසති උදයත්ථගාමිනියා පඤ්ඤාය සමන්නාගතෝ අරියාය නිබ්බධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා.

නෙනව පන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉමෙසු පඤ්චසු ධම්මෙසු පතිට්ඨාය වත්තාරෝ ධම්මා උත්තරිං භාවෙතබ්බා:

6-9. අසුභා භාවෙතබ්බා රාගසස පහානාය. මෙත්තා භාවෙතබ්බා ව්‍යාපාදසස පහානාය. ආනාපානසති භාවෙතබ්බා විතක්කුපච්ඡෙදාය. අනිච්චසඤ්ඤා භාවෙතබ්බා අස්මිමානසමුග්ඝාතාය, අනිච්චසඤ්ඤිනෝ භික්ඛවෙ භික්ඛුනෝ අනත්තසඤ්ඤා සණ්ඨාති. අනත්තසඤ්ඤී අස්මිමානසමුග්ඝාතං පාපුණාති, දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිබ්බානන්ති.

9. 1. 1. 2

නිසසයසම්පන්න සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ බො අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ බො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: නිසසයසම්පන්නෝ නිසසයසම්පන්නොති භන්තෙ වුච්චති, කිත්තාවතා නු බො භන්තෙ භික්ඛු නිසසයසම්පන්නෝ හොතී ති.

සද්ධසෙව භික්ඛු, භික්ඛු නිසසාය[1] අකුසලං පජහති කුසලං භාවෙති පහීනවෙවසස තං අකුසලං හොති. හිරිසෙව භික්ඛු, භික්ඛු නිසසාය[2] -පෙ- ඔත්තප්පසෙව භික්ඛු, භික්ඛු නිසසාය[3] -පෙ- විරියසෙව භික්ඛු, භික්ඛු නිසසාය[4] -පෙ- පඤ්ඤසෙව භික්ඛු, භික්ඛු නිසසාය[5] අකුසලං පජහති, කුසලං භාවෙති, පහීනමෙවසස තං අකුසලං හොති. තං කිස්ස භික්ඛුනෝ අකුසලං පහීනං හොති සුපපහීනං, යංස අරියාය පඤ්ඤාය දිසවා පහීනං.

---

1. සද්ධසෙවව භිකඛු නිසසාය-සිමු.
2. හිරිසෙව භිකඛු නිසසාය-සිමු.
3. ඔතතපපසෙව භිකඛු නිසසාය-සිමු.
4. විරියසෙව භිකඛු නිසසාය-සිමු.
5. පඤ්ඤසෙව භිකඛු නිසසාය-සිමු.

තෙන ච පන භික්ඛු, භික්ඛුනා ඉමෙසු පඤ්චසු ධම්මේසු පතිට්ඨාය චත්තාරෝ ධම්මා උපනිසසාය විහාතබ්බා. කතමේ චත්තාරෝ: ඉධ භික්ඛු, භික්ඛු සඞ්ඛායෙකං පටිසෙවති, සඞ්ඛායෙකං අධිවාසෙති, සඞ්ඛායෙකං පරිවජ්ජෙති, සඞ්ඛායෙකං විනොදෙති, එවං ඛො භික්ඛු, භික්ඛු නිසසය-සම්පන්නො හොතීති.

9. 1. 1. 3

මෙඝිය සුත්තං

එවං මේ සුතං: එකං සමයං භගවා වාලිකායං විහරති වාලිකාය පබ්බතෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා මේඝියො භගවතො උපට්ඨාකො හොති, අථ ඛො ආයස්මා මේඝියො යෙන භගවා තෙනුප-සඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො ආයස්මා මේඝියො භගවන්තං එතදවොච: ඉච්ඡාමහං භන්තෙ, ජන්තුගාමං[1] පිණ්ඩාය පවිසිතුන්ති. යස්සදානි ත්වං මේඝිය කාලං මඤ්ඤසීති.

අථ ඛො ආයස්මා මේඝියො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවර-මාදාය ජන්තුගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි: ජන්තුගාමෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො යෙන කිමිකාලාය නදියා තීරං තෙනුපසඞ්කමි. අද්දසා ඛො ආයස්මා මෙඝියො කිමිකාලාය නදියා තීරෙ ජඞ්ඝාවිහාරං අනුචඞ්කමමානො අනුවිචරමානො අම්බවනං පාසාදිකං රමණීයං. දිසවානසස එතදහොසි: පාසාදිකං වතිදං අම්බවනං රමණීයං, අලං වතිදං කුලපුත්තසස පධානත්ථිකසස පධානාය. සචෙ මං භගවා අනුජානෙයය, ආගචෙජයයාහං ඉමං අම්බවනං පධානායාති.

අථ ඛො ආයස්මා මේඝියො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා මේඝියො භගවන්තං එතදවොච: ඉධාහං භන්තෙ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය ජන්තුගාමං පිණ්ඩාය පාවිසිං. ජන්තුගාමෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො යෙන කිමිකාලාය නදියා තීරං තෙනුපසඞ්කමිං.

---

1. ජතුගාමං - සය්‍ා

අද්දසං ඛො අහං භන්තෙ, කිමිකාලාය නදියා තීරෙ ජඞ්ඝාවිහාරං අනුචඞ්කමමානො අනුවිචරමානො අම්බවනං පාසාදිකං රමණීයං, දිස්වාන මෙ එතදහොසි: පාසාදිකං වතිදං අම්බවනං රමණීයං, අලං වතිදං කුලපුත්තස්ස පධානත්ථිකස්ස පධානාය. සචෙ මං භගවා අනුජානෙය්‍ය ආගච්ඡෙය්‍යාහං ඉමං අම්බවනං පධානායාති. සචෙ මං භගවා අනුජානෙය්‍ය ගච්ඡෙය්‍යාහං තං අම්බවනං පධානායාති.

ආගමෙහි තාව මෙඝිය, එකකමහා[1] තාව යාව අඤ්ඤෙසුපි කොචි භික්ඛු ආගච්ඡතීති[2].

දුතියම්පි ඛො ආයස්මා මෙඝියො භගවන්තං එතදවොච: භගවතො භන්තෙ, නත්ථි කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං, නත්ථි කතස්ස පතිචයො. මයහං ඛො පන භන්තෙ, අත්ථි උත්තරිං කරණීයං, අත්ථි කතස්ස පතිචයො. සචෙ මං භගවා අනුජානෙය්‍ය, ගච්ඡෙය්‍යාහං තං අම්බවනං පධානායාති.

ආගමෙහි තාව මෙඝිය, එකකමහා[1] තාව යාව අඤ්ඤෙසුපි කොචි භික්ඛු ආගච්ඡතීති[2]

තතියම්පි ඛො ආයස්මා මෙඝියො භගවන්තං එතදවොච: භගවතො භන්තෙ නත්ථි කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං, නත්ථි කතස්ස වා පතිචයො, මයහං ඛො පන භන්තෙ අත්ථි උත්තරිං කරණීයං, අත්ථි කතස්ස පතිචයො. සචෙ මං භගවා අනුජානෙය්‍ය, ගච්ඡෙය්‍යාහං තං අම්බවනං පධානායාති.

පධානන්ති ඛො මෙඝිය වදමානං කින්ති වදෙය්‍යාම, යස්සදානි තවං මෙඝිය කාලං මඤ්ඤසීති.

අථ ඛො ආයස්මා මෙඝියො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා යෙන තං අම්බවනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං අම්බවනං අජ්ඣොගාහෙත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො මෙඝියස්ස තස්මිං අම්බවනෙ විහරන්තස්ස යෙහුය්‍යෙන තයො පාපකා අකුසලා විතක්කා සමුදාචරන්ති. සෙය්‍යථීදං: කාමවිතක්කො ව්‍යාපාදවිතක්කො විහිංසාවිතක්කො. අථ ඛො ආයස්මතො මෙඝියස්ස එතදහොසි: අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො, සද්ධාය වත ච්මහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. අථ ච පන ඉමෙහි තීහි පාපකෙහි අකුසලෙහි විතක්කෙහි අන්වාස්සතෝ කාමවිතක්කෙන ව්‍යාපාදවිතක්කෙන විහිංසාවිතක්කෙනාති.

---

1. එකකමහි–මජ්ඣං 2. දිස්සතුනි සිමු.

අථ ඛෝ ආයස්මා මෙඩියෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා මෙඩියෝ භගවන්තං එතදවොච: ඉධ මයහං භන්තෙ තස්සං අම්බවනෙ විහරන්තස්ස යෙභුය්‍යෙන තයෝ පාපකා අකුසලා විතක්කා සමුදාචරන්ති. සෙය්‍යථීදං: කාමවිතක්කෝ ව්‍යාපාද-විතක්කෝ විහිංසාවිතක්කෝ. තස්ස මයහං භන්තෙ, එතදහොසි: අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො, සත්ථා ච වතවමහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ. අථ ච පනිමෙහි තීහි පාපකෙහි අකුසලෙහි විතක්කෙහි අන්‍වාපජ්ජෝ කාමවිතක්කෙනපි ව්‍යාපාදවිතක්කෙනපි විහිංසාවිතක්කෙනාති.

අපරිපක්කාය ඛෝ මෙඩිය වෙතොවිමුත්තියා පඤ්චධම්මා පරිපක්කාය සංවත්තන්ති. කතමෙ පඤ්ච:

1. ඉධ මෙඩිය, භික්ඛු කල්‍යාණමිත්තෝ හොති කල්‍යාණසහායෝ කල්‍යාණසම්පවඞ්කෝ, අපරිපක්කාය මෙඩිය වෙතෝ විමුත්තියා අයං පඨමෝ ධම්මෝ පරිපක්කාය සංවත්තති.

2. පුනාවපරං මෙඩිය භික්ඛු සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෝ විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නෝ අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු අපරිපක්කාය මෙඩිය, වෙතොවිමුත්තියා අයං දුතියෝ ධම්මෝ පරිපක්කාය සංවත්තති.

3. පුනවපරං මෙඩිය භික්ඛු යායං කථා අභිසල්ලෙඛිකා චෙතෝ-විවරණසප්පායා, සෙය්‍යථීදං: අප්පිච්ඡකථා -පෙ- ඒවරූපියා කථාය නිකාමලාභී හොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී. අපරිපක්කාය මෙඩිය, වෙතොවිමුත්තියා අයං තතියෝ ධම්මෝ පරිපක්කාය සංවත්තති.

4. පුනවපරං මෙඩිය භික්ඛු ආරද්ධවීරියෝ විහරති අකුසලානං ධම්මානං පහානාය, කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය, ථාමවා දළ්හපරක්කමෝ අනික්ඛිත්තධුරෝ කුසලෙසු ධම්මෙසු. අපරිපක්කාය මෙඩිය වෙතොවිමුත්තියා අයං චතුත්ථෝ ධම්මෝ පරිපක්කාය සංවත්තති.

5. පුනවපරං මෙඩිය භික්ඛු පඤ්ඤවා හොති උදයත්ථගාමිනියා පඤ්ඤාය සමන්නාගතෝ අරියාය නිබ්බෙධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා, අපරිපක්කාය මෙඩිය වෙතොවිමුත්තියා අයං පඤ්චමෝ ධම්මෝ පරිපක්කාය සංවත්තති.

කල්‍යාණමිත්තෝසසතං මෙසිහ භික්ඛුනෝ පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණ-සහායසස, කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස: සීලවා හවිසසති පාතිමොක්ඛසංවර-සංවුතෝ විහරිසසති ආචාරගොචරසම්පනෙනෝ අණුම්තෙසු වජ්ජසු භයදසසාවී සමාදය සික්කති සික්කාපදෙසු.

කල්‍යාණමිත්තසෙසතං මෙසිය භික්ඛුනෝ පාටිකඞ්ඛං, කල්‍යාණ-සහායසස, කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස. යායං කථා අභිසල්ලෙඛිකා වෙතෝ-විවරණසපපායා, සෙයාථිදං; අපපිච්ඡකථා -පෙ- විමුත්තිඤාණදසසනකථා, එවරූපියා කථාය නිකාමලාභී හවිසසති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී.

කල්‍යාණමිත්තෝසසතං මෙසිය භික්ඛුනෝ පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණ සහායසස, කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස ආරද්ධවීරියෝ විහරිසසති -පෙ- කුසලෙසු ධම්මෙසු.

කල්‍යාණමිත්තසෙසතං මෙසිය භික්ඛුනෝ පාටිකඞ්ඛං කල්‍යාණ-සහායසස කල්‍යාණසම්පවඞ්කසස: පඤ්ඤවා හවිසසති උදයත්ථගාමිනියා පඤ්ඤාය සමන්නාගතෝ අරියාය නිබ්බෙධිකාය සම්මාදුක්ඛක්ඛයගාමිනියා.

6-9 තෙන ච පන මෙසිය භික්ඛුනෝ ඉමෙසු පඤ්චසු ධම්මෙසු පතිට්ඨාය චත්තාරෝ ධම්මා උත්තරිං භාවෙතබ්බා: අසුභා භාවෙතබ්බා රාගසස පහානාය, මෙත්තා භාවෙතබ්බා ව්‍යාපාදසස පහානාය, ආනාපානසති භාවෙතබ්බා විතක්කුපච්ඡෙදාය, අනිච්චසඤ්ඤා භාවෙතබ්බා අස්මිමාන-සමුග්ඝාතාය. අනිච්චසඤ්ඤිනෝ මෙසිය අනත්තසඤ්ඤා සණ්ඨාති. අනත්තසඤ්ඤී අස්මිමානසමුග්ඝාතං පාපුණාති. දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිබ්බානන්ති.

9. 1. 1. 4

නන්දක සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා නන්දකෝ උපට්ඨානසාලායං භික්ඛූ ධම්මියා කථාය සන්දෙසෙති සමාදපෙති සමුත්තෙජෙති සම්පහංසෙති.

අථ ඛො භගවා සායන්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙන උපට්ඨානසාලා, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා බහිද්වාරකොට්ඨකෙ අට්ඨාසි කථාපරියොසානං ආගමයමානො. අථ ඛො භගවා කථාපරියොසානං විදිත්වා උක්කාසිත්වා අග්ගළං ආකොටෙසි. විවරිංසු ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො දුවාරං. අථ ඛො භගවා උපට්ඨානසාලා, පාවිසි. පවිසිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා ආයස්මන්තං නන්දකං එතදවොච: දීසො ඛො තයා නන්දක ධම්මපරියාලයා භික්ඛූනං පටිභාසි. අපි ච මෙ[1] පිට්ඨි ආගිලායති බහිද්වාරකොට්ඨකෙ ඨිතස්ස කථාපරියොසානං ආගමයමානස්සාති.

එවං වුත්තෙ ආයස්මා නන්දකො භගවන්තං එතදවොච, න ඛො මයං භන්තෙ ජානාම භගවා බහිද්වාරකොට්ඨකෙ ඨිතොති. සචෙ හි මයං භන්තෙ ජානෙය්‍යාම භගවා බහිද්වාරකොට්ඨකෙ ඨිතොති එත්තකම්පි[3] නො නප්පටිභාසෙය්‍ය්‍යාති.

අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං නන්දකං සාරජ්ජායමානරූපං විදිත්වා ආයස්මන්තං නන්දකං එතදවොච: සාධු සාධු නන්දක, එවං ඛො නන්දක, තුම්හාකං පනිරූපං කුලපුත්තානං සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතානං යං තුමෙහ ධම්මියා කථාය සන්නිසීදෙය්‍යාථ. සන්නිපතිතානං වො නන්දක උභයං කරණීයං: ධම්මී වා කථා, අරියො වා තුණ්හීභාවො.

සද්ධො ච නන්දක භික්ඛු හොති නො ච සීලවා, එවං සො තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරො හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං: කින්නාහං සද්ධො ච අස්සං සීලවා චාති. යතො ච ඛො නන්දක, භික්ඛු සද්ධො ච හොති සීලවා ච, එවං සො තෙනඞ්ගෙන පරිපූරො හොති.

සද්ධො ච නන්දක භික්ඛු හොති සීලවා ච, නො ච ලාභී අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස. එවං සො තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරො හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං: කිං නාහං සද්ධො ච අස්සං සීලවා ච ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්සාති. යතො ච ඛො නන්දක භික්ඛු සද්ධො ච හොති සීලවා ච, ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස, එවං සො තෙනඞ්ගෙන පරිපූරො හොති. සද්ධො ච නන්දක භික්ඛු හොති සීලවා ච, ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතො සමථස්ස. න ලාභී අධිපඤ්ඤාධම්ම-විපස්සනාය. එවං සො තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරො හොති.

---

1. අපි මෙ–මජ්ඣ.
2. සාරජ්ජමානරූපො–මජ්ඣ.
   සාරජ්ජයමානරූපො–සීමු
3. එත්තකම්පි ධම්ම–මජ්ඣ.

සෙය්‍යථාපි නන්දක පාණකෝ චතුපජ්ජාදකෝ, තස්සස්ස එකෝ පාදෝ ඔමකෝ ලාමකෝ, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ අස්ස, එවමේව ඛෝ නන්දක භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස න ලාභී අධිපඤ්ඤාධම්මවිපස්සනාය, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති. තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං; කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා ච ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස, ලාභී ච අධිපඤ්ඤා-ධම්මවිපස්සනායාති. යතෝ ච ඛෝ නන්දක, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස ලාභී ච අධිපඤ්ඤා-ධම්මවිපස්සනායඃ, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොතීති.

ඉදමවෝච භගවා ඉදං වත්වා සුගතෝ උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි.

අථ ඛෝ ආයස්මා නන්දකෝ අචිරපක්කන්තස්ස භගවතෝ භික්ඛූ ආමන්තෙසි: ඉදානාවුසෝ භගවා චතූහි පදෙහි කෙවලපරිපූණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පවිට්ඨෝ: ''සද්ධෝ ච නන්දක භික්ඛු හොති, නෝ ච සීලවා, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති, තෙන නං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං: කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවාවාති. යතෝ ච ඛෝ නන්දක භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොති. සද්ධෝ ච නන්දක භික්ඛු හොති සීලවා ච, නෝ ච ලාභී අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස -පෙ- ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස න ලාභී අධිපඤ්ඤාධම්මවිපස්සනාය, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති.

සෙය්‍යථාපි නන්දක, පාණකෝ චතුපජ්ජාදකෝ, තස්සස්ස එකෝ පාදෝ ඔමකෝ ලාමකෝ, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ අස්ස. එවමේව ඛෝ නන්දක, භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච, ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස, න ලාභී අධිපඤ්ඤාධම්මවිපස්සනාය, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන අපරිපූරෝ හොති, තෙන තං අඞ්ගං පරිපූරෙතබ්බං. කින්නාහං සද්ධෝ ච අස්සං සීලවා ච ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමස්සථ, ලාභී ච අධිපඤ්ඤාධම්මවිපස්සනායාති. යතෝ ච ඛෝ නන්දක භික්ඛු සද්ධෝ ච හොති සීලවා ච ලාභී ච අජ්ඣත්තං චෙතොසමථස්ස ලාභී ච අධිපඤ්ඤාධම්මවිපස්සනාය, එවං සෝ තෙනඞ්ගෙන පරිපූරෝ හොතීති.

පඤ්චිමෙ ආවුසො, ආනිසංසා කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡාය. කතමෙ පඤ්ච:

ඉධාවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. යථා යථා ආවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, තථා තථා සො සත්ථු පියො ච හොති මනාපො ච ගරු ච භාවනීයො ච අයං ආවුසො, පඨමො ආනිසංසො කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡාය.

පුනචපරං ආවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. යථා යථා ආවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, තථා තථා සො තස්මිං ධම්මෙ අත්ථපටිසංවෙදී ච හොති ධම්මපටිසංවෙදී ච, අයං ආවුසො, දුතියො ආනිසංසො කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡාය.

පුනචපරං ආවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. යථා යථා ආවුසො භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, තථා තථා සො තස්මිං ධම්මෙ ගම්භීරෙ අත්ථපදං පඤ්ඤාය අතිවිජ්ඣ පස්සති, අයං ආවුසො, තතියො ආනිසංසො කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡාය.

පුනචපරං ආවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. යථා යථා ආවුසො භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, තථා තථා නං සබ්‍රහ්මචාරී උත්තරිං සම්භාවෙන්ති, "අද්ධා අයමායස්මා පත්තෙ වා පත්ථෙති වා"[1]ති, අයං ආවුසො චතුත්ථො ආනිසංසො කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡාය.

පුනචපරං ආවුසො භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති: ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. යථා යථා ආවුසො, භික්ඛු භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. තත්ථ තත්ථ යෙ තෙ භික්ඛු සෙඛා අපත්තමානසා අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං පත්ථයමානා විහරන්ති, තෙ තං ධම්මං සුත්වා විරියං ආරභන්ති අපත්තස්ස පත්තියා, අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය. යෙ පන තත්ථ භික්ඛු අරහන්තො ඛීණාසවා වුසිතවන්තො කතකරණීයා ඔහිතභාරා අනුප්පත්තසදත්ථා පරික්ඛීණභවසංයොජනා සම්මදඤ්ඤා, විමුත්තා, තෙ තං ධම්මං සුත්වා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරමෙවානුයුත්තා විහරන්ති. අයං ආවුසො, පඤ්චමො ආනිසංසො කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡාය. ඉමෙ ඛො ආවුසො, පඤ්ච ආනිසංසා කාලෙන ධම්මසවණෙ, කාලෙන ධම්මසාකච්ඡායාති.

---

1. පත්ථෙති වා-මඤ්ඤං ඤච්ඡති වා-සී්‍ය.

9. 1. 1. 5
බලසඞ්ගහවත්ථු සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

චත්තාරිමානි භික්ඛවෙ බලානි, කතමානි චත්තාරි: පඤ්ඤාබලං වීරියබලං අනවජ්ජබලං සඞ්ගහබලං. කතමඤ්ච භික්ඛවෙ පඤ්ඤාබලං: යෙ ධම්මා අකුසලා අකුසලසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා කුසලා කුසලසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා සාවජ්ජා සාවජ්ජසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා අනවජ්ජා අනවජ්ජසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා කණ්හා කණ්හසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා සුක්කා සුක්කසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා සෙවිතබ්බා සෙවිතබ්බසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා නාලමරියා නාලමරියසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා අලමරියා අලමරියසඞ්ඛාතා, තථාරූපා ධම්මා පඤ්ඤාය වොදිටයා හොන්ති වොවරිතා හොන්ති. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ පඤ්ඤාබලං.

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ වීරියබලං: යෙ ධම්මා අකුසලා අකුසලසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා සාවජ්ජා සාවජ්ජසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා කණ්හා කණ්හසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා නාලමරියා නාලමරියසඞ්ඛාතා, තෙසං ධම්මානං පහානාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. යෙ ධම්මා කුසලා කුසලසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා අනවජ්ජා අනවජ්ජසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා සුක්කා සුක්කසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා සෙවිතබ්බා සෙවිතබ්බසඞ්ඛාතා, යෙ ධම්මා අලමරියා අලමරියසඞ්ඛාතා, තෙසං ධම්මානං පටිලාභාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ වීරියබලං.

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, අනවජ්ජබලං: ඉධ භික්ඛවෙ අරියසාවකෝ අනවජ්ජෙන කායකම්මෙන සමන්නාගතෝ හොති, අනවජ්ජෙන වචීකම්මෙන සමන්නාගතෝ හොති, අනවජ්ජෙන මනොකම්මෙන සමන්නාගතෝ හොති. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ අනවජ්ජබලං.

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, සඞ්ගහබලං: චත්තාරිමානි භික්ඛවෙ සඞ්ගහවත්ථූනි. දානං පෙය්‍යවජ්ජං අත්ථචරියා සමානත්තතා. එතදග්ගං භික්ඛවෙ, දානානං යදිදං ධම්මදානං. එතදග්ගං භික්ඛවෙ, පෙය්‍යවජ්ජානං යදිදං අත්තිකස්ස ඔහිතසොතස්ස පුනප්පුනං ධම්මං දෙසෙති. එතදග්ගං භික්ඛවෙ, අත්ථචරියානං යදිදං අප්පසද්ධං සද්ධාසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති. දුස්සීලං සීලසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, මච්ඡරිං චාගසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති. දුප්පඤ්ඤං පඤ්ඤාසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, එතදග්ගං භික්ඛවෙ, සමානත්තතානං යදිදං සොතාපන්නෝ සොතාපන්නස්ස සමානත්තෝ, සකදාගාමී සකදාගාමිස්ස සමානත්තෝ, අනාගාමී අනාගාමිස්ස සමානත්තෝ, අරහං අරහතෝ සමානත්තෝ. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ සඞ්ගහබලං. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරි බලානීති.

ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ චතූහි බලෙහි සමන්නාගතෝ අරියසාවකෝ පඤ්චභයානි සමතික්කන්තෝ හොති, කතමානි පඤ්ච: ආජීවිකභයං අසිලොකභයං, පරිසසාරජ්ජභයං, මරණභයං, දුග්ගතිභයං. ස ඛො සො භික්ඛවෙ අරියසාවකෝ ඉතිපටිසඤ්චික්ඛති: නාහං ආජීවිකභයස්ස භායාමි, කිස්සාහං ආජීවිකභයස්ස භායිස්සාමි, අත්ථි මෙ චත්තාරි බලානි, පඤ්ඤාබලං විරියබලං අනවජ්ජබලං සඞ්ගහබලං. දුප්පඤ්ඤෝ ඛො ආජීවිකභයස්ස භායෙය්‍ය, කුසීතෝ ආජීවිකභයස්ස භායෙය්‍ය, සාවජ්ජකායකම්මන්තෝ වචීකම්මන්තෝ මනොකම්මන්තෝ ආජීවිකභයස්ස භායෙය්‍ය, අසඞ්ගාහකෝ ආජීවිකභයස්ස භායෙය්‍ය. නාහං අසිලොකභයස්ස භායාමි -පෙ- නාහං පරිසසාරජ්ජභයස්ස භායාමි -පෙ- නාහං මරණභයස්ස භායාමි -පෙ- නාහං දුග්ගතිභයස්ස භායාමි කිස්සාහං දුග්ගතිභයස්ස භායිස්සාමි අත්ථි මෙ චත්තාරි බලානි: පඤ්ඤාබලං විරියබලං අනවජ්ජබලං සඞ්ගහබලං. දුප්පඤ්ඤෝ ඛො දුග්ගතිභයස්ස භායෙය්‍ය. කුසීතෝ දුග්ගතිභයස්ස භායෙය්‍ය සාවජ්ජකායකම්මන්තෝ -පෙ- වචීකම්මන්තෝ -පෙ- මනොකම්මන්තෝ -පෙ- දුග්ගතිභයස්ස භායෙය්‍ය, අසඞ්ගාහකෝ දුග්ගතිභයස්ස භායෙය්‍ය, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ චතූහි බලෙහි සමන්නාගතෝ අරියසාවකෝ ඉමානි පඤ්චභයානි සමතික්කන්තෝ හොතීති.

9. 1. 1. 6

සෙවිතබ්බාසෙවිතබ්බ සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

තත්ර ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා භික්ඛූ ආමන්තෙසි ආවුසො භික්ඛවොති, ආවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං, ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා එතදවොච: පුග්ගලොපි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බො සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි, වීවරම්පි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බං සෙවිතබ්බම්පි අසෙවිතබ්බම්පි. පිණ්ඩපාතොපි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බො සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි, සෙනාසනම්පි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බං සෙවිතබ්බම්පි අසෙවිතබ්බම්පි. ගාමනිගමොපි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බො සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි. ජනපදපදෙසොපි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බො සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි.

"පුග්ගලොපි ආවුසො දුවිධෙන වෙදිතබ්බො සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපී"ති ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං තත්ථ යං ජඤ්ඤා පුග්ගලං "ඉමං ඛො මෙ පුග්ගලං සෙවතො අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යෙ ච ඛො මෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සම්මදනෙතබ්බා වීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ-පරික්ඛාරා, තෙ ච කසිරෙන සම්මදගච්ඡන්ති. යස්ස වම්හි අත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, සො ච මෙ සාමඤ්ඤත්ථො න හාවනා පාරිපූරිං ගච්ඡති"ති. තෙනාවුසො, පුග්ගලෙන සො පුග්ගලො රත්තභාගං වා දිවසභාගං වා සඞ්ඛාපි අනාපුච්ඡා පක්කමිතබ්බං නානුබන්ධිතබ්බා:

තත්ථ යං ජඤ්ඤා පුග්ගලං "ඉමං ඛො මෙ පුග්ගලං සෙවතො අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති. යෙ ච ඛො මෙ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සම්මදනෙතබ්බා වීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා, තෙ ච අපකසිරෙන සම්මදගච්ඡන්ති. යස්ස වම්හි අත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, සො ච මෙ සාමඤ්ඤත්ථො නභාවනා පාරිපූරිං ගච්ඡතීති, තෙනාවුසො පුග්ගලෙන සො පුග්ගලො සඞ්ඛාපි අනාපුච්ඡා පක්කමිතබ්බං නානුබන්ධිතබ්බා.

තත්‍ර යං ජඤ්ඤා පුග්ගලං ''ඉමං බෝ මේ පුග්ගලං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති. යෙ ච බෝ මේ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා, තෙ ච කසිරෙන සමුදාගච්ඡන්ති. යස්ස චමෙ අත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ, සෝ ච මේ සාමඤ්ඤත්ථෝ භාවනා පාරිපූරිං ගච්ඡති''ති. තෙනාවුසෝ පුග්ගලෙන යෝ පුග්ගලෝ සඞ්කාපි අනුබන්ධිතබ්බෝ න පක්කමිතබ්බං.

තත්‍ර යං ජඤ්ඤා පුග්ගලං ''ඉමං බෝ මේ පුග්ගලං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති. යෙ ච බෝ මේ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා, තෙ ච අපකසිරෙන සමුදාගච්ඡන්ති. යස්ස චමෙ අත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ. සෝ ච මේ සාමඤ්ඤත්ථෝ භාවනා පාරිපූරිං ගච්ඡති''ති. තෙනාවුසෝ පුග්ගලෙන සෝ පුග්ගලෝ යාවජීවං අනුබන්ධිතබ්බෝ න පක්කමිතබ්බං අපි පනුජ්ජමානෙන. ''පුග්ගලොපි ආවුසෝ ද්වීධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි''ති ඉති යං තං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්චවුත්තං.

චීවරම්පි බෝ ආවුසෝ[1]: ද්වීධෙන වෙදිතබ්බං සෙවිතබ්බම්පි අසෙවිතබ්බම්පි''ති. ඉති බෝ පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: තත්‍ර යං ජඤ්ඤා චීවරං ''ඉදං බෝ මේ චීවරං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති''ති. එවරූපං චීවරං න සෙවිතබ්බං. තත්‍ර යං ජඤ්ඤා චීවරං ඉදං බෝ මේ චීවරං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති''ති. එවරූපං චීවරං සෙවිතබ්බං. ''චීවරම්පි බෝ ආවුසෝ ද්වීධෙන වෙදිතබ්බං සෙවිතබ්බම්පි අසෙවිතබ්බම්පි''ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

''පිණ්ඩපාතොපි ආවුසෝ ද්වීධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි''ති ඉති බෝ පනෙතං වුත්තං කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: තත්‍ර යං ජඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං ''ඉමං බෝ මේ පිණ්ඩපාතං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති''ති. එවරූපෝ පිණ්ඩපාතෝ න සෙවිතබ්බෝ. තත්‍ර යං ජඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං ඉමං බෝ මේ පිණ්ඩපාතං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති''ති. එවරූපෝ පිණ්ඩපාතෝ සෙවිතබ්බෝ ''පිණ්ඩපාතොපි ආවුසෝ ද්වීධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බොපි අසෙවිතබ්බොපි''ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

---

1. චීවරමපි ආවුසෝ—මජ්ඣිම.

''සෙනාසනම්පි ආවුසෝ දුවිධෙන වෙදිතබ්බං සෙවිතබ්බම්පි අසෙවිතබ්බම්පි''ති ඉති බෝ පනෙතං වුත්තං කිඤ්චේතං පටිච්චවුත්තං: තත්‍ර යං ජඤ්ඤා සෙනාසනං ''ඉදං බෝ මේ සෙනාසනං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති''ති එවරූපං සෙනාසනං න සෙවිතබ්බං. තත්‍ර යං ජඤ්ඤා සෙනාසනං ''ඉදං බෝ මේ සෙනාසනං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති''ති එවරූපං සෙනාසනං සෙවිතබ්බං. ''සෙනාසනම්පි ආවුසෝ දුවිධෙන වෙදිතබ්බං සෙවිතබ්බම්පි අසෙවිතබ්බම්පි''ති ඉති යං තං වුත්තං, ඉදමෙතං පටිච්චවුත්තං.

''ගාමනිගමෝපි ආවුසෝ දුවිධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බෝපි අසෙවිතබ්බෝපි''ති ඉති බෝ පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චේතං පටිච්චවුත්තං: තත්‍ර යං ජඤ්ඤා ගාමනිගමං ''ඉමං බෝ මේ ගාමනිගමං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති''ති එවරූපෝ ගාමනිගමෝ න සෙවිතබ්බෝ. තත්‍ර යං ජඤ්ඤා ගාමනිගමං ''ඉමං බෝ මේ ගාමනිගමං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති''ති එවරූපෝ ගාමනිගමෝ සෙවිතබ්බෝ. ''ගාමනිගමෝපි ආවුසෝ දුවිධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බෝපි අසෙවිතබ්බෝපි''ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

''ජනපදපදෙසෝපි ආවුසෝ දුවිධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බෝපි අසෙවිතබ්බෝපි''ති ඉති බෝ පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චේතං පටිච්ච වුත්තං: තත්‍ර යං ජඤ්ඤා ජනපදපදෙසං ''ඉමං බෝ මේ ජනපදපදෙසං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති''ති එවරූපෝ ජනපදපදෙසෝ න සෙවිතබ්බෝ. තත්‍ර යං ජඤ්ඤා ජනපදපදෙසං ''ඉමං බෝ මේ ජනපදපදෙසං සෙවතෝ අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති''ති එවරූපෝ ජනපදපදෙසෝ සෙවිතබ්බෝ. ''ජනපදපදෙසෝපි ආවුසෝ දුවිධෙන වෙදිතබ්බෝ සෙවිතබ්බෝපි අසෙවිතබ්බෝපි''ති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තන්ති.

9. 1. 1. 7

සුතවාපරිබ්බාජක සුත්තං

ඒවං මේ සුතං, එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ. අථ ඛො සුතවා පරිබ්බාජකො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සුතවා පරිබ්බාජකො භගවන්තං එතදවොච:

එකමීදං භන්තෙ, සමයං භගවා ඉධෙව රාජගහෙ විහරති ගිරිබ්බජෙ, තත්‍ර මෙ භන්තෙ, භගවතො සම්මුඛා පටිග්ගහිතං "යො සො සුතවා[1] භික්ඛු අරහං වීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො, දහරඛා සො පඤ්ච-ඨානානි අජ්ඣාචරිතුං. අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු මෙථුනං ධම්මං පතිසෙවිතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු සම්පජානමුසා භාසිතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු සන්නිධිකාරකං කාමෙ පරිභුඤ්ජිතුං, සෙය්‍යථාපි පුබ්බෙ අගාරිකභූතොති." කච්චි මෙතං භන්තෙ, භගවතො සුසුතං සුග්ගහීතං සුමනසිකතං සුපධාරිතන්ති.

තග්ඝ තෙතං[2] සුතවා, සුසුතං සුග්ගහීතං සුමනසිකතං සුපධාරිතං. පුබ්බෙවාහං සුතවා, එතරහි ච එවං වදමි. "යො සො භික්ඛු අරහං වීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තෙ. අහඛෙඨා සො නවඨානානි අජ්ඣාචරිතුං: අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු මෙථුනං ධම්මං පතිසෙවිතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු සම්පජානමුසා භාසිතුං, අහඛෙඨා වීණාසවො භික්ඛු සන්නිධිකාරකෙ කාමෙ පරිභුඤ්ජිතුං, සෙය්‍යථාපි පුබ්බෙ අගාරියභූතො.

---

1. සුත.—සය්‍හා 2. තෙ.එත.—මජ්ඣ.

අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු බුද්ධං පවවක්ඛාතුං.[1] අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු ධම්මං පවවක්ඛාතුං.[2] අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු සඞ්ඝං පවවක්ඛාතුං.[3] අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු සික්ඛං පවවක්ඛාතුං.[4] පුඛෙඛවාහං සුනවා, එතරහි ච එවං වදාමි: යො සො භික්ඛු අරහං වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුපපත්තසදත්ථා පරිකබීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො. අහඛෙඛා සො ඉමානි නවඨානානි අජ්ඣාවරිතුන්ති.

9. 1. 1. 8
සජ්ඣපරිබ්බාජක සුත්තං

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති, ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ. අථ ඛො සඞ්ජිකා පරිබ්බාජකො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි., සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සඞ්ජිකා පරිබ්බාජකො භගවන්තං ඒතදවොච:

එකමිදං භන්තෙ, සමයං භගවා ඉධෙව රාජගහෙ විහරති ගිරිබ්බජෙ. තත්‍ර මෙ භන්තෙ භගවතො සම්මුඛා සුතං සම්මුඛා පටිග්ගහීතං. ''යො සො සජ්ඣ, භික්ඛු අරහං වීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුපපත්තසදත්ථා පරිකබීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො. අහඛෙඛා සො පඤ්චඨානානි අජ්ඣාවරිතුං:

අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙතුං, අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු අදින්නං ථෙය්‍ය සඞ්ඛාතං ආදාතුං. අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු මෙථුනං ධම්මං පතිසෙවිතුං. අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු සම්පජානමුසා භාසිතුං, අහඛෙඛා වීණාසවො භික්ඛු සන්නිධිකාරකෙ කාමෙ පටිසෙවිතුං සෙය්‍යථාපි පුඛෙව අගාරියභූතොති. කච්චිමෙතං භන්තෙ, භගවතො, සුසුතං සුග්ගහීතං සුමනසිකතං සුපධාරිතන්ති.

---

1. පවවාචිකතිතුං, සිමු-ජන්තුගතිං ගන්තුං-මජ්ඣ.
2. පවවාචිකතිතුං, සිමු-දෙසාගතිං ගන්තුං-මජ්ඣ.
3. පවවාචිකතිතුං, සිමු-මොහාගතිං ගන්තුං-මජ්ඣ.
4. පවවාචිකතිතුං සිමු-භයාගතිං ගන්තුං-මජ්ඣ.

තගස තෙ තං[1] සජ්ඣ, සුසසුතං සුගහීතං, සුමනසිකතං, සූපධාරිතං පුඛෙඛ චාහං සජ්ඣ, එතරහි ච එවං වදමි. ''යො සො භික්ඛු අරහං ඛීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුපප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො, අහඛෙඛා සො නවයානානි අජ්ඣාවරිතුං, අහඛෙඛා ඛීණාසවො භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙතුං -පෙ- අහඛෙඛා ඛීණාසවො භික්ඛු සන්නිධිකාරකෙ කාමෙ පරිභුඤ්ජිතුං. සෙය්‍යථාපි පුඛෙඛ අගාරියභූතො. අහඛෙඛා ඛීණාසවො භික්ඛු ඡන්දාගතිං ගන්තුං, අහඛෙඛා ඛීණාසවො භික්ඛු දොසාගතිං ගන්තුං, අහඛෙඛා ඛීණාසවො භික්ඛු මොහාගතිං ගන්තුං, අහඛෙඛා ඛීණාසවො භික්ඛු භයාගතිං ගන්තුං. පුඛෙඛවාහං සජ්ඣ, එතරහි ච එවං වදමි ''යො ඛො භික්ඛු අරහං ඛීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුපප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො, අහඛෙඛා සො ඉමානි නවයානානි අජ්ඣාවරිතු'' න්ති.

9. 1. 1. 9

පුග්ගල සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමෙ භික්ඛවෙ, පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං, කතමෙ නව: අරහා, අරහත්තාය පටිපන්නො, අනාගාමී, අනාගාමිඵල-සච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, සකදාගාමී, සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, සොතාපන්නො, සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, පුථුජ්ජනො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, නවපුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං'' න්ති.

9. 1. 1. 10

ආහුනෙය්‍යපුග්ගල සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා ආහුනෙය්‍යා පාහුණෙය්‍යා දක්ඛිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස. කතමෙ නව: අරහා, අරහත්තාය පටිපන්නො, අනාගාමී, අනාගාමිඵල-සච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, සකදාගාමී, සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, සොතාපන්නො, සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො, ගොත්‍රභූ. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, නවපුග්ගලා ආහුනෙය්‍යා -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සා'' ති.

සමෙඛාධිවගෙගා පඨමො.

තස්සුද්දානං:

සමෙඛාධිනිසයො වෙව මෙඝියං නන්දකං බලං,
සෙවනා සුතවා සජ්ඣා පුග්ගලො ආහුනෙය්‍යො චාති.

---

1. තෙ එක.-මජ්ඣ.

2. සීහනාදවග්ගො

9. 1. 2. 1

සාරිපුත්ත සීහනාද සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අථඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා භගවන්තං එතදවොච: ''වුත්ථො මෙ භන්තෙ, සාවත්ථියං වස්සාවාසො, ඉච්ඡාමහං භන්තෙ, ජනපදචාරිකං පක්කමිතු''න්ති. යස්සදානි ත්වං සාරිපුත්ත, කාලං මඤ්ඤසීති. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

අථ ඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු අචිරපක්කන්තෙ ආයස්මන්තෙ සාරිපුත්තෙ භගවන්තං එතදවොච: ''ආයස්මා මං භන්තෙ, සාරිප්පත්තෙතා ආසජ්ජ අපට්ඨිනිසජ්ජ චාරිකං පක්කන්තෙතා''ති.

අථ ඛො භගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙසි: ''එහි ත්වං භික්ඛු, මම වචනෙන සාරිපුත්තං ආමන්තෙහි: 'සත්ථා තං ආවුසො සාරිපුත්ත, ආමන්තෙතී'ති''. ''එවං භන්තෙ''ති ඛො සො භික්ඛු භගවතො පටිස්සුත්වා යෙනායස්මා සාරිපුත්තෙතා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: ''සත්ථා තං ආවුසො සාරිපුත්ත, ආමන්තෙතී''ති. එවමාවුසොති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා තස්ස භික්ඛුනො පච්චස්සොසි.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ච මහාමොග්ගල්ලානො ආයස්මා ච ආනඤ්ජෙ අවාපුරණං[1] ආදාය විහාරෙන විහාරං අනුආහිණ්ඩන්තා[2] අභික්කමථායස්මන්තෙතා, ඉදානායස්මා සාරිපුත්තෙතා භගවතො සම්මුඛා සීහනාදං නදිස්සතීති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං භගවා එතදවොච: ඉධ තෙ සාරිපුත්ත, අඤ්ඤතරො සබ්‍රහ්මචාරී තිරච්ඡානගතං ආපන්නෙතා. ''ආයස්මා මං භන්තෙ, සාරිප්පත්තෙතා ආසජ්ජ අපට්ඨිනිසජ්ජ චාරිකං පක්කන්තෙතා''ති.

---

1. අපාපුරණං, සී්‍ය.
2. ආහිණ්ඩන්තා, මජ්ඣං. විහාරං ආහිණ්ඩන්තා, සී්‍ය.

1. යස්ස නූන භන්තෙ කායෙ කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සො ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, පථවියං[1] සුචිම්පි නික්ඛිපන්ති, අසුචිම්පි නික්ඛිපන්ති, ගූථගතම්පි නික්ඛිපන්ති, මුත්තගතම්පි නික්ඛිපන්ති, ඛෙළගතම්පි නික්ඛිපන්ති, පුබ්බගතම්පි නික්ඛිපන්ති, ලොහිතගතම්පි නික්ඛිපන්ති, න ච තෙන පථවී අට්ටීයති වා හරායති වා ජිගුච්ඡති වා එවමෙව ඛො අහං භන්තෙ පථවී-සමෙන චෙතසා විහරාමි විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

2. යස්ස නූන භන්තෙ කායෙ කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සො ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය, සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, ආපස්මිං සුචිම්පි ධොවන්ති, අසුචිම්පි ධොවන්ති, ගූථගතම්පි ධොවන්ති, මුත්තගතම්පි ධොවන්ති, ඛෙළගතම්පි ධොවන්ති, ලොහිතගතම්පි ධොවන්ති, න ච තෙන ආපො අට්ටීයති වා හරායති වා ජිගුච්ඡති වා එවමෙව ඛො අහං භන්තෙ ආපොසමෙන චෙතසා විහරාමි විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

3. යස්ස නූන භන්තෙ කායෙ කායගතා සති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සො ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, තෙජො සුචිම්පි ඩහති, අසුචිම්පි ඩහති, ගූථගතම්පි ඩහති, මුත්තගතම්පි ඩහති, ඛෙළගතම්පි ඩහති, පුබ්බගතම්පි ඩහති, ලොහිතගතම්පි ඩහති. න ච තෙන තෙජො අට්ටීයති වා හරායති වා ජිගුච්ඡති වා. එවමෙව ඛො අහං භන්තෙ තෙජොසමෙන චෙතසා විහරාමි, විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

යස්ස නූන භන්තෙ කායෙ කායගතා සති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සො ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, වායො සුචිම්පි උපවායති, අසුචිම්පි උපවායති, ගූථගතම්පි උපවායති, මුත්තගතම්පි උපවායති, ඛෙළගතම්පි උපවායති, පුබ්බගතම්පි උපවායති, ලොහිතගතම්පි උපවායති. න ච තෙන වායො අට්ටීයති වා හරායති වා ජිගුච්ඡති වා. එවමෙව ඛො අහං භන්තෙ, වායොසමෙන චෙතසා විහරාමි, විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

---

1. පථවියං, මජ්ඣං.

5. යස්ස නූන හතෙන්න කාමය කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සෝ ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි හත්ථෙන, රජොහරණං සුවිම්පි දූසෙති. අසුවිම්පි දූසෙති, ගූථගතම්පි පූසෙති මුත්තගතම්පි දූසෙති, වෙළගතම්පි පූසෙති. පුබ්බගතම්පි දූසෙති, ලොහිතගතම්පි පූසෙති. න ච තෙන රජොහරණං අට්ටීයති වා හරායති වා ජිගුච්ඡති වා. එවමෙව ඛො අහං හත්ථෙන රජොහරණූපමෙන චෙතසා විහරාමි, විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

6. යස්ස නූන හතෙන්න කායෙ කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සෝ ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය, සෙය්‍යථාපි හත්ථෙන චණ්ඩාලකුමාරකො වා චණ්ඩාලකුමාරිකා වා කළොපි-හත්ථො නන්නකවාසී ගාමං වා නිගමං වා පවිසන්නො නීචවිත්තූපෙත්තූව උපට්ඨාපෙත්වා පවිසති. එවමෙව ඛො අහං හත්ථෙන චණ්ඩාලකුමාරක-සමෙන චෙතසා විහරාමි විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

7. යස්ස නූන හතෙන්න කායෙ කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස, සෝ ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි හත්ථෙන උසභො තිණ්ණවීසාණෝ සොරතො[1] සුදන්තෝ සුවිනීතො රථියාය රථියං සිඛාටකෙන සිඛාටකං අභිහිණ්ඩන්තෝ න කිඤ්චි හිංසති පාදෙන වා විසාණෙන වා. එවමෙව ඛො අහං හත්ථෙන උසභචිණ්ණවීසාණසමෙන චෙතසා විහරාමි විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන.

8. යස්ස නූන හතෙන්න කායෙ කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස. සෝ ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපටිනිස්සජ්ජ චාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි හත්ථෙන ඉත්ථී වා පුරිසො වා දහරො වා යුවා වා මණ්ඩනක ජාතිකො සීසං නහාතො අහිකුණපෙන වා කුක්කුරකුණපෙන වා මනුස්ස කුණපෙන වා කණ්ඨෙ ආසත්තෙන්න අට්ටීයෙය්‍ය, හරායෙය්‍ය ජිගුච්ඡෙය්‍ය. එවමෙව ඛො අහං හත්ථෙන ඉමිනා පූතිකායෙන අට්ටියාමි හරායාමි ජිගුච්ඡාමි.

---

1. සුරතෝ- සී්‍යා. PTS සූරතෝ-කත්ථචි.

9. යස්ස නූන භන්තෙ කායෙ කායගතාසති අනුපට්ඨිතා අස්ස සො ඉධ අඤ්ඤතරං සබ්‍රහ්මචාරිං ආසජ්ජ අපත්තිනිස්සජ්ජ වාරිකං පක්කමෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ පුරිසො මෙදකථාලිකං පරිහරෙය්‍ය ඡිද්දං විවඩ්ඩං[1] උග්ගරන්තං පග්ඝරන්තං. එවමෙව ඛො අහං භන්තෙ ඉමං කායං පරිහරාමි, ඡිද්දං විවඩ්ඩං උග්ගරන්තං පග්ඝරන්තං.

අථ ඛො සො භික්ඛු උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොච: "අවධියෝ මං භන්තෙ අවචගමා යථාබාලං යථාමූළ්හං යථාඅකුසලං. යොහං ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං අසතා තුච්ඡා මුසා අභූතෙන අබ්භාචික්ඛිං. තස්ස මෙ භන්තෙ භගවා අවචයං අවචයතො පතිගණ්හාතු ආයතිං සංවරාය"ති.

තග්ඝ ත[2] භික්ඛු අවචයෝ අවචගමා යථාබාලං යථාමූළ්හං යථා අකුසලං යො ත්වං සාරිපුත්තං අසතා තුච්ඡා මුසා අභූතෙන අබ්භාචික්ඛි. යතො ච ඛො ත්වං භික්ඛු අවචයං අවචයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පතිගණ්හාම. වුද්ධිහෙසා භික්ඛු අරියස්ස විනයෙ යා අවචයං අවචයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජතීති.

අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං ආමන්තෙසි: ඛම සාරිපුත්ත ඉමස්ස මොඝපුරිසස්ස පුරාණස්ස එතෙව සන්තධා මුද්ධා එළිසතීති.

ඛමාමහං භන්තෙ තස්ස ආයස්මතො සචෙ මං සො ආයස්මා එවමාහ: ඛමතු ච මෙ සො ආයස්මාති.

---

1. ඡිද්දවිඡිද්දං,-මජ්ඣං.
2. තග්ඝ භං,-සීමු. PTS
3. ඛමතු මෙ, සීමු.

9. 1. 2. 2

සොපාදිසෙස සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙත්ථ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය සාවත්ථියං පිණ්ඩාය පාවිසි. අථඛො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස එතදහොසි: ''අතිප්පගො ඛො තාව සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිතුං, යන්නූනාහං යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං ආරාමො තෙනුපසඞ්කමෙය්‍ය''න්ති. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙත්ථ යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං ආරාමො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තෙහි අඤ්ඤතිත්ථියෙහි පරිබ්බාජකෙහි සද්ධිං සම්මොදි සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි.

තෙන ඛො පන සමයෙන තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං අයමන්තරා කථා උදපාදි: ''යො හි කොචි ආවුසො සොපාදිසෙසො[1] කාලං කරොති සබ්බො සො අපරිමුත්තො නිරයා, අපරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, අපරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා, අපරිමුත්තො අපාය දුග්ගති විනිපානානි.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තස්ස තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං භාසිතං නෙව අභිනන්දි, න පටික්කොසි. අනභිනන්දිත්වා අප්පටික්කොසිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි, ''භගවතො සන්තිකෙ එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථං ආජානිස්සාමී''ති අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තස්ස සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තස්ස යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තස්ස භගවන්තං එතදවොච:

''ඉධාහං භන්තෙ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය සාවත්ථියං පිණ්ඩාය පාවිසිං. තස්ස මය්හං භන්තෙ එතදහොසි: ''අතිප්පගො ඛො තාව සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිතුං, යන්නූනාහං යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං ආරාමො තෙනුපසඞ්කමෙය්‍ය''න්ති. අථඛ්වාහං භන්තෙ යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං ආරාමො තෙනුපසඞ්කමිං. උපසඞ්කමිත්වා තෙහි අඤ්ඤතිත්ථියෙහි පරිබ්බාජකෙහි සද්ධිං සම්මොදිං. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිං.

---

1. සඋපාදිසෙසො,—මජ්ඣ. සී්ම.

තෙන ඛෝ පන භග්ගෙන සමයෙන තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං අයමන්තරා කථා උදපාදි: ''යොහිකොචි ආවුසෝ ඒකාදිසෙසෝ කාලං කරොති, සබ්බෝ සො අපරිමුත්තො නිරයා, අපරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, අපරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා අපරිමුත්තො අපායදුග්ගතිවිනිපාතා''ති. අථඛ්වාහං භග්ගෙන තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං භාසිතං නෙව අභිනන්දිං න පටික්කොසිං. අනභිනන්දිත්වා අපටික්කොසිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමිං භගවතො සන්තිකෙ එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථං ආජානිස්සාමී''ති.

කෙ ච[1] සාරිපුත්ත අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා බාලා අබ්‍යත්තා, කෙ ච සොපාදිසෙසං[2] වා උපාදිසෙසොති ජානිස්සන්ති, අනුපාදිසෙසං වා අනුපාදිසෙසොති ජානිස්සන්ති

නව ඉමෙ සාරිපුත්ත පුග්ගලා සොපාදිසෙසා කාලං කුරුමානා පරිමුත්තා නිරයා, පරිමුත්තා තිරච්ඡානයොනියා, පරිමුත්තා පෙත්තිවිසයා, පරිමුත්තා අපායදුග්ගතිවිනිපාතා. කතමෙ නව:

1. ඉධ සාරිපුත්ත එකච්චො පුග්ගලො සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති, සමාධිසම්මිං පරිපූරකාරී පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී.[3] සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා අන්තරා පරිනිබ්බායී හොති. අයං සාරිපුත්ත, පඨමො පුග්ගලො සොපාදිසෙසො කාලං කුරුමානො පරිමුත්තො නිරයා, පරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා පරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා පරිමුත්තො අපායදුග්ගතිවිනිපාතා.

2-5 පුනචපරං සාරිපුත්ත ඉධෙකච්චො පුග්ගලො සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති, සමාධිසම්මිං පරිපූරකාරී, පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී[4] සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා උපහච්ච පරිනිබ්බායී හොති -පෙ- අසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී හොති -පෙ- සසඞ්ඛාර පරිනිබ්බායී හොති -පෙ- උද්ධංසොතො හොති අකණිට්ඨගාමී. අයං සාරිපුත්ත පඤ්චමො පුග්ගලො සොපාදිසෙසො කාලං කුරුමානො පරිමුත්තො නිරයා, පරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, පරිමුත්තා පෙත්තිවිසයා, පරිමුත්තා අපායදුග්ගතිවිනිපාතා.

---

1. කෙචි-ඡ්ඨ. සය්‍යා.
2. සඋපාදිසෙස- මජ්ඣ., සී්මු.
3. න පරිපූරකාරී, සී්මු.
4. න පරිපූරකාරී, සී්මු.

6. පුනචපරං සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්චො පුග්ගලො, සීලෙසු පරිපූරකාරී ගොති, සමාධිසමිං මත්තසොකාරී, පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී.[1] සො තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා රාදෙසමොහානං තනුත්තා සකදගාමී හොති, සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගන්ත්වා දුක්ඛසසන්තං කරොති. අයං සාරිපුත්ත පඨමො පුග්ගලො සොපාදිසෙසො කාලං කුරුමානො පරිමුත්තො නිරයා, පරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, පරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා, පරිමුත්තො අපායදුග්ගති විනිපාතා.

7. පුනචපරං සාරිපුත්ත ඉධෙකච්චො පුග්ගලො සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිසමිං මත්තසොකාරී[1] පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී[1], සො තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා එකබීජී හොති එකඤ්ඤව මානුසකං භවං නිබ්බත්තෙත්වා දුක්ඛසසන්තං කරොති. අයං සාරිපුත්ත දුතියමො පුග්ගලො සොපාදිසෙසො කාලං කුරුමානො පරිමුත්තො නිරයා, පරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, පරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා, පරිමුත්තො අපායදුග්ගති විනිපාතා.

8. පුනචපරං සාරිපුත්ත ඉධෙකච්චො පුග්ගලො සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති, සමාධිසමිං මත්තසොකාරී, පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී, සො තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා කොළඞ්කොලො හොති, ද්වෙ වා තීණි වා කුලානි සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛසසන්තකරොා. අයං සාරිපුත්ත, අට්ඨමො පුග්ගලො සොපාදිසෙසා කාලං කුරුමානො පරිමුත්තො නිරයා -පෙ- පරිමුත්තො අපායදුග්ගතිවිනිපාතා.

9. පුනචපරං සාරිපුත්ත ඉධෙකච්චො පුග්ගලො සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිසමිං මත්තසොකාරී පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී. සො තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා සත්තක්ඛත්තුපරමොා හොති, සත්තක්ඛත්තුපරමං දෙවෙ ච මානුසෙ ච සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛසසන්තං කරොති. අයං සාරිපුත්ත නවමොා පුග්ගලො සොපාදිසෙසො කාලං කුරුමානො පරිමුත්තො නිරයා, පරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, පරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා, පරිමුත්තො අපායදුග්ගති විනිපාතා.

කෙ ච සාරිපුත්ත අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා බාලා අබ්‍යත්තා, කෙ ච සොපාදිසෙසං වා සොපාදිසෙසොති ජානිසසන්ති. අනුපාදිසෙසං වා අනුපාදිසෙසොති ජානිසසන්ති.

ඉමෙ බො සාරිපුත්ත නව පුග්ගලා සොපාදිසෙසා කාලං කුරුමානා පරිමුත්තා නිරයා, පරිමුත්තා තිරච්ඡානයොනියා, පරිමුත්තා පෙත්තිවිසයා, පරිමුත්තා අපායදුග්ගතිවිනිපාතා. න තාවයං සාරිපුත්ත ධම්මදරියායොා පටිභාසි භික්ඛූනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං. තං කිසස හෙතු: මායිමං ධම්මපරියායං සුත්වා පමාදං ආහරිසසති, අපි ච මයා සාරිපුත්ත ධම්මපරියායොා පඤ්ඤාධිපපායෙන භාසිතොති.

---

1. න පරිපූරකාරී, සීමු.

9. 1. 2. 3

මහාකොට්ඨිත සූත්‍රය

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ ඛෝ ආයස්මා මහාකොට්ඨිතෝ[1] යේනායස්මා සාරිපුත්තෝ තේනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා සාරිපුත්තේන සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා මහාකොට්ඨිතෝ ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච:

නින්නු ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං දිට්ඨධම්මවේදනීයං තං මේ කම්මං සම්පරායවේදනීයං හොතූති, එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කිම්පනාවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං සම්පරායවේදනීයං, තම්මේ කම්මං දිට්ඨධම්මවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කින්නු ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං සුඛවේදනීයං, තං මේ කම්මං සුඛවේදනීයං[2] හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කින්නු ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං දුක්ඛවේදනීයං තං මේ කම්මං සුඛවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කින්නු ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං පරිපක්කවේදනීයං තං මේ කම්මං අපරිපක්කවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කිඤ්චනා ආවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං අපරිපක්කවේදනීයං තං මේ කම්මං පරිපක්කවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කින්නු ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත යං කම්මං බහුවේදනීයං තං මේ කම්මං අප්පවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

---

1. මහාකොට්ඨිකෝ-මජ්ඣ.
2. දුක්ඛවේදනීය-මජ්ඣ.

කිමපනාවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං අපප වෙදනීයං තං මෙ කම්මං බහුවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කින්නුඛා ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං වෙදනීයං තං මෙ කම්මං අවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කිමපනාවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං අවෙදනීයං තං මෙ කම්මං වෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති? නෝ හිදං ආවුසෝ.

කින්නුඛා ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං තං මෙ කම්මං සම්පරායවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ හිදං ආවුසෝති වදෙයි.

කින්නුඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං සම්පරාය වෙදනීයං තං මෙ කම්මං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ හිදං ආවුසෝති වදෙයි.

කින්නුඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං සුඛවෙදනීයං තං මෙ කම්මං සුඛවෙදනීයං[1] හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ හිදං ආවුසෝති වදෙයි.

කින්නුඛා ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං දුක්ඛවෙදනීයං තං මෙ කම්මං සුඛවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ හිදං ආවුසෝති වදෙයි.

කින්නුඛා ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං පරිපක්කවෙදනීයං තං මෙ කම්මං අපරිපක්කවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ හිදං ආවුසෝති වදෙයි.

කින්නුඛා ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං අපරිපක්කවෙදනීයං තං මෙ කම්මං පරිපක්කවෙදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුසතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ හිදං ආවුසෝති වදෙයි.

---

1. දුක්ඛවෙදනීයං, ම්‍යා.

කිනාහුතෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං බහුවෙදනීයං තං මේ කම්මං අපපවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ භිදං ආවුසෝති වදෙසි.

කිනාහුතෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං අපපවේදනීයං තං මේ කම්මං බහුවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ භිදං ආවුසෝති වදෙසි.

කිනාහුතෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං වේදනීයං තං මේ කම්මං අවේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ භිදං ආවුසෝති වදෙසි.

කිනාහුතෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත, යං කම්මං අවේදනීයං තං මේ කම්මං වේදනීයං හොතූති එතස්ස අත්ථාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නෝ භිදං ආවුසෝති වදෙසි. අථ කිම්පන භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති?

යං ඛවුසාවුසෝ,[1] අඤ්ඤතං අදිට්ඨං අපත්තං අසච්ඡිකතං අනභි-සමෙතං, තස්ස ඤාණාය දස්සනාය පත්තියා සච්ඡිකිරියාය අභිසමාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති.

කිම්පනාසාවුසෝ, අඤ්ඤතං අදිට්ඨං අපත්තං අසච්ඡිකතං අනභි-සමෙතං යස්ස ඤාණාය දස්සනාය පත්තියා සච්ඡිකිරියාය අභිසමාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති?

ඉදං දුක්ඛන්ති ඛවස්ස ආවුසෝ අඤ්ඤතං අදිට්ඨං අපත්තං අසච්ඡිකතං අනභිසමෙතං. තස්ස ඤාණාය දස්සනාය පත්තියා සච්ඡිකිරියාය අභිසමාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති. අයං දුක්ඛසමුදයෝති ඛවස්ස ආවුසෝ -පෙ- අයං දුක්ඛනිරොධොති ඛවස්ස ආවුසෝ -පෙ- අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී-පටිපදති ඛවස්ස ආවුසෝ, අඤ්ඤතං අදිට්ඨං අපත්තං අසච්ඡිකතං අනභි-සමෙතං. තස්ස ඤාණාය දස්සනාය පත්තියා සච්ඡිකිරියාය අභිසමාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, ඉදං ඛවස්ස ආවුසෝ අඤ්ඤතං අදිට්ඨං අපත්තං අසච්ඡිකතං අනභිසමෙතං. තස්ස ඤාණාය දස්සනාය පත්තියා සච්ඡිකිරියාය අභිසමාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති.

---

1. යං ඛවස්ස ආවුසෝ මජ්ඣං'

9. 1. 2. 4
සමිද්ධි සූත්‍රය

[සාවත්ථිනිදානං]

අථඛෝ ආයස්මා සමිද්ධි යේනායස්මා සාරිපුත්තෝ තේනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා සාරිපුත්තේන අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ ආයස්මන්තං සමිද්ධිං ආයස්මා සාරිපුත්තෝ එතදවොච:

'කිමාරම්මණා සමිද්ධි, පුරිසස්ස සඞ්කප්පවිතක්කා උප්පජ්ජන්තීති? නාමරූපාරම්මණා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කථ නානත්තං ගච්ඡන්තීති? ධාතුසු භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කිං සමුදයාති? ඵස්සසමුදයා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කිං සමොසරණාති? වේදනා සමොසරණා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කිං පමුඛාති? සමාධිපමුඛා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කිං ආධිපතෙය්‍යාති? සතාධිපතෙය්‍යා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කිමුත්තරාති? පඤ්ඤුත්තරා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි, කිං සාරාති? විමුත්තිසාරා භන්තේති.

තෙ පන සමිද්ධි කිං ඔගධාති? අමතොගධා භන්තේති.

කිමාරම්මණා සමිද්ධි, පුරිසස්ස සඞ්කප්පවිතක්කා උප්පජ්ජන්තීති? ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ නාමරූපාරම්මණා භන්තේති වදෙයි.

තෙ පන සමිද්ධි, කථ නානත්තං ගච්ඡන්තීති. ඉති පුට්ඨෝ සමානෝ ධාතුසු භන්තේති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංසමුදයානි ඉති පුථෙඨා සමානෝ එසැසමුදයා හඉන්නති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංසමොසරණානි ඉති පුථෙඨා සමානෝ ඉවදනා සමොසරණා හවන්නති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංසම්භවානි ඉති පුථෙඨා සමානෝ සමාදි-සම්භවා හන්නෙති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංඇධිපවතය්‍යානි ඉති පුවථෙඨා සමානෝ සතාධි-පවතය්‍යා හන්නෙති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංඋත්තරානි ඉති පුථෙඨා සමානෝ පඤඤුත්තරා හන්නෙති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංසාරානි ඉති පුවථෙඨා සමානෝ විමුත්තිසාරා හන්නෙති වදෙයි.

තෙ පන සමිදධි, කිංඔගධානි ඉති පුථෙඨා සමානෝ අමතොගධා හවන්නති වදෙයි.

සාධු සාධු සාරිදධි, සාධු මෙ භවං සමිදධි, පඤහං පුථෙඨා විසජෙජසි තෙන ව මා මඤඤිත්ථ.

9. 1. 2. 5
ගණෙඩාපම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

ඉසයාථාපි භිකඛවෙ, ගණෙඩා අතෙකවස්සගණිකෝ තස්සඤඤ නව වණමුඛානි නව අභෙදනමුඛානි, තතෝ යං කිඤඤි පගඝරෙය්‍ය අසුචිමෙඤඤව පග්ඝරෙය්‍ය, දුග්ගන්ධමෙඤඤව පග්ඝරෙය්‍ය, ජෙගුච්ඡියමෙඤඤව පගඝරෙය්‍ය. යං කිඤඤි පසවෙය්‍ය අසුචිමෙඤඤව පසවෙය්‍ය, දුග්ගන්ධමෙඤඤව පසවෙය්‍ය, ජෙගුච්ඡියමෙඤඤව පසවෙය්‍ය.

'ගණෙය්‍යෙ'ති වෝ භික්ඛවෙ, ඉමස්සෙව චාතුම්මහාභූතිකස්ස කායස්ස අධිවචන මාතාපෙත්තිකසම්භවස්ස ඔදනකුම්මාසූපචයස්ස අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන භෙදන විද්ධංසනධම්මස්ස. තස්ස නව වත්ථූනි, නව අහෙදනමුඛානි, තතෝ යං කිඤ්චි පගඝරති අසුචිමෙවෙව පගඝරති, දුග්ගන්ධමෙවෙව පගඝරති, ජෙගුච්ඡියමෙවෙව පගඝරති. යං කිඤ්චි පසවති අසුචිමෙවෙව පසවති, දුග්ගන්ධමෙවෙව පසවති, ජෙගුච්ඡියමෙවෙව පසවති. තයිදම්පි හි භික්ඛවෙ ඉමිස්මිං කායෙ නිබ්බින්දථාති.

9. 1. 2. 6

සඤ්ඤා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමා භික්ඛවෙ, සඤ්ඤා භාවිතා බහුලීකතා මහප්ඵලා හොන්ති මහානිසංසා අමතොගධා අමතපරියොසානා. කතමා නව?

අසුභසඤ්ඤා, මරණසඤ්ඤා, ආහාරෙ පටිකූලසඤ්ඤා, සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤා, අනිච්චසඤ්ඤා, අනිච්චෙ දුක්ඛසඤ්ඤා, දුක්ඛෙ අනත්තසඤ්ඤා, පහානසඤ්ඤා, විරාග සඤ්ඤා. ඉමා වෝ භික්ඛවෙ, නව සඤ්ඤා භාවිතා බහුලීකතා මහප්ඵලා හොන්ති මහානිසංසා අමතොගධා, අමතපරියොසානා.

9. 1. 2. 7

කුලොපගමන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නවහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතං කුලං අනුපගන්ත්වා වා නාලං උපගන්තුං, උපගන්ත්වා වා නාලං උපනිසීදිතුං[1] කතමෙහි නවහි:

න මනාපෙන පච්චුට්ඨෙත්තබ්බෙ, න මනාපෙන අභිවාදෙත්තබ්බෙ, න මනාපෙන ආසනං දෙත්තබ්බං, සන්තමස්ස පරිගූහන්තබ්බෙ, බහුකම්පි ථොකං දෙත්තබ්බෙ, පණීතම්පි ලූඛං දෙත්තබ්බෙ, අසක්කච්චං දෙත්තබ්බෙ නො සක්කච්චං, න උපනිසීදන්තබ්බෙ ධම්මසවණාය, ගාසිතස්ස න රසියන්තබ්බෙ. ඉමෙහි වෝ භික්ඛවෙ, නවහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං කුලං අනුපගන්ත්වා වා නාලං උපගන්තුං, උපගන්ත්වා වා නාලං උපනිසීදිතුං.

---

1 නිසීදිතුං - ඉඡයං.

නවහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතං කුලං අනුපගන්තුඃ වා අලං උපගන්තුඃ, උපගන්ත්වා වා අලං උපනිසීදිතුඃ. කතමෙහි නවහි:

මනාපෙන පච්චුට්ඨෙන්ති, මනාපෙන අභිවාදෙන්ති, මනාපෙන ආසනං දෙන්ති, සන්තමසස න පරිගූහන්ති, බහුකම්පි බහුකං දෙන්ති, පණීතම්පි පණීතං දෙන්ති, සක්කච්චං දෙන්ති නෝ අසක්කච්චං, උපනිසීදන්ති ධම්මසවණාය, භාසිතසස රඩියන්ති.

ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ, නවහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං කුලං අනුපගන්තුඃ වා අලං උපගන්තුඃ, උපගන්ත්වා වා අලං උපනිසීදිතුන්ති.

9. 1. 2. 8

නවඞ්ගුපොසථ සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නවහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ[1] භික්ඛවෙ උපොසථෝ උපවුත්ථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ. කථං උපවුත්ථෝ ච භික්ඛවෙ, නවහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකෝ මහාවිප්ඵාරෝ:

1. ඉධ භික්ඛවෙ, අරියසාවකෝ ඉති පටිසඤ්ඤික්ඛති ''යාවජීවං අරහන්තෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතා නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථා ලජ්ජී දයාපන්නා සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී[2] විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරාමි. ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි. උපොසථඤ්ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සති''ති. ඉමිනා පඨමෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

2. ''යාවජීවං අරහන්තෝ අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතා දින්නාදායී දින්නපාටිකඞ්ඛී අථෙනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරන්ති. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං අදින්නාදානං පහාය -පෙ- උපොසථඤ්ච මෙ උපවුත්ථෝ භවිස්සති''ති. ඉමිනා දුතියෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

---

1. නවහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ-ම්ජය.
2. සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පිනෝ-ම්ජය.

3. "යාවජීවං අරහන්තෝ අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී ආරාචාරී විරතා මෙථුනා ගාමධම්මා. අහම්පජ්ජ -පෙ- උපොසථෝ ච මේ උපවුත්ථෝ භවිස්සතී"ති. ඉමිනා තතියෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

4. යාවජීවං අරහන්තෝ මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතා සච්චවාදී සච්චසන්ධා ථෙතා පච්චයිකා අවිසංවාදකා ලෝකස්ස, අහම්පජ්ජ -පෙ- උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා චතුත්ථෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

5. යාවජීවං අරහන්තෝ සුරාමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා පහාය සුරා-මෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා. අහම්පජ්ජ -පෙ- උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා පඤ්චමෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

6. යාවජීවං අරහන්තෝ එකභත්තිකා රත්තූපරතා විරතා විකාල භොජනා. අහම්පජ්ජ -පෙ- උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා ඡට්ඨෙ-නඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

7. යාවජීවං අරහන්තෝ නච්චගීතවාදිතවිසූකදස්සනමාලාගන්ධවිලේ-පනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිවිරතා අහම්පජ්ජ -පෙ- උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා සත්තමෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

8. යාවජීවං අරහන්තෝ උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයන-මහාසයනා පටිවිරතා නීචසෙය්‍යං කප්පෙන්ති මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා අහම්පජ්ජ -පෙ- උපවුත්ථෝ භවිස්සතීති. ඉමිනා අට්ඨමෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

9. ඉධ භික්ඛවෙ, අරියසාවකෝ මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති තථා දුතියං -පෙ- තථා තතියං -පෙ- තථා චතුත්ථිං -පෙ- ඉති උද්ධමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ජෙන ඵරිත්වා විහරති. ඉමිනා නවමෙනඞ්ගෙන සමන්නාගතෝ හොති.

එවං උපවුත්ථෝ ඛෝ භික්ඛවෙ, නවහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ උපොසථෝ මහප්ඵලෝ හොති මහානිසංසෝ මහාජුතිකා මහාවිප්ඵාරෝ හොති.

9. 1. 2. 9
දෙවතා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

ඉමං[1] භික්ඛවෙ, රත්තිං සම්බහුලා දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං ජෙතවනං ඔභාසෙත්වා යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ඨිතා බො භික්ඛවෙ, තා දෙවතා මං එතදවොචුං:

උපසඞ්කමිංසු නො හන්තෙ, පුබ්බෙ මනුස්සභූතානං පබ්බජිතා අගාරානි, තා මය[2] හන්තෙ, පච්චුට්ඨිම්හ, නො ච බො අභිවාදිම්හ, තා මයං හන්තෙ, අපරිපුණ්ණකම්මන්තා විප්පටිසාරිනියො පච්ඡානුතාපිනියො[3] භීනං කායං උපපන්නා''ති.

අපරාපි මං භික්ඛවෙ, සම්බහුලා දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා එතදවොචුං ''උපසඞ්කමිංසු නො හන්තෙ පුබ්බෙ මනුස්සභූතානං පබ්බජිතා අගාරානි තා[2] මයං හන්තෙ පච්චුට්ඨිම්හ, අභිවාදිම්හ[4] නො ච බො[5] ආසනං අදම්හ, තා මයං හන්තෙ, අපරිපුණ්ණකම්මන්තා විප්පටිසාරිනියො පච්ඡානුතාපිනියො භීනං කායං උපපන්නා''ති,

අපරාපි මං භික්ඛවෙ, සම්බහුලා දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා එතදවොචුං ''උපසඞ්කමිංසු නො හන්තෙ, පුබ්බෙ මනුස්සභූතානං පබ්බජිතා අගාරානි, තා මයං හන්තෙ පච්චුට්ඨිම්හ, අභිවාදිම්හ, ආසනඤ්ච අදම්හ[6] නො ච බො යථාසත්ති යථාබලං සංවිභජිම්හ -පෙ- යථාසත්ති යථාබලං සංවිභජිම්හ. නො ච බො උපනිසීදිම්හ ධම්මසවණාය -පෙ- උපනිසීදිම්හ[7] ධම්මසවණාය, නො ච බො ඔහිතසොතා ධම්මං සුණිම්හ -පෙ- ඔහිතසොතා[8] ධම්මං සුණිම්හ, නො ච බො සුත්වා ධම්මං ධාරයිම්හ -පෙ- සුත්වා[9] ධම්මං ධාරයිම්හ, නො ච බො ධාතූනං[10] ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛිම්හ -පෙ- ධාතූනං[11] ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛිම්හ, නො ච බො අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මං පටිපජ්ජිම්හ. තා මයං හන්තෙ, අපරිපුණ්ණකම්මන්තා විප්පටිසාරිනියො පච්ඡානුතාපිනියො භීනං කායං උපපන්නා''ති.

---

1. ඉමඤ්ච-මජ්ඣං.
2. තෙ මයං;-මජ්ඣං
3. පච්චානුතාපිනියෝ-මජ්ඣං.
4. පච්චුට්ඨිම්හ ච අභිවාදිම්හ ච-සබ්බත්ථ.
5. නො ච තෙසං-මජ්ඣං.
6. ආසනං අදම්හ-මජ්ඣං.
7. උපනීසීදිම්හ ච-සබ්බත්ථ.
8. ඔහිතසොතා ච-මජ්ඣං
9. දත්වා ච-මජ්ඣං.
10. ධාතූනං-මජ්ඣං.
11. ධාතූනඤ්ච-මජ්ඣං

අපරාපි මං භික්ඛවෙ, සම්බහුලා දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා එතදවොචුං: "උපසඞ්කමිංසු නො භන්තෙ, පුඛ්ඛ මනුස්සභූතානං පබ්බජිතා අගාරානි. තා මයං භන්තෙ, පච්චුට්ඨිම්හ, අභිවාදිම්හ, ආසනං අදම්හ, යථාසත්ති යථාබලං සංවිභජිම්හ, උපනිසීදිම්හ ධම්මස්සවණාය, ඔහිතසොතා ච ධම්මං සුණිම්හ, සුත්වා ච ධම්මං ධාරයිම්හ, ධතානඤ්ච ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛිම්හ. අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මං පටිපජ්ජිම්හ. තා මයං භන්තෙ, පරිපුණ්ණකම්මන්තා අවිප්පටිසාරිනියො අපච්ඡානුතාපිනියො පණීතං කායං උපපන්නා"ති.

එතානි භික්ඛවෙ, රුක්ඛමූලානි එතානි සුඤ්ඤාගාරානි ඣායථ භික්ඛවෙ, මා පමාදත්ථ, මා පච්ඡා විප්පටිසාරිනො අහුවත්ථ, සෙය්‍යථාපි තා පුරිමිකා දෙවතානි.

9. 1. 2. 10

වෙළාම සුත්තං

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නං ඛො අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං භගවා එතදවොච:

අපි නු තෙ ගහපති, කුලෙ දානං දියතීති? දියති මෙ භන්තෙ, කුලෙ දානං, තණ්ඩුල ඛො ලූඛං කණාකං බිලඞ්ගදුතියන්ති.

ලූඛමෙතං[1] ගහපති, දානං දෙති පණීතං වා, තණ්ඩුල අසක්කච්චං දෙති, අවිත්තිකත්වා[2] දෙති, අසහත්ථා දෙති, අපවිද්ධං[3] දෙති, අනාගමනදිට්ඨිකො දෙති. යත්ථ යත්ථ තස්ස තස්ස දානස්ස විපාකො නිබ්බත්තති, න උළාරාය භත්තභොගාය චිත්තං නමති, න උළාරාය වත්ථභොගාය චිත්තං නමති, න උළාරාය යානභොගාය චිත්තං නමති, න උළාරෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු භොගාය චිත්තං නමති. යෙපිස්ස තෙ හොන්ති පුත්තාති වා දාරාති වා දාසාති වා පෙස්සාති වා කම්මකාරාති වා, තෙපි න සුස්සූසන්ති, න සොතං ඔදහන්ති, න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨපෙන්ති. තං කිස්සහෙතු: එවං හෙතං[4] ගහපති, හොති අසක්කච්චකතානං[5] කම්මානං විපාකො.

---

1. ලූඛං වාති;-සී්‍ය.
2. අපවිත්තිං කත්වා;-සී්‍ය. අවිත්තිකත්වා;-ෆා.
3. අපවිධං;-සී්‍ය.
4. එවඤෙතං;-සී්‍ය.
5. අසක්කච්චං කතානං;-මජ්ඣං.

ලූබඤ්ඤපි ගහපති, දනං දෙති, පණිතං වා. තඤ්ච සක්කච්චං දෙති, චිත්තීකත්වා දෙති, සහත්ථා දෙති, අනපවිද්ධං දෙති, ආගම්‍යාදිට්ඨිමකා දෙති. යත්ථ යත්ථ තස්ස තස්ස දනස්ස විපාකෙ නිබ්බත්තනි, උළාරාය භත්තභොගාය චිත්තං නමති. උළාරාය වත්ථභොගාය චිත්තං නමති. උළාරාය යානභොගාය චිත්තං නමති. උළාරෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු භොගාය චිත්තං නමති. යෙපිස්ස තෙ හොනති පුත්තාති වා දාරාති වා දාසාති වා පෙස්සාති වා කම්මකාරාති වා තෙපි සුස්සූසන්ති සොතං ඔදහන්ති, අඤ්ඤය චිත්තං උපට්ඨපෙනති. තං කිස්ස හෙතු: එවං හෙතං ගහපති, හොති සක්කච්චකතානං[1] කම්මානං විපාකො.

භූතපුබ්බං ගහපති, වෙලාමො නාම බ්‍රාහ්මණො අහොසි. සො එවරූපං දනං අදසි මහාදනං: චතුරාසීතිසුවණ්ණපාතිසහස්සානි අදසි රූපිය පූරානි. චතුරාසීති රූපියපාතිසහස්සානි අදසි සුවණ්ණපූරානි, චතුරාසීති කංසපාතිසහස්සානි අදසි හිරඤ්ඤපූරානි, චතුරාසීති හත්ථිසහස්සානි අදසි සොවණ්ණාලඞ්කාරානි සොවණ්ණධජානි හෙමජාලසඤ්ඡන්නානි. චතුරාසීතිරථ සහස්සානි අදසි සිහචම්මපරිවාරානි ව්‍යාඝචම්මපරිවාරානි දීපිචම්මපරිවාරානි පණ්ඩුකම්බලපරිවාරානි සොවණ්ණාලඞ්කාරානි සොවණ්ණධජානි හෙමජාලසඤ්ඡන්නානි.[2] චතුරාසීති ධෙනුසහස්සානි අදසි දුකූලසන්දනානි[3] කංසූපධාරණානි, චතුරාසීතිකඤ්ඤසහස්සානි අදසි ආමුත්තමණිකුණ්ඩලායො.[4] චතුරාසීතිපල්ලඞ්කසහස්සානි අදසි ගොණකත්ථතානි පටිකත්ථතානි පටලිකත්ථතානි කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණානි[5] සාඋත්තරච්ඡදානි උභතො ලොහිතකූපධානානි. චතුරාසීති වත්ථකොටිසහස්සානි අදසි ඛොමසුඛුමානං කොසෙය්‍යසුඛුමානං කම්බලසුඛුමානං කපාසිකසුඛුමානං. කො පන වාදො අන්නස්ස පානස්ස වික්ඛජ්ජස්ස භොජ්ජස්ස ලෙය්‍යස්ස පෙය්‍යස්ස? නජෙජා මඤ්ඤු විස්සන්දන්තී.[6]

සියා ඛො පන තෙ ගහපති එවමස්ස "අඤ්ඤෙ නූන තෙන සමයෙන වෙලාමො බ්‍රාහ්මණො අහොසි යො තං දනං අදසි මහාදනන්ති" න ඛො පනෙතං ගහපති, එවං දට්ඨබ්බං, අහං තෙන සමයෙන වෙලාමො බ්‍රාහ්මණො අහොසිං, අහං තං දනං අදසිං මහාදනං.

තඤ්ච ඛො පන ගහපති, දනෙ න කොචි දකවිඤ්ඤය්‍යො අහොසි. න තං කොචි දකවිණං විසොධෙති. යං ගහපති, වෙලාමො බ්‍රාහ්මණො දනං අදසි, මහාදනං. යො වෙකං දිට්ඨිසම්පන්නකං හොජෙය්‍ය, ඉදං තතො මහඵලතරං.

---

1. සක්කච්චං කතානං—මජ්ඣ.
2. හෙමජාලපටිච්ඡන්නානි—මජ්ඣ.
3. දුකූලවතධානානි—මජ්ඣ. දුකූලසණ්ඨානානි; සී.-දුකූලසන්ථතානි—PTS.
4. ආමුත්තමණිකුණ්ඩලායො—සීමු, මජ්ඣ.
5. කදලිමිගපවරපච්චත්ථරණානි—මජ්ඣ:
6. විසයන්හනි; සීමු—PTS.

යඤ්ඤ ගහපති වෙලාමෝ බ්‍රාහ්මණානං දානං අදාසි මහාදානං, යෝ ච සතං දිට්ඨිසම්පන්නානං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං සකදාගාමිං භොජෙය්‍ය, ඉදං තතෝ මහප්ඵලතරං.

යඤ්ඤ ගහපති වෙලාමෝ බ්‍රාහ්මණානං දානං අදාසි මහාදානං, යෝ ච සතං සකදාගාමීනං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං අනාගාමිං භොජෙය්‍ය,-පෙ යෝ ච සතං අනාගාමීනං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං අරහන්තං භොජෙය්‍ය -පෙ-යෝ ච සතං අරහන්තානං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං පච්චෙකබුද්ධං භොජෙය්‍ය -පෙ- යෝ ච සතං පච්චෙකබුද්ධානං භොජෙය්‍ය, යෝ ච තථාගතං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධං භොජෙය්‍ය -පෙ- යෝ ච බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං භොජෙය්‍ය - පෙ - යෝ ච චාතුද්දිසං සඞ්ඝං උද්දිස්ස විහාරං කාරාපෙය්‍ය-පෙ-යෝ ච පසන්නචිත්තෝ බුද්ධඤ්ඤේව ධම්මඤ්ඤේව සඞ්ඝඤ්ඤේව සරණං ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ- යෝ ච පසන්නචිත්තෝ සික්ඛාපදානි සමාදියෙය්‍ය පාණාතිපාතා වෙරමණිං, අදින්නාදානා වෙරමණිං, කාමෙසුමිච්ඡාචාරා වෙරමණිං, මුසාවාද වෙරමණිං සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණිං. යෝ ච අන්නමසෝ ගඤ්ඡනමත්තම්පි මෙත්තචිත්තං භාවෙය්‍ය, ඉදං තතෝ මහප්ඵලතරං.

යඤ්ඤ ගහපති, වෙලාමෝ බ්‍රාහ්මණානං දානං අදාසි, මහාදානං, යෝ වෙකං දිට්ඨිසම්පන්නං භොජෙය්‍ය, යෝ ච සතං දිට්ඨිසම්පන්නානං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං සකදාගාමිං භොජෙය්‍ය, යෝ ච සතං සකදාගාමීනං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං අනාගාමිං භොජෙය්‍ය, යෝ ච සතං අනාගාමීනං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං අරහන්තං භොජෙය්‍ය, යෝ ච සතං අරහන්තානං භොජෙය්‍ය, යෝ චෙකං පච්චෙකබුද්ධිං භොජෙය්‍ය, යෝ ච සතං පච්චෙකබුද්ධානං භොජෙය්‍ය. යෝ ච තථාගතං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධං භොජෙය්‍ය, යෝ ච බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං භොජෙය්‍ය, යෝ ච චාතුද්දිසං සඞ්ඝං උද්දිස්ස විහාරං කාරාපෙය්‍ය, යෝ ච පසන්නචිත්තෝ බුද්ධඤ්ඤේව ධම්මඤ්ඤේව සඞ්ඝඤ්ඤේව සරණං ගච්ඡෙය්‍ය, යෝ ච පසන්නචිත්තෝ සික්ඛාපදානි සමාදියෙය්‍ය පාණාතිපාතා වෙරමණී-පෙ-සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී. යෝ ච අන්නමසෝ ගඤ්ඡනමත්තම්පි මෙත්තචිත්තං භාවෙය්‍ය, යෝ ච අවිජරාසඞ්ඝානමත්තම්පි අනිච්චසඤ්ඤං භාවෙය්‍ය ඉදං තතෝ මහප්ඵලතරන්ති.

සීහනාදවග්ගෝ දුතියෝ.

තස්සුද්දානං

නාදෙ[1] ස උපාදිසෙසෝ ච කොටිසතෙන සම්මසිනා
ගණ්ඩසඤ්ඤූ කුලං මෙත්තා දෙවතා වෙලාමෙනවාති

---

1. සෝඩෙති-අට්ඨකථායං
1. බුද්ධපපමුඛං-මජ්ඣං:
2. ගතෙධාභතමත්තම්පි-මජ්ඣං ගද්දුභතමත්තම්පි-කත්ථචි

3. සත්තාවාසවග්ගෝ

9. 1. 3. 1
යාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

තීහි භික්ඛවෙ, යානෙහි උත්තරකුරුකා මනුස්සා දෙවෙ ච තාව තිංසෙ අධිගණ්හන්ති[1] ජම්බුදීපකෙ ච මනුස්සෙ. කතමෙහි තීහි:

අමමා අපරිග්ගහා, නියතායුකා, විසෙසභුනො.[1] ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, තීහි යානෙහි උත්තරකුරුකා මනුස්සා දෙවෙ ච තාවතිංසෙ අධිගණ්හන්ති ජම්බුදීපකෙ ච මනුස්සෙ.

තීහි භික්ඛවෙ, යානෙහි දෙවා තාවතිංසා උත්තරකුරුකෙ ච මනුස්සෙ අධිගණ්හන්ති ජම්බුදීපකෙ ච මනුස්සෙ. කතමෙහි තීහි:

දිඝෙඛන ආයුනා, දිඝෙඛන වණ්ණෙන, දිඝෙඛන සුඛෙන. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, තීහි යානෙහි දෙවා තාවතිංසා උත්තරකුරුකෙ ච මනුස්සෙ අධිගණ්හන්ති ජම්බුදීපකෙ ච මනුස්සෙ.

තීහි භික්ඛවෙ, යානෙහි ජම්බුදීපකා මනුස්සා උත්තරකුරුකෙ ච මනුස්සෙ අධිගණ්හන්ති දෙවෙ ච තාවතිංසෙ. කතමෙහි තීහි:

සූරා, සතිමන්තො, ඉධ බ්‍රහ්මචරියවාසො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, තීහි යානෙහි ජම්බුදීපකා මනුස්සා උත්තරකුරුකෙ ච මනුස්සෙ අධිගණ්හන්ති දෙවෙ ච තාවතිංසෙති.

9. 1. 3. 2
බලුඩක සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

තයො ව භික්ඛවෙ, අස්සබලූඩෙක දෙසියාමි තයො ව පුරිස-බලූඩෙක, තයො ව අස්සාජානීයෙ[2], තයො ච පුරිසාජානීයෙ[3] තයො ච හද්දෙ[4] අස්සාජානීයො තයො ච හද්දෙ පුරිසාජානීයෙ තං සුණාථ, සාධුකං මනසිකරොථ, භාසිස්සාමීති.

---

1. විසෙසභුණ්හා මජ්ඣං.
2. අස්සපරමසෙය්‍යා මජ්ඣං.
3. පුරිසපරමසෙය්‍යා – මජ්ඣං.
4. භද්‍රෙ – මජ්ඣං.

එවං හනෙනති බොධ තෙ භික්ඛූ භගවනෙතා පච්චසෙසාසුං භගවා එතදවොච:

කතමෙ ච භික්ඛවෙ, තයොා අසසබලඵඩතා:

ඉධ භික්ඛවෙ, එකවෙචා අසසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා ච හොති, න වණ්ණසම්පනෙනතා, න ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා.

ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකවෙචා අසසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා ච හොති වණ්ණසම්පනෙනතා ච, න ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා.

ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකවෙචා අසසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා ච හොති වණ්ණසම්පනෙනතා ච ආරොහපරිණාහසම්පනෙනතා ච. ඉමෙ බොා භික්ඛවෙ, තයොා අසසබලඵඩතා.

කතමෙ ච භික්ඛවෙ, තයොා පුරිසබලඵඩතා: ඉධ භික්ඛවෙ, එකවෙචා පුරිසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා හොති න වණ්ණසම්පනෙනතා හොති, න ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා.

ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකවෙචා පුරිසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා ච හොති වණ්ණසම්පනෙනතා ච, න ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා.

ඉධ පන භික්ඛවෙ, එකවෙචා පුරිසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා ච හොති වණ්ණසම්පනෙනතා ච, ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා ච.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ, පුරිසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා හොති න වණ්ණසම්පනෙනතා, න ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු 'ඉදං දුක්ඛ'නති යථාභූතං පජානාති, 'අයං දුක්ඛසමුදයොා'ති යථාභූතං පජානාති, 'අයං දුක්ඛනිරොධොා'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපද'ති යථාභූතං පජානාති. ඉදමසස ජවසමිං වදමි. අභිඤ්ඤෙය බොා පන අභිච්චතයෙ පඤ්ඤං පුථොා සංසාදෙති, නොා විසසජෙජති, ඉදමසස න වණ්ණසමිං වදමි. න බොා පන ලාභී හොති චීවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ඉදමසස න ආරොහපරිණාහසමිං වදමි. එවං බොා භික්ඛවෙ, පුරිසබලඵඩතා ජවසම්පනෙනතා හොති න වණ්ණ සම්පනෙනතා, න ආරොහපරිණාහ සම්පනෙනතා.

කථඤ්ච භික්ඛවේ, පුරිසඛළුඩෙඛා ජවසම්පන්නෝ ච හොති වණ්ණ-සම්පන්නෝ ච, න ආරොහපරිණාහ සම්පන්නෝ:

ඉධ භික්ඛවේ, භික්ඛු 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති යථාභූතං පජානාති, 'අයං දුක්ඛ-සමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති, 'අයං දුක්ඛනිරොධෝ'ති යථාභූතං පජානාති, 'අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉදමස්ස ජවස්මිං වදාමි. අභිඤ්ඤෙය්‍ය ඛෝ පන අභිඤ්ඤාය පඤ්ඤං පුථෙථෝ විසඨෙජෙති නෝ සංසාදෙති. ඉදමස්ස වණ්ණස්මිං වදාමි. ලාභී ඛෝ පන හොති චීවර පිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ඉදමස්ස ආරොහපරිණාහස්මිං වදාමි. එවං ඛෝ භික්ඛවේ පුරිසඛළුඩෙඛා ජවසම්පන්නෝ ච හොති, වණ්ණ-සම්පන්නෝ ච ආරොහපරිණාහ සම්පන්නෝ ච. ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවේ, තයෝ පුරිසඛළුඩෙඛා.

කථඤ්ච භික්ඛවේ, පුරිසඛළුඩෙඛා ජව සම්පන්නෝ ච හොති වණ්ණ-සම්පන්නෝ ච ආරොහපරිණාහ සම්පන්නෝ ච:

ඉධ භික්ඛවේ, භික්ඛු 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති යථාභූතං පජානාති – පෙ – අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති, ඉදමස්ස ජවස්මිං වදාමි. අභිඤ්ඤෙය්‍ය ඛෝ පන අභිඤ්ඤාය පඤ්ඤං පුථෙථෝ විසඨෙජෙති, නෝ සංසාදෙති. ඉදමස්ස වණ්ණස්මිං වදාමි. ලාභී ඛෝ පන හොති චීවර පිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ඉදමස්ස ආරොහපරිණාහස්මිං වදාමි. එවං ඛෝ භික්ඛවේ පුරිසඛළුඩෙඛා ජවසම්පන්නෝ ච හොති, වණ්ණ-සම්පන්නෝ ච ආරොහපරිණාහ සම්පන්නෝ ච. ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවේ, තයෝ පුරිසඛළුඩෙඛා.

කතමෙ ච භික්ඛවේ, තයෝ අස්සසදස්සා:[1]

ඉධ භික්ඛවේ, එකච්චෝ අස්සසදසෙසා –පෙ– ජවසම්පන්නෝ ච හොති, වණ්ණ සම්පන්නෝ ච, ආරොහපරිණාහ සම්පන්නෝ ච, ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවේ තයෝ අස්සසදස්සා.

කතමෙ ච භික්ඛවේ, තයෝ පුරිස සදස්සා:

ඉධ භික්ඛවේ, එකච්චෝ පුරිසසදසෙසා –පෙ– ජවසම්පන්නෝ ච හොති, වණ්ණසම්පන්නෝ ච, ආරොහපරිණාහ සම්පන්නෝ ච.

---

1. අස්සපරස්සා – මජ්ඣ.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ, පුරිසසද්දඤ්ඤා -පෙ- ජවසම්පන්නඤ්ඤා ච හොති, වණ්ණසම්පන්නඤ්ඤා ච, ආරොහපරිණාහ සම්පන්නඤ්ඤාච:

ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු පඤ්චන්නං ඔරම්භාග්ගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකොහොති තත්ථ පරිනිබ්බායී හොති අනාවත්තිධම්මොතස්මා ලොකා, ඉදමස්ස ජවස්මිං වදමි. අභිඤ්ඤා බොධ පන අභිවිනයෙ පඤ්ඤං පුට්ඨොවිසඤ්ඤජ්ජති නොසංසාදෙති, ඉදමස්ස වණ්ණස්මිං වදමි. ලාභී බොධ පන හොති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ඉදමස්ස ආරොහපරිණාහස්මිං වදමි. එවං බොධ භික්ඛවෙ, පුරිසසද්දඤ්ඤා ජවසම්පන්නඤ්ඤා ච හොති, වණ්ණසම්පන්නඤ්ඤා ච ආරොහපරිණාහසම්පන්නඤ්ඤා ච. ඉමෙ බොධ භික්ඛවෙ, තයොපුරිසසද්දඤ්ඤා.

කතමෙ ච භික්ඛවෙ, තයොහද්දා අස්සාජානීයා:

ඉධ භික්ඛවෙ, එකච්චොහද්දොඅස්සාජානීයොපෙ- ජවසම්පන්නඤ්ඤා ච හොති, වණ්ණසම්පන්නඤ්ඤාච ආරොහපරිණාහ සම්පන්නඤ්ඤා ච. ඉමෙ බොධ භික්ඛවෙ, තයොහද්දා අස්සාජානීයා.

කතමෙ ච භික්ඛවෙ, තයොහද්දා පුරිසාජානීයා.

ඉධ භික්ඛවෙ, එකච්චොහද්දොපුරිසාජානීයොපෙ- ජවසම්පන්නඤ්ඤා ච හොති, වණ්ණසම්පන්නඤ්ඤා ච ආරොහපරිණාහ සම්පන්නඤ්ඤා ච.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ, හද්දොපුරිසාජානීයොපෙ- ජවසම්පන්නඤ්ඤා ච හොති, වණ්ණසම්පන්නඤ්ඤා ච, ආරොහපරිණාහ සම්පන්නඤ්ඤා ච:

ඉධ භික්ඛවෙ. භික්ඛු ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙවධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. ඉදමස්ස ජවස්මිං වදමි. අභිඤ්ඤා බොධ පන අභිවිනයෙ පඤ්ඤං පුට්ඨොවිසඤ්ඤජ්ජති, නොසංසාදෙති. ඉදමස්ස වණ්ණස්මිං වදමි, ලාභී බොධ පන හොති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ඉදමස්ස ආරොහපරිණාහස්මිං වදමි.

එවං බොධ භික්ඛවෙ, හද්දොපුරිසාජානීයොජවසම්පන්නඤ්ඤා ච හොති, වණ්ණසම්පන්නඤ්ඤා ච, ආරොහපරිණාහ සම්පන්නඤ්ඤා ච. ඉමෙ බොධ භික්ඛවෙ, තයොහද්දා පුරිසාජානීයාති.

9. 1. 3. 3

තණ්හා මූලක සුත්තං

[සංවච්ඡිනිදානං]

නව භික්ඛවෙ, තණ්හාමූලකෙ ධම්මෙ දෙසෙස්සාමි. තං සුණාථ, සාධුකං මනසිකරොථ, භාසිස්සාමීති. එවං භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

කතමෙ ච භික්ඛවෙ, නව තණ්හාමූලකා ධම්මා? තණ්හං පටිච්ච පරියෙසනා. පරියෙසනං පටිච්ච ලාභො, ලාභං පටිච්ච විනිච්ඡයො විනිච්ඡයං පටිච්ච ඡන්දරාගො, ඡන්දරාගං පටිච්ච අජ්ඣොසානං, අජ්ඣොසානං පටිච්ච පරිග්ගහො පරිග්ගහං පටිච්ච මච්ඡරියං, මච්ඡරියං පටිච්ච ආරක්ඛා, ආරක්ඛාධිකරණං දණ්ඩාදානසත්ථාදාන[1] කලහ විග්ගහ විවාද[2] තුවංතුවපෙසුඤ්ඤමුසාවාදා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා සම්භවන්ති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, නව තණ්හාමූලකා ධම්මාති.

9. 1. 3. 4

සත්තාවාස සුත්තං

[සංවච්ඡිනිදාන]

නව ඉමෙ භික්ඛවෙ, සත්තාවාසා. කතමෙ නව:

1. සන්ති භික්ඛවෙ, සත්තා නානත්තකායා නානත්ත සඤ්ඤිනො සෙය්‍යථාපි මනුස්සා එකච්චෙ ච දෙවා එකච්චෙ ච විනිපාතිකා. අයං පඨමො සත්තාවාසො.

2. සන්ති භික්ඛවෙ, සත්තා නානත්තකායා එකත්ත සඤ්ඤිනො සෙය්‍යථාපි දෙවා බ්‍රහ්මකායිකා පඨමාභිනිබ්බත්තා. අයං දුතියො සත්තාවාසො.

3. සන්ති භික්ඛවෙ, සත්තා එකත්තකායා නානත්තසඤ්ඤිනො සෙය්‍යථාපි දෙවා ආභස්සරා. අයං තතියො සත්තාවාසො.

4. සන්ති භික්ඛවෙ, සත්තා එකත්තකායා එකත්තසඤ්ඤිනො සෙය්‍යථාපි දෙවා සුභකිණ්හා. අයං චතුත්ථො සත්තාවාසො.

---

1. දණ්ඩාදානං සත්ථාදානං – මජ්ඣං
2. කාලහවිග්ගහෙ විවාද – මජ්ඣං

5. සන්ති භික්ඛවේ සත්තා අසඤ්ඤිනෝ අපටිසංවේදිනෝ, සෙය්‍යථාපි දේවා අසඤ්ඤිසත්තා. අයං පඤ්චමෝ සත්තාවාසෝ.

6. සන්ති භික්ඛවේ සත්තා සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අප්පටිඝාතා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා 'අනන්තෝ ආකාසෝ'ති ආකාසානඤ්චායතනූපගා. අයං ඡට්ඨෝ සත්තාවාසෝ.

7. සන්ති භික්ඛවේ සත්තා සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම 'අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති' විඤ්ඤාණඤ්චායතනූපගා. අයං සත්තමෝ සත්තාවාසෝ.

8. සන්ති භික්ඛවේ සත්තා සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම 'නත්ථි කිඤ්චී'ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනූපගා. අයං අට්ඨමෝ සත්තාවාසෝ.

9. සන්ති භික්ඛවේ සත්තා සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනූපගා. අයං නවමෝ සත්තාවාසෝ.

ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ නව සත්තාවාසා‍ති

9. 1. 3. 5

පඤ්ඤාපරිවිත සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

යතෝ ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති, තතෝසතං භික්ඛවේ, භික්ඛුනෝ කල්ලං-වචනාය 'ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති' ති.

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති. විතරාගං මේ චිත්තන්ති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති. විතදෝසං මේ චිත්තන්ති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති, විතමෝහං මේ චිත්තන්ති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති. අසාරාගධම්මං[1] මේ චිත්තන්ති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති. අසඤ්ඤෝසධම්මං මේ චිත්තන්ති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිවිතං හොති.

---

1. අසරාග ධම්මං - මජ්ඣ.

අසමෙමාහධම්මං මෙ චිත්තන්ති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිචිතං හොති අනාවත්තිධම්මං මෙ චිත්තං කාමභවායාති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිචිතං හොති අනාවත්තිධම්මං මෙ චිත්තං රූපභවායාති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අනාවත්ති ධම්මං මෙ චිත්තං අරූපභවායාති පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිචිතං හොති.

යතෝ බෝ භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ පඤ්ඤාය චිත්තං සුපරිචිතං හොති, තඤ්ඤතං භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ කල්ලං වචනාය ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායා'ති පජානාමීති.

9. 1. 3. 6

සිලායූපොපම සුත්තං

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං ආයස්මා ච සාරිපුත්තෝ ආයස්මා ච චන්දිකාපුත්තෝ[1] රාජගහෙ විහරන්ති[2] වේළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තත්‍ර බෝ ආයස්මා චන්දිකා පුත්තෝ භික්ඛූ ආමන්තෙසි: ආවුසෝ භික්ඛවොති. ආවුසොති බෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ චන්දිකාපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං. ආයස්මා චන්දිකාපුත්තෝ එතදවොච: ''දෙවදත්තෝ ආවුසෝ භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙති: යතෝ බෝ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ චෙතසා චිත්තං පරිචිතං හොති[4] තඤ්ඤතං භික්ඛුනෝ කල්ලං වෙය්‍යාකරණාය 'ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීය නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාමීති.

අථ බෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ ආයස්මන්තං චන්දිකාපුත්තං එතදවොච: ''න බෝ ආවුසෝ චන්දිකාපුත්ත, දෙවදත්තෝ භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙති:'' 'යතෝ බෝ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ චෙතසා චිත්තං පරිචිතං හොති[5], තඤ්ඤතං භික්ඛුනෝ කල්ලං වෙය්‍යාකරණාය ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාමීති. එවඤ්ච බෝ ආවුසෝ චන්දිකාපුත්ත දෙවදත්තෝ භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති: 'යතෝ බෝ ආවුසෝ භික්ඛූනෝ චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති, තඤ්ඤතං භික්ඛුනෝ කල්ලං වෙය්‍යාකරණාය 'ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාමීති.

---

1. චන්දිකාපුත්තෝ-සී 1
2. විහරති-මජ්ඣ.
3. යතෝ බෝ-මජ්ඣ.
4. චෙතසා චිත්තං හොති-මජ්ඣ.
5. එවං වුත්තෙත-මජ්ඣ.

දුතියම්පි තෝ - පෙ - තතියම්පි තෝ ආයස්මා වඩ්ඪිකා පුත්තෝ භික්ඛූ ආමන්තෙසි: දෙවදත්තෝ ආවුසෝ භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙති: යතෝ තෝ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ චෙතසා චිත්තං පරිචිතං හොති, තතෝතං භික්ඛුනෝ කල්ලං වෙය්‍යාකරණාය 'ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කත කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාමී'ති.

තතියම්පි තෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ ආයස්මන්තං වඩ්ඪිකාපුත්තං එතදවොච: න තෝ ආවුසෝ වඩ්ඪිකාපුත්ත, දෙවදත්තෝ භික්ඛූනං එවං ධම්මං දෙසෙති: යතෝ තෝ ආවුසෝ, භික්ඛුනෝ චෙතසා චිත්තං පරිචිතං හොති, තතෝතං භික්ඛුනෝ කල්ලං වෙය්‍යාකරණාය ඛීණාජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාමීති. එවඤ්ච තෝ ආවුසෝ වඩ්ඪිකා පුත්ත දෙවදත්තෝ භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙති: යතෝ තෝ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති, තතෝතං භික්ඛුනෝ කල්ලං වෙය්‍යාකරණාය 'ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාමී'ති.

කථඤ්ච ආවුසෝ භික්ඛුනෝ චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති: විතරාගං මේ චිත්තන්ති චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. විතදෝසං මේ චිත්තන්ති චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. විතමෝහං මේ චිත්තන්ති චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අසාරාගධම්මං මේ චිත්තන්ති[1] චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අසඤ්ඤසධම්මං මේ චිත්තන්ති[2] චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අසංඛිලාහධම්මං මේ චිත්තන්ති[3] චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අනාවත්තිධම්මං මේ චිත්තං කාමභවායාති චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අනාවත්තිධම්මං මේ චිත්තං රූපභවායාති චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති. අනාවත්තිධම්මං මේ චිත්තං අරූපභවායාති චෙතසා චිත්තං සුපරිචිතං හොති.

---

1. අසරාගධම්මං මේ චිත්තන්ති, මජ්ඣ.
2. අසඤ්ඤ ධම්මං මේ චිත්තන්ති, මජ්ඣ.
3. අසංඛිලාහ ධම්මං මේ චිත්තන්ති, මජ්ඣ.

එවං සම්මා විමුත්තචිත්තස්ස බෝ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ භූතා වෙපි චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා චක්ඛුස්ස ආපාථං ආගච්ඡන්ති. නෙවස්ස චිත්තං පරියාදියන්ති, අමිස්සීකතමේවස්ස චිත්තං හොති ඨිතං ආනෙඤ්ජප්පත්තං වයඤ්චස්සානුපස්සති. භූතා වෙපි සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා -පෙ- ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා -පෙ- ජිව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤෙය්‍යා ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- මනොවිඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා මනස්ස ආපාථං ආගච්ඡන්ති නෙවස්ස චිත්තං පරියාදියන්ති. අමිස්සීකතමේවස්ස චිත්තං හොති ඨිතං ආනෙඤ්ජප්පත්තං, වයඤ්චස්සානුපස්සති.

සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සිලායූපෝ සොළසකුක්කුකෝ, තස්සස්සු අට්ඨකුක්කු හෙට්ඨා නෙවස්ස අට්ඨකුක්කු උපරිනෙමස්ස අථ පුරත්ථිමාය වෙපි දිසාය ආගච්ඡෙය්‍ය භූතා වාතවුට්ඨි නෙව නං කම්පෙය්‍ය න සඞ්කම්පෙය්‍ය න සම්පකම්පෙය්‍ය න සම්පවෙධෙය්‍ය, අථ පච්ඡිමාය වෙපි දිසාය -පෙ- අථ උත්තරාය වෙපි දිසාය -පෙ- අථ දක්ඛිණාය වෙපි දිසාය ආගච්ඡෙය්‍ය භූතා වාතවුට්ඨි නෙව නං කම්පෙය්‍ය න සඞ්කම්පෙය්‍ය න සම්පකම්පෙය්‍ය න සම්පවෙධෙය්‍ය, තං කිස්ස හේතු: ගම්භීරත්තා ආවුසෝ නෙමස්ස, සුනිඛාතත්තා න සම්පවෙධෙය්‍ය සිලායූපස්ස.

එවමේව බෝ ආවුසෝ එවං සම්මාවිමුත්තචිත්තස්ස භික්ඛුනෝ භූතා වෙපි චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා චක්ඛුස්ස ආපාථං ආගච්ඡන්ති. නෙවස්ස චිත්තං පරියාදියන්ති, අමිස්සීකතමේවස්ස චිත්තං හොති, ඨිතං ආනෙඤ්ජප්පත්තං. වයඤ්චස්සානුපස්සති. භූතා වෙපි සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා -පෙ- ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා -පෙ- ජිව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤෙය්‍යා ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- මනොවිඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා මනස්ස ආපාථං ආගච්ඡන්ති, නෙවස්ස චිත්තං පරියාදියන්ති. අමිස්සීකතමේවස්ස චිත්තං හොති ඨිතං ආනෙඤ්ජප්පත්තං. වයඤ්චස්සානුපස්සතීති.

9. 1. 3. 7

පඨමවෙරභය සුත්තං

[යාවජීනිදානං]

අථ බෝ අනාථපිණ්ඩිකෝ ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෝ බෝ අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං භගවා එතදවොච:

යතො ඛො ගහපති අරියසාවකස්ස පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්නානි හොන්ති. චතූහි ච සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති. සො ආකඞ්ඛමානො අත්තනාව අත්තානං ව්‍යාකරෙය්‍ය: ඛීණනිරයොම්හි ඛීණතිරච්ඡානයොනි ඛීණපෙත්තිවිසයො ඛීණඅපායදුග්ගතිවිනිපාතො සොතාපන්නොහමස්මි අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායනො[1]

කතමානි පඤ්ච භයාන් වෙරානි වූපසන්නානි හොන්ති:

1. යං ගහපති පාණාතිපාති පාණාතිපාතපච්චයා දිට්ඨධම්මිකම්පි භයං වෙරං පසවති, සම්පරායිකම්පි භයං වෙරං පසවති, චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදති. පාණාතිපාතා පටිවිරතො නෙව දිට්ඨධම්මිකම්පි භයං වෙරං පසවති, න සම්පරායිකම්පි භයං වෙරං පසවති, න චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදති. පාණාතිපාතා පටිවිරතස්ස එවං තං භයං වෙරං වූපසන්නං හොති.

2-5 යං ගහපති අදින්නාදායී -පෙ- කාමෙසු මිච්ඡාචාරී-පෙ-මුසාවාදී -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨායී. සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානපච්චයා දිට්ඨධම්මිකම්පි භයං වෙරං පසවති, සම්පරායිකම්පි භයං වෙරං පසවති, චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදති -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතස්ස එවං තං භයං වෙරං වූපසන්නං හොති. ඉමානි පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්නානි හොන්ති.

කතමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති:

6. ඉධ ගහපති අරියසාවකො බුද්ධෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො හොති: ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා'ති.

7. ධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො හොති. 'සවාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහි'ති.

---

1. සරාගමෙථුනී – මජ්ඣිම.

8. සංඝෙ අවේච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ හොති, 'සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවකසංඝෝ උජුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවකසංඝෝ ඤායපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවකසංඝෝ සාමීචිපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවකසංඝෝ යදිදං චත්තාරි පුරිසයුගානි අට්ඨපුරිසපුග්ගලා එස භගවතෝ සාවකසංඝෝ ආහුනෙය්‍යෝ පාහුනෙය්‍යෝ දක්ඛිණෙය්‍යෝ අඤ්ජලිකරණීයෝ අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සා'ති.

9. අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතෝ හොති, අඛණ්ඩෙහි අච්ඡිද්දෙහි අසබලෙහි අකම්මාසෙහි භුජිස්සෙහි විඤ්ඤුප්පසත්ථෙහි අපරාමට්ඨෙහි සමාධිසංවත්තනිකෙහි. ඉමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ හොති.

යතෝ ඛෝ ගහපති ආරියසාවකස්ස ඉමානි පඤ්චභයානි වේරානි වූපසන්නානි හොන්ති, ඉමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ හොති, සෝ ආකඞ්ඛමානෝ අත්තනාව අත්තානං බ්‍යාකරෙය්‍ය: ඛීණා නිරයෝම්හි ඛීණතිරච්ඡානයෝනි ඛීණපෙත්තිවිසයෝ ඛීණඅපායදුග්ගතිවිනිපාතෝ සොතාපන්නෝ'හමස්මි අවිනිපාතධම්මෝ නියතෝ සම්බොධිපරායනෝති.

9. 1. 3. 8
දුතියවෙරභය සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

යතෝ ඛෝ භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්නානි හොන්ති, චතූහි ච සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ හොති සෝ ආකඞ්ඛමානෝ අත්තනාව අත්තානං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඛීණා නිරයෝම්හි ඛීණතිරච්ඡානයෝනි ඛීණපෙත්තිවිසයෝ ඛීණඅපායදුග්ගතිවිනිපාතෝ සොතාපන්නෝ'හමස්මි අවිනිපාතධම්මෝ නියතෝ සම්බොධිපරායනෝ, කතමානි පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්නානි හොන්ති -පෙ- ඉමානි පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්නානි හොන්ති'.

කතමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ හොති -පෙ- ඉමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ හොති-

යතෝ ඛෝ භික්ඛවේ අරියසාවකස්ස ඉමානි පඤ්ච භයානි වේරානි වූපසන්තානි හොන්ති. ඉමෙහි ච වතූහි සෝතාපත්තියඞ්ගේහි සමන්නාගතෝ හොති, සෝ ආකඞ්ඛමානෝ අත්තනාව අත්තානං බ්‍යාකරෙය්‍ය: ඛීණනිරයෝම්හි ඛීණතිරච්ඡානයෝනි ඛීණපෙත්තිවිසයෝ ඛීණ අපායදුග්ගතිවිනිපාතෝ සෝතාපන්නාහමස්මි අවිනිපාතධම්මෝ නියතෝ සම්බෝධිපරායනෝති.

9. 1. 3. 9

ආඝාතවත්ථු සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමානි භික්ඛවේ ආඝාතවත්ථූනි, කතමානි නව:

අනත්ථං මේ අචරීති ආඝාතං බන්ධති. අනත්ථං මේ චරතීති ආඝාතං බන්ධති, අනත්ථං මේ චරිස්සතීති ආඝාතං බන්ධති. පියස්ස මේ මනාපස්ස අනත්ථං අචරි -පෙ- අනත්ථං චරති -පෙ- අනත්ථං චරිස්සතීති ආඝාතං බන්ධති. අප්පියස්ස මේ අමනාපස්ස අත්ථං අචරි -පෙ- අත්ථං චරති -පෙ- අත්ථං චරිස්සතීති ආඝාතං බන්ධති. ඉමානි ඛෝ භික්ඛවේ නව ආඝාතවත්ථූනීති.

9. 1. 3. 10

ආඝාතපටිවිනය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමේ භික්ඛවේ ආඝාතපටිවිනයා, කතමේ නව:

අනත්ථං මේ අචරි තං කුතෙත්ථ ලබ්භානි ආඝාතං පටිවිනෙති, අනත්ථං මේ චරති තං කුතෙත්ථ ලබ්භානි ආඝාතං පටිවිනෙති, අනත්ථං මේ චරිස්සති තං කුතෙත්ථ ලබ්භානි ආඝාතං පටිවිනෙති. පියස්ස මේ මනාපස්ස අනත්ථං අචරි -පෙ- අනත්ථං චරති -පෙ- අනත්ථං චරිස්සති තං කුතෙත්ථ ලබ්භානි ආඝාතං පටිවිනෙති. අප්පියස්ස මේ අමනාපස්ස අත්ථං අචරි -පෙ- අත්ථං චරති -පෙ- අත්ථං චරිස්සති. තං කුතෙත්ථ ලබ්භානි, ආඝාතං පටිවිනෙති, ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ නව ආඝාතපටිවිනයාති.

අනුපුබ්බනිරෝධ සුත්තං

[සාවජ්ජනිදානං]

නව ඉමේ භික්ඛවේ අනුපුබ්බනිරෝධා, කතමේ නව

පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස කාමසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති. දුතියං ඣානං සමාපන්නස්ස විතක්කවිචාරා නිරුද්ධා හොන්ති. තතියං ඣානං සමාපන්නස්ස පීති නිරුද්ධා හොති. චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස අස්සාසපස්සාසා නිරුද්ධා හොන්ති. ආකාසානඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස රූපසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති. විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස ආකාසානඤ්චායතන සඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණඤ්චා-යතනසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමා-පන්නස්ස ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති. යඤ්ඤ වෙදයිත-නිරෝධං සමාපන්නස්ස යඤ්ඤ ච වේදනා ච නිරුද්ධා හොන්ති. ඉමේ වෝ භික්ඛවේ නව අනුපුබ්බනිරෝධාති.

සත්තාවාසවග්ගෝ තතියෝ.

තස්සුද්දානං:

යානබලූඩක්ඛා නණ්ඩා ච
සත්තපඤ්ඤ සිලායුපෝ,
ඛේ වේරා ච දෙව ආසානානි,
අනුපුබ්බනිරෝධේන චාති.

4. මහාවග්ගෝ

9. 1. 4, 1

අනුපුබ්බවිහාර සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමේ භික්ඛවේ, අනුපුබ්බවිහාරා. කතමේ නව:

ඉධ භික්ඛවේ 'භික්ඛු වික්වෙචව කාමේහි වීවිච්ච අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විවේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චේතසෝ එකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. දුතියා ච වීරාගා-පෙ-තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති.

සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසෝති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිත නිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති.

ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ, නව අනුපුබ්බ විහාරාති.

9. 1. 4. 2

අනුපුබ්බවිහාරසමාපත්ති සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව ඉමා භික්ඛවෙ, අනුපුබ්බවිහාරසමාපත්තියා දෙසෙස්සාමි.[1]
තං සුණාථ -පෙ- කතමා ච භික්ඛවෙ, නව අනුපුබ්බවිහාර සමාපත්තියෝ:

1. යත්ථ කාමා නිරුජ්ඣන්ති, යෙ ච කාමෙ නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති, අදිඨා තෙ ආයස්මන්තෙහා නිව්ජාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා[2], පාරගතා තදඛෙත්තාති වදාමි. 'කත්ථ කාමා නිරුජ්ඣන්ති, කෙ ච කාමෙ නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති: අහමෙතං න ජානාමි, අහමෙතං න පස්සාමි'ති ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයො:

'ඉධාවුසො, භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්ථ කාමා නිරුජ්ඣන්ති, තෙ ච කාමෙ නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්තීති. අදිඨා භික්ඛවෙ, අසෙඛා අමායාවී සාධූති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය සාධූති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො පඨිරූපාසෙය්‍ය.

2. යත්ථ විතක්කවිචාරා නිරුජ්ඣන්ති, යෙ ච විතක්කවිචාරෙ නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති, අදිඨා තෙ ආයස්මන්තෙහා නිව්ජාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා පාරගතා තදඛෙත්තාති වදාමි. කත්ථ විතක්කවිචාරා නිරුජ්ඣන්ති. කෙ ච විතක්කවිචාරෙ නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති? අහමෙතං න ජානාමි අහමෙතං න පස්සාමීති. ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයො: "ඉධාවුසො, භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්ථ විතක්කවිචාරා නිරුජ්ඣන්ති, තෙ ච විතක්කවිචාරෙ නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්තීති. අදිඨා භික්ඛවෙ, අසෙඛා අමායාවී සාධූති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, සාධූති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො පඨිරූපාසෙය්‍ය.

---

1. දෙසිස්සාමි – සීමු.
2. තිණ්ණෙ, – සීමු, මජ්ඣං.

3. යතෝ පිති නිරුජ්ඣති, යෙ ච පිතිං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති, අද්ධා තෙ ආයස්මන්තෝ නිව්ජාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා පාරගතා තදඞ්ගෙනාති වදමි. කතෝ පිති නිරුජ්ඣති: කෙ ච පිතිං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්තීති: අහමෙතං න ජානාමි. අහමෙතං න පස්සාමීති. ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයෝ: ඉධාවුසො, භික්ඛු පිතියා ච විරාගා -පෙ- තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එතෝ පිති නිරුජ්ඣති, තං ච පිතිං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්තීති. අද්ධා භික්ඛවෙ, අසයෝ අමායාවී සාධූති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, සාධූති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානෝ පඤ්ජලිකෝ පයිරුපාසෙය්‍ය.

4. යතෝ උපෙක්ඛාසුඛං[1] නිරුජ්ඣති, යෙ ච උපෙක්ඛාසුඛං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති. අද්ධා තෙ ආයස්මන්තෝ නිව්ජාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා පාරගතා තදඞ්ගෙනාති වදමි. "කතෝ උපෙක්ඛාසුඛං නිරුජ්ඣති, කෙ ච උපෙක්ඛාසුඛං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති? අහමෙතං න ජානාමි, අහමෙතං න පස්සාමීති ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයෝ: "ඉධාවුසො, භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එතෝ උපෙක්ඛාසුඛං නිරුජ්ඣති, තෙ ච උපෙක්ඛාසුඛං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්තී"ති. අද්ධා භික්ඛවෙ, අසයෝ අමායාවී 'සාධූ'ති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, 'සාධූ'ති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානෝ පඤ්ජලිකා පයිරුපාසෙය්‍ය.

5. යතෝ රූපසඤ්ඤා[2] නිරුජ්ඣන්ති,[3] යෙ ච රූපසඤ්ඤා[2] නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති. අද්ධා තෙ ආයස්මන්තෝ නිව්ජාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා පාරගතා තදඞ්ගෙනාති වදමි. "කතෝ රූපසඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති, කෙ ච රූපසඤ්ඤා නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති, අහමෙතං න ජානාමි, අහමෙතං න පස්සාමී"ති. ඉති යො එවං වදෙය්‍ය සො එවමස්ස වචනීයෝ: "ඉධාවුසො, 'භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එතෝ රූපසඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති.

---

1. උපෙක්ඛාසුඛං - මජ්ඣං.
2. රූපසඤ්ඤං - මජ්ඣං.
3. නිරුජ්ඣති - මජ්ඣං.

තෙ ව රූපසඤ්ඤා නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්තීති. අද්ධා භික්ඛවෙ, අසයො අමායාවී සාධූති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, සාධූති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො[1] පයිරුපාසෙය්‍ය.

6. යතො ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. යෙ ව ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති, අද්ධා තෙ[1] ආයස්මන්තො නිවජ්ජා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා[2] පාරගතා තදඞ්ගනාති වදමි. ''කතො ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති, කෙ ව ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති. අහමෙතං න ජානාමි අනමෙතං න පස්සාමී''ති ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයො: ''ඉධාවුසො, භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤණන්ති විඤ්ඤණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති එතො ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. තෙ ව ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති''ති. අද්ධා භික්ඛවෙ අසයො අමායාවී සාධූති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, සාධූති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො පයිරුපාසෙය්‍ය.

7. යතො විඤ්ඤණඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති, යෙ ව විඤ්ඤණඤ්චායතනසඤ්ඤං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති, අද්ධා තෙ ආයස්මන්තො නිවජ්ජා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා[2] පාරගතා තදඞ්ගනාති වදමි. ''කතො විඤ්ඤණඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති, කෙ ව විඤ්ඤණඤ්චායතනසඤ්ඤං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති. අහමෙතං න ජානාමි, අහමෙතං න පස්සාමීති යො එවං වදෙය්‍ය. සො එවමස්ස වචනීයො: ඉධාවුසො, භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම 'නත්ථි කිඤ්චී'ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, එතො විඤ්ඤණඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති, තෙ ව විඤ්ඤණඤ්චායතනසඤ්ඤං නිරොධෙත්වා නිරොධෙත්වා විහරන්ති''ති. අද්ධා භික්ඛවෙ අසයො අමායාවී 'සාධූ'ති භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, 'සාධූ'ති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො පයිරුපාසෙය්‍ය.

---

1. තෙ ව - මජ්ඣං,
2. නිඤ්ඤා - මජ්ඣං,

8. යතෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරුජ්ඣති, යෙ ච ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරොධෙන්ති නිරොධෙන්තා විහරන්ති. අදධා තෙ ආයස්මන්තෙත්‍ථා නිච්ඡාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා පාරගතා තදඞ්ගනානි වදමි. ''කතෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරුජ්ඣති? කෙ ච ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරොධෙන්ති නිරොධෙන්තා විහරන්ති. අහමෙතං න ජානාමි' අහමෙතං න පස්සාමී'ති. ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයො: ''ඉධාවුසො භික්ඛු සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එතෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති, තෙ ච ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරොධෙන්තා නිරොධෙන්තා විහරන්තී'ති. අදධා භික්ඛවෙ, අසයො අමායාවී සාධූනි, භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය අනුමොදෙය්‍ය, සාධූති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො පයිරුපාසෙය්‍ය.

9. යතෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති, යෙ ච නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරොධෙන්තා නිරොධෙන්තා විහරන්ති, අදධා තෙ ආයස්මන්තෙත්‍ථා නිච්ඡාතා නිබ්බුතා නිත්තණ්හා පාරගතා තදඞ්ගනානි වදමි. ''කතෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. කෙ ච නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරොධෙන්තා නිරොධෙන්තා විහරන්ති. අහමෙතං න ජානාමි, අහමෙතං න පස්සාමී''ති ඉති යො එවං වදෙය්‍ය, සො එවමස්ස වචනීයො: ''ඉධාවුසො භික්ඛු සබ්බසො නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති, එතෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. තෙ ච නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤං නිරොධෙන්තා නිරොධෙන්තා විහරන්ති'' ති. අදධා භික්ඛවෙ අසයො අමායාවී සාධූනි භාසිතං අභිනන්දෙය්‍ය, අනුමොදෙය්‍ය ''සාධූ''ති භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා නමස්සමානො පඤ්ජලිකො පයිරුපාසෙය්‍ය.

ඉමා ඛො භික්ඛවෙ, නව අනුපුබ්බ විහාරසමාපත්තියොති.

9. 1. 4. 3
නිබ්බානසුඛ සුත්තං

එවං මෙ සුතං එකං සමයං ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ, තත්‍ර ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෝ භික්ඛු ආමන්තෙසි ආවුසො භික්ඛවොති. ආවුසොති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං. ආයස්මා සාරිපුත්තෝ එතදවොච: සුඛමිදං ආවුසො නිබ්බානං සුඛමිදං ආවුසො, නිබ්බානන්ති.

එවං වුත්තෙ ආයස්මා උදයී ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: කිං පනෙත්ථ ආවුසො සාරිපුත්ත සුඛං යදෙත්ථ නත්ථි වෙදයිතන්ති? එතදෙව ඛොපෙ[1] ආවුසො සුඛං, යදෙත්ථ නත්ථි වෙදයිතං.

පඤ්චිමෙ ආවුසො කාමගුණා, කතමෙ පඤ්ච: චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනියා. සොත-විඤ්ඤෙය්‍යා සද්ද -පෙ- ඝාන විඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා-ජිව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා රසා-කායවිඤ්ඤෙය්‍යා ඵොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනියා. ඉමෙ ඛො ආවුසො පඤ්චකාමගුණා, යං ඛො ආවුසො ඉමෙ පඤ්ච කාමගුණෙ පටිච්ච උපපජ්ජති සුඛං සොමනස්සං. ඉදං වුච්චතාවුසො කාමසුඛං.

1. ඉධාවුසො භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස වෙ ආවුසො භික්ඛුනො ඉමිනා විහාරෙන විහරතො කාමසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සා විස්ස හොති ආබාධා. සෙය්‍යථාපි ආවුසො සුඛිනො දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය, යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවිස්ස තෙ කාමසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති සා විස්ස හොති ආබාධො, යො ඛො පනාවුසො ආබාධො දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි ඛෝ එතං ආවුසො පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

2. පුනචපරං ආවුසො භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස වෙ ආවුසො, භික්ඛුනො ඉමිනා විහාරෙන විහරතො විතක්කසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සා විස්ස හොති ආබාධො.සෙය්‍යථාපි ආවුසො සුඛිනා දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවිස්ස තෙ විතක්කසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සා විස්ස හොති ආබාධො. යො ඛො පනාවුසො ආබාධො දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි ඛො එතං ආවුසො පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

---

1. ඵොට්ඨ - මජ්ඣ.

3. දුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු පීතියා ච විරාගා –පෙ– තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, තස්ස තෙ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ පීතිසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, සුඛිනෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවඛ්ඛ තෙ පීතිසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. යෝ බෝ පනාවුසෝ, ආබාධෝ දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි බෝ එතං ආවුසෝ, පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

4. පුනවපරං ආවුසෝ, භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා –පෙ– චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, තස්ස වෙ ආවුසෝ, භික්ඛුනෝ ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ උපෙක්ඛා සහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, සුඛිනෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවඛ්ඛ තෙ උපෙක්ඛා සහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. යෝ බෝ පනාවුසෝ, ආබාධෝ දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි බෝ එතං ආවුසෝ, පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

5. දුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඛ වා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තං ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, තස්ස වෙ ආවුසෝ, භික්ඛුනෝ ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ රූපසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සුඛිනෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවඛ්ඛ තෙ රූපසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. යෝ බෝ පනාවුසෝ ආබාධෝ දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි බෝ එතං ආවුසෝ පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

6. පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස වෙ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ ආකාසානඤ්චායතනසහගතා සඤ්ඤා මනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සුඛිනෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමඛ්ඛ තෙ ආකාසානඤ්චායතනසහගතා සඤ්ඤා මනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සෝ තස්ස හොති ආබාධෝ. යෝ බෝ පනාවුසෝ ආබාධෝ, දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි බෝ එතං ආවුසෝ පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථා සුඛං නිබ්බානන්ති.

7. පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චී'ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස වෙ ආවුසෝ, භික්ඛුනෝ ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතන සහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සචාසස හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, සුඛිනා දුක්ඛා උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය. එවමෙවස්ස තෙ විඤ්ඤාණඤ්චායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සචාසස හොති ආබාධෝ. යෝ ඛෝ පනාවුසෝ ආබාධෝ දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි ඛෝ එතං ආවුසෝ පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

8. පුනචිපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස වෙ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සචාසස හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සුඛිනෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය. එවමෙවස්ස තෙ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සචාසස හොති ආබාධෝ. යෝ ඛෝ පනාවුසෝ ආබාධෝ, දුක්ඛමෙතං වුත්තං භගවතා. ඉමිනාපි ඛෝ එතං ආවුසෝ, පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථාසුඛං නිබ්බානන්ති.

9. පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. ඉමිනාපි ඛෝ එතං ආවුසෝ පරියායෙන වෙදිතබ්බං යථා සුඛං නිබ්බානන්ති.

9. 1. 4. 4

ගාවීඋපමා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, ගාවී පබ්බතෙය්‍යා බාලා අබ්‍යත්තා අවෙත්තඤ්ඤූ අකුසලා විසමෙ පබ්බතෙ චරිතුං, තස්සා එවමස්ස: 'යන්නූනාහං අගතපුබ්බඤ්ඤෙව දිසං ගච්ඡෙය්‍යං, අඛාදිතපුබ්බානි ච තිණානි ඛාදෙය්‍යං, අපීතපුබ්බානි ච පානීයානි පිවෙය්‍යන්ති. සා පුරිමං පාදං න සුපතිට්ඨිතං පතිට්ඨාපෙත්වා පච්ඡිමං පාදං උද්ධරෙය්‍ය, සා න ඛෙව අගතපුබ්බං දිසං ගච්ඡෙය්‍ය, න ච අඛාදිතපුබ්බානි තිණානි ඛාදෙය්‍ය, න ච අපීතපුබ්බානි ච පානීයානි පිවෙය්‍ය, යස්මිං චස්සා පදෙසෙ ඨිතාය එවමස්ස: යන්නූනාහං අගතපුබ්බඤ්ඤෙව දිසං ගච්ඡෙය්‍යං, අඛාදිතපුබ්බානි චෙව තිණානි ඛාදෙය්‍යං, අපීතපුබ්බානි චෙ ව පානීයානි පිවෙය්‍යන්ති, තඤ්ඤෙව පදෙසං න සොත්ථිනා පච්චාගච්ඡෙය්‍ය. තං කිස්ස හෙතු: තථා හි සා භික්ඛවෙ, ගාවී පබ්බතෙය්‍යා බාලා අබ්‍යත්තා අවෙත්තඤ්ඤූ අකුසලා විසමෙ පබ්බතෙ චරිතුං.

එවමේව ඛෝ භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෝ භික්ඛු බාලෝ අබ්‍යත්තෝ අවෙත්තඤ්ඤූ අකුසලෝ විවිච්චේව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති[1] සෝ තං නිමිත්තං න ආසෙවති, න භාවෙති, න බහුලීකරොති, න සඨාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති: 'යන්නූනාහං විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. සෝ න සක්කොති විතක්ක-විචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිතුං. තස්සවං හොති: යන්නූනාහං විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. සෝ න සක්කොති විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිතුං. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු උභතෝ භට්ඨෝ උභතෝ පරිහීනෝ. සෙය්‍යථාපි සා ගාවී පඛුතෙය්‍යා බාලා අබ්‍යත්තා අවෙත්තඤ්ඤූ අකුසලා විසමෙ පඛුතෙ චරිතුං.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ගාවී පඛුතෙය්‍යා පණ්ඩිතා බ්‍යත්තා වෙත්තඤ්ඤූ කුසලා විසමෙ පඛුතෙ චරිතුං. තස්සා එවමස්ස: 'යන්නූනාහං අගත-පුඛඛඤ්ඤේව දිසං ගච්ඡෙය්‍යං, අඛාදිතපුඛ්ඛානි ච තිණානි ඛාදෙය්‍යං, අපිත-පුඛඛානි ච පානීයානි පිවෙය්‍යන්ති. සා පුරිමං පාදං සුපතිට්ඨිතං පතිට්ඨාපෙත්වා පච්ඡිමං පාදං උද්ධරෙය්‍ය, සා අගතපුඛඛඤ්ඤේව දිසං ගච්ඡෙය්‍ය, අඛාදිතපුඛ්ඛානි චෙව තිණානි ඛාදෙය්‍ය, අපිතපුඛඛානි ච පානීයානි පිවෙය්‍ය. යඤ්ච වස්සා පදෙසෙ යීකාය එවමස්ස: යන්නූනාහං අගතපුඛඛඤ්ඤේව දිසං ගච්ඡෙය්‍යං, අඛාදිතපුඛ්ඛානි චෙව තිණානි ඛාදෙය්‍යං අපිතපුඛඛානි චෙව පානීයානි පිවෙය්‍යන්ති' තඤ්ච පදෙසං සොභනීනා පච්චාගච්ඡෙය්‍ය. තං කිස්ස හෙතු: තථා හි සා භික්ඛවෙ ගාවී පඛුතෙය්‍යා පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා වෙත්තඤ්ඤූ කුසලා විසමෙ පඛුතෙ චරිතුං.

එවමේව ඛෝ භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෝ භික්ඛු පණ්ඩිතෝ ව්‍යත්තෝ වෙත්තඤ්ඤූ කුසලෝ විවිච්චේව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ තං නිමිත්තං ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඨාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති: 'යන්නූනාහං විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති.' සෝ දුතියං ඣානං අනභිභිංස-මානෝ විතක්කවිචාරානං වූපසමා දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ තං නිමිත්තං ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඨාදිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

---

1. විහරිතුං—සීමු

තස්ස එවං හොති: 'යන්නූනාහං පීතියා ච විරාගා -පෙ- තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති.' සො තතියං ඣානං අනභිභිංසමානො පීතියා ච විරාගා තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො තං නිමිත්තං ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඞාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති: 'යන්නූනාහං සුඛස්ස ච පහානා, දුක්ඛස්ස ච පහානා -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. සො චතුත්ථං ඣානං අනභිභිංසමානො සුඛස්ස ච පහානා-පෙ-චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො තං නිමිත්තං ආසෙවති, භාවෙති, බහුලීකරොති, සඞාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති: ''යන්නූනාහං සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අප්පඨිඝමා[1] නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා 'අනන්තො ආකාසො'ති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. සො ආකාසානඤ්චායතනං අනභිභිංසමානො සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො තං නිමිත්තං ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඞාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති: 'යන්නූනාහං සබ්බසො ආකාසානඤ්චායත්තං සමතික්කම්ම 'අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති' විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති සො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං අනභිභිංසමානො සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චා-යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො තං නිමිත්තං ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඞාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති 'යන්නූනාහං සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. සො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං අනභිභිංසමානො සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චා-යතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො තං නිමිත්තං. ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඞාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

තස්ස එවං හොති: ''යන්නූනාහං සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය''න්ති. සො නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං අනභිභිංසමානො සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො තං නිමිත්තං ආසෙවති භාවෙති බහුලීකරොති සඞාධිට්ඨිතං අධිට්ඨාති.

---

1. අප්පගමා-සීමු

තස්ස එවං හොති: ''යන්නූනාහං සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය''න්ති. සෝ සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං අනභිභිංසමානෝ සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති.

යතෝ ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු තං තදවසමාපත්තිං සමාපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි. තස්ස මුදුං චිත්තං හොති කම්මඤ්ඤං, මුදුනා චිත්තෙන කම්මඤ්ඤෙන අප්පමාණෝ සමාධි හොති සුභාවිතෝ. සෝ අප්පමාණෙන සම්මාධිනා සුභාවිතෙන යස්ස යස්ස අභිඤ්ඤාසච්ඡිකරණීයස්ස ධම්මස්ස චිත්තං අභිනින්නාමෙති අභිඤ්ඤාසච්ඡිකිරියාය. තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ.

සෝ යවෙ ආකඞ්ඛති අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභවෙය්‍යං, එකොපි හුත්වා බහුධා අස්සං බහුධාපි හුත්වා එකෝ අස්සං -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙය්‍ය''න්ති. තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ.

සෝ සචෙ ආකඞ්ඛති දිබ්බාය සොතධාතුයා -පෙ- සති සති ආයතනෙ.

සෝ සචෙ ආකඞ්ඛති පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චෙතසා චෙතොපරිච්ච පජානෙය්‍යං, සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යන්ති -පෙ- විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තන්ති පජානෙය්‍ය''න්ති. තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ.

සෝ සචෙ ආකඞ්ඛති ''අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරෙය්‍යං, සෙය්‍යථීදං: එකම්පි ජාතිං දෙවපි ජාතියො -පෙ- ඉති සාකාරං ස උද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරෙය්‍ය''න්ති. තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ.

සෝ සචෙ ආකඞ්ඛති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන -පෙ- යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානෙය්‍ය''න්ති. තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ.

සෝ සචෙ ආකඞ්ඛති ''ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙවධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය''න්ති. තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙති.

9. 1. 4. 5

ඣානනිසසය සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඨමම්පහං[1] භික්ඛවේ ඣානං නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. දුතියම්පහං[2] භික්ඛවේ ඣානං නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. තතියම්පහං භික්ඛවේ ඣානං නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. චතුත්ථම්පහං භික්ඛවේ ඣානං නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. ආකාසානඤ්චායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. විඤ්ඤාණඤ්චායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. ආකිඤ්චඤ්ඤායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි. සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමි.

"පඨමම්පහං භික්ඛවේ ඣානං නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමී"ති ඉති බෝ පනෙතං වුත්තං, කිමෙතං පටිච්ච වුත්තං; ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු විවිච්චේව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති.

සෝ යදෙව තත්ථ හොති රූපගතං වෙදනාගතං සඤ්ඤාගතං සඞ්ඛාරගතං විඤ්ඤාණගතං තෙ ධම්මෙ අනිච්චතෝ දුක්ඛතෝ රොගතෝ ගණ්ඩතෝ සල්ලතෝ අඝතෝ ආබාධතෝ පරතෝ පලොකතෝ සුඤ්ඤතෝ අනත්තතෝ සමනුපස්සති. සෝ තෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පටිවාපෙති[4] සෝ තෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පටිවාපෙත්වා[5] අමතාය ධාතුයා චිත්තං උපසංහරති. "එතං සන්තං එතං පණීතං යදිදං සබ්බසඞ්ඛාරසමථෝ සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගෝ තණ්හක්ඛයෝ විරාගෝ නිරොධෝ නිබ්බාන"න්ති. සෝ තත්ථ ඨිතෝ ආසවානං ඛයං පාපුණාති. නො චෙ ආසවානං ඛයං පාපුණාති තෙනෙව ධම්මරාගෙන තාය ධම්මනන්දියා පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකෝ හොති තත්ථ පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මෝ තස්මා ලොකා.

---

1. පඨමම්පාහං—මජ්ඣං.
2. දුතියම්පාහං—මජ්ඣං.
3. ඣානං—සී 1
4. පතිට්ඨාපෙති – සබ්බත්ථ
5. පවත්තාපෙත්වා – සබ්බත්ථ

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ඉසඋයෝ වා ඉසාසමන්තවාසී වා තිණපුරිසකෙ[1] වා මත්තිකාපූතෙඤ්ජ වා යොගඤ්ඤං කරිත්වා සෝ අපරෙන සමයෙන දූරෙපාතී ච හොති අක්ඛණවෙධී ච මහතෝ ච කායස්ස පදළෙතා[2]

එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙවව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. යෝ යදෙව තත්‍ර හොති රූපගතං වෙදනාගතං සඤ්ඤාගතං සඞ්ඛාරගතං විඤ්ඤාණගතං, තෙ ධම්මෙ අනිච්චතෝ දුක්ඛතෝ රොගතෝ ගණ්ඩතෝ සල්ලතෝ අඝතෝ ආබාධතෝ පරතෝ පලොකතෝ සුඤ්ඤතෝ අනත්තතෝ සමනුපස්සති සෝ තෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පටිවාපෙති, යෝ තෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පටිවාපෙත්වා අමතාය ධාතුයා චිත්තං උපසංහරති: "එතං සන්තං එතං පණීතං, යදිදං සබ්බසඞ්ඛාරසමථෝ සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගෝ තණ්හක්ඛයෝ විරාගෝ නිරොධෝ නිබ්බාන"න්ති, සෝ තත්‍ර ඨිතෝ ආසවානං ඛයං පාපුණාති. නෝ චෙ ආසවානං ඛයං පාපුණාති. තෙනෙව ධම්මරාගෙන තාය ධම්මනන්දියා පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකෝ හොති. තත්‍ර පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මෝ තස්මා ලොකා. "පඨමම්පහං භික්ඛවෙ ඣානං නිස්සායං ආසවානං ඛයං වදමී"ති ඉති යං තං වුත්තං. ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

දුතියම්පහං භික්ඛවෙ ඣානං නිස්සාය -පෙ- තතියම්පහං භික්ඛවෙ ඣානං නිස්සාය -පෙ- චතුත්ථම්පහං භික්ඛවෙ ඣානං නිස්සාය -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනම්පහං භික්ඛවෙ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදමී"ති ඉති යං තං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං:

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අප්පටිඝමා[3] නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තං ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ යදෙව තත්‍ර හොති වෙදනාගතං සඤ්ඤාගතං සඞ්ඛාරගතං විඤ්ඤාණගතං -පෙ- සෝ පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකෝ හොති තත්‍ර පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මෝ තස්මා ලොකා.

---

1. තිණපුරිසරූපකෙ-මජ්ඣ.
2. පදලිතා-මජ්ඣ.
3. අප්පඨමා- සීමු.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ ඉසාසෝ වා ඉසාසන්තේවාසී වා තිණපුරිසකෙ වා මත්තිකාපුඤ්ජේ වා යොගඝං කරිත්වා සෝ අපරෙන සමයෙන දූරෙපාතී ච හොති අක්ඛණවේධී ච මහතෝ කායස්ස පදාලෙතා. එවමෙව ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අප්පටිඝසඤ්ඤානං නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසෝති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ යදෙව තත්ථ හොති වෙදනාගතං සඤ්ඤාගතං සඞ්ඛාරගතං විඤ්ඤාණගතං -පෙ- සෝ පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකෝ හොති තත්ථ පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මෝ තස්මා ලොකා. ආකාසානඤ්චායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදාමීති ඉතී යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

විඤ්ඤාණඤ්චායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදාමීති -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදාමීති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං: ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤා-යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ යදෙව තත්ථ හොති වෙදනාගතං සඤ්ඤා-ගතං -පෙ- සෝ පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකෝ හොති තත්ථ පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මෝ තස්මා ලොකා. ආකිඤ්චඤ්ඤායතනම්පහං භික්ඛවේ නිස්සාය ආසවානං ඛයං වදාමීති ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං.

ඉති ඛෝ භික්ඛවේ යාවතා සඤ්ඤාසමාපත්ති තාවතා අඤ්ඤාපටිවෙධා යාති ච ඛෝ ඉමානි භික්ඛවේ ආයතනානි නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන-සමාපත්ති ච සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධෝ ච ඣායීහෙතෙ භික්ඛවේ භික්ඛූහි සමාපත්තිකුසලෙහි සමාපත්තිවුට්ඨානකුසලෙහි සමාපජ්ජිත්වා වුට්ඨහිත්වා සමකටාතබ්බානීති[1] වදාමීති.

---

1. සමමං අරහාතබ්බානීති-ම්‍යා.

9. 1. 4. 6

ආනන්ද සුත්තං

එවං මෙ සුතං එකං: සමයං ආයස්මා ආනන්දෙ කොසම්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තත්‍ර ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භික්ඛූ ආමන්තෙසි. ආවුසො භික්ඛවොති. ආවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො ආනන්දස්ස පච්චස්සොසුං. ආයස්මා ආනන්දෙ එතදවොච:

අච්ඡරියං ආවුසො, අබ්භුතං ආවුසො, යාවඤ්හිදං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මා සම්බුද්ධෙන සබ්බාධො ඔකාසාධිගමො අනුබුද්ධා සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිදවානං සමතික්කමාය දුක්ඛ-දොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බානස්ස සච්ඡිකිරියාය. තදෙව නාම චක්ඛු භවිස්සති තෙ රූපා තණ්හායතනං නො පටිස්-වෙදිස්සති තදෙව නාම සොතං භවිස්සති, තෙ සද්දා, තණ්හායතනං නො පටිසංවෙදිස්සති. තදෙව නාම ඝානං භවිස්සති, තෙ ගන්ධා. තණ්හායතනං, නො පටිසංවෙදිස්සති. සා ච නාම ජිව්හා භවිස්සති, තෙ රසා. තණ්හායතනං නො පටිසංවෙදිස්සති, සො ච නාම කායො භවිස්සති තෙ ඵොට්ඨබ්බා තණ්හායතනං නො පටිසංවෙදිස්සතීති.

එවං වුත්තෙ ආයස්මා උදයී ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: "සඤ්ඤී මෙව නුඛො ආවුසො ආනන්ද තදයතනං නො පටිසංවෙදෙති උදාහු අසඤ්ඤී"ති? සඤ්ඤීමෙව ඛො ආවුසො තදයතනං නො පටිසංවෙදෙති. නො අසඤ්ඤීති.

කිං සඤ්ඤී පනාවුසො තදයතනං නො පටිසංවෙදෙතීති?

ඉධාවුසො භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤා-නං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා 'අනන්තො ආකාසො'ති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එවං සඤ්ඤීපි ඛො ආවුසො තදයතනං නො පටිසංවෙදෙති.

පුනව පරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම 'අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එවං සඤ්ඤීපි මෝ ආවුසෝ තදායතනං නෝ පටිසංවෙදෙති.

පුනව පරං ආවුසෝ, භික්ඛු සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චී'ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, එවං සඤ්ඤීපි මෝ ආවුසෝ තදායතනං නෝ පටිසංවෙදෙතීති.

එකමිදහං ආවුසෝ, සමයං සාකෙතෙ විහරාමි අඤ්ජනවනෙ මිගදායෙ. අථ මෝ ආවුසෝ, ජටිලගාහියා[1] භික්ඛුනී යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතා මෝ ආවුසෝ, ජටිලගාහියා භික්ඛුනී මං එතදවොච: "යායං භන්තෙ ආනන්ද සමාධි නවාභිනතෝ න චාපනතෝ න ච සසඞ්ඛාර නිග්ගහාය වාරිතවතෙ"[2] විමුත්තත්තා ඨිතෝ, ඨිතත්තා සන්තුසිතෝ සන්තුසිතත්තා නෝ පරිතස්සති. අයං භන්තෙ ආනන්ද සමාධි කිංඵලෝ වුත්තෝ භගවතාති?

එවං වුත්තෙ අහං[3] ආවුසෝ ජටිලගාහියං භික්ඛුනිං එතදවොචං: යායං භගිනි සමාධි න චාභිනතෝ න චාපනතෝ, න සසඞ්ඛාරනිග්ගහාය වාරිතවතෝ, විමුත්තත්තා ඨිතෝ, ඨිතත්තා සන්තුසිතෝ, සන්තුසිතත්තා නෝ පරිතස්සති. අයං භගිනි සමාධි අනුපුබ්බඵලෝ වුත්තෝ භගවතාති. එවං. සඤ්ඤීපි මෝ ආවුසෝ තද යතනං නෝ පටිසංවෙදෙති.

9. 1. 4. 7
ලොකායතික බ්‍රාහ්මණ සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

අථ ඛෝ දෙව ලොකායතිකා බ්‍රාහ්මණා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛෝ තෙ බ්‍රාහ්මණා භගවන්තං එතදවොචුං:

පූරණෝ භො ගොතම කස්සපෝ සබ්බඤ්ඤූ සබ්බදස්සාවී අපරිසෙස-ඤාණදස්සනං[4] පටිජානාති "චරතෝ ච මෙ තිට්ඨතෝ ච සුත්තස්ස ච ජාගරස්ස ච සතතං සමිතං ඤාණදස්සනං පච්චුපට්ඨිතන්ති." සෝ එවමාහ: "අහං අනන්තෙන ඤාණෙන අනන්තවන්තං[5] ලොකං ජානං පස්සං විහරාමී"ති.

---

1. ජටිලවාසකා, මජ්ඣං.
2. සසඞ්ඛාරනිග්ගහාවාරිතගතෝ, මජ්ඣං.
3. සෙය්‍යථිදං, මජ්ඣං.
4. අපරිසෙසං ඤාණදස්සනං, මජ්ඣං.
5. අනන්තං – මජ්ඣං

අයම්පි[1] හෝ ගොතම, ඒගණේඨා නාතපුත්තෝ[2] සබ්බඤ්ඤූ සබ්බදස්සාවී අපරිසෙස ඤාණදස්සනං පටිජානාති "චරතෝ ච මෙ තිට්ඨතෝ ච සුත්තස්ස ච ජාගරස්ස ච සතතං සමිතං ඤාණදස්සනං පච්චුපට්ඨිතන්ති". සෝ එවමාහ: "අහං අන්‍යත්‍රේත්‍යාත්‍ර[3] ඤාණේන අන්‍යත්‍රවත්‍රං ලෝකං ජානං පස්සං විහරාමීති. ඉමෙසං හෝ ගොතම, උභින්නං ඤාණවාදානං උභින්නං අඤ්ඤමඤ්ඤං විපච්චනීකවාදානං කෝ සච්චං ආහ කෝ මුසාති?

අථං බ්‍රාහ්මණා, තිට්ඨතේතං "ඉමෙසං උභින්නං ඤාණවාදානං උභින්නං අඤ්ඤමඤ්ඤං විපච්චනීකවාදානං කෝ සච්චං ආහ කෝ මුසා"ති. ධම්මං වෝ බ්‍රාහ්මණා, දෙසෙස්සාමි,[4] තං සුණාථ, සාධුකං මනසි කරොථ, භාසිස්සාමීති. එවං භොති බෝ තෙ බ්‍රාහ්මණා භගවතෝ පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච:

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණා, චත්තාරෝ පුරිසා චතුද්දිසා ඨිතා පරමාය ගතියා ච ජවෙන ච සමන්නාගතා[5] පරමෙන ච පදවීතිහාරෙන. තෙ එවරූපෙන ජවෙන සමන්නාගතා අස්සු, සෙය්‍යථාපි නාම බ්‍රාහ්මණා, දළ්හධම්මෝ[6] ධනුග්ගහෝ සික්ඛිතෝ කතහත්ථෝ කතූපාසනෝ ලහුකෙන අසනෙන අපපකසිරෙන තිරියං තාලච්ඡායං[7] අතිපාතෙය්‍ය, එවරූපෙන ච පදවීතිහාරෙන. සෙය්‍යථාපි නාම පුරත්ථිමා සමුද්දා, පච්ඡිමෝ සමුද්දෝ. අථ පුරත්ථිමායෙ දිසාය ඨිතෝ පුරිසෝ එවං වදෙය්‍ය: "අහං ගමනෙන ලොකස්ස අන්තං පාපුණිස්සාමී"ති. සෝ අඤ්ඤත්‍රෙව අසිතපීත ඛායිතසායිතා අඤ්ඤත්‍රෙව[8] උච්චාරපස්සාවකම්මා අඤ්ඤත්‍රෙව[8] නිද්දාකිලමථපටිවිනොදනා වස්සසතායුකෝ වස්සසතජීවී වස්සසතං ගන්ත්වා අපත්වාව ලොකස්ස අන්තං අන්තරා කාලං කරෙය්‍ය. අථ පච්ඡිමායෙ දිසාය ඨිතෝ පුරිසෝ එවං වදෙය්‍ය: -පෙ- අථ උත්තරාය දිසාය ඨිතෝ පුරිසෝ එවං වදෙය්‍ය: -පෙ- අථ දක්ඛිණාය දිසාය ඨිතෝ පුරිසෝ එවං වදෙය්‍ය: "අහං ගමනෙන ලොකස්ස අන්තං පාපුණිස්සාමීති. සෝ අඤ්ඤත්‍රෙව අසිතපීතඛායිතසායිතා අඤ්ඤත්‍රෙව[8] උච්චාරපස්සාවකම්මා අඤ්ඤත්‍රෙව[8] නිද්දාකිලමථපටිවිනොදනා වස්සසතායුකෝ වස්සසතජීවී වස්සසතං ගන්ත්වා අපත්වාව ලොකස්ස අන්තං අන්තරා කාලං කරෙය්‍ය. තං කිස්ස හෙතු: නාහං බ්‍රාහ්මණා, එවරූපාය සඤ්ඤාවිහාරාය ලොකස්ස අන්තං ඤාතෙය්‍යං දට්ඨෙය්‍යං පත්තෙය්‍යන්ති වදාමි. න චාහං බ්‍රාහ්මණා, අපත්වාව ලොකස්ස අන්තං දුක්ඛස්සන්තකිරියං වදාමීති.

---

1. අයම්පි ඒ - සී.,
2. නාථපුත්තෝ,-ම්‍යා.
3. අනඤ්ඤත්‍ර - ම්‍යා.
4. දෙසිස්සාමි - සීමු
5. පරමෙන ජවෙන ච සමන්නාගතා - ම්‍යා.
6. දළ්හධම්මා - ම්‍යා.
7. තාලච්ඡායං - සී. සී. pts.
8. අඤ්ඤත්‍ර - ම්‍යා.

පඤ්ඊමෙ බ්‍රාහ්මණා, කාමගුණා අරියස්ස විනයෙ ලොකොති වුච්චති, කතමෙ පඤ්ච? චක්ඛු විඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා -පෙ- ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා -පෙ- ජිව්හා විඤ්ඤෙය්‍යා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤෙය්‍යා. ඉොච්ඨිඛා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා ඉමෙ ඛො බ්‍රාහ්මණා, පඤ්චකාමගුණා අරියස්ස විනයෙ ලොකොති වුච්චති.

ඉධ බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු ලොකස්ස අන්තං දාගම්ම ලොකස්ස අන්තෙ විහරති. තමෙනං එවමාහංසු ''අයම්පි ලොකපරියාපන්නො, අතිසඤ්ඤාටො ලොකම්හා''ති. අහම්පි බ්‍රාහ්මණා, එවං වදාමි: ''අයම්පි ලොකපරියාපන්නො, අයම්පි අතිසඤ්ඤාටො ලොකම්හා''ති.

පුනචපරං බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ-

පුනචපරං බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අබ්භත්ථංගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු ලොකස්ස අන්තං ආගම්ම ලොකස්ස අන්තෙ විහරති, තඤ්චෙනං එවමාහංසු: ''අයම්පි ලොකපරියාපන්නො, අයම්පි අතිසඤ්ඤාටො ලොකම්හා''ති. අහම්පි බ්‍රාහ්මණා එවං වදාමි: ''අයම්පි ලොකපරියාපන්නො, අයම්පි අතිසඤ්ඤාටො ලොකම්හා''ති.

පුනචපරං බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථිකන්ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු ලොකස්ස අන්තං ආගම්ම ලොකස්ස අන්තෙ විහරති. තමෙනං එවමාහංසු:

"අයම්පි ලෝකපරියාපන්නෝ අයම්පි අනිස්සටෝ ලෝකම්හා"ති. අහම්පි බ්‍රාහ්මණා, එවං වදමි: "අයම්පි ලෝකපරියාපන්නෝ, අයම්පි අනිස්සටෝ ලෝකම්හා"ති.

පුනවපරං බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති. පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණා, භික්ඛු ලෝකස්ස අන්තං ආගම්ම ලෝකස්ස අන්තෙ විහරති. තිණ්ණා ලෝකෙ විසත්තිකන්ති.

9. 1. 4. 8
දෙවාසුරසඞ්ගාම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ, දෙවාසුරසඞ්ගාමෝ සම්පබ්බූළ්හෝ අහොසි. තස්මිං ඛෝ පන භික්ඛවෙ, සඞ්ගාමෙ අසුරා ජිනිංසු දෙවා පරාජයිංසු.[1] පරාජිතා ච භික්ඛවෙ දෙවා අපයංසෙවව[2] උත්තරෙන මුඛා[3] අභියංසු[4] අසුරා. අථ ඛෝ භික්ඛවෙ, දෙවානං එතදහොසි: 'අභියන්නෙව ඛෝ අසුරා, යන්නූන මයං දුතියම්පි අසුරෙහි[5] සඞ්ගාමෙය්‍යාමා'ති. දුතියම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ, දෙවා අසුරෙහි සඞ්ගාමෙසුං දුතියම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ, අසුරාව ජිනිංසු දෙවා පරාජිසිංසු[1] පරාජිතා ච භික්ඛවෙ දෙවා භීතා අපයංසෙවව උත්තරෙනමුඛා අභියංසු අසුරා:

අථ ඛෝ භික්ඛවෙ දෙවානං එතදහොසි: "අභියන්නෙව ඛෝ අසුරා, යන්නූන මයං තතියම්පි අසුරෙහි සඞ්ගාමෙය්‍යාමාති". තතියම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ, දෙවා අසුරෙහි සඞ්ගාමෙසුං. තතියම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ, අසුරාව ජිනිංසු දෙවා පරාජිසිංසු. පරාජිතා ච භික්ඛවෙ, දෙවා භීතා දෙවපුරං යෙව පවිසිංසු.

දෙවපුර ගතානඤ්ච පන භික්ඛවෙ, දෙවානං එතදහොසි: "හිරුත්තානගතෙන ඛෝ දානි මයං එතරහි අත්තනා විහරාම. අකරණීයා අසුරෙහී"ති. අසුරානම්පි භික්ඛවෙ, එතදහොසි: "හිරුත්තානගතෙන ඛෝ දානි දෙවා එතරහි අත්තනා විහරන්ති. අකරණීයා අම්හෙහී"ති.

---

1. පරාජයි-සු-මජ්ඣ-
2. අපයි-සුයෙව--මජ්ඣ-
3. උත්තරෙනාභිමුඛා-මජ්ඣ-
4. අභිනීයි-සු-මජ්ඣ-
5. අසුරෙ- සී;

හූතපුබ්බං භික්ඛවෙ, දෙවාසුර සඞ්ගාමෝ සමූපබ්බූළ්හෝ අහොසි. තස්මිං ඛො පන භික්ඛවෙ, සඞ්ගාමෙ දෙවා ජිනිංසු. අසුරා පරාජීයිංසු,[1] පරාජිතා ව භික්ඛවෙ අසුරා අපයංසෙව දක්ඛිණෙන මුඛා, අභියංසු දෙවා. අථ ඛො භික්ඛවෙ, අසුරානං එතදහොසි: අභියන්නෙව ඛො දෙවා යන්නූන මයං දුතියම්පි දෙවෙහි සඞ්ගාමෙය්‍යාමාති. දුතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, අසුරා දෙවෙහි සඞ්ගාමෙසුං. දුතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, දෙවා ව ජිනිංසු. අසුරා පරාජිංසු. පරාජිතා ව භික්ඛවෙ, අසුරා අපයංසෙව දක්ඛිණෙන මුඛා. අභියංසු දෙවා. අථ ඛො භික්ඛවෙ අසුරානං එතදහොසි: "අභියන්නෙව ඛො දෙවා, යන්නූන මයං තතියම්පි දෙවෙහි සඞ්ගාමෙය්‍යාමාති. තතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, අසුරා දෙවෙහි සඞ්ගාමෙසුං. තතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, දෙවා ව ජිනිංසු අසුරා පරාජීයිංසු. පරාජිතා ව භික්ඛවෙ, අසුරා භීතා අසුරපුරමෙවාවිසිංසු. අසුරපුර ගතානඤ්ච පන භික්ඛවෙ, අසුරානං එතදහොසි: භීරුත්ථානගතෙන ඛො දානි මයං එතරහි අත්තනා විහරාම. අකරණීයා දෙවෙහී"ති. දෙවානම්පි භික්ඛවෙ, එතදහොසි: "භීරුත්ථාන-ගතෙන ඛො දානි අසුරා එතරහි අත්තනා විහරන්ති, අකරණීයා අමූහී"ති.

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, යස්මිං සමයෙ භික්ඛු විවිච්චෙවව කාමෙහි-පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, තස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ භික්ඛුස්ස එවං හොති: "භීරුත්ථානගතෙන ඛො දානාහං එතරහි අත්තනා විහරාමි, අකරණීයො මාරසසා"ති.

මාරසසපි භික්ඛවෙ, පාපිමතො එවං හොති: "භීරුත්ථානගතන ඛො දානි භික්ඛු එතරහි අත්තනා විහරති. අකරණීයා මඤ්ඤති". .

යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං--පෙ- තතියං ඣානං--පෙ චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති තස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ භික්ඛුස්ස එවං හොති: "භීරුත්ථානගතෙන ඛො දානාහං එතරහි අත්තනා විහරාමි, අකරණීයෙ මාරසසා"ති. මාරසසාපි භික්ඛවෙ, පාපි මතො එවං හොති: "භීරුත්ථානගතෙන ඛො දානි භික්ඛු එතරහි අත්තනා විහරති, අකරණීයා මඤ්ඤන්ති".

---

1. පරාජයිංසු – මීඡස.

යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ භික්ඛු සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසොති. ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්තමකාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතෝ පාපිමතෝ.

යස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. -පෙ-සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- සබ්බසෝ ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිත නිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති. පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, භික්ඛු අන්තමකාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතෝ පාපිමතෝ, තිණ්ණෝ ලොකෙ විසත්තිකන්ති.

9. 1. 4. 9

ආරඤ්ඤකනාගොපම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ ආරඤ්ඤකස්ස නාගස්ස ගොචරපසුතස්ස හත්ථිපි හත්ථිනියොපි හත්ථිකලභාපි හත්ථිපච්චාපාපි පුරතෝ ගන්ත්වා තිණඝාතානි ඡින්දන්ති, තෙන භික්ඛවෙ, ආරඤ්ඤකෝ නාගෝ අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති. යස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ ආරඤ්ඤකස්ස නාගස්ස ගොචරපසුතස්ස හත්ථිපි හත්ථිනියොපි හත්ථිකලභාපි හත්ථිපච්චාපාපි ඔහෙඝාහඝාතං යාඛාහඩං ඛාදන්ති. තෙන භික්ඛවෙ, ආරඤ්ඤකෝ නාගෝ අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති.

යස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ ආරඤ්ඤකස්ස නාගස්ස ඔගාහං ඔතිණ්ණස්ස හත්ථිපි හත්ථිනියොපි හත්ථිකලභාපි හත්ථිපච්චාපාපි පුරතෝ දූරතෝ ගන්ත්වා සොණ්ඩාය උදකං ආලොළෙන්ති. තෙන භික්ඛවෙ, ආරඤ්ඤකෝ නාගෝ අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති.

යස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ ආරඤ්ඤකස්ස නාගස්ස ඔගාහං ඔතිණ්ණස්ස හත්ථිනියෝ කායං උපනිසංසන්ති යෝ ගවජන්ති, තෙන භික්ඛවෙ, ආරඤ්ඤකෝ නාගෝ අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති.

තදපි භික්ඛවෙ, සමයෙ ආරඤ්ඤකස්ස නාගස්ස එවං හොති: "අහං ඛො එතරහි ආකිණ්ණො විහරාමි, හත්ථීහි හත්ථිනීහි හත්ථිකලභෙහි හත්ථිවිජාපෙහි. ජිණ්ණගහානි චෙව තිණානි ඛාදාමි. ඔහඞ්ගොහඞ්ගෙහි ඛො මෙ සාඛාහඞ්ගා ඛාදන්තී. ආවිලානි චෙව පානීයානි පිවාමි ඔගාහං ඛො මෙ ඔතිණ්ණස්ස හත්ථිනියො කායං උපනිසංසන්තියො ගච්ඡන්ති යන්නූනාහං එකොව ගණසඛා වූපකට්ඨා විහරෙය්‍යන්ති."

සො අපරෙන සමයෙන එකොව ගණසඛා වූපකට්ඨා විහරති අචිණ්ණගහානිචෙව තිණානි ඛාදති. ඔහඞ්ගොහඞ්ගෙහි සාඛාහඞ්ගා න ඛාදන්ති. අනාවිලානි ච පානියානි පිවති. ඔගාහඞ්ගස්ස ඔතිණ්ණස්ස න හත්ථිනියො කායං උපනිසංසන්තියො ගච්ඡන්ති. තස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ ආරඤ්ඤකස්ස නාගස්ස එවං හොති:

"අහං ඛො පුබ්බෙ ආකිණ්ණො විහාසිං හත්ථීහි හත්ථිනීහි හත්ථිකලභෙහි හත්ථිවිජාපෙහි, ජිණ්ණගහානි චෙව තිණානි ඛාදිං, ඔහඞ්ගොහඞ්ගෙහි ඛො සාඛාහඞ්ගා ඛාදිංසු. ආවිලානි ච පානියානි ආපායිං, ඔගාහඞ්ගස්ස ඔතිණ්ණස්ස හත්ථිනියො කායං උපනිසංසන්තියො අගමංසු. සොහං එතරහි එකොව ගණසඛා වූපකට්ඨා විහරාමි, අචිණ්ණගහානි චෙව තිණානි ඛාදාමි, ඔහඞ්ගොහඞ්ගෙහි ඛො සාඛාහඞ්ගා න ඛාදන්ති අනාවිලානි ච පානියානි පිවාමි, ඔගාහඞ්ගස්ස ඔතිණ්ණස්ස න හත්ථිනියො කායං උපනිසංසන්තියො ගච්ඡන්ති." සො සොණ්ඩාය සාඛාහඞ්ගා ඝංසිත්වා සාඛාභඞ්ගෙන කායං පරිමද්දිත්වා අත්තමනො[1] කණ්ඩුං සංහන්ති.'

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, යස්මිං සමයෙ භික්ඛු ආකිණ්ණො විහරති භික්ඛූහි භික්ඛුනීහි උපාසකෙහි උපාසිකාහි රඤ්ඤා රාජමහාමත්තෙහි තිත්ථියෙහි තිත්ථියසාවකෙහි, තස්මිං සමයෙ භික්ඛුස්ස එවං හොති: අහං ඛො එතරහි ආකිණ්ණො විහරාමි, භික්ඛූහි භික්ඛුනීහි උපාසකෙහි උපාසිකාහි රඤ්ඤා රාජමහාමත්තෙහි තිත්ථියෙහි තිත්ථියසාවකෙහි. යන්නූනාහං එකොව ගණසඛා වූපකට්ඨා විහරෙය්‍යන්ති. සො විවිත්තං සෙනාසනං භජති: අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භොකාසං පලාලපුඤ්ජං. සො අරඤ්ඤගතොව වා රුක්ඛමූලගතොව වා සුඤ්ඤාගාරගතොව වා නිසීදති පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

---

1 පරිමද්දිත්වා අත්තමනො සොණ්ඩං සංහරති – මජ්ඣිම.

සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ඣෙන චෙතසා විහරති අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති, බ්‍යාපාද පදොසං පහාය අබ්‍යාපන්න චිත්තො විහරති සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පි, බ්‍යාපාද පදොසා චිත්තං පරිසොධෙති. ථින මිද්ධං පහාය විගතථිනමිද්ධො විහරති ආලොකසඤ්ඤී සතො සම්පජානො, ථිනමිද්ධා චිත්තං පරිසොධෙති, උද්ධච්චකුක්කුච්චං පහාය අනුද්ධතො විහරති අජ්ඣත්තං වූපසන්තචිත්තො. උද්ධච්චකුක්කුච්චා චිත්තං පරිසොධෙති, විචිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණවිචිකිච්ඡො විහරති අකථඞ්කථී කුසලෙසු ධම්මෙසු, විචිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති.

සො ඉමෙ පඤ්ච නීවරණෙ පහාය චෙතසො උපක්කිලෙසෙ පඤ්ඤාය දුබ්බලීකරණෙ විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො අත්තමනො කණ්ඩුං සංහන්ති.[1] චිත්තක්කුච්චාරානං වූපසමා දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො අත්තමනො කණ්ඩුං සංහන්ති.

සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තො ආකාසොති, ආකාසානඤ්චා-යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො අත්තමනො කණ්ඩුං සංහන්ති. සබ්බ සො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති, විඤ්ඤා-නඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො අත්තමනො කණ්ඩුං සංහන්ති, සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්ච-ඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, සබ්බසො ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, -පෙ- සබ්බසො නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. සො අත්තමනො කණ්ඩුං සංහන්ති ති.

---

1. සොණඩං සංහරති – මජ්ඣං කණ්ඩුං සංහනති– සබ්බත්ථ

9. 1. 4. 10
තපුසසගහපති සුතතං

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා මලතෙසු[1] විහරති උරුවෙල කපපං නාම මලතානං[2] නිගමො. අථ බො භගවා පුබ්බණහ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය උරුවෙලකපපං පිණ්ඩාය පාවිසි. උරුවෙල කපෙප පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ ආයස්මතො ආනන්දස්ස සන්තිකෙ ආමන්තෙසි. 'ඉධෙව තාව ත්වං ආනන්ද හොහි, යාවාහං මහාවනං අජ්ඣොගාහාමි දිවාවිහාරායා'ති එවං භණෙත්වා බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො පච්චස්සොසි. අථබො භගවා මහාවනං අජ්ඣොගහෙත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසීදි.

අථ බො තපුසෙසා ච භල්ලිකෙසා ච ගහපති යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නෙ බො තපුසෙසා ගහපති ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච:

මයං භන්තෙ ආනන්ද, ගිහී කාමභොගී කාමාරාමා කාමරතා කාම සම්මුදිතා. තෙසං නො භන්තෙ, අම්හාකං ගිහීනං කාමභොගිනං කාමා රාමානං කාමරතානං කාමසම්මුදිතානං පපාතො විය ඛායති. යදිදං නෙක්ඛම්මං. සුතං මෙතං භන්තෙ, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ දහරානං දහරානං භික්ඛූනං නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති. එතං සත්තානන්ති පස්සතං, නයිදං භන්තෙ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ භික්ඛූනං බහුනා ජනෙන විසභාගො යදිදං නෙක්ඛම්මන්ති.

අත්ථි බො එතං ගහපති, කථාපාභතං භගවන්තං දස්සනාය, ආයාම ගහපති, යෙන භගවා තෙනුපසංකමිස්සාම, උපසඞ්කමිත්වා භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙස්සාම. යථා නො භගවා ව්‍යාකරිස්සති තථා නං ධාරෙස්සාමාති, එවං භන්තෙති බො තපුසෙසා ගහපති ආයස්මතො ආනන්දස්ස පච්චස්සොසි. අථ බො ආයස්මා ආනන්දෙ තපුසෙසන ගහපතිනා සද්ධිං යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා -පෙ- භගවන්තං එතදවොච:

---

1. මලෙසු-මජ්ඣං; මල්ලෙසු-සී්‍යං.
2. මලානං - මජ්ඣං, මල්ලකානං-සී්‍යං

අයං හනෙන, තප්පසෙසා ගහපති එවමාහ: මයං හනෙන ආනන්ද ගිහී කාමභොගී කාමාරාමා කාමාරතා කාමසම්මුදිතා. තෙසං නො හනෙන, අඵභාකං ගිහීනං කාමභොගීනං කාමාරාමානං කාමරතානං කාම සම්මුදිතානං. පපාතො විය ඛායති යදිදං නෙක්ඛම්මං. සුතං මෙතං හනෙන, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ දහරානං දහරානං භික්ඛුනං නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති එතං සන්තෙති පස්සතං[1] කිදං හනෙන, ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ භික්ඛුනං බහුනා ජනෙන විසභාගෙන යදිදං නෙක්ඛම්මෙති.

එවමෙතං ආනන්ද, එවමෙතං ආනන්ද, මයාපි බො ආනන්ද, පුබ්බෙව සම්බොධා අනභිසම්බුද්ධස්ස බොධිසත්තස්සෙව සතො එතදහොසි: 'සාධු නෙක්ඛම්මං, සාධු පවිවෙකො'ති. තස්ස මයහං ආනන්ද නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නපපසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති, එතං සන්තෙති පස්සතො, තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: කො නුබො හෙතු, කො පච්චයො යෙන මෙ නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නපපසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති, එතං සන්තෙති පස්සතො. තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: කාමෙසු බො මෙ ආදීනවො අදිට්ඨො, සො ච මෙ අබහුලීකතො, නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසො අනධිගතො, සො ච මෙ අනාසෙවිතො. තස්මා නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නපපසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති එතං සන්තෙති පස්සතො.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: 'සචෙ බො අහං කාමෙසු ආදීනවං දිස්වා තං බහුලීකරෙය්යං, නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්යං, ඨානං බො පනෙතං විජ්ජති යං මෙ නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්ය පසීදෙය්ය සන්තිට්ඨෙය්ය විමුච්චෙය්ය එතං සන්තෙති පස්සතො.

සො බො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන කාමෙසු ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං, නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං, තස්ස මයහං ආනන්ද. නෙක්ඛම්මෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති, 'එතං සන්තෙති' පස්සතො.

සො බො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි. තස්ස මයහං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතො කාමසහගතා සඤ්ඤා මනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සචාස මෙ හොති දාඛාඨො. සෙය්යථාපි ආනන්ද, සුඛිතො දුක්ඛං උපජෙජය්ය යාවදෙව ආඛාධාය, එවමෙවස්ස මෙ කාමසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සචාස මෙ හොති ආඛාඨො.

---

1. පස්සතො-සීමු, මජ්ඣං

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: ''යන්නූනාහං විතක්ක-විචාරානං වූපසමා-පෙ-දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති'' තස්ස මයහං ආනන්ද, අවිතක්කෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති ''එතං සන්තන්ති'' පස්සතෝ.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: ''කෝ නු ඛෝ හෙතු, කෝ පච්චයෝ යෙන මෙ අවිතක්කෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති ''එතං සන්තන්ති'' පස්සතෝ.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: ''විතක්කෙසු ඛෝ මෙ ආදීනවෝ අදිට්ඨෝ, සෝ ච මෙ අබහුලීකතෝ, අවිතක්කෙ ආනිසංසෝ අනධිගතෝ, සෝ ච මෙ අනාසෙවිතෝ. තස්මා මෙ අවිතක්කෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති ''එතං සන්තන්ති'' පස්සතෝ.

තස්ස මයහං ආනන්ද එතදහොසි: ''සචෙ ඛෝ අහං විතක්කෙසු ආදීනවං දිස්වා තං බහුලීකරෙය්‍යං අවිතක්කෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං, ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති යං මෙ අවිතක්කෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය, පසීදෙය්‍ය, සන්තිට්ඨෙය්‍ය, විමුච්චෙය්‍ය 'එතං සන්තන්ති' පස්සතෝ.

සෝ ඛෝ අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන විතක්කෙසු ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං. අවිතක්කෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං. තස්ස මයහං ආනන්ද, අවිතක්කෙ චිත්තං පක්ඛන්දති, පසීදති, සන්තිට්ඨති, විමුච්චති 'එතං සන්තන්ති' පස්සතෝ

2. සෝ ඛෝ අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි, තස්ස මයහං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ විතක්කසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සාඋස්ස මෙ හොති ආබාධෝ සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සුවිතෝ දුක්ඛං උපඤ්ඤෙය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය. එවමෙවස්ස මෙ විතක්කසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සාඋස්ස මෙ හොති ආබාධෝ.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: ''යන්නූනාහං පීතියා ච විරාගා -පෙ-තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. තස්ස මයහං ආනන්ද, නිපපීතිකෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති ''එතං සන්තන්ති'' පස්සතෝ. තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි, ''කෝ නු ඛෝ හෙතු කෝ පච්චයෝ, යෙන මෙ නිපපීතිකෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති ''එතං සන්තන්ති'' පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: පිතිය්‍ා බො මෙ ආදීනවො අදිටෙය්‍ා, ය්‍ො ච මෙ අබහුලීකතො. නිපපිතිකෙ ආනිසංසො අනධිගතො සො ච මෙ අනාසෙවිතො. තස්මා මෙ නිපපිතිකෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නපපසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති ''එතං සන්ත''නති පස්සතො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද එතදහොසි: ''සචෙ බො අහං පිතිය්‍ා ආදීනවං දිස්වා තං බහුලීකරෙය්‍යං, නිපපිතිකෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං ය්‍ානං බො පනෙතං විජ්ජති, යං මෙ නිපපිතිකෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය පසීදෙය්‍ය, සන්තිට්ඨෙය්‍ය විමුච්චෙය්‍ය ''එතං සන්නන්ති'' පස්සතො.

සො බො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන පිතිය්‍ා ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං. නිරපිතිකෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං. තස්ස මය්හං ආනන්ද, නිපපිතිකෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති එතං සන්නන්ති පස්සතො.

3. සො බො අහං ආනන්ද, පිතියා ච විරාගා -පෙ- තතිය්‍ං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි. තස්ස මය්හං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතො පිතිසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති සච්‍ාස මෙ හොති ආබාධො. සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සුඛිතො දුක්ඛං උපපජ්ජය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය. එවමෙවස්ස මෙ පිතිසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සච්‍ාස්ස මෙ හොති ආබාධො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'යන්නූනාහං සුඛස්ස ච පහානා -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. තස්ස මය්හං ආනන්ද, අදුක්ඛමසුඛෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නපපසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති 'එතං සන්න'න්ති පස්සතො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද එතදහොසි: 'කො නු බො හෙතු, කො පච්චයො යෙන මෙ අදුක්ඛමසුඛෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නපපසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති' එතං සන්න''න්ති පස්සතො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'උපෙක්ඛාසුඛෙ බො මෙ ආදීනවො අදිටෙඨා, සො ච මෙ අබහුලීකතො. අදුක්ඛමසුඛෙ ච ආනිසංසො අනධිගතො, සො ච මෙ අනාසෙවිතො. තස්මා මෙ අදුක්ඛම-සුඛෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නපපසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති ''එතං සන්න''න්ති පස්සතො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'සචෙ ඛො අහං උපෙක්ඛාසුඛෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලීකරෙය්‍යං, අදුක්ඛමසුඛෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං, ඨානං ඛො පනෙතං විජ්ජති, යං මෙ අදුක්ඛමසුඛෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය පසීදෙය්‍ය සන්තිට්ඨෙය්‍ය විමුච්චෙය්‍ය 'එතං සන්තන්ති' පස්සතෝ.

සො ඛො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන උපෙක්ඛාසුඛෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං, අදුක්ඛමසුඛෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං, තස්ස මෙ අහං ආනන්ද අදුක්ඛමසුඛෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ,

4. සො ඛො අහං ආනන්ද අපරෙන සමයෙන සුඛස්ස ච පහානා-පෙ-චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි. තස්ස මය්හං ආනන්ද ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ උපෙක්ඛාසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සම්භවරන්ති. සච්චාසස මෙ හොති ආබාධො. සෙය්‍යථාපි ආනන්ද සුඛිනො දුක්ඛා උපපජ්ජ-ය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවස්ස මෙ උපෙක්ඛාසහගතා සඤ්ඤාමනසි-කාරා සම්භවරන්ති, සච්චාසස මෙ හොති ආබාධො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'යන්නූනාහං සබ්බසො රූපසඤ්ඤා-නං -පෙ- අනන්තා ආකාසොති, ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය'න්ති, තස්ස මය්හං ආනන්ද. ආකාසානඤ්චායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'කො නු ඛො හෙතු, කො පච්චයො යෙන මෙ ආකාසානඤ්චායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'රූපෙසු ඛො මෙ ආදීනවො අදිට්ඨො, සො ච මෙ අබහුලිකතෝ. ආකාසානඤ්චායතනෙ අානිසංසො අනධිගතෝ. සො ච මෙ අනාසෙවිතෝ. තස්මා මෙ ආකාසානඤ්චායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'සචෙ ඛො අහං රූපෙසු ආදීනවං දිස්වා තං බහුලීකරෙය්‍යං, ආකාසානඤ්චායතනෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං, ඨානං ඛො පනෙතං විජ්ජති යං මෙ ආකාසා-නඤ්චායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය පසීදෙය්‍ය සන්තිට්ඨෙය්‍ය විමුච්චෙය්‍ය 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

සො ඛො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන රූපෙසු ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං, ආකාසානඤ්චායතනෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං, තස්ස මය්හං ආනන්ද, ආකාසානඤ්චායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

සො ඛො අහං ආනන්ද, සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා -පෙ- අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරාමි. තස්ස මය්හං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතො රූපසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සචාස්ස මෙ හොති ආබාධො. සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සුඛිනො දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය, යාවදෙව ආබාධාය. එවමෙවස්ස මෙ රූපසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති, සචාස්ස මෙ හොති ආබාධො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: යන්නූනාහං සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති.' තස්ස මය්හං ආනන්ද විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති එතං සන්තන්ති පස්සතො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'කො නු ඛො හෙතු, කො පච්චයො, යෙන මෙ විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: ආකාසානඤ්චායතනෙ ඛො මෙ ආදීනවො අදිට්ඨො, සො ච මෙ අබහුලීකතො. විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ ච ආනිසංසො අනධිගතො සො ච මෙ නාසෙවිතො. තස්මා මෙ විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති' 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

සචෙ ඛො අහං ආකාසානඤ්චායතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලීකරෙය්‍යං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ චානිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං, ඨානං ඛො පනෙතං විජ්ජති යං මෙ විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය පසීදෙය්‍ය සන්තිට්ඨෙය්‍ය විමුච්චෙය්‍ය 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

සො ඛො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන ආකාසානඤ්චායතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං. තස්ස මය්හං ආනන්ද, විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

6. සෝ ඛෝ අහං ආනන්ද, සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරාමි. තස්ස මය්හං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ ආකාසානඤ්චායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සෝඝාසස මේ හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සුඛිනෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජෙය්‍ය යාවදේව ආබාධාය. එවමේවඛෝ මේ ආකාසානඤ්චායතනසහගතං සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සෝඝාසස මේ හොති ආබාධෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද එතදහෝසි: 'යංනූනාහං සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය''න්ති. තස්ස මය්හං ආනන්ද, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහෝසි: කෝ නු ඛෝ හෙතු, කෝ පච්චයෝ, යෙන මෙ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ. තස්ස මය්හං ආනන්ද එතදහෝසි: ''විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ ඛෝ මේ ආදීනවෝ අදිට්ඨෝ. සෝ ච මෙ අබහුලීකතෝ, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ ච ආනිසංසෝ අනධිගතෝ, සෝ ච මේ අනාසෙවිතෝ. තස්මා මෙ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද එතදහෝසි: 'සචෙ ඛෝ අහං විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ ආදීනවං දිස්වා නං බහුලීකරෙය්‍යං, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං, ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති යං මෙ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය පසීදෙය්‍ය සන්තිට්ඨෙය්‍ය විමුච්චෙය්‍ය ''එතං සන්ත''න්ති පස්සතෝ.

සෝ ඛෝ අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන විඤ්ඤාණඤ්චායතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං, තස්ස මයහං ආනන්ද ආකිඤ්චඤ්ඤායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චතීති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

7. සෝ ඛෝ අහං ආනන්ද සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරාමි. තස්ස මයහං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සෝඝාසස මේ හොති ආබාධෝ.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද සුඛිනො දුක්ඛ උපපජ්ජය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය, එවමෙවිඝ මෙ විඤ්ඤාණඤ්චායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සම්පයුත්තා චරන්ති. සචාඝ මෙ ඉතො ආබාධො.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: 'යන්නූනාහං සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය'න්ති. තස්ස මයහං ආනන්ද, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති, න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති, 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: 'කො නුඛො හොතු, කො පච්චයො, යෙන මෙ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: ආකිඤ්ඤායතනෙ ඛො මෙ ආදීනවො අදිට්ඨො, සො ච මෙ අබ්භූළ්හිකතො, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ ආනිසංසො අනධිගතො, සො ච මෙ අනාසෙවිතො. තස්මා මෙ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

තස්ස මයහං ආනන්ද, එතදහොසි: 'සචෙ ඛො අහං ආකිඤ්ඤායතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලිකරෙය්‍යං, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවෙය්‍යං, ඨානං ඛො පනෙතං විජ්ජතීයං මෙ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දෙය්‍ය, පසීදෙය්‍ය, සන්තිට්ඨෙය්‍ය, විමුච්චෙය්‍ය, 'එතං සන්ත'න්ති පස්සෙය්‍යන්ති.

සො ඛො අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන ආකිඤ්ඤායතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනො ආනිසංසං අධිගම්ම නමාසෙවිං, තස්ස මයහං ආනන්ද නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතො.

8. සෝ බෝ අහං ආනන්ද, සබ්බසෝ ආකිඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරාමි, තස්ස මය්හං ආනන්ද, ඉමිනා විහාරෙන විහරතෝ ආකිඤ්ඤායතන සහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති' සාවාස මෙ හොති ආබාධෝ. සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, සුඛිතෝ දුක්ඛං උප්පජ්ජය්‍ය යාවදෙව ආබාධාය. එවමෙවඛෝ මෙ ආකිඤ්ඤායතනසහගතා සඤ්ඤාමනසිකාරා සමුදාචරන්ති. සාවාස මෙ හොති ආබාධෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'යන්නූනාහං නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති' තස්ස මය්හං ආනන්ද, සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති, නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති, න විමුච්චති, 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'කෝ නුඛෝ හෙතු, කෝ පච්චයෝ, යෙන මෙ සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: ''නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනෙ බෝ මෙ ආදීනවෝ අදිට්ඨෝ, සෝ ච මෙ අඛුලීකතෝ සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධෙ ආනිසංසෝ අනධිගතෝ. සෝ ච මෙ අනාසෙවිතෝ. තස්මා මෙ සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධෙ චිත්තං න පක්ඛන්දති නප්පසීදති න සන්තිට්ඨති න විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

තස්ස මය්හං ආනන්ද, එතදහොසි: 'සචෙ බෝ අහං නෙවසඤ්ඤා-නාසඤ්ඤායතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං ඛුලීකරෙය්‍යං සඤ්ඤාවෙදයිත-නිරොධෙ ආනිසංසං අධිගච්ඡෙ තමාසෙවෙය්‍යං ඨානං බෝ පනෙතං විජ්ජති යං මෙ සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධෙ චිත්තං පක්ඛන්දය්‍ය, පසීදෙය්‍ය, සන්තිට්ඨෙය්‍ය, විමුච්චෙය්‍ය 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

සෝ බෝ අහං ආනන්ද, අපරෙන සමයෙන නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා-යතනෙ ආදීනවං දිස්වා තං බහුලමකාසිං, සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධෙ ආනිසංසං අධිගම්ම තමාසෙවිං, තස්ස මය්හං ආනන්ද, සඤ්ඤාවෙදයිත නිරෝධෙ චිත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති විමුච්චති 'එතං සන්ත'න්ති පස්සතෝ.

9. සෝ බෝ අහං ආනන්ද සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරාමි, පඤ්ඤාය ච මේ දිස්වා ආසවා පරික්ඛයං අගමංසු.

යාවකීවඤ්චාහං ආනන්ද ඉමා නව අනුපුබ්බවිහාරසමාපත්තියෝ න එවං අනුලෝමපටිලෝමං සමාපජ්ජාමි, වුට්ඨහාමි නෙව තාවාහං ආනන්ද සදෙවකෙ ලෝකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධොති පච්චඤ්ඤාසිං. යතෝ ච බෝ අහං ආනන්ද, ඉමා නව අනුපුබ්බවිහාරසමාපත්තියෝ එවං අනුලෝමපටිලෝමං සමාපජ්ජාමි වුට්ඨහාමි, අථාහං ආනන්ද, සදෙවකෙ ලෝකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධොති පච්චඤ්ඤාසිං. ඤාණඤ්ච පන මෙ දස්සනං උදපාදි, අකුප්පා මෙ චෙතොවිමුත්ති, අයමන්තිමා ජාති, නත්ථිදානි පුනබ්භවොති.

මහාවග්ගෝ චතුත්ථෝ.

තස්සුද්දානං:

දෙව විහාරා ච නිබ්බානං ගාවී ඤාණෙන පඤ්චමං,
ආනන්දෙ බ්‍රාහ්මණා දෙවෝ නාගෙන තප්පයෙසන චාති.

5. සාමඤ්ඤවගෙගා

9. 1. 5. 1

සම්බාධ සුත්තං

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං ආයස්මා **ආනන්දෝ කොසම්බියං** විහරති සොසිනාරාමෙ. අථ ඛො ආයස්මා **උදයී** යෙනායස්මා ආනන්දෝ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා ආනන්දෙන සද්ධිං සම්මොදි. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා උදයී ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: වුත්තමිදං ආවුසො, **පඤ්චාලචණ්ඩෙන** දෙවපුත්තෙන:

1. ''සම්බාධෙ වත[1] ඔකාසං අවිත්දි[2] භූරි මෙධසො
යො ඣානමබ්බුධා[3] බුද්ධා- පතිලීනනිසභො මුනී''ති.

කතමො නු ඛො ආවුසො සම්බාධො කතමො සම්බාධෙ ඔකාසා-ධිගමො වුත්තො භගවතා:

පඤ්චිමෙ ආවුසො කාමගුණා සම්බාධො වුත්තො භගවතා. කතමෙ **පඤ්ච චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා** රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූ-පසංහිතා රජනීයා. සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා -පෙ-. **ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යා** ගන්ධා -පෙ- ජිව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤෙය්‍යා පොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා. ඉමෙ ඛො ආවුසො **පඤ්චකාමගුණා** සම්බාධො වුත්තො භගවතා.

ඉධාවුසො භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- දුතියං ඣානං උප-සම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමො වුත්තො භගවතා. පරියායෙන තත්‍ථ'පත්‍ථි සම්බාධො, කිඤ්ච තත්‍ථ සම්බාධො:[1] යදෙව තත්‍ථ විතක්කවිචාරා අනිරුද්ධා හොන්ති අයමෙත්‍ථ සම්බාධො.

---

1. සම්බාධෙගත- - මජ්ඣ-
2. අවිදූ - මජ්ඣ-
3. ඣානමබ්භුජ්ජි - මජ්ඣ-

පුනදපරං ආවුසො භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා –පෙ– දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමෙො වුත්තො භගවතා පරියායෙන. තත්‍ර පත්‍රී යම්බාධො. කිඤ්ච තත්‍ර සම්බාධො: යදෙව තත්‍ර පිති අනිරුද්ධා හොති, අයමෙත්‍ර සම්බාධො

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු පිතියා ච විරාගා –පෙ– තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමෙො වුත්තො භගවතා පරියායෙන. තත්‍ර'පත්‍රී සම්බාධො, කිඤ්ච තත්‍ර සම්බාධො: යදෙව තත්‍ර උපෙක්ඛාසුඛං[1] අනිරුද්ධං හොති, අයමෙත්‍ර සම්බාධො.

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා –පෙ– චතුත්‍රං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො, සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමෙො වුත්තො භගවතා. තත්‍ර'පත්‍රී සම්බාධො. කිඤ්ච තත්‍ර සම්බාධො. යදෙව තත්‍ර රූපසඤ්ඤා අනිරුද්ධා හොති, අයමෙත්‍ර සම්බාධො.

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්‍රඛමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමෙො වුත්තො භගවතා පරියායෙන, තත්‍ර'පත්‍රී සම්බාධො. කිඤ්ච තත්‍ර සම්බාධො යදෙව තත්‍ර ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤා අනිරුද්ධා හොති. අයමෙත්‍ර සම්බාධො.

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමෙො වුත්තො භගවතා පරියායෙන තත්‍ර'පත්‍රී සම්බාධො. කිඤ්ච තත්‍ර සම්බාධො යදෙව තත්‍ර විඤ්ඤාණඤ්චායතනසඤ්ඤා අනිරුද්ධා හොති. අයමෙත්‍ර සම්බාධො.

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්‍රී කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො සම්බාධෙ ඔකාසාධිගමෙො වුත්තො භගවතා පරියායෙන, තත්‍ර'පත්‍රී සම්බාධො. කිඤ්ච තත්‍ර සම්බාධො: යදෙව තත්‍ර ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා අනිරුද්ධා හොති, අයමෙත්‍ර සම්බාධො,

---

1. උපෙමාසුඛං – සීමු

පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකිඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ සඤ්ඤාධි ඔකාසාධිගමෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන, තත්ථ පත්ථී සම්බාධෝ. කිඤ්චි තත්ථ සම්බාධෝ: යදෙව තත්ථ නෙවසඤ්ඤා-නාසඤ්ඤායතනසඤ්ඤා අනිරුද්ධා හොති, අයමෙත්ථ සම්බාධෝ.

පුනඤ්පරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති. පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ සඤ්ඤාධෙ ඔකාසාධිගමෝ වුත්තෝ භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 1. 5. 2.
කායසක්ඛී සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

''කායසක්ඛී කායසක්ඛී''ති ආවුසෝ වුච්චති, කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසෝ කායසක්ඛී වුත්තෝ භගවතාති.

ඉධාවුසෝ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. යථා යථා ච තදායතනං තථා තථා නං කායෙන එඵුසිත්වා[1] විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ කායසක්ඛී වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන.

පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. යථා යථා ච තදායතනං තථා තථා නං කායෙන එඵුසිත්වා[1] විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ කායසක්ඛී වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන.

---

1. ඵුසිත්වා - මජ්ඣං, සී්‍ය

පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා ''අනන්තෝ ආකාසෝ''ති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චා-යතනං සමතික්කම්ම ''නත්ථි කිඤ්චී''ති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤා-නාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, යථා යථා ච තදායතනං තථා තථා නං කායෙන එසිත්ථා විහරති, එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ කායසක්ඛී වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන.

පුනවිපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති පඤ්ඤාය වස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. යථා යථා ච තදායතනං තථා තථා නං කායෙන එසිත්ථා විහරති, එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ, කායසක්ඛී වුත්තෝ භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 1. 5. 3
පඤ්ඤාවිමුත්ත සුත්තං

[කොසම්බිනිදාන]

''පඤ්ඤාවිමුත්තෝ පඤ්ඤාවිමුත්තෝ''ති ආවුසෝ වුච්චති, කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසෝ පඤ්ඤාවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවාතා:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය ච නං පජානාති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ, පඤ්ඤාවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති පඤ්ඤාය ච නං පජානාති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ පඤ්ඤාවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. පඤ්ඤාය චනං පජානාති, එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ, පඤ්ඤාවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන.

පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛු නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති යථා යථා ච තදයතනං තථා තථා නං කායෙන එසිත්වා විහරති පඤ්ඤාය ච නං පජානාති, එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ, පඤ්ඤාවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 1. 5. 4
උභතොභාගවිමුත්ත සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

"උභතොභාගවිමුත්තෝ උභතොභාගවිමුත්තෝ"ති ආවුසෝ වුච්චති, කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසෝ උභතොභාගවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතාති:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, යථා යථා ච තදයතනං තථා තථා නං කායෙන එසිත්වා විහරති, පඤ්ඤාය ච නං පජානාති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ උභතොභාගවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති යථා යථා ච තදයතනං තථා තථා නං කායෙන එසිත්වා විහරති, පඤ්ඤාය ච නං පජානාති.එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ උභතොභාගවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන.

පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. යථා යථා ච තදායතනං තථා තථා නං කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. පඤ්ඤාය ච නං පජානාති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ උභතොභාගවිමුත්තෝ වුත්තෝ භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 1. 5. 5
සන්දිට්ඨිකධම්ම සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

"සන්දිට්ඨිකෝ ධම්මෝ සන්දිට්ඨිකෝ ධම්මෝ"ති ආවුසෝ වුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසෝ සන්දිට්ඨිකෝ ධම්මෝ වුත්තෝ භගවතාති.

ඉධා වුසෝ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ සන්දිට්ඨිකෝ ධම්මෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනව පරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ සන්දිට්ඨිකෝ ධම්මෝ වුත්තෝ භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 1. 5. 6
සන්දිට්ඨිකනිබ්බාන සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

"සන්දිට්ඨිකං නිබ්බානං සන්දිට්ඨිකං නිබ්බාන"න්ති ආවුසෝ වුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසෝ සන්දිට්ඨිකං නිබ්බානං වුත්තං භගවතාති.

ඉධා වුසෝ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උප-සම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ සන්දිට්ඨිකං නිබ්බානං වුත්තං භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනවපරං ආවුසෝ, භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති, එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ සන්දිට්ඨිකං නිබ්බානං වුත්තං භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 1. 5. 7

නිබ්බාන සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'නිබ්බානං නිබ්බාන'න්ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 1. 5. 8

පරිනිබ්බාන සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'පරිනිබ්බානං පරිනිබ්බාන'න්ති වුච්චති -පෙ-

9. 1. 5. 9

තදඞ්ගනිබ්බාන සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'තදඞ්ගනිබ්බානං තදඞ්ගනිබ්බාන'න්ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 1. 5. 10

දිට්ඨධම්මනිබ්බාන සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

''දිට්ඨධම්මනිබ්බානං දිට්ඨධම්ම නිබ්බාන''න්ති ආවුසෝ වුච්චති, කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසෝ දිට්ඨධම්මනිබ්බානං වුත්තං භගවතාති?

ඉධාවුසෝ භික්ඛු විවිච්චේව කාමෙහි -පෙ- පඨමං ඣානං උප-සම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ දිට්ඨධම්මනිබ්බානං වුත්තං භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය චසස දිසවා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති, එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ දිට්ඨධම්ම නිබ්බානං වුත්තං භගවතා නිපරියායෙනාති.

*සාමඤ්ඤඵලගෙගා පඤ්චමෝ.

තස්සුද්දානං:

සම්බාධො කායසක්ඛි පඤ්ඤා[1]
උභතෝ[2] සන්දිට්ඨිකා දුවේ
නිබ්බානං පරිනිබ්බානං
තදඞ්ග දිට්ඨධම්මිකන්ත චාති.

පඨමෝ පණ්ණාසකෝ සමත්තෝ.

---

*පඤ්චාලවගෙගා - සී්ම.
1. පඤ්චාලොකායසක්ඛී ච - සී්ම.
2. උභෝ - සී්ම.

දුතියො පණ්ණාසකො

1. ඛෙමවග්ගො

9. 2 1. 1

ඛෙම සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'ඛෙමං ඛෙම'න්ති ආවුසො වුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛො ආවුසො ඛෙමං වුත්තං භගවතාති:

ඉධාවුසො භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි –පෙ– පඨමං ඣානං උප– සම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො ඛෙමං වුත්තං භගවතා පරියායෙන –පෙ–

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු සබ්බසො නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති. පඤ්ඤාය වසස දිසවා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති. එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො ඛෙමං වුත්තං භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 2. 1. 2

ඛෙමප්පත්ත සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'ඛෙමප්පත්තෙනා ඛෙමප්පත්තෙනා'ති, ආවුසො වුච්චති –පෙ–

9. 2. 1. 3

අමත සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'අමතං අමත'න්ති ආවුසො වුච්චති –පෙ–

9. 2. 1. 4

අමතප්පත්ත සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'අමතප්පත්තෙනා අමතප්පත්තෙනා'ති ආවුසො වුච්චති –පෙ–

9. 2. 1. 5
අභය සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'අභයං අභය'න්ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 2. 1. 6
අභයපත්ත සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'අභයපත්තෝ අභයපත්තෝ'ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 2. 1. 7
පසඳධි සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'පසැඳී පසඳධී'ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 2. 1. 8
අනුපුබ්බපසඳධි සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'අනුපුබ්බපසඳධී අනුපුබ්බපසඳධී'ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 2. 1. 9
නිරොධ සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

'නිරොධෝ නිරොධෝ'ති ආවුසෝ වුච්චති -පෙ-

9. 2. 1. 10
අනුපුබ්බ නිරොධ සුත්තං

[කොසම්බිනිදානං]

අනුපුබ්බනිරොධෝ අනුපුබ්බනිරොධෝති ආවුසෝ වුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛෝ ආවුසෝ අනුපුබ්බනිරොධෝ වුත්තෝ භගවතාති:

ඉධාවුසෝ භික්ඛු විවිච්චේව කාමේහි -පෙ- පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. එත්තාවතා පි ඛෝ ආවුසෝ අනුපුබ්බනිරොධෝ වුත්තෝ භගවතා පරියායෙන -පෙ-

පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති. පඤ්ඤාය වස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති එත්තාවතා පි ඛො ආවුසෝ අනුපුබ්බනිරොධෝ වුත්තෝ භගවතා නිප්පරියායෙනාති.

9. 2. 1. 11

අරහත්තා හබ්බාහබ්බධම්ම සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

නව භික්ඛවෙ ධම්මෙ අපහාය අභබ්බා අරහත්තං සච්ඡිකාතුං කතමෙ නව:

රාගං, දෙසං, මොහං, කොධං උපනාහං, මක්ඛං, පලාසං, ඉස්සං මච්ඡරියං. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ නව ධම්මෙ අපහාය අභබ්බා අරහත්තං සච්ඡිකාතුං.

නව භික්ඛවෙ ධම්මෙ පහාය භබ්බා අරහත්තං සච්ඡිකාතුං කතමෙ නව:

රාගං, දෙසං, මොහං, කොධං, උපනාහං, මක්ඛං, පලාසං, ඉස්සං මච්ඡරියං. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ නව ධම්මෙ පහාය භබ්බා අරහත්තං සච්ඡිකාතුන්ති.

ඛෙම්වග්ගෝ පඨමෝ.

තස්සුද්දානං:-

ඛෙමා දෙව අමතා දෙව ච දෙව භයා පසසද්ධියා දුවෙ,
නිරොධෝ අනුපුබ්බා වෙව - භබ්බාභබ්බනෙකාදසාති.*

---

* ඛෙමෝ ච අමතං වෙව අභයං පසසදධියෙන ච
නිරොධෝ අනුපුබ්බෙකා වෙව ධම්මං පහාය භබ්බෙන චාසි-සී
1. ජටෙය - සී

2. සතිපට්ඨානවගෙග‍ෝ

9. 2. 2. 1

සිකඛාදුබ්බල්‍ය සතිපට්ඨාන සූත්‍රය

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමානි භික්ඛවේ සික්ඛාදුබ්බල්‍යානි. කතමානි පඤ්ච: පාණාතිපාතෝ, අදින්නාදානං, කාමෙසු මිච්ඡාචාරෝ, මුසාවාදෝ, සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං. ඉමානි ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්ච සික්ඛා දුබ්බල්‍යානි. ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං සික්ඛාදුබ්බල්‍යානං පහානාය චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බා. කතමේ චත්තාරෝ;

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකෙ අභිජ්ඣාදෙමනස්සං. වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති –පෙ– චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති –පෙ– ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකෙ අභිජ්ඣාදෙමනස්සං. ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං සික්ඛාදුබ්බල්‍යානං පහානාය ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බාති.

9. 2. 2. 2

නීවරණ සතිපට්ඨාන සූත්‍රය

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමානි භික්ඛවේ නීවරණානි. කතමානි පඤ්ච:

කාමච්ඡන්දනීවරණං, ව්‍යාපාදනීවරණං, ථීනමිද්ධනීවරණං, උද්ධච්චකුක්කුච්චනීවරණං, විචිකිච්ඡානීවරණං. ඉමානි ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්ච නීවරණානි.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං නීවරණානං පහානාය –පෙ– ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බාති.

9. 2. 2. 3
කාමගුණ සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමේ භික්ඛවේ **කාමගුණා**. කතමේ පඤ්ච:

චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා **කාමූපසංහිතා** රජනීයා, සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා -පෙ- ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා -පෙ- **ජිව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා** රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤෙය්‍යා **ඵොට්ඨබ්බා** ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා. ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්ච **කාමගුණා**.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ **පඤ්චන්නං** කාමගුණානං පහානාය -පෙ- ඉමේ **චත්තාරෝ** සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බා**ති**.

9. 2. 2. 4
උපාදානක්ඛන්ධ සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමේ භික්ඛවේ උපාදානක්ඛන්ධා. කතමේ පඤ්ච:

රූපූපාදානක්ඛන්ධෝ, වෙදනූපාදානක්ඛන්ධෝ, සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධෝ, සඞ්ඛාරූපාදානක්ඛන්ධෝ, විඤ්ඤාණූපාදානක්ඛන්ධෝ. ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ, පඤ්චූපාදානක්ඛන්ධා.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං උපාදානක්ඛන්ධානං පහානාය -පෙ- ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බා**ති**.

9. 2. 2. 5
ඔරම්භාගිය සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමානි භික්ඛවේ ඔරම්භාගියානි සංයොජනානි. කතමානි පඤ්ච:

සක්කායදිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, සීලබ්බතපරාමාසෝ, කාමච්ඡන්දෝ, බ්‍යාපාදෝ. ඉමානි ඛෝ භික්ඛවේ පංචෝරම්භාගියානි සංයොජනානි.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පහානාය -පෙ- ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බා**ති**.

9. 2. 2. 6
ගති සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමා භික්ඛවෙ ගතියෝ. කතමා පඤ්ච:

නිරයෝ, තිරච්ඡානයෝනි, පෙත්තිවිසයෝ, මනුස්සා, දෙවා. ඉමා ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්ච ගතියෝ.

ඉමාසං ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චන්නං ගතීනං පහානාය -පෙ- ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බාති.

9. 2. 2. 7
මච්ඡරිය සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

18. පඤ්චිමානි භික්ඛවෙ මච්ඡරියානි. කතමානි පඤ්ච:

ආවාසමච්ඡරියං, කුලමච්ඡරියං, ලාභමච්ඡරියං, වණ්ණමච්ඡරියං, ධම්මමච්ඡරියං, ඉමානි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්ච මච්ඡරියානි.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවෙ, පඤ්චන්නං මච්ඡරියානං පහානාය -පෙ- ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බාති.

9. 2. 2. 8
උද්ධම්භාගිය සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමානි භික්ඛවෙ, උද්ධම්භාගියානි සංයොජනානි, කතමානි පඤ්ච:

රූපරාගෝ, අරූපරාගෝ, මානෝ, උද්ධච්චං, අවිජ්ජා. ඉමානි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චුද්ධම්භාගියානි සංයොජනානි.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චන්නං උද්ධම්භාගියානං සංයොජනානං පහානාය -පෙ- ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බාති.

9. 2. 2. 9

වෙතොඛිල සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

පඤ්චිමේ භික්ඛවේ වෙතෝඛිලා. කතමේ පඤ්ච:

ඉධ භික්ඛවේ, භික්ඛු සත්ථරි කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති. යෝ ඉසෝ භික්ඛවේ භික්ඛු සත්ථරි කඞ්ඛති, විචිකිච්ඡති, නාධිමුච්චති නසම්පසීදති, තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය, යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය, අයං පඨමෝ වෙතෝඛිලෝ.

පුනචපරං භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේ කඞ්ඛති – පෙ – සඞ්ඝේ කඞ්ඛති – පෙ – සික්ඛාය කඞ්ඛති – පෙ – සබ්‍රහ්මචාරීසු කුපිතෝ හොති අනත්තමනෝ ආහතචිත්තෝ ඛිල ජාතෝ. යෝ සෝ භික්ඛවේ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීසු කුපිතෝ හොති අනත්තමනෝ ආහතචිත්තෝ ඛිලජාතෝ, තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයෝගාය, සාතච්චාය පධානාය. යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය, අයං පඤ්චමෝ වෙතෝඛිලෝ. ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්ච වෙතෝඛිලා.

ඉමේසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං වෙතෝඛිලානං පහානාය – පෙ – ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බා.

9. 2. 2. 10

විනිබන්ධ සතිපට්ඨාන සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

පඤ්චිමේ භික්ඛවේ චෙතසෝ විනිබන්ධා, කතමේ පඤ්ච:

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු කාමේසු අවීතරාගෝ හෝති අවිගතඡන්දෝ, අවිගතපේමෝ අවිගතපිපාසෝ අවිගතපරිළාහෝ අවිගත තණ්හෝ. යෝ සෝ භික්ඛවේ භික්ඛු කාමේසු අවීතරාගෝ හෝති අවිගතඡන්දෝ, අවිගතපේමෝ අවිගතපිපාසෝ අවිගතපරිළාහෝ අවිගත තණ්හෝ, තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය. යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය, අයං පඨමෝ චෙතසෝ විනිබන්ධෝ.

පුනචපරං භික්ඛවේ භික්ඛු කායෙ අවීතරාගෝ හොති – පෙ – රූපෙ අවීතරාගෝ හොති – පෙ – යාවදත්ථං උදරාවදෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං පස්සසුඛං මිද්ධසුඛං අනුයුත්තෝ විහරති – පෙ – අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං පණිධාය බ්‍රහ්මචරියං චරති, ඉමිනාහං සීලෙන වා වතෙන වා තපෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා දෙවෝ වා භවිස්සාමි දෙවඤ්ඤතරෝ වා'ති.

යෝ සෝ භික්ඛවේ භික්ඛු අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං පණිධාය බ්‍රහ්මචරියං චරති ඉමිනාහං සීලෙන වා වතෙන වා තපෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා දෙවෝ වා භවිස්සාමි දෙවඤ්ඤතරෝ වාති, තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය, සාතච්චාය පධානාය. යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය, අයං පඤ්චමෝ චෙතසෝ විනිබන්ධෝ. ඉමෙ ඛෝ භික්ඛවේ, පඤ්ච චෙතසෝ විනිබන්ධානං.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං චෙතසෝ විනිබන්ධානං පහානාය –පෙ– චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා භාවෙතබ්බා'ති.

සතිපට්ඨානවග්ගෝ දුතියෝ.

තස්සුද්දානං:

සික්ඛා නීවරණා කාමා ඛන්ධා ච ඔරම්භාගියෝ ගති,
මච්ඡරඤ්ච වග්ගවර උද්ධම්භාගියා අට්ඨමං චෙතොඛිල විනිබන්ධාති.

---

1. සත්තමෝ – සී්ම

3. සම්මප්පධානවග්ගෝ

9. 2. 3. 1

සිකඛාදුබ්බල්‍යසම්මප්පධාන සුත්තං

[සාවත්ථීනිදානං]

පඤ්චිමානි භික්ඛවෙ සික්ඛාදුබ්බල්‍යානි, කතමානි පඤ්ච:

පාණාතිපාතෝ -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චසික්ඛාදුබ්බල්‍යානි.

ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චන්නං සික්ඛාදුබ්බල්‍යානං පහානාය චත්තාරෝ සම්මප්පධානා භාවෙතබ්බා. කතමෙ චත්තාරෝ:

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පාදය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. උප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති, අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං ඨිතියා අසම්මොසාය භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චන්නං සික්ඛාදුබ්බල්‍යානං පහානාය ඉමෙ චත්තාරෝ සම්මප්පධානා භාවෙතබ්බාති.

9. 2. 3. 2–9

[සාවත්ථීනිදානං]

(දුතියසුත්තතෝ පට්ඨාය යාව නවමා, යථා සතිපට්ඨාන වග්ගෙ තථා සම්මප්පධානවසෙන විත්ථාරෙතබ්බා)

9. 2. 3. 10
චිනිබන්ධ සම්මප්පධාන සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමේ භික්ඛවේ චෙතසෝ චිනිබන්ධා, කතමේ පඤ්ච: ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු කාමේසු අවිතරාගෝ හොති -පෙ- ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්ච චෙතසෝ චිනිබන්ධා.

ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං චෙතසෝ චිනිබන්ධානං පහානාය චත්තාරෝ සම්මප්පධානා භාවෙතබ්බා, කතමේ චත්තාරෝ:

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පාදාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය -පෙ- උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදාය -පෙ- උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං ඨිතියා අසම්මොසාය භියෝභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පාරිපූරියා ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති. ඉමෙසං ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං චෙතසෝ චිනිබන්ධානං පහානාය ඉමේ චත්තාරෝ සම්මප්පධානා භාවෙතබ්බාති.

සම්මප්පධානවග්ගෝ තතියෝ.

4. ඉද්ධිපාදවග්ගෝ

9. 2. 4. 1

සික්ඛාදුබ්බල්‍ය ඉද්ධිපාද සූත්‍රං

[සාවත්ථිනිදානං]

පඤ්චිමානි භික්ඛවෙ සික්ඛාදුබ්බල්‍යානි. කතමානි පඤ්ච: පාණාතිපාතා -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච සික්ඛාදුබ්බල්‍යානි.

ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චන්නං සික්ඛා දුබ්බල්‍යානං පහානාය චත්තාරො ඉද්ධිපාද භාවෙතබ්බා: කතමෙ චත්තාරො ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඡන්දසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං ඉද්ධිපාදං භාවෙති. වීරියසමාධි -පෙ- චිත්තසමාධි -පෙ- වීමංසාසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං ඉද්ධිපාදං භාවෙති. ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චන්නං සික්ඛාදුබ්බල්‍යානං පහානාය ඉමෙ චත්තාරො ඉද්ධිපාද භාවෙතබ්බා ති.

9. 2. 4. 2-9

[සාවත්ථිනිදානං]

(දුතියසුත්තන්තෙ පට්ඨාය යාව නවමා යථා සතිපට්ඨානවග්ගෙ තථා ඉද්ධිපාදවසෙන විත්ථාරෙතබ්බං)

9. 2. 4. 10
චිනිබන්ධ ඉද්ධිපාද සුත්තං

[සංවජ්ජනිදානං]

පඤ්චිමේ භික්ඛවේ චෙතසෝ චිනිබන්ධා. කතමේ පඤ්ච:

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු කාමෙසු අවීතරාගෝ හෝති -පෙ- ඉමේ බෝ භික්ඛවේ පඤ්ච චෙතසෝ චිනිබන්ධා.

ඉමෙසං බෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං චෙතසෝ චිනිබන්ධානං පහානාය ඉමේ චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද භාවෙතබ්බා, කතමේ චත්තාරෝ:

ඉධ භික්ඛවේ, භික්ඛු ඡන්දසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං ඉද්ධිපාදං භාවෙති. විරියසමාධි -පෙ- චිත්තසමාධි -පෙ- වීමංසාසමාධිපධාන-සඞ්ඛාරසමන්නාගතං ඉද්ධිපාදං භාවෙති. ඉමෙසං බෝ භික්ඛවේ පඤ්චන්නං චෙතසෝ චිනිබන්ධානං පහානාය ඉමේ චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද භාවෙතබ්බා ති.

ඉද්ධිපාදවග්ගෝ චතුත්ථෝ.[1]

දුතියෝ පණ්ණාසකෝ සමත්තෝ.

තස්සුද්දානං:

චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා - පධානා චතුරෝ පදේ,
චත්තාරෝ ඉද්ධිපාදපි - පුරිමේහි ච යොජයෙ.*

---

* යථේව සතිපට්ඨානා පධානා චතුරෝ පි ච, චත්තාරෝ ඉද්ධිපාද ච තථේව සම්පයොජයෙති; මජ්ඣං.

1. නවමෝ - සීහ.

5. රාගාදිපෙය්‍යාලං

9. 2. 5. 1

නවයඤ්ඤා සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය නව ධම්මා භාවේතබ්බා. කතමේ නව: අසුභසඤ්ඤා, මරණසඤ්ඤා, ආහාරේ පටිකූලසඤ්ඤා, සබ්බලෝකේ අනභිරතසඤ්ඤා, අනිච්චසඤ්ඤා. අනිච්චේ දුක්ඛසඤ්ඤා. දුක්ඛේ අනත්ත-සඤ්ඤා, පහානසඤ්ඤා, විරාගසඤ්ඤා. රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය ඉමේ නව ධම්මා භාවේතබ්බාති.

9. 2. 5. 2

ඣානසමාපත්ති සුත්තං

[සාවත්ථිනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය නව ධම්මා භාවේතබ්බා. කතමේ නව: පඨමං ඣානං, දුතියං ඣානං, තතියං ඣානං, චතුත්ථං ඣානං, ආකාසානඤ්චායතනං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනං, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං, නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං, සඤ්ඤාවේදයිතනිරෝධෝ, රාගස්ස භික්ඛවේ අභිඤ්ඤේය්‍ය ඉමේ නව ධම්මා භාවේතබ්බාති.

9. 2. 5. 3–18

[සාවත්ථිනිදානං]

රාගස්ස භික්ඛවේ පරිඤ්ඤේය්‍ය -පෙ- පරික්ඛයාය -පෙ- පහානාය -පෙ- ඛයාය -පෙ- වයාය -පෙ- විරාගාය -පෙ- නිරෝධාය -පෙ- චාගාය -පෙ- පටිනිස්සග්ගාය ඉමේ නව ධම්මා භාවේතබ්බා.

9. 2. 5. 19– 340

[සාවත්ථිනිදානං]

දෝසස්ස -පෙ- මොහස්ස -පෙ- කොධස්ස -පෙ- උපනාහස්ස -පෙ- මක්ඛස්ස -පෙ- පළාසස්ස -පෙ- ඉස්සාය -පෙ- මච්ඡරියස්ස -පෙ- මායාය -පෙ- සාඨෙය්‍යස්ස -පෙ- ථම්භස්ස -පෙ- සාරම්භස්ස -පෙ- මානස්ස -පෙ- අතිමානස්ස -පෙ- මදස්ස -පෙ- පමාදස්ස -පෙ- අභිඤ්ඤාය -පෙ- පරිඤ්ඤාය -පෙ- පරිසක්ඛයාය -පෙ- පහානාය -පෙ- ඛයාය -පෙ- වයාය -පෙ- විරාගාය -පෙ- නිරොධාය -පෙ- චාගාය -පෙ- පටිනිස්සග්ගාය ඉමෙ නව ධම්මා භාවිතබ්බාති. ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

රාගාදිපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.*

නවකනිපාතෝ සමත්තෝ.

---

* රාගපදතො පට්ඨාය පමාදපද පරියන්තස්ස සත්තරසසු පදෙසු එකමෙකං අභිඤ්ඤායාදී දසහි පදෙහි යොජෙත්වා "නව ධම්මා භාවෙතබ්බා"ති නිද්දිට්ඨ නවසු සුත්තෙසු නවසු සත්තරසගුණිතෙසු පවෙචනෙ සට්ඨානි පඤ්චසතානි වෙය්‍යාකරණානි (500) හොන්ති: